

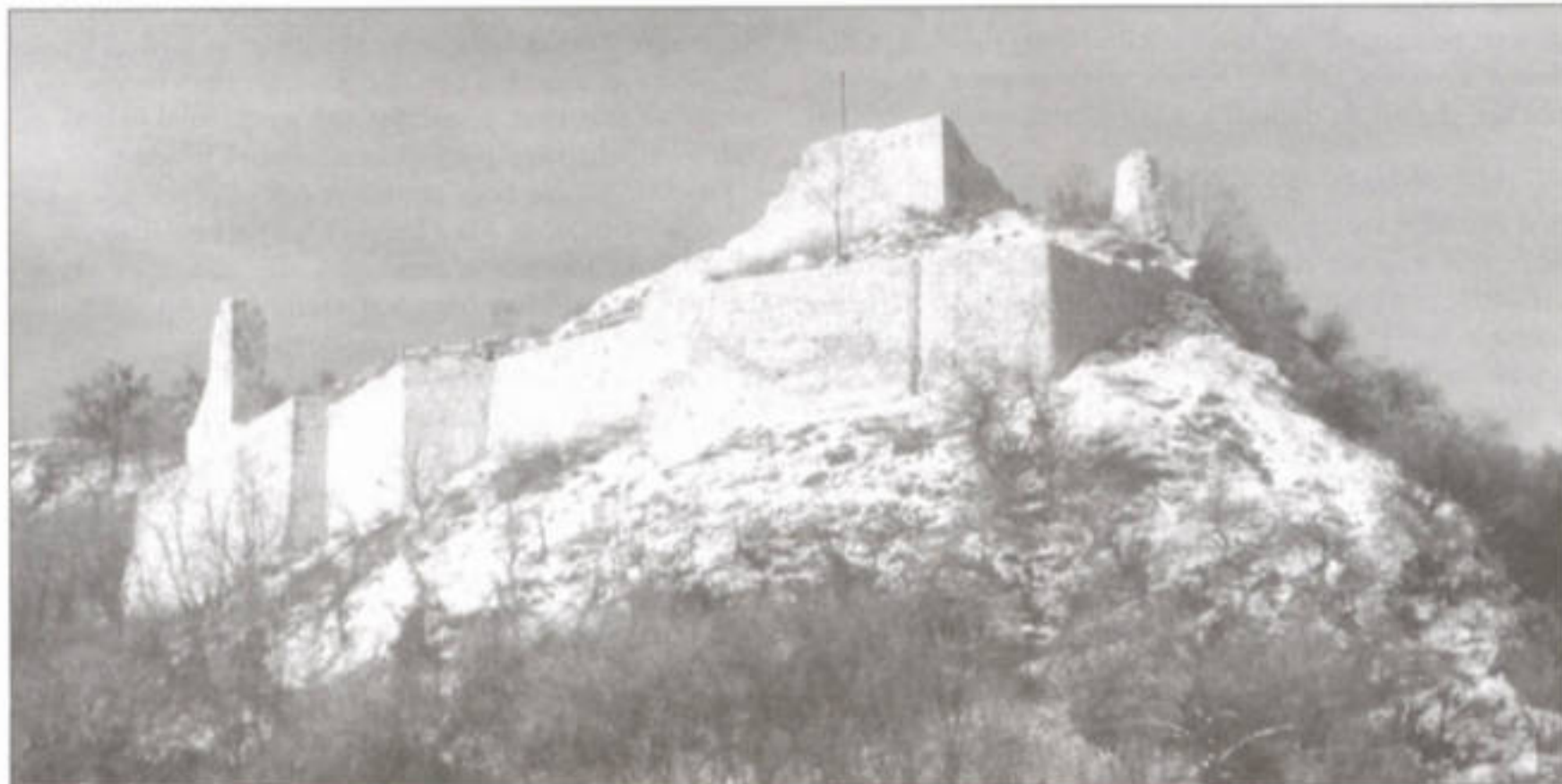
Csókakői hírek

A Polgármesteri Hivatal Lapja

III. ÉVF. 1. SZÁM

1999. JANUÁR

Az Önkormányzat nevében köszöntök minden kedves olvasót az új év alkalmából. Lakótársaimnak békés, boldog új esztendőt kívánok. Azt kívánom, hogy egy kicsit nagyobb hittel, több türelemmel és főleg sok-sok szeretettel legyünk egymás iránt és akkor boldogabban élhetjük meg hétköznapjainkat. Kérem, legyünk partnerek 1999-ben is, hisz itt lehet és itt kell boldogulásunkat megtalálnunk. Az új esztendőre fogadják útravalóul a következő idézetet:

- A legkiválóbb adomány.
- Szólhatok az emberek vagy az angyalok nyelvén, ha szeretet nincs bennem, csak zengő érc vagyok vagy pengő cimbalom.
- Lehet prófétáló tehetségem, ismerhetem az összes titkokat és mind tudományokat, hitemmel elmozdíthatom a hegyeket, ha szeretet nincs bennem mit sem érek.
- Szétoszthatom mindenemet a nélkülözők közt, odaadhatom a testemet is égő áldozatul, ha szeretet nincs bennem mit sem használ nekem.
- A szeretet türelmes, a szeretet jóságos.
- A szeretet nem féltékeny, nem kérkedik, nem kevély.
- Nem tapintatlan, nem keresi a maga javát, nem gerjed haragra, a rosszat nem rója fel.
- Nem örül a gonoszságnak, örömet az igazság győzelmében leli.
- Mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel.
- S a szeretet nem szűnik meg soha.
- A prófétálás véget ér, a nyelvek elhallgatnak, a tudomány elenyészik.
- Most megismerésünk csak töredékes és töredékes a prófétálásunk is.
- Ha azonban elérkezik a tökéletes, ami töredékes az véget ér.
- Gyerekkoromban úgy beszéltem, mint a gyerek, úgy gondolkoztam, mint a gyerek, úgy ítéltam, mint a gyerek.
- De amikor elértem a férfikort, elhagytam a gyerek szokásait.
- Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről színre.
- Most még csak töredékes a tudásunk, akkor majd úgy ismerem mindent, ahogy most engem ismernek.
- Addig megmarad a hit, a remény és a szeretet, ez a három, de közülük a szeretet a legnagyobb.

Végh Konrád
polgármester

Pillanatkép az iskola életéből

1998. november 27-én az iskola nevelési értekezletet tartott. Ennek a napnak a gyerekek örültek a legjobban, mert tanítás nélküli munkanap keretében végeztük megbeszélésünket. Feladatunk volt megvizsgálni, hogy nevelési, tanulmányi téren hol tartunk, milyen eredményeket értünk el, hol kell javítani és melyek a legfontosabb további tennivalók.

Az osztályfőnökök gondolatébresztő szempontok szerint már hetekkel korábban megkezdték a felkészülést, tájékoztató felméréseket végeztek, amelyeket összegeztek, rendszereztek és megvitatásra a tantestület elé tártak. A teljesség igénye nélkül közzéteszem legfontosabb megállapításainkat, amiket fokozatosan és folyamatosan a személyi szabadság, a gyermeki jogok megsértése nélkül, de a kötelezéseket szem előtt tartva kíván a tantestület megvalósítani. Az igazgató bevezető vitaindítója után a vezető óvónő elemezte az óvodai gondozó-nevelő, iskolára előkészítő munka tapasztalatait. Az értekezlet legfontosabb megállapításai:

1. Szorosabbra kell fűzni az iskola és a szülői ház kapcsolatát, közös célért, a gyermek helyes neveléséért, egységes eljárások egyeztetéséért. Ennek formái:

- Szülői értekezletek
- Iskolai nyílt napok
- Egyéni beszélgetések
- Családlátogatások
- Közös kirándulások

A szülői értekezletek fontosságát már sokszor hangsúlyoztunk, melyeket évente rendszeresen megtartunk. Az osztályfőnökök ezen alkalmakkor az osztályra vonatkozó nevelési-pedagógiai előadásokat tartanak, megállapításokat tesznek, elemzik az elért tanulmányi eredményeket és tanácsokat adnak.

Az iskolai nyílt napokon a szülők betekintheznek az osztályokba folyó oktató-nevelő munkába, tanítási órákon ismerkedhetnek gyermekeik iskolai munkájával. Sajnos a felső tagozatban kevés szülő látogatja a nyílt tanítási órákat.

Az egyéni beszélgetések nagyon fontosak, mert ilyenkor kölcsönösen tájékoztatják egymást a pedagógusok és a szülők az eredményekről, a felmerülő problémákról, esetleges hiányosságokról. Ezek már nem általános megállapítások, hanem meghatározott személyekre vonatkoznak, konkrétak.

Az iskola és a családi ház jó kapcsolata kialakításának leghatékonyabb formája a családlátogatás. Előre egyeztetett időben a pedagógus meglátogatja tanítványát és szüleit otthonukban. A szülőkkel elbeszélget a gyermek iskolai munkájáról, előmeneteléről, társaival való viszonyáról.

A tantestület elhatározta, hogy az elkövetkező időben a családlátogatásokat rendszeresebbé teszi minden osztályban. Kérem a kedves szülőket, fogadják szeretettel a pedagógusokat.

2. Tanulóink egy részének tanuláshoz való viszonya nem kielégítő. A lecke kihagyások a tanulás folyamatában hiányzó láncszemek, melyek összefoglalások, dolgozatírások alkal-

mával bukkannak felszínre. Néha sajnos a szülői ellenőrzés is hiányzik.

3. Több tanulónál a tanulási módszer is kívánni valókat hagy maga után. Tipikus hiba, hogy néhányan az írásbeli feladat megoldásával kezdik a tanulást. Ez azért nem helyes, mert először az elméletet, a szabályt kell megtanulni és csak ezután lehet hibátlanul megoldani az írásbeli feladatot.

4. Megállapítottuk, hogy tanulóink egy részének sok a szabadidős elfoglaltsága. Ha a tanuló 13.30-ig iskolában van, és délután még sportkörre, zeneórára, dzsesszbalettire jár, akkor már valószínűleg nem tud eredményesen felkészülni a következő nap iskolai foglalkozásaira.

5. Sajnos sok időt töltenek a gyerekek TV nézéssel. Van olyan tanuló, aki hétféteken naponta 10-12 órán át is nézi a műsorokat. Legnagyobb hiba az, hogy a késő esti adásokat is megnézik és másnap az iskolában álmosak, nem tudnak figyelni. Sokat ártanak az agressziót, kegyetlenségeket bemutató filmek.

6. Sajnos gyakran tapasztaljuk a gyermekek egymás közötti durvaságát, trágár beszédét is. Ilyenkor figyelmeztetjük őket és megmagyarázzuk, hogy az ilyen viselkedés nem méltó a kultúremberhez, durva lelkületre vall.

A Fenti hiányosságok kijavítására az osztályfőnököknek konkrét terveik vannak, az eredményekről a félévi, valamint a tanévvégi értekezleteken fognak beszámolni a tantestületnek. Természetesen az ebből adódó feladatokat csak közösen, szülők és pedagógusok tudják eredményesen megoldani.

A hiányosságok mellett szép eredményekről is beszámolhatunk.

- Tanulóink egyre többen veszik igénybe az iskola könyvtárát.
- A sportversenyeken szívesen és eredményesen szerepelnek.
- Országosan meghirdetett versenyeken is részt vesznek, alsó és felső tagozatos tanulóink egyaránt.
- Felkészültek a közlekedési vetélkedőre, amit minden évben megrendezünk, és részt veszünk a megyei versenyeken.
- A megyei ÁNTSZ-szel közösen egészséges táplálkozás címmel vitaminsaláta – készítő foglalkozáson vettek részt 7-8. osztályos tanulóink. A finom salátákat iskolánk minden tanulója megkóstolta.
- A községi és iskolai ünnepélyeken szívesen szerepelnek tanulóink, műsoraikkal színessé, változatosabbá teszik a jeles napokat.

Az iskolában az oktató munkával együtt nevelés is folyik, mely kiegészíti, segíti a család gyermeknevelő munkáját. Ez csak akkor eredményes, ha együtt dolgozik a szülő és a pedagógus a közös célért, ami nem más, mint harmonikus, testileg-lelkileg kiegyensúlyozott ifjúság nevelése.

Sörédi Pál
igazgató

Tájékoztató a Képviselőtestület üléseiről

Képviselő-testületünk 1998. december 9-én ülésezett. Számos napi rendi pontot tárgyaltak meg a képviselők.

A polgármester úr tájékoztatót tartott az alakuló ülés óta eltelt időszak fontosabb eseményeiről:

Két önkormányzati ingatlan értékesítéséről, a helyi lap megjelenéséről, a kábeltelevízióval kapcsolatos feladatokról, a FEJÉRVÍZ Rt. közgyűlésén elhangzottakról.

Suralik Sándor temető gondnok tájékoztatta a testületet a temetővel kapcsolatban végzett munkájáról, a következő időszak feladatairól. Javaslatot tett a sírhely megváltás, a szolgáltatási díj emelésére, a kápolna felújítására. Beszámoló hangzott el hivatal adóigazgatási tevékenységéről. A képviselőtestület a gépjármű

adóról szóló helyi rendeletet módosította. Az adó mértékét 700 Ft/100 kg összegben állapította meg, mely minden gép-járműtulajdonosra 1999. január 1-től kötelező.

A kommunális adóról szóló helyi rendeletet oly módon egészítette ki a képviselő-testület, hogy az adó bevétel kifejezetten fejlesztési célra lehet csak felhasználni.

Az 1998. évi költségvetés III. negyedéves teljesítéséről élénk vita alakult ki a

képviselők között. Bár mindenki egyetértett azzal, hogy a számok, melyek a teljesítés mértékét jelölik adottak, – a mértékre adott válaszokkal nem voltak elégedettek.

Elfogadta a testület az 1999. évre vonatkozó munkatervet, a Szervezeti és Működési Szabályzat módosítását. Ennek lényege, hogy az eddigi működő Ügyrendi Bizottság mellé létrehozták az Szociális és a Pénzügyi Gazdasági Bizottságot. Az ülések időpontjában is változás történt. A Képviselőtestület minden hónap utolsó szerdáján tartja ülését.

Módosította képviselő-testület a szociális a gyermekvédelmi, a vízdíjak megállapításáról szóló, valamint a köztisztasági rendeletet is. A szociális rendeletben a képviselő-testület hatásköréit a szociális bizottságra ruházta át, a rendszeres gyermekvédelmi támogatásra való jogosultság megállapítása pedig a polgármester hatáskörébe került. A FEJÉRVÍZ Rt-vel, illetve SZÉKOM Rt-vel folytatott tárgyalások során igyekeztünk a legkedvezőbb pozícióba kerülni. A megbeszélés eredményeképpen a víz szolgáltatási díját 121 Ft+áfa (8,3%-os emelkedés), a szemétszállítási díjat 74,60 Ft+áfa (13%-os emelkedés) állapította meg a képviselő-testü-

let. Mindegyik díj elmarad a tervezett infláció mértékétől. A 121 Ft-os vízdíj tartalmazza a szolgáltatott vízhez adagolt poliszulfát árát (4 Ft/m³), mely megakadályozza 60 °C-ig a vízkő lerakódását. Ezzel lelassítjuk pl. a rendszer, a bojler elhasználódását.

A képviselő-testület rendeletet alkotott községünk jelképeiről, a zászló és a címer formájáról, felhasználásának módjáról. Az ezzel kapcsolatos szabálysértések szankciójáról.

1998. december 10-én közmeghallgatás keretében tárgyaltuk meg az 1999. évi költségvetési koncepciót. A lakossági felszólalásokból kitűnt, hogy konkrét számokat vártak tőlünk, melyet nem tudtunk teljesíteni. Vázoltuk a várható bevételi forrásokat, a kiadásokat, a tervezett beruházásokat, fejlesztéseket.

Lakossági észrevételként jelentkezett a vízvezetés problémája, árokrendszer kiépítése, az intézmények működésének kérdése, a műveletlen területek helyzete.

A Képviselő-testület közvetlen ülése várhatóan 1999. január 27-én lesz. Az ülések nyilvánosak, várjuk az érdeklődőket.

Takácsné dr. Hanák Mária
közjegyző

Önkormányzati Hírek

Tisztelettel értesítem Csókakői lakóit, hogy 1999. január 1-től ügyfélfogadási rendünket megváltoztattuk. Ettől a naptól kezdve az ügyfélfogadás folyamatos.

Felhívom a 40 év feletti csókakői hölgyek figyelmét arra, hogy várhatóan 1999. január végén ingyenes csontritkulás vizsgálatot szervezünk. Az időpontot a hirdetőtáblákról tudhatják meg. Kérjük minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Felhívom a Tisztelt Lakosság figyelmét, hogy a környező települések közül két helyen ismét feltűntek álszámla-beszedők. Ha víz, gáz, villany vagy egyéb más számlák összegeit beszédni kívánó személy jelenik meg Önöknél, kérem ne fizessenek egy forintot sem, hisz ezeknek a visszaéléseknek a megelőzésére találták ki a postautalványon történő számlarendezést.

Köztisztasági rendeletünk értelmében az ingatlanulajdonosok kötelessége a közterületek hó- és síkosságmentesítése, valamint az ingatlana előtti járdaszakasz tisztántartásáról, a balesetmentes közlekedés biztosításáról (a járda fölé benyúló faágakat, bokrokat 2 m magasságig kell levágni az esetleges sérülések elkerülése végett). Kérem Önöket – tekintettel a téli időjárásra – e kötelességüknek tegyenek eleget.

Ezen a napon örültek az esőnek, ilyenkor azt mondták, „jó termés lesz, tele lesz a pince”. „Vince, Tellik a pince.”

Aggodalommal figyelték, ha Vince napkor fagyott, mert akkor nem fog csurogni a prés sem, ha viszont napos idő volt, megcsöppent az esztergye (eresz), akkor úgy vélték, szép termés lesz, tele pince adatik.

„Csurog az esztergye, Tellik a pince.” Vince nevének a bor jelentésű latin vinum szóval rokon hangzása magyarázatot ad, hogy miért tekintik e napot a szőlősgazdák termésjóslónak.

Pál (jan.25.)

Pál apostol megtérésének ünnepe, *Pál napja* másképp *pálforduló* vagy *pálfordulás* a parasztember számára a bejártságot hozó, élelemben, takarmány-

ban takarékoságot követelő tél felé, gy fordulópontját jelentette.

Csókakőn az időjárás-jósláshoz megfigyelték, hogy e napon a szőlőbeli „pincéné meddig süt be a nap”. Ameddig besütött, addig várhatták még, hogy a hó is beesik.

Az idézett szövegrészek a Szép napunk támad cmű könyvből valók.

Kiszelyné Mensáros Zsuzsanna

Megalakultunk!

1998. novemberében sokunk javaslatára megalakítottuk asszonyklubunkat. Ez a klub főként azért jött létre, hogy a mindennapjaink gondjait, problémáit, nehéz dolgokat egy kicsit elfeledve 1-2 órára kikapcsolódjunk, beszélgessünk, s igény szerint különböző programokat szervezzünk saját részünkre. Hetente egyszer pénteki nap du. 17 órától jövünk össze. A programot mindig előzetes megbeszélés alapján alakítjuk ki.

Állandó programként indult: Hétfő 18 órakor asszonytorna, kedd-csütörtök: gyógytorna 17 órától. Tervezzük továbbá úszótanfolyamon való részvételt, színházlátogatást, egészségügyi előadásokat, különböző minket nőket érintő szűrővizsgálatok megszervezését.

Ezen kívül kötetlen teadélutánokat is tervezünk, részlet a programból: beszélgetések, tapasztalatcserék, a főzés-sütés, otthonuk szebbé tétele, kézimunkázás stb.

December hónapban igen sokat dolgozott a klub tagsága.

Saját készítésű díszekkel (melyeket egy-két alkalommal együtt csináltunk) feldíszítettük a kultúrház előtti és a polgármesteri hivatal előtt fényőfát, hogy ezzel mi is hozzájáruljunk falunk kellemes, békés karácsonyi hangulatához.

Ezután a nyugdíjasoknak készítettünk egy kis ajándékot, melyet a nyugdíjas klub karácsonyi ünnepségén kaptak meg aki el tudtak jönni. S akik sajnos már nem lehettek idős társaik körében ezen a meghitt ünnepen sem, személyesen vittük el számukra ezt a kis szívvel szeretettel készített ajándékot.

Idén ezzel zártuk az évet, de jövőre is szeretnénk minél szebben, jobban eltölteni együtt a szabadidőnket. Akik még nem tartoznak közénk kérünk és hívunk benneteket gyertek, s legyetek ti is egy jó társaság tagjai.

Ezúton kívánok az asszonyklub nevében mindenkinek békés, boldog s egészségben gazdag új évet.

Sztrakay Gáborné Tímea

Várbarátok évvégé közgyűlése

1998. december 19-én 16 órai kezdettel a Petőfi Sándor Kultúrotthonban tartotta évvégé közgyűlését a Várbarátok Társasága. Összejövetelünket jelenlétével megtisztelte Dr. Fülöp Gyula, a Szent István Király Múzeum Igazgatója, Cserményi Vajk, a Múzeum igazgató-helyettese, Béni Kornél, a Vértesi Tájvédelmi Körzet Felügyelője, Dr. Hatházi Gábor régész, a várban folyó feltárás régészeti munkák vezetője és Végh Konrád, községünk polgármestere.

A részt vevők a rövid bevezetőben értékelést hallottak a Társaság megalakulásától napjainkig végzett munkáról. Nagy öröm számomra, hogy az elmúlt években is teljesíteni tudtuk a kitűzött régészeti és építési munkákat. A Várbarátok Társasága elnöke köszönetet mondott a munkálatokban részt vevőknek és azoknak, akik tagdíjukkal és adományaikkal segítették a helyreállítás folyamatát.

Ezt követően Bakó Ferencné a Társaság pénztárosa beszámolt pénzügyi helyzetünkről.

A Várbarátok Társasága minden tisztségviselője társadalmi munkában végzi önként vállalt feladatát. A restauráláshoz szükséges pénzügyi fedezetet részben pályázatok útján nyerjük, illetve a jelentős részét a KINCSTAR biztosítja.

A pénzügyi beszámoló után Dr. Hatházi Gábor előadása hangzott el az ásatások, valamint az építési munkák alakulásáról. Az előadást 100 színes diakép vetítése tette szemléletessé. Az előadás során bemutatta a feltárt fellegvár, öregtorony, palota, ciszterna, barbakán érdekességeit.

Ezt követően a hallgatóság kérdéseivel, majd baráti beszélgetéssel fejeződött be a Várbarátok Társasága évvégi összejövele.

Sörédi Pál

Várbarátok Társasága Elnöke

Egészségügyi hírek

A hazánkban megfordult külföldiek jó részének Magyarországról a jó magyar konyha jut eszébe. Valóban, ki ne szeretné a jó paprikás pörköltet, a töltött káposztát, a fűszeres húsokat, hurkát? Joggal tartja a mondás: Ami jó azt előbb-utóbb tilos lesz.

Ez sajnos a táplálkozás területén is érvényes. Húsz éves korban az ember a vasszőget is megeszi, középkorúként azonban nem árt egy-egy komolyabb étkezést meggondolni. A hagyományos „magyaros ételeknek” elég komoly, az egész emésztőtraktust próbára tevő hatása van. Közismert a táplálékban lévő koleszterin káros élettani hatása, azonban a koleszterin nemcsak az erek falában, hanem az emésztőtraktus részéről az epehólyagban is koncentrálni tud. Minden étkezés a máj részéről az epe termelés fokozódásával jár. Az epe azonban éhgyomri állapotban is termelődik, az adott pillanatban nem szükséges mennyiség az epehólyagban raktározódik. Ezt a raktárt kiürítve tud a szervezet reflexszerűen reagálni a táplálkozási kihágásokra. Az éveken át rendszeresen ismétlődő koleszterindús táplálkozást azonban nem lehet bün-

tetlenül megúszni. A koleszterin lerakódik az epehólyagban majd nagyobb tömbbé összeolvadva a kristályok kővé állnak össze. Az epekövek állandó mozgásukkal az epehólyagban kellemetlen hasi panaszokat okozhatnak, anehezzen ürülő epehólyag miatt gyakori lehet a gyulladás. A kövek veszélyessége méretüktől is függ, a kis kő veszélye az epevezetékben való elakadásában rejlik. Egy szakaszon ugyanis közös vezetékben folyik az epe és hasnyálmirigy által kiválasztott emésztőnedv. A kő okozta elzáródás, ha ezen a részen következik be súlyos hasnyálmirigy-gyulladásához vezethet. A nagyobb kövek nem csúsznak az epevezetékben, ugyanakkor állandó gyulladásban tartják az epehólyagot, úgy teszik ki szenvedésnek a beteget.

Egy-egy zsírosabb étkezést követően létrejöhet a legrettegettebb és sajnos leggyakrabban előforduló, epeköveseket érintő tünetcsoport, az epegörcs. Iába iában próbál ugyanis az epehólyag összehúzódni a kijáráshoz került epekő megakadályozza az epeürülést. A tünetek jellegzetesek: a jobb borda ív alatt van a görcsös, erős fájdalom

maximális pontja. A fájdalom gyakran sugárzik a jobboldali lapocka felé. A felpuffadt has még fokozza az általános rossz közérzetet. A panaszok görcsoldó, fájdalomcsillapító hatására rövid időn belül enyhülni szoktak.

Az első görcs esetében, amikor nem ismert még az epekő, vagy a görcsök esetén észlelt lázas állapot fennállásakor mindenképpen javasolt a gondos kivizsgálás.

Mai állapot szerint a epekő diagnózisa tulajdonképpen egyet jelent a műtéti megoldás felajánlásával. A kövek legnagyobb része ugyanis nem oldható fel, spontán távozásuk bizonyos nagyság felett nem következik be, számos szövődemény forrása lehetnek. A műtéti eljárások mellett ismert kőkezelési mód a kövek testen kívül gerjesztett lökéshullámmal való zúzása is. Az epeköves panaszok ismertetésével lehetséges következmények felsorolásával a műtéti eljárásokkal nem megijeszteni az olvasót, hanem elgondolkoztatni, ugyanis kis diétás megszorítással, önmérséklettel nagyon sok szenvedés elkerülhető.

Jó egészséget!

Sport

A Váralja SC ebben az évben befejezte az őszi szezont, amelyben hatodik helyezést ért el. Az öltöző építésének ez évi szakasza is lezárult. Beruházásunk eredményeképpen sikerült a hiányzó falrészt és a betonfödémét elkészítenünk. A tetőanyag beszerzéséhez segítséget kaptunk polgármesterünktől, aki tetőléc anyagot és nagy kedvezménytel tetőfóliát szerzett egyesületünk részére.

Az idén december 6-án nyitotta meg a Kreátor csapata a 11. Téli Kupát. Ekkor került sor a bajnoki sorsolásra, melyre 11. csapat nevezett be. A címvédő és egyben rendező a Kreátor. Az első for-

dulót 1998. XII. 13-án rendezték meg az iskola kézilabda pályáján.

A Téli Kupa 1998/99. mérkőzései reggel 8 órakor kezdődnek minden vasárnap, és maga a kupa 1999. február 21-ig tart. Az első forduló eredményei:

Ziccer – Fehér Bikák	3:1
Be kell rúgni – Junior	8:1
Kreátor – Csőcselék	11:1
Speed Boys – Öregfiúk	7:1
TBC-Felvidék	7:1
ENSZ	szabadnapos

A forduló után a tabellát a Kreátor vezeti. A II. fordulót 1998. december 20-án rendezték meg, ahol, a következő eredmények születtek:

Kreátor – Fehérbikák	6:0
Be kell rúgni – Speed Boys	3:0
Junior FC – Öregfiúk	0:3
Felvidék – Ziccer	2:1
TBC – ENSZ	1:0
Csőcselék	szabadnapos

A forduló után a kupában továbbra is a Kreátor az első, 2. a Be kell rúgni, 3. a TBC. A Téli Kupa mérkőzéseit sok néző látogatja, a mérkőzések megtekintése ingyenes. A szervezők nevében mindenkit sok szeretettel várunk, ahol izgalmas és jó mérkőzéseket láthat a kedves közönség.

Fűrész György

Karácsony az elidegenedés orvossága

Istentől elidegenedtünk. Ő nem sértődik, hanem csodálatos stílusban közelít meg minket. Erről szól a karácsony. Hídegségek, véleménykülönbségek, érdekellentétek, ellenségeskedések messzi távolba taszítják az embereket egymástól. De nem távolabbra, mint amilyen távol került az ember a Teremtőtől. Ezt a távolságot felszámolni jött Jézus, mint Isten küldötte. Ő nem az erő pozíciójából kezd tárgyalást az emberrel, noha megtehetné... Hanem ahogy később mondani fogja apostolainak:

– Úgy küldelek titeket, mint juhokat farkasok közé... (Mt.10,16) Mekkora esélye lehet egy báránynak, egy farkasfalka közepén? Az apostoloknak nincs nagyobb kilátásuk és esélyük a farkasok meggyőzésére mint a világ meggyőzésére egy síró gyereknek.

Jézus nem kevesebbet jött mint: „Keresni ami elveszett”. „Összegyűjteni Isten szétszórt fiait”... (Ef. 1,10)

Hogyan viszi mindezt végbe?

„Isten formájában volt, és az Istennel való egyenlőséget nem tartotta olyan dolognak, amelyhez föltétlenül ragaszkodnia kell, hanem kiüresítette magát, szolgáló alakot öltött, és hasonló lett az emberekhez. Külsejét tekintve olyan lett, mintegy ember. Megalázta magát, és engedelmeskedett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.” Fil. 2,6-11. Zsid. 12,18.

„Ti nem kézzel tapintható, lobogó tűzhöz, sötét felhőhöz, forgószélhez, harsonazengéshez vagy mennydörgő szószathoz járultatok, amelynek hallatára könyörögni kezdtek, hogy ez a hang ne

szóljon tovább hozzájuk...”

Az elveszett emberhez Isten nem a saját nyelvén szól, hanem úgy, ahogy a régi magyar ének szemléletesen kifejezi:

Sírdogál és nyöszörög
Ki az égen mennydörög
S a villámot szórja. SZVU.28.

Valamelyik ókori szentatya azt mondja:

Isten extázisba esett a megtestesüléskor. Extázis annyit jelent, mint kilépni. Ha Mózeszel levétette saruját a csipkebokor előtt, hogyan kell értékelnünk azt, hogy Ő egész valóját leveti az ember előtt?

Isten kilépett Önmagából, de még kész és kiteljesült emberségéből is... – A zsidóság ugyanis azt hitte, hogy kész emberként ereszkedik. ...és csecsemőként jött el.

Ő az elveszett ember felé nem fölségével, nem emberi nagyságával, nem szellemi fölényével, még csak programjának nagyszerűségével sem jött, hanem leszáll az emberi lét legalacsonyabb fokára.

Mi lenne, ha tőlünk eltávolodott embertársainkat előbb közelítenénk meg komolyan értelmezett szeretettel, mintsem érveink, igazságaink és hatalmunk fölényével? Esélytelen ez a fellépés?

Igen különösen egy olyan világban, amely csak a számokat és az erőt teszeli. De hogyan is kezdte a Teremtő?

A töprengő Isten.

„Mekkora a mélysége az Isten gazdagságának, bölcsességének, és tudásának!

Mily kifürkészhetetlenek szándékai, mily megfoghatatlanok útjai!” Rom. 11, 33.

Neki sem volt egyszerű, szinte megoldhatatlan nehézséget okoztunk. Jézus feltárja, azt hogy mi ment végbe Isten bensejében. Elmondta a gonosz szőlőmunkások példabeszédét. Lk. 20, 13 „Mit tegyek?”

Sok eredménytelen kísérlet után valami egészen új, váratlan, kétségbeesett kísérletet tesz: Ennek az Isteni töprengésnek az eredménye Betlehem. „Elküldöm kedves Fiamat, Őt csak becsületben tartják...”

Érezzük a betlehemi jászol mellett a töprengő Isten atyai szorongását.

„Sokszor és sokféle módon szólt Isten hajdan az atyákhoz, ezekben a végső napokban Fiában szólt hozzánk, akit a mindenség örökösévé tett, aki által az idők is teremtette.” Zsid.1/1.

Sok sikertelen kísérlet nem tette keménnyé, zárkózottá az Istent, hanem többre, a legnagyobbra, a képtelenre sarkallta Őt.

Ezt az atyai szorongást kell kiéreznünk a tékozló fiú atyának a szívéből is, aki messziről meglátja rongyaiban közeledő fiát, megesis rajta a szíve, elébe fut, nyakába borul és csókolja. Lk.15, 20.

Betlehemben a tékozlásból fölkelő emberiséget pillantja meg Fiában az Isten. Rongyosan ölelte a tékozló fiút magához az atya: A barlang rongyaiban is meg kell éreznünk az Isten atyai ölelését.

Gerendai Sándor
Plébános

Receptek

1. Finom linzer

40 dkg lisztet, 1 db margarint, 12 dkg cukrot, 1/2 sütőporral és 4 tojás sárgájával összegyúrunk, majd ceruza vastagságúra sodorjuk, formákkal kiszaggatjuk, és lassú tűzön sütjük. Ha kihűlt, lekvárral összeragasztjuk, s olvasztott csokoládéval díszítjük.

2. Borsos tokány

6-8 személy részére

Két közepes fej vöröshagymát halványra pirítunk, kevés olajon, ráteszünk 30 dkg szeletekre vágott gombát, és 10 percig pároljuk. Utána 60 dkg kockárávágott disznó-, vagy marhahúst adunk hozzá, és együtt pároljuk. A zacskós tokány alaptartalmát 4 dl hideg vízben jól elkeverjük és hozzáadjuk a párolt húshoz, majd 10 perces állandó keveréssel puhára pároljuk. Zöldborsóval dúsíthatjuk, rizs vagy tarhonyakörítéssel tálaljuk.

Hegyközségi híradó

Most, hogy túl vagyunk a szüreten és lassan már az új borok zamatát is ízlelgetni lehet, újra beszélnünk kell a borfogalmazásról (boreladásról). A tv. azt mondja, hogy aki bort más számára fogyasztásra engedély nélkül (forgalomba hozatali) elad, az hamis bort fogalmaz!!

Aki eddig nem tudta, ezután ezzel nem védekezhet...

Csak az a bor fogalomképes, amelynek eredetét a hegybíró igazolt, és amelyről az OB (Országos Borminősítő Intézet) forgalombahozatali engedélyt adott ki! Az engedélyek alapján a bor útja mindig pontosan követhető, ezzel segíti a hamisítások kiszűrését és segíti a jó minőségű bor érvényesülését.

A hegybíró a származási igazolást helyi ismeretei alapján és a szüreti készletbejelentések szerint adja ki. 1998-ban Csókakón eddig 12 tagunk volt hajlandó törvényes kötelességét teljesíteni!

Úgy gondolom, hogy ez az állapot több mint elgondolkodtató...

Már most jó ha tudja mindenki, hogy az igazolványokat a hegybíró csak január 1-ig adhatja ki, ezután ebben az ügyben hiába keresnek!

Jövő évben – a szüret előtt – minden tagunknak előre kiküldjük az igazoláskérelmet, az idén erre még nem volt lehetőségünk.

1999-től javuló anyagi helyzetünk miatt ismét útjavítást tervezünk és szeretnénk néhány víznyerő lehetőséget korszerűsíteni elsősorban a permetező víz biztosítására. Ehhez szeretnénk önként jelentkező tagjaink segítségét is igénybe venni! Az akcióról részben a híradóban, részben plakátokon adunk tájékoztatást.

Csókakó 700 éves alapítása alkalmából itt kerül megrendezésre a Móri Borvidék borverseny döntője – nemzetközi zsűrivel. De erről többet majd a következő számban.

Bognár Endre
hegybíró

Összegzés

Az 1998-as év végén illik mérleget vonni az eltelt esztendőről, és rámutatni a legfontosabb teendőkre ami előtt egy gazdálkodó áll. Legegyszerűbben úgy fogalmaznánk: 1998 a rendeletek éve volt. Sok rendelet törvény, szabályzó született melyeknek sokszor elég kevés végrehajtási ideje volt. Ennek kapcsán kérem a gazdálkodókat, amennyiben részei szeretnének lenni a támogatásoknak sűrűbben érdeklődjenek a falugazdásznál, mert ennek hiányában veszteségek is érhetik. Az 1998-as év végén jelenik meg a következő év támogatási rendelete, kérem mindenki próbáljon hozzá alakulni, vagy érdeklődésével felkészülni. Ahogy közeledik az EU tagság éve úgy keményednek a feltételek a gazdálkodók részére is.

Emlékeztető:

Még nem zárult le a borfejtések időszaka. Az idei évben sok szőlő rothadtan került feldolgozásra és így került mustként, borként a pincébe. Nagyon fontos tudni azt, hogy az ilyen gombafertő milyen káros a borra.

Büdös, záptojásszagú, rothadt íz keletkezik, melyet a bor is átvesz és élvezhetetlen lesz.

Ha nem hanyagoltuk el a fejtést többszöri szellőztetéssel orvosolhatjuk ezt a problémát. Egy vagy durvább esetben két dekagramm szulfid hozzáadásával meg is szüntethetjük azt. Kívánok mindenkinek Boldog Új évet 1999-re.

Szabó Gyula
Hegyközségi híradó

A nyugdíjasklub életéről

Havonta egy alkalommal megtartott összejövetelünkön a napirendi pontok megbeszélésével és az esetleges problémák megvitatásával kezdődik a klub élete. Szokásunkhoz híven nem marad el a névnapok köszöntése, és a hagyományok megőrzése. Az asszonyok sűteménnyel, a férfiak ízletes csókakói borokkal kedveskednek. A megbeszélés

lések után a klub műfajával: magyar nótákkal, népdalokkal és operettekkel folytatódik a hangulat. Az elmúlt négy év során sok olyan magyar nóta került a felszínre, ami már-már feledésbe ment. A télapó ünnepén XII. 18-án a klubtagokból kialakult énekkar karácsony énekekkel kedveskedett az ünneplő közönségnek.

Elgondolkodtató, hogy a 72 tagból sajnos egyéb okok miatt sok a hiányzó. Meghívást kap minden alkalomra a polgármesterünk, és az iskola igazgatója és velünk együtt élvezik a jó hangulatot.

Csókakó, 1998. december

Kaiser István
klubtag

A temetői munkálatokról

Csókakői nyugdíjasklub tagjai közül néhányan névszerint: Suralik Sándor, Kaiser István,

Rácz György, Barabás Károly, Klujber József, Fűrész Miklós, Remete Imre, Stumpf Gyula és Makk Antal december 8-án a helyi temetőben társadalmi munkát végeztünk.

A temető keleti felének az alsó részén lévő bokros-fás területet megtisztítottuk és eltűzeltük. A nagyobb fákat Rácz György stílfűrészsel vágta ki. Kb. 30-40 sírhelynek tisztítottuk meg a helyet. Úgy éreztük ennyivel tartozunk a temetőben nyugvó halottaknak és az önkormányzatnak is, tekintettel arra hogy az önkormányzat sok mindennel támogatja a nyugdíjas klubot. Itt ragadom meg az alkalmat, hogy a falu lakosságához is szóljak most viszonylat szép rend van a temetőben, az elhagyott sírköveket össze lettek gyűjtve és elszállítva.

Szeméttároló állandóan ott van a kápolna végén, odavigyük a szemetet ne szanaszét dobáljuk sokszor mások sírjára. A temetőben lévő vízcsap sorsa is megoldódott, sikerült egy jó nyomos kutat felszerelni, mostmár csak az a kérés a tisztelt lakossághoz, hogy a vizet ne pocsékolják, hiszen évente 15.000-20.000,- Ft-ba kerül a temető vízfogyasztása. Ne mindenféle flakonokkal öntözzünk, hanem öntözőkannával és akkor megszűnik a vízpocsékolás.

Bízom a lakosság megértésében és jóakarátában hiszen mindenkinek érdeke, hogy szép tiszta temetőnk legyen, ami falunk egyik tükörképe.

Csókakő, 1998. dec.

Suralik Sándor
temetőgondnok

Családjóléti szolgálat

Az 1997. évi XXXI. Gyermekvédelmi törvény segítséget nyújt a gyermek jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetéséhez. A tv. azt is kimondja, hogy a gyermek és a szülő köteles együttműködni, és kapcsolatot tartani a gyermek ellátásában, nevelésében közreműködő személyekkel, intézményekkel. A gyermek nevelésére elsősorban a családja jogosult és köteles! Ehhez az állam és az önkormányzat segítséget nyújt.

Csókakő Önkormányzata 1999. májusában határozatot hozott, majd 1998. augusztus 1-től működteti a Családjóléti Szolgálatot.

Az Általános Iskolában már több mint 10 éve végzek ifjúságvédelmi feladatot, közben két éves komplex tanfolyamot záródolgozattal eredményesen befejeztem, a Családjóléti Szolgálat megbízottja én lettem.

A segítségadás lehet pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó.

Az intézkedések a 18 éves korukat be nem töltött személyekre vonatkoznak.

A Családjóléti Szolgálat elsőrendű feladatának tartotta a veszélyeztetettek számának felmérését és a családlátogatások folytatását. A 90-es évek óta húzódó társadalmi változások sajnos Csókakőn is kétszeresére növelték a hátrányos, veszélyeztetett tanulók számát.

A családokban csak kevés helyen uralkodik a harmónia, a munkanélküli, vagy éppen vállalkozó szülő gondjaiba feledkezve gyakran magára hagyja a gyermeket. A magára hagyott gyermek, ha az anyagi, érzelmi védettséget otthont, sokoldalú nevelést a családja nem tudja, vagy nem akarja biztosítani, a képességeihez mérten elmarad a személyiség-fejlődésben.

A családi háttérben meglévő ordító különbségeket a pedagógusok szorosán együttműködve az önkormányzattal, a Családjóléti Szolgálattal igyekeznek csökkenteni.

Megszívlelendő megállapítást hallottunk egy előadásorozaton, pl. Szabó Gábor református lelkész: „A gyermek csak családban képzelhető el! Továbbra is a szülők felelőssége az, hogy a gyermekvállalással, az élettér kialakításával szinte meghatározzák gyermekeik jövőjét.”

A pénzben, illetve természetbeni támogatásról még kevés rászoruló tud, pedig a nappali tagozatos 24 év alatti tanuló is jogosult lehet. Feltétele, hogy az egy főre jutó havi jövedelem nem lehet több 13.700,- Ft-nál, és a jövedelemigazolást csatolni kell a kérvény mellé.

Egy karácsony előtti akciónkról örömmel tájékoztatom a lakosságot.

December elején polgármester úr felhívta figyelmemet egy újságcikkre. Az óvónők, pedagógusok tapintatos felmérése alapján a pályázatot megírtam. Reméljük az 50 kisgyerek, illetve családja velünk együtt örült a sikernek. Cserében az ajándékozók köszönetlevelet vártak csupán, amit az idő rövidsége miatt nem a szülőktől kértünk, hanem a nagyobbacska gyermektől, illetve a legkisebbek nevében jómagam írtam.

A Családjóléti Szolgálat továbbra is várja az olyan kezdeményezéseket, építő jellegű ötleteket, amelyek az érdeklődő gyerekek, illetve szüleik tevékenykedtetésével megvalósíthatóak:

amelyek elhárítják a gátló tényezőket a gyermek egészséges fejlődése útjából.

Kisné Németh Ibolya
Családjóléti Szolgálat mb.

Nem kell pénz a boldogsághoz

Szenes Andor verse, Dr. Sándor Jenő zenéje

Nem kell pénz a boldogsághoz,
 Nem kell ahhoz semmi,
 Isten tudja, miért nem tudok,
 Még se boldog lenni!
 Az utcákat végig járom,
 De nem vár rám senki!
 Hej, minek is él az ember,
 Fájó szívvel, könnyes szemmel,
 Nem tud feledni?

Ami elmúlt nem jön vissza,
 Hiába is várom,
 Az álom is azért álom,
 Hogy egyszer elszálljon.
 Az a csók a legszebb csók,
 Mit nem csókolunk végig,
 Új szerelem régi bánat
 Ölelem az új babámat,
 Siratom a régijt.

Köszönjük a támogatást!

Köszönetünket fejezzük ki azoknak az adózó állampolgároknak, akik az 1997. évi személyi jövedelemadójuk 1%-ával hozzájárultak a Csókakői Vértes Vidékért Alapítvány működő tőkéjének gyarapításához.

Nyilvántartásunk szerint az 1998. októberben számlánkra érkezett felajánlott összeg 263.216,- Ft.

Ezt az összeget takaréklevelel formájában a helyi takarékszövetkezetnél kamatoztatjuk, felhasználásáról a lekötési idő végén 1999. áprilisában a kuratórium fog dönteni.

Jelenlegi pénzügyi helyzetünk kamatokkal:

1997. év október	60.000,- Ft
1998. év október	270.000,- Ft
Összesen:	330.000,- Ft

Ezzel az 1999. áprilisi döntés alapján a felosztható támogatás 230.000,- Ft lesz, mert az alapító okirat rendelkezése szerint az alapítási összeget, azaz 100.000,- Ft-ot tartalékolni kell.

Tervezett támogatások 1999. évre.

– Óvodai telefonhálózat kiépítése:
 (amennyiben az önkormányzat a kiépítési költség különbözetet az 1999. évi költségvetésből fedezi). 60.000,- Ft

– Sportköri öltöző építés támogatása 50.000,- Ft

- Műemlékvédelem várbarátok támogatása 40.000,- Ft
- Közbiztonság, polgárőrség támogatása 40.000,- Ft
- Iskolai tornaterem alapítvány támogatása 40.000,- Ft

Összesen: 230.000,- Ft

Ezúton mondunk köszönetet az alapítvány könyvelőjének, Bakó Ferencnének, aki a könyvelési teendőket önzetlenül, minden ellenszolgáltatás nélkül társadalmi munkában naprakészen látja el.

Most újra lehetősége van minden adózó állampolgárnak felajánlani támogatását.

Kérjük, akinek szívügye Csókakői község és környékének közbiztonsága, környezet és műemlék védelme, az egészséges életre nevelés, sport, valamint közmű beruházások létrehozása, az 1999-ben is támogassa adója 1%-ával a Csókakői Vértes Vidékért Alapítványt.

Adószáma: 18486207-1-07

Célja: Csókakői Sportja, műemlékvédelem, közbiztonság, iskolai tornaterem építés, és közműberuházások támogatása. Ezúton kívánunk az 1999-es évre minden kedves olvasónak és támogatónak sikereiben gazdag békés, boldog új esztendőt. Támogatásukat köszönjük!

Karger László

Vértes Vidékért Alapítvány Elnöke

Karácsonyi kantáta

Szóljatok ó pásztorok mi dolgot lertetek
 Hogy az éjjel Betlehembe úgy siettetek.
 Láttuk a megígért kisdéd Messiást
 Betlehembe született.
 És kimondta néktek azt, hogy oda menjete
 Mi is kész örömmel mentünk volna veletek.
 Angyali ének minket intett
 Hogy Krisztus született.
 Ajándékot mit vittetek ti a Kisdédnek
 Hiszen nincsen aranyatok sem más kincsetek.
 Hiszen tiszta szívünk vittük néki
 Az aranynál többet ér.

Kis Jézusnál mit csináltatok ti pásztorok,
 Nem sírt-e hogy álmából felzavartátok.
 Letérdeltük és imádtuk
 Ő ránk nevetett.

Hazafelé hogy jöttetek biztos féltetek
 Herodestól, farkasoktól ti gyáva lelkek.
 Hangos szóval énekeltünk
 Urunk született.

Köszönjük hát együtt mostmár az égi atyát
 Ki elküldte ajándékba nekünk a Szent Fiát
 Dicsőség és hála néked, Béke minekünk.

Suralik Sándor

Csókakói hírek

A Polgármesteri Hivatal Lapja

III. ÉVF. 2. SZÁM

1999. FEBRUÁR

A Polgármesteri Hivatal rövid és középtávú programja a várrekonstrukció illetve a falurégió fejlesztésével kapcsolatban!

A jelenlegi régészeti feltárások, illetve helyreállítási munkák közmegelegedésre, jó ütemben haladnak. Feltételezve, hogy hasonló vagy gyorsabb ütemben folytathatók az előrehaladott munkák, ami elképzelésem szerint szigorúan szakmai irányítás és háttér mellett folytatódhat. Önkormányzatunk megítélése szerint, néhány éven belül mindenki számára látogathatóvá tehető a vár. Néhány mondatban szeretném ismertetni terveimet.

Mit vár az önkormányzat a várrekonstrukciótól:

- Népszéktartó ereje ezáltal nőni fog
- Helyi humán erőforrásain szélesebb körű kihasználását eredményezi
- a régészeti feltárások illetve a helyreállítási munkák munkahelyeket biztosítanak, ezáltal egy olyan speciális szakmai tudásra tehetnek szert az ott dolgozó csókakói lakosok amit várhatóan később a környező települések hasonló feladatai során kamatoztatni tudnak.
- A munkálatok befejeztével a vár állandó kezelést igényel, ami szintén munkahelyet teremt
- Környezeti és kulturális örökségünkkel való gazdálkodást is elsajátíthatjuk.
- A vár műemléki helyreállítása a turizmus céljaként

- a rekonstrukció befejeztével funkciót nyer a vár és az egyre sokasodó várlátogató fogadására illetve tájékoztatására őrzötté, látogathatóvá kell válnia.

-1299. szeptember 1-én datálták az a pécsi káptalannak küldött birtokadományozási oklevelét, ami először tesz említést Csókakő váráról. Ettől az időponttól származtatjuk településünket is. Az őszi 700 éves évfordulót szeptember 11-én a várkörnyékén tartalmas programokkal kívánjuk megrendezni. Tervezzük neves előadóművészek meghívását aznapi ünnepünkre. Középkori zenét játszó együttest szeretnénk felleltetni. Az országos határőr zenekar, ill. a móri zeneiskola fúvósai lépnek fel megemlékezésünk alkalmából. A Fm. Kézműves Kamara segítségével kirakodó vásárt kívánunk szervezni korongozók, fazekasok, csuhások meghívásával.

1999. évre meghirdetett gasztronómia ill. bor éve alkalmából középkori öltözékben korhű ételekkel kívánjuk kiszolgálni a várhatóan nagy létszámú közönséget. Borkultúránk siralmas, helyzetén szeretnénk javítani nagy és híres múltú boraink kulturált bemutatásával. Borversenyt a helyszínen kívánunk lebonyolítani. Kiállítással kívánjuk bővíteni programunkat. Szeretnénk előadásokat szervezni az egész országból meghívott vendégeink számára, akik várrekonstrukciós munkákat terveznek, vagy már a részben meglévő munkákról tapasztalatot cserélhetünk.

- Középtávú fejlesztési terveink között szerepel többek között a Csókakő - Mór, ill. Csókakő-Csákberény közötti ún. borút helyreállítása, ami a Vértes hegység vonulatát követve mintegy 120 borpince elérését tenné lehetővé a turisták számára is.

- A vár környéke, a Jordán parkerdő, ill. a bányaudvar hasznosítását célzó terv elkészült, illetve lefogadásra is került. Ezt a tervet a Vértes tájvédelmi körzet és a Pro-Vértes Közalapítvány vezetőivel egyeztetjük, és támogatásukról biztosítottak bennünket.

- Kijelenthetjük, hogy a kistérségi körzetben vonzó turistaparadicsom lesz Csókakő. Környékünkön több napra szóló programot tudunk összeállítani az idelátogatók számára, pl. Fehérvárcsurgón a Károlyi kastély, uo. Víztorozó, Bodajkon a Hochburg-Lamberg kastély, Gaja völgy, Mórton a Lamberg kastély, Lános kastély, Bormúzeum, Öregmalom, stb.

- Helységünkben vendégfogadóval, panzióval, étteremmel, később lovardával kívánjuk fogadni a kikapcsolódni vágyó turistákat. A vár mögött húzódó Vértes hegység „bejáratánál” több turista útvonal találkozik, így várhatóan a „bakancsos turizmust” megcélozhatjuk.

Tisztelettel kérem Csókakő lakosait, hogy az itt vázolt programot fogadják el és javaslataikkal, ötleteikkel tegyék egészé ezt a kezdeményezést.

Csókakő 1999. január 29.

Végh Konrád
Csókakő polgármestere

Néprajz mindenkinek

FEBRUÁR

**Böjtelő hava – Télutó hó
Vízöntő hava (I.21. – II. 20.)**

Folytatódják a „Móri-völgy jeles napi szokásaival” újságunk Kalendárium rovata, melyeket Gelencsér József – Lukács László könyvéből gyűjtöttem össze.

„Gyertyaszentelő Boldogasszony (febr. 2.)

Gyertyaszentelő vagy gyertyaszentülő a nevéből adódóan a katolikus templomokban a gyertyák megszentelésének napja. A szentelt gyertya az egyik legrégebbi szentelmény, egyben az ókeresztény kortól Jézus jelképe.

A szentelés céljára vásáros vagy búcsújáró helyen, illetve bucsuban vettek nagyobb méretű gyertyát. Voltak, akik nem szenteltek minden esztendőben újat, hanem az előző évit, korábbiakat vittek szenteltetni, ezért őrizhettek egyesek hétszer szentelt gyertyát. A szentelés után otthon, a szobában a falra, a szentkép mellé, két oldalára vagy az ágy fölé tették. Mások, hogy tiszta maradjon elrakták a szekrénybe, sublótba.

A szentőt gyertyának – mint szerte az országban – a mi vidékünkön is bizonyos kultusza alakult ki, csodás erőt tulajdonítottak neki. Csókakőn már betegség esetén elővetették. A beteg ágya körül háromszor körbehordozták, mert így az meg fog gyógyulni. Más családokban a beteg kezébe adták, hogy meggyógyuljon. Igen elterjedt szokás volt a faluban, hogy súlyos betegnél az asztalra egy kis ótárt (oltárt) csináltak. Abrosszal leterítették, rátették az asztali köröszőt és a két szentőt gyertyát. A család körbeülte és imádkozott a betegért. Halálos betegnek szintén a kezébe adták a gyertyát, hogy azzal haljon meg. Általános gyakorlat volt, ha már papot hívtak az élete fogytán lévőhöz, akkor szentelt gyertyát is gyűjtöttek. Halott mellett is azokat égettek. Csókakőn és Bodajkon nagy égháború alkalmával elhárításul szentelt gyertyát vettek elő, azt égettek.

A február eleji jeles napot a katolikus és református lakosság egyaránt időjárás-jóslónak tekintette. Csókakőn míg Pál napkor azt figyelték, hogy a pincében meddig süt be a nap, addig gyertyaszentelőkor azt, hogy az ablakon keresztül a házba meddig ér a napfény. „Ha besüt a nap, akkor még behorgya”, azaz még befújja hóval a szél a házat, nem jön az enyhülés. Borús idő esetén arra gondoltak, hamarosan elmúlik a tél.

Balázs (febr. 3.)

A magyaroknál a középkor óta népszerű Balázs püspök ünnepe területünkön csak a katolikusok által jegyzett. A püspök legendáját Csókakőn így foglalták össze. „Szent Balázs püspököt hívták egy beteghez, akinek megakadt a torkán a halszájka. A püspök könyörgésére a beteg meggyógyult.” A legenda kapcsán kerül sor napjainkban is a katolikus templomokban a balázsáldásra vagy torokáldásra. A napi szertartás végétől a torok védelme érdekében a pap régebben egy darab, hajlított formájú, újabban két összeillesztett gyertyát emelt a hívők torkához.

Bálint (febr. 14.)

A Németországban, Ausztriában, valamint a magyarországi német ajkúak körében olyannyira számon tartott naphoz a magyaroknál viszonylag kevés szokás és hiedelem fűződött. Ezen kevesek sorába tartozik, hogy a szőlőművelést nagymértékben és magas szinten folytató Balaton-felvidéken Bálint-napkor mágikus cselekedeteket végeztek. A móri borvidék számos tekintetben rokonságot mutat a Balaton-felvidék szőlőkultúrájával. Ide sorolható a csókakői Bálint-napi szokásgyakorlása is. Végh Ferenc megfogalmazásában: „Bálintkor a szőlőt körül köll meccenyi, aztán ha körül van meccve, akkor bő termés lesz.” A községben gyűjtő Gémes Balázs néprajzkutatónak Bognár György azt mondta, hogy Bálint-napkor a szőlőt körül szokták járni és mind a négy sarkán lévő meg kell nyesni, akkor bő termés lesz.

Mátyás (febr. 24.)

Mátyás naphoz országszerte, így megyénkben is mindenekelőtt időjárás-hiedelmek, rigmusok fűződtek. Mátyást általában a jégtörő jelzővel illették. Mátyás apostol vértanúságának, lefejezésének eszköze a szekerce volt és ábrázolás is ezzel történt. A nép képzeletében pedig az alakult ki, hogy az apostol szekercéjével töri meg a jeget. A környéken mindenütt ismeretes mondóka hangzott el ilyenkor

„Mátyás ha jeget talál, tör;

Ha nem talál, csinál.”

Változata:

„Mátyás ront ha talál;

Ha nem talál, csinál.”

A régi kalendáriumok Mátyás napról külön is megemlékeznek. Böjt-Elő Havának, azaz Februáriusnak ugyanis minden negyedik esztendőben, tehát a sző-

kővekben '29 napja vagy, és Szent Mátyás Innepe' ilyenkor nem a 24-dik, hanem 25-dik napjára esik. A korábbi századok magyarjai ezt nevezték Mátyás ugrásának. Mátyás ilyen módon egész különös, egyedi nappá vált. Természetesen ezek után, hogy hozzá a nép különböző képzeteket, hiedelmeket kapcsolt. Mátyás így a baromfiszaporulat biztosításában is fontos nappá vált.

A falusi háztartások nélkülözhetetlen állatai, a ludak január végétől március elejéig tojnak. Tájegységünk elterjedt fajtái, a magyar ludak általában 12–14-et, mégpedig másnaponként. Mikor a libák letojnak, elkotlottak, a gazdasszonyok alájuk rakta a tojást. Egy hét múlva lámpafényénél megnézte, hogy közülük melyik fias. Amelyiknél egy kis pontot vagy homályt nem talált, hanem teljes egészében tiszta, világos volt, arról tudta, hogy nem fias, hiába hagyja a lúd alatt, nem kel ki belőle semmi, hanem palozsna (záptojás) lesz. A lúd egyébként négy hétig ült a tojásokon. Egy állat alól ha hét kisliba kikelt, azzal megelégedtek.

A Mátyás napján tojt lúdtojáshoz tájegységünk minden falujában az asszonyok által számon tartott hiedelmek fűződtek. Tehát ahogy minden negyedik évben Mátyás február 24-ről megugrik, megszökik, úgy veszik, tűnik el az e napi tojás. Ennek megakadályozására, továbbá mert hibás állat kelhetett belőle, megjelölték. Egyes falvakban nem is tették a lúd alá, nem keltették ki. Csókakőn az e napi tojást M betűvel jelölték. Többen ma is hiszik, hogy az ilyen tojás nem fias, palozsna lesz. Ha mégis kelt belőle állat, az csak hibás lehetett: csöpörödött (kicsi, torz), egy vagy háromlábú, kétféjű, félcőrű, tehát nem életrevaló. Fűrés Imréné a szerencsétlen tojástól történő megszabadulás módját is elmesélte. A Mátyás napi lúdtojást szerinte el kellett dobni. A gazdasszony nem tehette a lúd alá, mert benne ördögök lakoznak. Fogta az asszony a tojást és visszajárú, azaz háttal állva átdobta a háztetőn vagy az ól háta mögé hajította. Éppenséggel máshová is eldobhatta, de semmiképpen nem vihette be a házba.

Terveim szerint jövő ilyenkor szeretnék további csókakői szokásokról idézni a fent említett könyvből. (Például: a farsangról, a szánkózásról, a pincebeli mulatságokról, a házasságról, tuskóhúzásról, és a tikverőzésről.)

Folytatása következik

Kiszelyné Mensáros Zsuzsanna

Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

Csókakői Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 1999. január 27-én tartotta az évi első ülését.

Első napirendi pontként tájékoztatót hallgatott meg községünk 1998. évi közbiztonságáról. A Móri Rendőrkapitányság képviselőjében Szűcs Ferenc őrmagy, valamint Simek Imre törzsszázados körzeti megbízott vett részt az ülésen. Ismertették a községünkben végzett munkájuk eredményét, tájékoztattak a nehézségekről (anyag eszközök hiánya, alacsony létszám, ellátandó terület nagysága), a községgel kapcsolatos igényekről, mely elsősorban a polgárőrség helyi csoportjával való szélesebb körű, intenzívebb együttműködés igényét foglalta magában.

A Képviselő-testület a tájékoztatót határozathozatal nélkül, egyhangúlag elfogadta.

A Képviselő-testület megvitatta a Közös Igazgatású Közoktatási Intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatát. A képviselők kérdéseiket Sörédi Pál igazgató úrnak tették fel. Kifogás merült fel az intézmény területén működő sportpálya nyitvatartási rendjével kapcsolatban, javaslat érkezett a két intézményegység működési rendjének elkülönítésére, felmerült az iskolatitkár feladat- és hatáskörének kérdése. Az SZMSZ mellékleteként szerepeltetett szabályzatokkal kapcsolatban felmerült, hogy azok kötelező elemei-e az SZMSZ-nek? Amennyiben igen, ezeket az érdekképviseleti szerveknek véleményezniük kell, ami jelen esetben elmaradt. A felmerült kérdések tisztázásáig a Képviselő-testület a határozathozatalt elnapolta.

Ez után került sor az önkormányzat 1999. évi költségvetésére vonatkozó előterjesztés megvitatására. E napi rendi pont előadója a polgármester volt. Az önkormányzat az évi várható bevétele 61.898.000,- Ft, mely tartalmazza a normatív állami támogatásokat, az átengedett pénzeszközök (szja, gépjárműadó, stb.), helyi adó bevételek, a fejlesztési célú bevételek összegét. A kiadások ezt az összeget meghaladják: 1.613.000,- Ft működési célú hitellel lehet számolni. A Képviselő-testület Pénzügyi és Gazdasági bizottságának javaslatát Fűrész György a bizottság el-

nöke terjesztette elő: A szociális ellátásokra fordítható előirányzatok csökkentését az intézmények dologi kiadásainak (napközi otthoni költségek, óvodai eszközök, működési költségek) csökkentését célozta meg. Az általános iskola kiadásának mérséklésére három verziót dolgoztak, melyek közül az intézmény vezetője – előzetes mérlegelést követően – választhat.

A Bizottság a költségvetés betartásának ellenőrzése érdekében havi zárást igényel, negyedévenként pedig tájékoztatást kér az előirányzatok felhasználásáról. Javaslatot tettek a munkaerő jobb kihasználására, a feladatok átcsoportosítására, akár intézmények között is.

A képviselők javaslatai is elhangzottak a feladatok átcsoportosítására, létszám leépítés, az ingatlanok hasznosítása, szociális előirányzat meghagyása, térítési díjak emelése stb. A Képviselő-testület több órás vita után minden javaslatra külön-külön kitérve, számos módosítást tett az előterjesztésben. A költségvetési rendelet tervezet elkészítésére e módosítások figyelembevételével kerül sor. Ennek elfogadására a februári ülésen kerül sor.

Határozatot hozott a Képviselő-testület a szippantott szennyvíz elhelyezésével kapcsolatban. Tájékoztattuk a Tisztelt Lakosságot, hogy a környezetvédelmi törvény előírásait alapul véve – községünk közigazgatási területén TILOS a folyékony hulladékot elhelyezni. Vonatkozik ez az eddig használt Orondi lera-kóhelyre is. A határozat ellen vétőkkel szemben szabálysértési eljárás kezdeményezhető, a bírság összege elérheti az 50000,- Ft-ot. A Képviselő-testület döntéséről hirdetmény útján is tudomást szerezhetnek. A vállalkozókat a polgármesteri hivatal külön értesíti.

A temetői szolgáltatások díjának emeléséről is döntött a testület: A sírhely megváltás összege 1-es sírhely esetén 2.500 Ft + ÁFA-ban határozták meg a képviselők.

Hatályon kívül helyezték 31/1998. (II.24.) számú határozatot, mely az ügyfélfogadás rendjét szabályozta. A polgármesteri hivatal minden nap 7.30-tól 16.00 óráig, pénteken 14 óráig fogadja az ügyfeleket.

A Képviselő-testület soron következő ülését 1999. február 24-én 16 órai kezdettel tartja.

Takácsné Dr. Hanák Mária közjegyző

A nyugdíjas klub működéséről

Az előző hírekben már beszámoltunk a klub életéről, de mivel új évet kezdünk, azért én csak az az évi terveinket említem meg.

A vezetőség döntése szerint több kirándulást szervezünk, mint az előző évben volt. Örömmel közölhetem, hogy a januári jelentkezőkkel a taglétszámunk 85 főre emelkedett. Február 15-én farsangi mulatságunkat tartjuk meg a szokásunk szerint teaesttel egybekötve. Február 27-én színházba megyünk Székesfehérvárra a Bob herceg operettet nézzük meg. Január 25-i klubnapunkra meghívtuk dr. Szagmeiszter Pált és nagyon értékes előadást tartott az

idős korúak egészségügyi valamint egyéb problémáikról szépszámú közönség jelenlétével. A márciusi klubnapunkra is megígérte eljőni folytatni az előadásorozatát, amit 30-án 17 órai kezdettel tartunk meg. Erre az alkalomra minden nyugdíjas egyént szeretettel várunk. Meg kell, hogy említssem a doktor úr zárószavait ami úgy hangzott: ezeket a szép összejöveleteket támogatni és ápolni kell, mert nemcsak kikapcsolódást jelent, hanem félig gyógyszer is.

Végh Alajos
elnök

Egészségügyi hírek

A meghirdetett csontsűrűség szűrés kapcsán talán érdemes most a csontritkulásról szólni.

Ez a betegség, amit az orvosok „néma járványnak” is neveznek, Magyarországon kb. 1 millió embert érint. Többségük egyenlőre még nem is sejtje a problémáját, mivel évekig tünetmentes lehet. Hogy megértsük a betegség lényegét tudni kell, hogy az élet folyamán a csontjainkban folyamatos építés és lebontás zajlik.

A csontépítés kb. 30-35 éves korig meghaladja a lebontást, majd kb. 35 éves kortól a lebontási folyamatok kerülnek túlsúlyba: a csontot alkotó szerves és szervetlen alkotórészek azonos arányban csökkennek. Ennek következtében alacsonyabb lesz az ásványi anyag tartalmuk és kisebb a rugalmasságuk, könnyen törnek.

A csontépítés folyamatához nélkülözhetetlen a kalcium a D vitamin, különböző hormonok, elsősorban nemi hormonok, valamint a fizikai aktivitás.

A betegség oka lehet: családi hajlam, kalciumhiányos táplálkozás, erős dohányzás, alkohol-, kávé-, colafogyasztás (ezek kalciumot rabolnak a szervezetből) éveken keresztül nagy adagban szedett reumagyógyszerek, hashajtók.

Különböző betegségek, bélrendszeri, vesekő, májbántalmak, pajzsmirigy túlműködés. Petefészkek eltávolítás, klimax utáni állapot, a nemi hormonok csökkenése miatt. Mozgásszegény életmód szintén elősegíti a kialakulását. Különösen veszélyeztetettek a klimax utáni korban lévő nők.

A fokozott csontvesztés olyan mértékű is lehet, hogy a 60-as 70-es éveikre a legkisebb terhelésre is csonttörés jöhet létre.

Ugyanez a folyamat a férfiaknál is zajlik, azonban sokkal lassabban alakul ki, és későbbi életkorban.

A csontritkulás vezető tünete a fájdalom, ami lassan fokozatosan alakul ki, s tartósan fennáll. Leggyakoribb a gerinc háti és ágyéki szakaszán. Csekély mozgás, tartós állás, rázkódás fokozhatja, fekvéskor enyhül.

Jellemző a háti gerinc fokozott görbülete. A hát púpos, a mellkas megrövidül, a has elődomborodik.

Kis erő behatásra bekövetkező törések figyelmeztetőek lehetnek. A betegség gyógykezelésének célja, hogy megakadályozzuk a további állapotromlást. A fájdalomcsillapítás, gyógytorna, fizioterápia a könnyebb mozgást szolgálja. A bélműködés rendezésére a megfelelő kalcium felszívódás érdekében van szükség.

Speciális gyógyszerekkel az elvesztett nemi hormonokat pótolják.

S mit tehetünk mi magunk?

– Saját ösztrogén hormon termelésünket segíthetjük kúraszerűen fogyasztott propolisissal, cickafark és áizstartalmú gyógyteával. Fogyasztásuk a klimaxos panaszokat is csökkentik. A csontépítésben szükséges ásványi anyagokat a gyógyszertárakban kapható Tovitával pótolhatjuk.

A Tovita tojásbéj por, amely 13 féle ásványi anyagot tartalmaz, olyan mennyiségben és minőségben, ami a legmegfelelőbb a csontok számára (háziilagos készítését a salmonellaveszély miatt nem javaslom).

A betegség megelőzésében legfontosabb az egészséges, zöldségben, gyümölcsben, tejtermékben gazdag táplálkozás, és gyermekkorban a rendszeres mozgás.

Nagyobb izomtömeg mozgására csak vastosabb, erősebb csontozat képes és nem mindegy, hogy milyen tömegű csontból kezdünk el veszíteni.

Végül néhány praktikus tanács a napi tevékenységhez:

– Kerülni a hirtelen lökészerű mozdulatokat

– Ne cipeljünk nehéz terheket, mindkét oldalt egyenletesen terheljük

– Reggeli felkelés az ágyból: először oldalra fordulni, majd feltámaszkodni.

– Kerülni az alacsony székeket, ülésből karfára támaszkodva kell felállni.

– Tárgyak felemelése guggolva történjen, ne nyújtott lábbal előre hajolva.

– Egyenes háttal végezzük a háztartási munkákat

– Fontos a jó fekhely, a gerincet legjobban az oldalfekvés felhúzott lábakkal pihenteti.

Jó egészséget!

Végh Konrádné
körzeti ápolónő

Vár- híradó

Télen is tovább folytattuk a várban azokat a munkákat, melyeket mielőbb el kell végezni. Az őszi ásatások alkalmával az előudvar törmelékéből sok kő került a felszínre, amit sürgősen az alsó udvarba kell átrakni, hogy a régészeti feltárási munka amint az idő megengedi korán tavasszal tovább folytatódhasson ezen a területen.

Szilveszter napjának délelőttjét is 21 várbarát munkával töltötte, így búcsúztattuk az ővet. Csákány csattogása, vicceselés, hangos nevetés, lányok kacagása visszhangzott a 700 éves falak között. Kisebb-nagyobb kövek kézzel-kézre járva kerültek a barbakánból a vár alsó udvarába, ahol majd végleges helyükre kerülnek. Száraz ágakból táborfüzet is raktunk, annál melegítettük fázós kezünket. A melegítő védőital jótékony hatása újra- és újra munkára indított bennünket. A napi feladat végeztével régi csókakői szokás szerint énekkel köszöntöttük az új évet: „Üdvözlégy, ó áldott Úrjézus

Aki adott nekünk örök juss,
Aki adott szép új esztendőt,
Elmúlt helyett élünk jövődöt.”

Köszönöm az önzetlen szilveszteri munkát a résztvevőknek: Végh Konrád, Végh Konrádné, Végh Andrea, Varga Rita, Varga András, Varga Erika, Rácz György, Kaiser István, Varga Imre, Rabóczki József, Karger László, Klujber József, Sörédi Pál, Temesi István, Stumpf Ferenc, Bognár Tibor, ifj. Bognár Tibor, Steiner László, Guber János, Csöngedi Károly, Király Zoltán.

Sajnos ezen a napon nem fogyott el a barbakánból a kő, ezért január 30-án ismét a várban dolgoztunk. Szerencsénkre nem esett a hó, de nagyon hideg volt. Reggel –9 Celsius fokot mérünk. Ennek ellenére tizenegy várbarát látott munkához, a hidegben serényen dolgoztunk, délre teljesítettük a kifizűtött feladatot, a kőhatár a barbakánból az alsó udvarba került.

Köszönet a részt vevőknek: Végh Konrád, Király Zoltán, Szarka János, Rácz György, Hartl István, Sörédi Pál, Csöngedi Károly, Jakab Imre, Kaiser István, Horváth Pál, Végh György.

A munka végeztével Klujber József alapító tag, várbarát, vendégül látta takaros kis pin-céjében a vidám társaságot.

Ebben az évben 1999. szeptember 11-én ünnepeljük a vár első említésének 700 éves évfordulóját. Ezen a napon közös összefogással Csókakői Község Önkormányzata, a Várbarátok Társasága és a csatlakozó civil szervezetek, egyének, vállalatok szervezésében ünnepeljük ezt a jeles kerek évfordulót. Szeretnénk méltóképpen ünnepelni és hagyományt teremteni.

A Várbarátok Társaságának többen felajánlották az adó 1%-át és kérték az adószámunkat. Ezt most itt közlésem és kérem szíves támogatásukat.

Megnevezés: Várbarátok Társasága Csókakői
Adószámunk: 18484487-1-07

Sörédi Pál
Várbarátok Társaságának elnöke

Segítsen, hogy segíthessünk!

1998. március 15-én a csókakői Általános Iskola Szülői Szervezetének kezdeményezésére megalakult a „Csókakői Általános Iskoláért” alapítvány, amelyet a Fejér Megyei Bíróság 1998. június 15-én hivatalosan nyilvántartásba vett. Az alapító pálmái Rudolf Lászlóné magánszemély, a Szülői Szervezet kérésére keltette életre az alapítványt, mivel szervezetük nem jogi személy, így a törvényi előírások értelmében nem hozhatta létre az alapítványt.

Az alapítvány célja és feladatai:

A gyermek-és ifjúsági közösségek működésének támogatása, segítségnyújtás a programjaik megvalósításához. A szabadidő hasznos és kulturált eltöltéséhez, a táborozási és turisztikai mozgalomhoz támogatás biztosítása. A csókakői Általános Iskola oktató-nevelő munkájához szükséges tárgyi eszközök beszerzésének segítése, ezen belül a számítógéppark fejlesztése.

Az alapítvány munkájának irányítását 5 fős kuratórium végzi. A kuratórium az Alapító Okiratban foglaltak szerint tevékenykedik. A kedves érdeklődőknek szívesen adunk felvilágosítást munkájukkal kapcsolatban.

Az alapítvány nyitott, az alapítványhoz csatlakozhatnak mindazok a belföldi és külföldi személyek, melyek az alapítványi, illetve tárgyi, természetbeni adományok átadására kötelezettséget vállalnak.

Az alapítványunk induló vagyona 120.000 Ft volt. A Mór és Vidéke Takarékszövetkezetnél nyitottunk számlát.

Számlaszámunk: 58000195-10000049
Adószámunk: 1 8488209-1-07

Az elmúlt időszak szervezési feladatok végrehajtásával telt. Felmértük az igényeket és lehetőségeinkhez mérten nyújtottunk támogatást.

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik az induló vagyonunkat gyarapították.

1998-ban támogatást kaptunk a Csókakői Önkormányzati Hivataltól Pálmái Rudolf által befizetett iparüzési adóból 70.000 Ft-ot valamint Fűrész György jóvoltából 16.500 Ft-ot, aki a képviselői tiszteletdíját ajánlotta fel.

Vécsei Béla vállalkozó 100.000 Ft-tal járult hozzá céljaink megvalósításához.

Kamatbevételünk: 6.917 Ft

1998. évi bevételeink összesen: 313.417 Ft.

Annak ellenére, hogy a kuratórium tagjai: Sáfár Lászlóné, Kas Zoltánné, Preszter Györgyné, Remete Gyuláné, Ábele Mártonné – valamint a könyvelőnk Vass Zoltánné térítés nélkül végzik munkájukat, a működés során kiadásaink is felmerültek.

A szükséges nyomtatványok, bélyegzők beszerzése: 5.765 Ft; a takarékszövetkezetnél elhelyezett vagyon kezelési és levelezési költsége: 6.086 Ft.

1998-ban nyújtott támogatások:
– kosárlabdapályához eszközbeszerzés: 100.000 Ft.
– tanulmányi versenyek nevezési díja: 5.930 Ft
– számítástechnika oktatás fejlesztéséhez: 75.000 Ft

Kiadásaink 1998-ban összesen: 192.781 Ft.

Az 1999-re átvitt pénzeszközünk: 120.636 Ft.

Az 1999-es évben legfontosabb feladataink közé tartozik: támogatók felkutatása, az alapítvány vagyonának gyarapítása, hogy minél nagyobb mértékben nyújthassunk támogatásokat az alapítványi célok megvalósításához.

Az 1999-es évben legfontosabb feladataink közé tartozik: támogatók felkutatása, az alapítvány vagyonának gyarapítása, hogy minél nagyobb mértékben nyújthassunk támogatásokat az alapítványi célok megvalósításához.

Az 1999-es évben legfontosabb feladataink közé tartozik: támogatók felkutatása, az alapítvány vagyonának gyarapítása, hogy minél nagyobb mértékben nyújthassunk támogatásokat az alapítványi célok megvalósításához.

Az 1999-es évben legfontosabb feladataink közé tartozik: támogatók felkutatása, az alapítvány vagyonának gyarapítása, hogy minél nagyobb mértékben nyújthassunk támogatásokat az alapítványi célok megvalósításához.

1998. december 22-én kértük alapítványunk Közhasznú Szervezetté való átminősítését. A Bíróság kérésünknek helyt adott. 1999 január 15-én megkaptuk a hivatalos átminősítésről szóló végzést.

Sajnos még nem élhetünk azzal a lehetőséggel, hogy a személyi jövedelemadó 1 %-át felajánlják alapítványunk javára, mert erre csak három év működés után számíthatunk.

Kérjük és előre megköszönjük mindazok támogatásait, akik segíteni tudnak céljaink megvalósításában. Hisszük és valljuk, hogy gyermekeinkért érdemes fáradoznunk.

Csókakő, 1999. február 1.

Ábele Mártonné
A Csókakői Általános
Iskoláért Alapítvány
kuratóriumának
elnöke

Jó hírek az óvodáról

Azt szokták mondani, hogy a sok rossz után biztosan jó következik.

Az elmúlt időszakban az óvoda dolgozói gyakran megfogalmazták, hogy az intézmény ellátottsága oly mértékben csökken, hogy már-már a minőségi munkát veszélyezteti. Aggodalmunknak több fórumon hangot adtunk. Bízunk abban, egyszer meghallgatásra találunk.

Az ősszel megválasztott Polgármester és Képviselő-testület úgy tűnik érzékenyen reagál problémáinkra, fontos számukra az óvoda megfelelő működtetése. Ez kiderült abból is, hogy a Polgármester személyesen járt intézményünkben. Tájékozódott az ott folyó munkákról, közvetlenül tapasztalta a felszerelés hiányosságait.

Decemberben a Vöröskereszt bálavásárt tartott a kultúrházban olyan ruhákból, melyet Gémesi József közreműködésével Luxemburgból hoztak. A bevétel összegét a Polgármester óvodánk rendelkezésére bocsátotta. Eddig a gyermek székeket újítottuk fel, javításukat Steiner József asztalos mester vállalta el. Csak anyagát kért, munkadíjat nem számolt fel. A székek festését Steiner Imre festő-mázoló kisiparos végezte 50 %-os munkadíjért.

Ingyen befestette a kiscsoport mosdójában lévő paravánokat és az újonnan berakott ajtót.

Az óvoda szülői munkaközösségének jóvoltából szép karácsonyt tartottunk a gyermekeknek az általuk vásárolt játékokból. Kezdeményezésükre „Adventi vásárt” tartottak, melyre különféle karácsonyi díszeket készítettek. Megható volt a szülők aktivitása a munkadélutánokon. Aki nem tudott eljönni az az árusítást vállalta. Akadt olyan szülő is, aki készpénzzel járult hozzá az akció sikeréhez.

Január 27-én a Képviselő-testületi gyűlésen a falu költségvetés-tervezetét tárgyalták a testület tagjai. Örömmel töltött el, hogy az óvodára kért támogatást majdnem 100 %-osan megkaptuk. Ez azért is boldogság számunkra, mert erre az utóbbi években nem volt példa. A rendelkezésünkre bocsátott pénz igyekszünk majd okosan, körültekintően elkölteni.

Vágyunk mindig az volt, hogy a fenntartó önkormányzat ismerje és értékelje a munkánkat.

Arra vágyunk, hogy közös összefogással segítsük egymást annak érdekében, hogy kicsi gyermekeink minél szebb esztétikusabb környezetben tölthessék mindennapjaikat.

Lehet, hogy ez megvalósul?

Csókakő, 1999. február 1.

Ács Imréné
óvodavezető

Az iskola életéből...

Január 28-ára előadókat hívtunk Székesfehérvárról, a RÉV Ambulanciáról. Korunk egyik legriasztóbban terjedő problémájára a kábítószer használatának megelőzésére kerestük a megoldást, a választ. Csókakő kis község talán egy kicsit távol esik a kábítószer árusok területétől, de fel kell készíteni a szülőket, még inkább a gyerekeket a várható veszélyre, arra az esetre ha a gyermek kikerül a szülői házból, ha majd más iskolába, baráti körbe kerül és szembesülni fog a közvetlen veszéllyel.

Előadó: Cserta Gáborné és Párkányi András szociális munkások voltak. Személyes élményekből munkájuk során szerzett tapasztalatok alapján szemléletes előadáson tájékoztatták a hallgatóságot a kábítószer-függőség megelőzéséről, kialakulásáról és ha már kialakult, annak kezeléséről. Rámutattak és hangsúlyozták a család szerepét. Egyszerű receptet nem lehet adni a megelőzés módjára, mert minden gyerek más-más személyiség, más-más bánásmódot igényel. Ami beválik az egyiknél az kudarc lehet a másiknál. Egy azonban mindenképpen igaz és eredményre vezet: A családban uralkodjon

értelmes szeretet, megértés, őszinte légkör. Legyen ideje a szülőnek gyermekével a beszélgetésre, a szülő értse meg a gyermek problémáját, és segítse azok megoldásában. Nem lehet a szülő számára cél az, hogy amit ő nem kapott meg gyermekkorában azt mindenáron megadja gyermekének, elhalmozza anyagi javakkal, mindennel, amit megkíván, de beszélgetésre, meghitt együttlétre már nem jut idő. A szeretet hiánya a legnagyobb hiánycikk korunkban. Ha a szeretet nem lesz, akkor nem lesz béke, nem lesz biztonság és terjedni fog az erőszak, a bűnözés és természetesen az élet minőségét leromboló kábítószer is.

Az előadás végén az előadók kérdésekre válaszoltak, beszélgetéssé alakult az előadás. Párkányi András iskolánk minden felső tagozatos osztályában előadást fog tartani a kábítószer veszélyekről, és az egészséges életmódról.

Akik részt vettünk az összejövetelen mindannyian szülők és pedagógusok ismeretekben gazdagabban tértünk haza, sok gondolat ébredt bennünk, amin érdemes elgondolkozni.

Csókakő, 1999. február 1.

Sörédi Pál
igazgató

A borászatról praktikusán

Amennyiben fejtés és kénezés után mégsem tisztul le a borunk, érdemes mintát bevinni vizsgálat céljából a móri borpatikába, ahol bevizsgálják derítésre.

Fajtánként másképpen derülnek (tisztulnak) a borok Deriton hatására évfáronként. A hatást 10 nap után kell kiértékelni.

Szabó Gyula
falugazdász

Csókakói polgárőrség

1998. II. 20-án alakultunk 28 fővel. Jelenleg az országos tagsági igazolványok kiadása folyamatban van.

A polgárőrség munkája során több esetben sikerült betörőt elfognunk, illetve megakadályoznunk, amit a rendőrségnek is jeleztünk. Tervezzük még, hogy ne csak egy pár, hanem két pár járőrözzön, így nagyobb a lehetősége annak, hogy munkánk eredményesebb lesz.

Felhívom a lakosság figyelmét, hogy az utcai hálóktól csak a polgármesteri hivatal engedélyével el látott árutól vásároljanak.

Kérjük a lakosságot, hogy az esetleges észrevételeikkel, javaslataikkal segítsék a munkánkat. A hétvégi telkeseknek megköszönöm az anyagi támogatást és a segítőkész hozzáállást.

Csókakő, 1999. 02. 01.

Barabás Károly
polgárőrség elnöke

A mezőgazdaságról...

Már megjelent az 1999-es évre szóló mezőgazdasági támogatásokat tartalmazó rendelet január 20-án. Csak az az őstermelő, vállalkozó, vállalat igényelhet támogatást, vagy nyújthat be pályázatot támogatásra, aki törzsszámmal rendelkezik. Ennek beszerzése a falugazdásznál történik adatlap kitöltéssel, melynek leadási határideje: 1999. március 31-ig lehetséges.

Április 1-től április 30-ig igényelhető az idej földalapú támogatás, mely már három kategóriából áll: 1. 0-20, 0 ha-ig 12-15000 Ft/ha, 2. 20-50 ha-ig 8-11000 Ft/ha., 3. 50-300 ha-ig 4000 Ft/ha támoga-

tás igényelhető. Az apróbb részleteket a falugazdásznál szíveskedjenek megérdeklődni.

Nagyon fontos tudni!

Az őstermelői igazolványokat továbbra is érvényesítés után lehet használni, 1999-ben is.

A tételes adózást választók február 15-ig tehetnek bevallást az általányadózők - 250 ezer forintig - március 20-ig.

Akik az utóbbi 250 ezer forintot sem érték el nem kell bevallást tenniük és vissza sem kell küldeni az egységcsomagot az APEH-hoz.

Szt. Donátnak családja

Csókakői egyházközségi pillanatkép. Mindannyian, akik megkeresztelkedtünk és hiszünk Jézus Krisztusban, az Egyház tagjai vagyunk: akik itt laknak, szűkebb értelemben a csókakői egyházközségnek, Szent Donát családjának tagjai, hiszen az ő oltalma alá van helyezve a templom és a közösség. Családtagok vagyunk, ahogy Szent Pál mondja: „Már nem vagytok idegenek és jövevények, hanem a szentek polgártársai és Isten családjának tagjai” (Ef.2,19).

Mint családtagok, egymásért felelősek vagyunk, egymás szeretetére vagyunk meghívva, hogy általunk az Egyház itt, Csókakőn is jel lehessen a világnak. Meg szeretnénk felelni Jézus új parancsának, amelyben meghagyta: „Arról tudják majd meg rólatok, hogy a tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt” (Jn. 13,35).

Egy család kincsei a gyermekek. Féltő szeretettel tekintünk az egyházközség gyermekeire. Hol is találkozhatunk velük?

Gyakorlatilag minden megkeresztelt gyermek részt vesz hitoktatáson az iskolában. Miért fontos ez? Jézus tanítványává szeretnénk nevelni őket, hogy higgyenek és eljussanak oda, hogy életüket Jézus barátságában, az Atya Isten szeretetére és Szentlélek vezetésével éljék meg, és így örököljék az Isten országának örök örömét is. Ha erre neveljük őket a legtöbbet adjuk, amit szülő vagy pedagógus adhat.

Hogy tanítványok legyenek, első lépésként rá kell mutatni Jézusra: Ő a Meg-

váltó Nála van az életünk megoldása, Ő tud minden kérdésre választ adni, ne keressetek mást. Nem akar Jézus titeket kifosztani és örömtelenné tenni azzal, hogy megmutatja a fogyasztói világ ürességét és örömeinek értéktelenségét, hanem meg akar óvni a sebektől, amit a habzsoló ösztönélet üt az emberen.

A tanítványt meg kell ismertetni Mesterével. Beszélünk kell Jézusról, be kell mutatnunk gyermekeinknek, ha azt akarjuk, hogy megszeressék, mert akit nem ismerünk nem is szeretünk. A megismerés forrásai: A Biblia, a hitoktatás és az imádság, kiemelten a nagycsalád közös imája, a vasárnapi szentmise. A megismertetés elsősorban a szülők feladata, amit meg is ígértek a gyermek megkeresztelésekor: különösen nagy a súlya az életpéldának, ami vonzó és követésre csábító. Kudarca van ítélve a hitoktatói igyekezet, ha otthon más az értékrend, azt látja a gyermek, hogy Isten és vallás csak amolyan gyermekdolog, amit elhagy mindenki az általános iskola után: „komoly” felnőttek erre nincs ideje és szüksége. Ez az igazi kettős nevelés, főleg ha hittanra és templomba küldjük a gyereket, de magunk nem megyünk. Meg is látszik ez a kettős nevelés azon, hogy templomban már nem találkozhatunk a felsős gyerekek nagy részével.

Pedig Istennél semmi sem fontosabb, azért élünk, hogy Isten szeretetét megismerjük és erre szeretettel válaszoljunk és rövid az időnk. „Stucc – mód fúr a percek vak fővenye alá balga fejünk – s így

ér a félig-kész halál, – s akkor mivé leszünk mi? Gyónatlan és vakon, az évek szennyével, löknek egy szemétre a hibás cseréppel... Krisztus Urunk, segíts meg!” Babits: Psychoanalysis christiana.

Védelmezzük is meg a gyermekeinket! A farkas megvédi a gyermekeit az élete árán is, mi meg elnézzük, hogy a televízió, video és a sajtó szórakoztatás vagy felvilágosítás címszava alatt megrontásukra törekszik?

Merjünk másképp élni mint a világ.

A lelki megújulás állandó feladata mellett külső dolgokban is szeretnénk megújulni. Az egyházközségi képviselő-testület döntése alapján ebben az évben a templom belső tatarozását fogjuk levégezni, hogy az a megszépítő munka, amely az 1994-ben a külső tatarozással megkezdődött, a templom belső megújulásával folytatódjék. A munkát csókakői vállalkozó fogja elvégezni. Kérjük mindazokat akiknek fontos az Úr háza, és egyben az egyházközség közös otthona, adományait segítsék a templom renoválását. Az adományokat minden szentmise után a sekrestyében lehet átadni Végh Donát, Klujber József, Steiner Márton templomatyáknak, vagy a plébánosnak. Segítőkétségüket előre is köszönjük.

Új esztendőben új szívvel szeretnénk élni. Bízunk minden Krisztusra újra, hogy átalakíthassa életünket és megtaláljuk benne a békénket és az örömet.

Szendrei Mihály
diakónus

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

1. A Dél-dunántúli Gázszolgáltató Rt. új, a lakosságot széles körben érintő szolgáltatást vezetett be a napokban, melyre ezúton hívom fel szíves figyelmét.

Korábban sok bosszúságot okozott a fogyasztóknak, amikor a gázóra leolvasó nem találta otthon őket. Ilyenkor a tulajdonost egy értesítés várta, amelynek a kitöltése és postázása után, viszonylat lassan és körülményesen jutott el hozzánk az adat. Február 1-től már mindentől meg tudjuk kímélni ügyfeleinket.

Egy ún. kék számmal állunk rendelkezésükre, amely lehetővé teszi, hogy telefonon közöljék a gázmérő óra állását. A 06-40/22-00-22-es számon 10 munkatársunk várja a hívásokat, az értesítést követő 5 napon belül.

Fogyasztóink vezetékes vagy mobiltelefonon is bejelenthetik a gázóra állását, amennyiben közlik a mérő gyári számát. Az ország bármely pontjáról is hívhatnak bennünket, a telefonszámunk csak a helyi beszélgetésnek megfelelő tarifát számolja fel, a különbözetet társaságunk átvállalja. Munkatársaink hétköznapokon 7 órától 18 óráig, szombaton pedig 8 órától 12 óráig várják a bejelentéseket. Ezen a számon jelenleg kizárólag az óraállást lehet bejelenteni, de más ügyekben ügyfélszolgálati irodánk továbbra is fogyasztóink rendelkezésére állnak. A gázhibák bejelentésére ugyancsak él a korábban létesített 06-40/40-40-40-es kék szám. Újjonnan létrehozott kék számunk egy-

előre három hónapig él, a tapasztalatok alapján dől el, hogy fejlesztjük-e ezt a szolgáltatást.

2. Felkérjük a lakosságot, hogy a villany- és a kábeltelevízió vezetékeit rongáló közterületen lévő fák ágait szíveskedjenek levágni, továbbá kérjük, hogy a gyalogos közlekedés zavartalan, és balesetmentes biztosítása miatt a járda fölé hajló ágakat 2 m magasságig felnyesni.

3. Bakó Ferencné Csókakői Kossuth L. u. 12. sz. alatti lakos térítésmentesen nyújt felvilágosítást azon önbevalló adózók részére, akiknek az szja bevallással kapcsolatban problémája, kérdése van.

SPORT

A Téli Kupánál maradván a 7. fordulóig tudom tájékoztatni a kedves olvasókat. A harmadik fordulótól a TBC csapata megszakítás nélkül vezeti a tabelát. Idáig a TBC veretlen, egyedüli csapatként az idei Téli Kupában. A Kreátor a második helyen áll. Az Öregfiúk elleni döntetlennel, is a be kell rúgni elleni vereség miatt már 5 pontot veszítettek az eddigi küzdelmek során. A sörédiékből álló Be kell rúgni a 3. helyezett, igaz a két vetélytárral szemben ők egy mérkőzéssel kevesebbet játszottak. A Be kell rúgni egyedül a TBC-től szenvedett el 2:1-es vereséget, így 3 pontot veszített idáig. Az érdekességek közé tartozik a Ziccer nagy arányú 9:1-es veresége a Speed Boys-tól, valamint a Csőcselék első 3:1-es Téli Kupa győzelme a Junior FC felett. A Téli Kupa állása a hetedik forduló után a következő:

TÉLI KUPA				
	1998/99	ÁLLÁS	7. FORD.	
1. TBC	7	700	35-3	21
2. Kreátor	7	511	31-4	16

3. Be kell rúgni	6	501	24-4	15
4. Felvidék	7	412	30-17	13
5. Speed Boys	6	303	19-11	9
6. Ziccer	6	303	13-18	9
7. Öregfiúk	6	213	5-19	7
8. ENSZ	6	213	14-9	7
9. Csőcselék	7	106	7-42	3
10. Junior FC	7	106	12-30	3
11. Fehér Bikák	6	006	1-35	0

A Váralja SC edzői is jelen voltak a Közgyűlésen, ahol az egyi vezetőedző Zsipi Gyula beszámolt a csapat téli felkészüléséről. Elmondta, hogy a felnőtt és a tartalék együtt edzett decemberben, valamint januárban teremben. Ez összesen 7 alkalom volt. Az edzések látogatottsága 80%-os. Az S játékosai több teremturnán vettek részt s minden játékosunk szerepel valamely csapatban a Téli Kupán, amely fontos része a felkészülésünknek. A teremben az edzések már befejeződtek. Január végén a felnőtt és a tartalék csapat külön-külön megkezdte a kinti felkészülést. A felnőtt csapatra vár még egy teremturna február 6-án

Bakonycseryén. Le van kötve 4 edzőmérkőzésünk oda-vissza alapon a móri ifivel és a Súrral. Edzőmérkőzésre bejelentkezett még a Dudar, a megbeszélések még jelenleg is folynak. A csapatot nem erősítik, ennek oka, hogy anyagi vonzata van, ami az edző véleménye szerint a körzetben luxus. A csapat további erősítését az edző a tartalékból kívánja megoldani. Az edző beszámolóját a közgyűlés elfogadta. A Közgyűlés meghatározta a hazai mérkőzések jegyárát, amelyek a következők:

- 0-14 éves korig 0 Ft
- nyugdíjas, diák 50 Ft
- felnőtt 100 Ft

A hazai mérkőzéseinkre kijáró nézőinket szeretnénk tájékoztatni, hogy az idei évben is beneveztük csapatunkat a Magyar Kupába. Az első mérkőzés február 24-én lesz.

Minden kedves szurkolót, érdeklődőt szeretettel várunk a Téli Kupa, a körzeti bajnokság, és a Magyar Kupa mérkőzéseire. Bízassuk együtt csapatainkat!

Fűrész György

FELHÍVÁS

Kérjük a Tisztelt adózó állampolgárokat, hogy az 1998. évi személyi jövedelemadójuk 1%-ával továbbra is járuljanak hozzá a csókakői VÉRTES VIDÉKÉRT ALAPÍTVÁNY működő tőkéjének gyarapításához.

Adószáma: 18486207-1-07

Célja: Csókakő sportja, műemlékvédelem, közbiztonság, iskolai tornaterem, óvoda és közműberuházások támogatása.

Támogatásukat köszönjük!

Alapítvány elnöksége

Csókakői
hírek A Polgármesteri Hivatal Lapja

Kiadja:

Csókakői Önkormányzat
8074 Csókakő, Petőfi u. 3.
Telefon/Fax: (22) 422-001

Felelős kiadó:
Végh Konrád polgármester
Példányszám: 400 db

**1999. március 6-án
és 7-én a rendelőben
ingyenes csontitkulás
vizsgálatot szervezünk.**

**Minden jelentkezőt
a pontos időpont
megjelöléssel
kiértésítünk.**

Magyar nóták

Amikor az édesanyám..

Papp Tibor verse. Székely Pál zenéje.

Amikor az édesanyám imakönyvét utoljára kérte,

Megköszöntem a jóságát, ágya mellett leborulva térdre.

Megfogadtam neki esküt tettem rája, Rendes ember lesz belőlem, akkor is ha két szemét lezárja.

Aztán jött egy gonosz asszony, hazug csókkal belevitt a bűnbe.

Megtanultam az éjszakát átmulatni a cigánra dülve.

Esküszegő lettem fél világ bolondja:

Olyan, aki éjjel mulat, nappal meg a miatyánkat mondja.

Csókakői hírek

A Polgármesteri Hivatal Lapja

III. ÉVF. 3. SZÁM

1999. MÁRCIUS

Tisztelt Lakosság!

1999. március 26-án 19 órakor a Művelődési Házban falugyűlést tartunk. Kérek minden Lakótársamat, jöjjön el fórumunkra. Községünk Képviselő-testülete február 24-én elfogadta idei költségvetésünket. E számok tükrében kívánjuk elmondani ez évi fejlesztési terveinket. Szeretnénk ismertetni a szennyvízzel kapcsolatos lehetőségeinket. Kérem beszéljünk idei évre várható munkáinkról, buszmegállóépítésről, tűzoltószertár restaurálásáról, a Polgármesteri Hivatal felújításáról, a külső utak javításáról, az újságunkról, a 700 éves Csókakői című kiadványunkról, és a Csókakői Napokról is. A tűzoltószertár, a hivatal, a vár, és a külső utak javítása elsősorban az, ami közvetlen lakossági segítséget igényel. 1999. évben is sok munka vár ránk. Ahhoz, hogy sikeresek lehessünk egymás segítségére van szükségünk. Kérem tegyék ezt. Ha egészségük és idejük engedi kérem jöjjenek el a falugyűlésre és ötleteikkel, javaslataikkal egészítsék ki elképzeléseinket.

Végh Konrád polgármester

Tájékoztató a Képviselő-testület 1999. február 24-én megtartott üléséről

Csókakői Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 1999. február 24-én ülésezett a község Polgármesteri Hivatalában.

A meghívóban szereplő napirendi pontoknak megfelelően 3 fő téma került megtárgyalásra, majd a polgármester és a képviselők bejelentései következtek.

A januári testületi ülés óta eltelt időszak eseményeiről Végh Konrád polgármester tartott tájékoztatót. A helyi kábeltelevízióval kapcsolatos feladatok továbbra is napirenden maradtak. Kürthy Attila, a KÁBEL-COM igazgatója ígéretet tett arra, hogy a mindenkorai lehetőségeket, a pályázati anyagokat szem előtt tartva jelzi a számunkra kedvező feltételeket, segítséget nyújt a feladat megoldásában.

Nagy munka vár a községre az 1999. szeptember 11-re tervezett falunap megszervezésében. A polgármester ismertette az eddig elért eredményeket, a támogatás elnyerése érdekében megkeresett személyekkel folytatott tárgyalásokról is szólt. (Balsay István, Gyuricza Béla, Hámori József stb.) és tájékoztatót a szeptember 11-re tervezett részletes programról (kiállítások, előadások, neves művészek meghívása, borverseny és lovasbemutató stb.)

Említést tett a luxemburgi Heffingenből érkező vendégek tervezett programjáról.

Részt vett február 11-én megtartott Megyei Közgyűlésen, ahol Boros Imre tárca nélküli miniszter, a Phare-pályázati lehetőségekről tartott előadást, szó esett a kistérségek, régiók támogatásáról.

Február 23-án a Megyeházán Fedor Tibor a Kulturális Örökség Minisztériumának egyházi ügyekkel foglalkozó főosztályvezetője az egyházi vagyon átadásáról, Balsay István politikai államtitkár a gázköz-

mű vagyonról, az önkormányzatok jövőjéről tartott előadást.

Említést tett az úgynevezett „hóhelyzetről”, melyen – igaz óriási erőfeszítéssel és költséggel – de sikerült úrrá lenni községünkben.

A Képviselő-testület a tájékoztatót egyhangúlag elfogadta.

Második napirendi pontként a Képviselő-testület visszatért a közoktatási intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatának megtárgyalására. Az előző ülésen elhangzott módosító javaslatokkal, a mellékletek szűkítésével a testület a szabályzatot egyhangúlag elfogadta.

A harmadik napirendi pont összetett volt. Először az 1998. évi költségvetési módosítást tárgyalták meg. Erre egyrészt az 1998. évi II. félévben történt normatív támogatások változása, másrészt a Képviselő-testület döntései alapján történt kifizetések miatt kellett sort keríteni. A rendeletmódosítás egyhangú szavazattal megtörtént.

Ezután rátértek az 1999. évi költségvetési rendelet megtárgyalására, melyet a januári módosítások figyelembevételével készített el a jegyző. Itt került sor a polgármester béérének az útiköltség elszámolásának meghatározására is, hiszen ez szerves része a költségvetésnek.

Fűrész György a Pénzügyi és Gazd. Bizottság elnöke a bizottság javaslatát ismertette a következőket adta elő: Az Egészséges Emberért Alapítvány 54.000 Ft támogatást kért egy csecsemő újraélesztő egység megvásárlásához – ezt a kérelmet a bizottság a költségvetés terhére, hitelállomány növelésével támogatja; javaslatot tett arra vonatkozóan, hogy az intézményvezetők a márciusi testületi ülésre a gazdaságos működés feltételeinek biztosítására intézkedési és átszervezési tervet dolgozzanak ki, ezt terjesszék a testület elé. Határozat kimondá-

sát kérik arra vonatkozóan, hogy a határidő elmulasztása esetén milyen felelősségre vonási formát alkalmaz a munkáltató.

A Képviselő-testület a javaslatokat elfogadta, 1999. évi költségvetési rendeletét megalkotta. Ezután a bejelentések következtek: a móri önkormányzat saját költséggel megvalósítandó – kistérségi érdekeket is érintő – beruházásokra vonatkozó pályázatok benyújtásához elvi támogatást kért a Képviselő-testülettől, melyet egyhangúlag megszavaztak.

Megerősítette a testület a Települések Országos Szövetségében lévő tagsági viszonyát.

Részt kíván venni az úgynevezett *három szombat mozgalomban*, mely a települések közterületeinek szépítését szolgálja, három szombaton végzett munka felajánlásával.

Határozott a Képviselő-testület az Ady E. u. – Dózsa G. utca kereszteződésénél lévő forgalmi rend megváltoztatásáról.

Fűrész György képviselő a helyi iparüzési adó szélesebb körben való ismertetését, a bekötő út melletti erdősáv védelmét javasolta.

Kiszelyné Mensáros Zsuzsa az engedély nélküli fakivágások elsősorban a védett fajok pusztítása ellen emelt szót.

Bognár Endre a Hegyközség közgyűlésre hívta fel a figyelmet. Javasolta egy korábban Csókakői közigazgatási területéhez tartozó szőlőterület visszacsatolásának kezdeményezését. Említést tett a május 22-én megtartandó borversenyéről, a Vértesi Vízitársulat társulat részére fizetendő hozzájárulás etikátlanságáról.

A Képviselő-testület következő ülését 1999. március 31-én szerdán 16 órai kezdettel tartja.

Takácsné dr. Hanák Mária
körjegyző

Néprajz mindenkinek

MÁRCIUS

Böjtmás hava-Tavaszelő hó

Kos hava (III. 21. – IV. 20.)

Kalendáriumunk a Tavaszi hiedelem és szokáskör gyűjtött anyagával folytatódik.

„A farsang végétől, húshagyókeddtől a húsvétig terjedő időszak a *nagyböjt*. Területünkön elsősorban a katolikus lakosság számára bírt jelentőséggel. A szokásokat alapjaiban a vallási előírások határozták meg. Az öregek által *hét heti böjtnek* tartott időszak valójában 40 napot ölelt fel, *hamvazószerdával* kezdődően. A nagyböjt első négy hetének, illetve vasárnapjának külön nevet nem adtak, az ötödik hétzáró napot *feketevasárnapként* emlegették. Rá egy hétre jött a *virágvasárnap*, a közéjük eső hetet pedig itt-ott *virághétnek* titulálták. A nagyböjti időszakot a *nagyhét* zárta, benne az utolsó három napot külön névvel illették: *nagycsütörtök*, *nagypéntek*, *nagyszombat*.

A nagyböjtben az egyházi és világi hatóságok előírásaival összhangban lakodalmat, bált, tánccal, vidámsággal járó rendezvényt nem tartottak. „Elnémút a muzsika.” – mondták Csókakón az idősek, akik a szigorúbb böjtot is betartották, keményen *bűtűtek*. A legjámborabbak hamvazószerdától húsvétig minden pénteken csak egyszer ettek, nem többet, mint egy *karé kenyert* és csak vizet ittak rá. A paraszti hagyomány nemcsak a táplálkozást, hanem a női viseletet is meghatározta a nagyböjti alkalmakra. Csókakón a katolikusoknál különösen feketevasárnap és nagypénteken öltöztek gyászosan, mintha közeli hozzátartozójuk halt volna meg. A nagyszombati körmenetre viszont levették, mert oda már fehér, világos ruhában mentek.

Hamvazószerda

Hamvazószerda a nagyböjt kezdete, első napja. A templomokban e napon szentelték meg az előző évi virágvasárnapi barkából vagy nagyszombaton keletkezett hamut, melyet hamvazás követett, mikor is a pap hamuval keresztet rajzolt a hívek homlokára. Közben figyelmeztetett: „Emlékezzél meg ember, hogy porból lettél és porrá leszel!”

A *hamu* az őskereszténységtől fogva a bűnbánat szimbóluma. A nagy bűnt elkövetők vezeklése e napon vette kezdetét. A zsákszerű ruhába beöltözött, mezítlábás bűnös fejére a püspök hamut szórt, s felhívta, hogy bánja meg vétkeit, majd kiutasította a templomból. A nagyböjt egész ideje alatt – mit közösségre érdemtelen – csak a templomajtóig mehetett, ott kérhette, hogy a bemenő hívek imádkozzanak érte. Ünnepeles feloldozása nagycsütörtökön történt. Később a nyilvános bűnösöket követve, hozzájuk csatlakozva, alázatból más

buzgó katolikusok is hamut szórattak a fejükre.

Az egyházi szertartások számos esetben népiessé váltak. Közéjük tartozik területünkön a *hamvazószerdai hamuzás* is. A katolikus Csókakón előbb „templomban a pap szép fehér hamuval hamvazott”, mise után pedig a falu népe tette ugyanezt egymással. A templomból kilépve rögtvest kezdődött a *hamvazás*. A század elején még a férfiak is az asszonyokat, később már csak a legények a leányokat *kenték be*, főleg hamuval, esetleg korommal. A menekülő lányokat megfogták, azután úgy összekenték, hogy „olyanok vótak, mint az ördögök”.

Ejtsünk szót még a hamvazószerdai táplálkozásnak jellegzetes böjtös ételéről. Csókakón a két világháború között semmilyen húst, zsíros ételt nem fogyasztottak e napon. Reggelire egy bögre üres kávéval ittak, ebédre *sóba-vízbe bablevest* és tejfellel gyúrt *sópogácsát*, vacsorára aludtjejet ettek. (A böjtös eledel a szegénység képzetét is kellette, ezért kerülhetett be a csókakói átokba: „Adjon az Isten sóba-vízbe babot, adóságotokban pedig nyakig maradjatok!”)

Torkoscsütörtök

A hamvazószerda és a nagyböjt első vasárnapja közé eső *torkoscsütörtökön* – ahogy országszerte – egy napra felfüggesztették a szigorú böjtot, elfogyasztották a farsangi ételmaradékot, hogy kárba ne vesszen. Sőt, megfigyelhető, hogy húshagyókedden már tudatosan úgy főztek, hogy csütörtökre is kellő mennyiség jusson. Csókakón és Csákberényben így azután a húshagyóra készített és megmaradt tyúk került a csütörtöki asztalra.

Gergely (márc. 12.)

Ha ezen a napon esik a hó, akkor „rázzo a vén Gergő a szakállát”. Másképp: „Ha megrázza a vén Gergő a szakállát, akkor esik a hó.”

A középkori kultúra nagy előkészítője, a bencés szerzetes, majd pápa I. Szent Gergely (meghalt 604) tiszteletére IV. Gergely pápa 830-ban ünnepeket rendelt el. Szent Gergely akkortól az iskolák, diákok egyik védőszentje lett. Emlékét évszázadokon át dramatikus játék, köszöntő és adománygyűjtés idézte, amit országunkban gergelyezésnek vagy gergelyjárásnak neveznek. Területünkön nincs adat a gergelyjárásra.

Sándor, József, Benedek (márc. 18, 19, 21.)

Az országszerte ismert időjárásiregulát a Bakony és a Vértes vidékén is mindenütt mondogatták:

„Sándor, József, Benedek,
Zsákbo hozza a meleget!”

Bár ekkor még fújhattak a biúti szelek, de

már mindenki bizakodott az idő melegebbre fordulásában.

Gyümölcsoltó Boldogasszony (márc. 25.)

Szerte a magyar nyelvterületen ezen a napon szemezték, oltották a gyümölcsfákat, hiszen az egyház tanítása szerint Szűz Mária is ekkor fogant meg a Szentlélektől. A gyümölcsstermesztéshez környékünkön legjobban értő csókakóiek mind a vallási hagyomány, mind a természet törvényei nyomán ezt a napot tartották a legalkalmasabbnak az oltásra. A földjeikben jól megtermő körte-, alma- és barackfákat ekkor kezdték *oltanyi*, mivel vélték, így biztosan megered. E napon az esőt nem tartották szerencsésnek, mert akkor férges lesz a gyümölcs.

Virágvasárnap

A húsvét előtti utolsó vasárnap *virágvasárnap*, az egyház szerint Jézus diadalmas jeruzsálemi bevonulásának emlékét őrzi. Az ünneplő sokaság a városba számárhatóan érkező Krisztust az útra hintett faágakkal és hangos üdvözléssel tisztelte meg. Ennek nyomán került a vallási szertartásokba a *pálmaág*, (mely a királyok és győztesek jelvénye volt), illetve Európa mérsékeltebb éghajlatú tájain a *barkaág*. A jeruzsálemi bevonulást felidéző körmenet, továbbá a *barkaszenteles* az ünnep fontos mozzanatát jelképezte.

A *barkaszenteleshez* használatos ágak gyűjtése egykor a gyerekek vagy az egyház feladata volt, újabban a hívek viszik a templomba. A virágvasárnapi szentelményekhez vidékünkön több hiedelem is tapad. Csókakón a templomból hazaérve a hagyományörző családokban betegség ellen mindenki elcsipekedett egy barkaszemet és lenyelte. A szentelt barka a pusztá jelenlétével is megvédhette a házat a veszedelmektől. Ezért a legutóbbi időkig a lakáson belül jeles helyekre, a kereszt vagy szentkép mellé tűzték, újabban virágcserepbe, vázába, ablaksarokba, kredencsarokba tették. Ugyanitt régen betűzték az épület nád tetőzetébe, hogy le ne égjen a ház. Volt olyan csókakói vélekedés, mely szerint a virágvasárnapi szentelt barkát nem szabad a lakásba vinni, mert bemennek rá a hangyák. Azt is mondták: „Ahun barka van, oda nem vág a ménkű” (mennykő), azaz a villám. Itt vihar ézengés alkalmával egyesek a szentelt vízbe mártották, így elmúlik a veszély. Mások egy darab ágat törtek le, azt meggyújtották vagy a tűzre vetették, hogy a füstje a kéményen kijutva védje a házat. Volt aki a tetőbe tűzött barkából égetett el egy kicsit, mert az elhajtja a vihart.

Hagyomány szerint a virágot *virághétn*, tehát a virágvasárnapot megelőző héten kell vetni, hogy sok nyíljon.” (folytatása következik)

Kiszelyné Mensáros Zsuzsanna

Hegyközségi tájékoztató

Hosszú, nagy tél után úgy tűnik, lassan beköszönt a tavasz. Indul a szőlők metszése és a kora tavaszi talajmunkák.

A metszést célszerű rügyvizsgálattal megelőzni. Kétféle módon állapíthatjuk meg a rügyek áttelelésének milyenségét. Az egyik módszer szerint a levágott szőlővesszőket szobahőmérsékleten vízbe állítva meghajtatjuk. A kihajtó rügyek nemcsak a rügyek épségét, de a bennük levő fűrtredményeket is megmutatják. A másik módszer gyorsabb és egyszerűbb, de a várható termésre nem utal. Ennél oltókéssel a rügyeket a rügyalap felé a vessző hossz tengelyére merőlegesen kettévágjuk, majd az egyik oldalt eltávolítjuk. A rügy akkor teljes értékű, ha zöld. A sárgától a barnán át a feketéig a károsodási fokozatok láthatók. Ha a rügyalap is fekete, akkor a mellérügyek kihajtására sem számíthatunk!

A Hegyközségi törvény módosításával 1998. január 1-től minden olyan szőlőtulajdonos, akinek a tulajdoni lapján 500 m²-nél több szőlő található – hegyközségi tag!

1999. március 21-én vasárnap délelőtt 11 órakor tartjuk éves közgyűlésünket a Kultúrházban!

Minél több tagunk megjelenésére számítunk! A papírforma szerint 363 tagunk van, úgy lenne jó ha nem fémnék be az épületbe! A helyzetet ismerve én úgy

gondolom, hogy mindenkinek szüksége van idevonatkozó tanácsokra és ismeretekre – itt ebből lehet gyűjtögetni.

Jogszába módosítás miatt 1999. január 1-től a szőlőkivágási és telepítési engedély 2500 Ft illetékfizetéshez kötelezett. A szőlő és a bor származási igazolások kiadása nem hegyközségi tagoknak szintén 2500 Ft. A borvidéki tanácshoz utalt II. fokú ügyek (pl. bor származási igazolvány kiadása) nem tag esetén 4000 Ft, tagoknak ingyenes.

Már most felhívom valamennyi – magára egy kicsit is adó – termelő figyelmét, hogy a hegyközségi borversenyünket május 22-én tartjuk a volt „Zichy” pincénél. Akinek indulási, borkezelési vagy a versennyel összefüggő bármilyen problémája van most keressen meg, most még mindenre van idő!

A hegyközségi borverseny után egy héttel Csókakő rendezzi a borvidéki verseny döntőjét is a fenti színhelyen. Ez a rendezvény országos nagyságrendűnek számít nemzetközi zsűrivel, a Fehérvár TV és a TV-2 közreműködésével, a nagy áruházláncok italosztály-vezetőivel és híres éttermek tulajdonosaival kívánjuk megrendezni! Számolva a munka nagyságára már most kérem tagjaink aktivitálódását és közreműködő segítségét!

Bognár Endre
hegybíró

Farsangi bál

Minden évben az iskolai SZMSZ rendezte meg Csókakőn a farsangi bált. Az idei évben is így történt. A bál bevételéből, mint mindig most is az iskola eszköztárának bővítéséhez, és a gyerekek különböző rendezvényeinek támogatásához szeretnénk lehetőség szerint segítséget nyújtani. A tavalyi bál bevételéből és Keszei László 50000 Ft-os adományából sikerült alapítványt létrehozunk, melyet ezúton is köszönünk az adományozónak.

Az idei évben a bál bevétel 85000 Ft volt, melyből 50000 Ft-ot az iskolai eszközökre további 35000 Ft-ot a gyerekek jutalmazására és a nyári meszelés költségeinek kiegészítésére ajánlunk fel.

Köszönetet szeretnénk mondani minden jelenlévőnek aki megtisztelte bálunkat részvételével.

A felajánlott tombolák lényegesen hozzájárultak a bevétel növeléséhez.

A nagyon jó mulatsághoz a Viking együttes szolgáltatta a zenét.

Természetesen ők is engedményt adtak fellépti díjukból.

Az asztalokon a szülők szorgos munkájából asztali dísz és finom fánk várta a kedves vendégeket. A büfében a pedagógusok is segédkeztek a jelenlévők kiszolgálásában.

Örömmel tölt el bennünket, hogy a jó ügy érdekében ilyen sokan fogtak össze.

Köszönettel: iskolai SZMSZ

A szekták veszélye leselkedik gyermekeinkre!

Az újkori veszélyeztetettségről táncszövegünk február utolsó napjaiban egy 2 napos továbbképzésen Tatabányán. Budai Béla szerint a gyermek személyiségfejlődéséért a „család” felelős. Ahhoz, hogy valakiből majd elégedett felnőtt váljon „elfogadó környezetben, érzelmi biztonságban kell élnie.”

Csakhogy az anya munkába-állásával ledől az érzelmi nimbusza, nem marad ereje a meghittség biztosítására a családban.

Az emberek frusztráltabbá váltak, az elsivárosodás, a feszültség szintjük megnövekedése jellemzi őket. Idő hiányára hivatkozva nem ápolják baráti kapcsolataikat, nem űzik hobbijukat, ami további zaklatottsághoz vezet.

A feszült légkörben élő szülők között az érzelmi kötődés fellazul, így a gyermekek védettsége bizonytalanra, sérülékennyé válik. Ez további következtében nevelési elvekhez vezet. A gyerek jelzéseit figyelmen kívül hagyják, nem ellenőrzik, nem kérik számon nap, mint nap, magára hagyják. Elmaradnak az őszinte érdeklődést sugárzó kérdések, beszélgetések....

A gyerek csavargásba kezd. Azokat követi, akik őt elfogadják, utánozza zenében, öltözékben, viselkedésben az elégedetlenkedőket, akik őt bátorítják, sőt forradalmi tettekre készítik.

Rövid összefoglalóm végén kérem a Szülőket, szomszédokat.... jelezzenek nekem, ha bajbajutott családokról szereznek tudomást.

Segítségükben bízom továbbra is:

Kisné Németh Ibolya
Gyermekjóléti Sz. mb.

Egészségügyi hírek

Végre véget ért a hideg szürkeség! A frissítő napsugár még az életkedvünket is fokozza. Vágyunk rá, hogy fáradt, fakó színünket a lehető legrövidebb idő alatt szép, piros pozsgásra cseréljük, de nem árt az óvatosság!

A cirógató, langyos sugarak jól esnek, ám bőrünk ráncosodásáért, öregedéséért elsősorban a napfény a felelős.

Néhány jó tanács, ezek megelőzésére.

Bőrradíró:

Mindenekelőtt távolítsuk el arcunkról és dekoltázsunkról az elhalt hámréteget.

A bőrradírt puha szőrű kefével körkörös mozdulatokkal masszírozzuk hámlasztani kívánt testrészünkbe, majd langyos vízzel öblítsük le. Bőrünk megtelik színnel, frissességgel és étellel.

D-vitamin:

Kezdetben hetente 3 tízperces napfürdőzés elegendő ahhoz, hogy a téli hónapokban lecsökkent D-vitamint pótolja szervezetünk.

A házilag is elkészíthető segédeszköz, fényvisszaverő „gallér” (egy keményebb kartonpapírt alufóliával bevonva) összegyűjti a sugarakat. Mivel így intenzívebben barnulunk csak fényvédő krémmel együtt használjuk.

Szeplők ellen:

Ne feledjük: a márciusi napsugár előcsalogatja a szeplőket és a májfoltokat, amelyek ezután egész évben megkeseríthetik napjainkat. Akit ez a veszély fenyeget, kenjen a hidratáló krém alá könnyű, gyorsan beszívódó fényvédőt, mielőtt kimegy a szabadba.

Műfény:

Sokan szoláriumozással készítik elő bőrüket a napozáshoz. Ha már

szereztek egy kis alapszint, kisebb az esély a leégésre. Ám legyünk óvatosak, különösen harmincon túl, mert mesterséges napfény is szárítja, idő előtt öregíti a bőrünket, ráncainkat szaporítja és elmélyíti.

És miután a káros ultraviola B. sugarakat nem lehet teljesen kiszűrni, helyrehozhatatlan károkat is okozhat.

Nap nélkül:

Ma már kiváló minőségű önbarnító krémeket is vásárolhatunk. Ezek hidratálják a bőrt, a B. antioxidáns hatóanyagának köszönhetően pedig védelmet nyújtanak az öregedést meggyorsító szabad gyökök ellen. A természetesnek ható bronzbarna színt, a felviteltől számított 1-2 órán belül érhetjük el.

Még néhány szó a tavaszi fáradtságról

– A tavaszi fáradtság oka legtöbb esetben a vitaminhiány. Télen kevesebb nyers zöldséget, gyümölcsöt fogyasztunk, s mivel elsősorban ezek tartalmaznak nagy mennyiségben vitaminokat, így szervezetünkben általános vitaminhiány lép fel.

Fogyasszunk minél több vitaminban gazdag zöldséget, gyümölcsöt!

– Kevesebb időt töltünk frisslevegőn, emiatt nem jutunk elég oxigénhez. Aki csak teheti, sportoljon, vagy egyszerűen csak tegyen nagy sétákat!

A test edzése erősíti az immunrendszert és ellenállóvá tesz a betegségekkel szemben.

– Tartsunk ivókúrát, igyunk sok ásványvizet, répából, káposztából, zellerből, céklából, vagy sütőtökből is préselhetünk ivólevet.

Jó egészséget!

Végh Konrádné
közveti ápolónő

Várbarátok terveiről

1999. szeptember 11-én ünnepeljük a vár első említésének 700 éves évfordulóját. Sok a tennivaló, igyekezünk minden munkát számításba venni és megtervezni, hogy ne füssünk ki az időből és megvalósíthassuk elképzeléseinket. Március 21-én vasárnap délután 15 órakor az iskolában a Várbarátok Társasága program-előkészítő tanácskozást tart. Ezen az összejövetelen videofelvételek megtekintését is tervezzük a várom restaurálásának kezdetétől napjainkig. Bakó Ferencné pénztárosunk is rendelkezésünkre áll ahhoz, ha valaki tagdíját szeretné rendezni, megtehesse azt.

Március 27-ére közös munkát szervezünk a vár környékének takarítására. A vár alatt lévő községi területet és magát a várhegyet tervezzük ezen a napon rendbe tenni. Kiszedjük az oda nem illő bokrokat, cserjéket, összegyűjtjük és elszállítjuk a nem égethető és füstjével környezetet szennyező anyagokat.

Megtervezzük a kispálya rendbetételét, hogy ott fogadhatunk a táncegyütteseket, zenekarokat, előadóművészeket, és ott táncolhasson a szórakozni vágyó közönség. A napműsortervének összeállítása folyamatban van, de az események színhelyét alakítani, takarítani kell. Ezért kérjük a község lakosságát, a telektulajdonosokat, és mindenkit, aki szívügyének tekinti Csókakői várának ügyét, hogy március 27-én reggel 7 órától 12 óráig tartó munkában vegyen részt, jöjjön és segítsen községünket szebbé, ünnepségünket felejthetlenné tenni.

Szükséges szerszámok: fűrész, gereblye, kapa, csákány, fejsze.

Sörédi Pál
Várbarátok Társaságának
elnöke

Hagyományörzés

Évek óta egyik szép hagyományaink közé tartozik a farsangi karnevál megrendezése.

1999. február 13-án du. 4 órakor gyerekek, szülők, nagyszülők sokasága lepte el a Kultúrotthont, ahol eltölthettünk egy kellemes estébe nyúló délutánt. Tanulóink több mint a fele jelmezt öltött.

A felsőtagozatos tanulókból alakult alkalmi táncsoport kecses mozdulatokkal, a Gyertyafény keringő hangjaira vonult a táncterembe. A mulatságot az Ő nyitótáncuk kezdte. Tűlzás nélkül állíthatjuk, hogy gyönyörű színfoltja volt a délutánnak. A keringő hangjai után megismerkedhettünk jobbnál-jobb, szebbnél-szebb és ötletesebb jelmezbe bújt jelmezeseinkkel. Eljött hozzánk egyszerre a „Négy évszak”, a „Mézga család”. Köszönthettük a „papucsférjet”, „Chaplint”, a „szatírt”, a „focistát”.

Sajnálhattuk a „karnevál áldozatát”, gyönyörködhettünk a szőlőben, a „katicabogárban”. Láthattuk a „kísérleti egeret”, a „cowboyt” és lehetne még folytatni a sort tovább.

A felvonulást Bócz Livia és Pálmai Krisztina 8., illetve 7. osztályos tanulók saját koreográfiára összeállított tánca zárta, amely néha már akrobatikus elemeket is tartalmazott.

A fáradozást, az ötletességet minden jelmezeseink edességgel köszöntük meg. A szülőkből, nevelőkből és diákokból álló zsűri különdíjakat osztott ki a jelmezeseink között.

A közönségdíjat a „Mézga család” nyerte el.

A díjkiosztás után került sor a tombolahúzásra.

Köszönetünket fejezzük ki a szülőinknek, hogy támogatásukkal, hozzájárulásaikkal (torta, tombolatárgyak) lehetővé tették, hogy minél több gyermeket jutalmazni tudjunk, és minél többen átélhették a nyereség örömét. Az első bálozóknak, akiknek nem kedvezett a szerencse, vigasztalásként csokoládéval kedveskedtünk.

A karnevál ideje alatt a szülők vezetésével büfé működött, ahol üdítővel olthatták szomjukat a táncban elfáradt gyerekek. A talpalávaló zenét Remete Csaba és Stumpf Dániel 7. osztályos tanulók magnóról szolgáltatották.

Este fél 9 órakor ért véget a mulatság. Reméljük, aki eljött, az nem csalódott és sikerült hozzájárulnunk a szabadidő jó eltöltéséhez.

Köszönet a közreműködőknek.

Ábele Mártonné
 Diákönkormányzat vezetője

Iskolai félévzárás

1999. január 29-én értékelte az iskola tantestülete az első félévet. Megállapítottuk, hogy tanulóink fejlődése az időnként felmerülő problémák ellenére egyenletes. Sokat kell biztatni, segíteni őket a jobb eredmény eléréséért. Az iskola tanulóinak tanulmányi átlaga: 4,17. Az alapozó tantárgyak (magyar nyelv és irodalom, német, matematika, biológia, fizika, kémia, földrajz) átlaga: 3,8, a készségtárgyak (ének, testnevelés, rajz, technika) átlaga 4,5.

Az elsőosztályosokat írásban értékelte nevelőjük. Többnyire rendszeresen, szorgalmasan tanultak, az iskolai tanórákon és otthon egyaránt. Az óvoda és az iskola közötti átmenet nem okozott a tanulóknak fejlődésében törést. Gyorsan beilleszkedtek az iskolai közösségbe. Köszönhető ez annak is, hogy az óvodában ismerték már a második és harmadikos társaikat. A tanórákon tanúsított figyelmük is megfelel az elvárásoknak, figyelmüket már hosszabb ideig tudják bizonyos feladatok megoldására koncentrálni. Örövendetes, hogy mindannyian szeretnek iskolába járni.

8. osztályosaink iskolaválasztása megtörtént. A továbbtanulásra jelentkező lapokat határidőre megküldtük a megjelölt iskoláknak. Középiskolába 5 tanuló szeretne továbbtanulni, ebből 3 fő gimnáziumban, 2 fő szakközépiskolában, 3 tanuló szakképző iskolába jelentkezett.

Tudatosítottuk nyolcadikosainkban, hogy a továbbtanulás rendszeres és szorgalmas munkát, tanulást igényel. Csakis az a tanuló tudja eredményesen végezni a közép, vagy szakképző iskolát, aki ennek a követelménynek megfelelően.

Megállapítottuk azt is, hogy tanulóink sok időt töltenek tv-nézéssel. Ennek káros hatásairól már számtalanszor beszélünk a tanulókkal szülői értekezleteken, de sajnos eredményt nem tapasztaltunk. A televízió nem fejleszti a tanulóknak szókincsét, leszoknak az olvasásról, a mozgásról. A gyermek szemét, idegeit nagyon megviseli a naponta több órás televíziózás.

Keveset segítenek a gyermekek otthon, nincsenek munkamegbízások,

valójában sokan azt csinálnak amit akarnak.

Ezekről a problémákról szó volt a szülői értekezleteken, mert csak közösen szülők és pedagógusok összefogva tudjuk az ifjúságot eredményesen nevelni, csak közösen tudjuk jövőjüket megalapozni.

Sörédi Pál
 Igazgató

Tájékoztatás!

A polgárőrség helyi szervezete 1999. március 25-én 19 órai kezdettel taggyűlést tart a Művelődési Házban.

Bakó Ferencné Csókakói Kossuth L. u. 12. sz. alatti lakos térítésmentesen nyújt felvilágosítást azon önbevalló adózók részére, akiknek az szja bevallással kapcsolatban problémája, kérdése van.

A TÉLI KUPA GYŐZTESE: TBC

Befejeződött az idei Téli Kupa, amelyet a TBC nyert meg úgy, hogy nem akadt legyőzőre. Ezüstérmét szerzett a sörédiekből álló Be kell Rúgni csapata, és bronzérmes lett a címvédő Kreátor. A versenybizottság különdíjakkal is jutalmazta a játékosokat és a csapatokat. A gólkirályi címet 19 góllal Makk Flórián (TBC) szerezte meg. A legjobb játékos Takács Zoltán (Be kell rúgni), a legjobb kapus pedig Agg Péter (Kreátor) lett. A Téli Kupán két csapat kapott különdíjat. A legjobb háttvédsor címet a TBC nyerte el, a legsportszerűbb csapat díját pedig a Junior FC vehette át. A csapatok a díjaikat a március 6-án

megrendezett záróbanketten ünnepélyes külsőségek mellett vették át. A XII. Téli Kupát veretlenül megnyerő TBC csapatának névsora a következő: Makk Attila, Kovács Zoltán, ifj. Fűrész György, Giricz Zoltán, Makk Róbert, Makk Flórián, Magda István, Dobai Imre, Psóra László, Végh Gyula, Fűrész György.

A TÉLI KUPA 1998/1999. VÉGEREDMÉNYE

Helyezés	Mérk. szám	Győz.	Döntetlen	Vereség	lőtt	kapott	pont
1. TBC	10	10	0	0	43	5	30
2. Be kell rúgni	10	9	0	1	42	11	27
3. Kreátor	10	6	1	3	37	9	19
4. Speed Boys	10	6	1	3	39	17	19
5. Ziccer	10	6	0	4	26	24	18
6. Felvidék	10	5	1	4	37	24	16
7. Öregfiúk	10	4	1	5	14	30	13
8. ENSZ	10	3	1	6	25	25	10
9. Csöcselék	10	2	0	8	13	61	6
10. Junior FC	10	1	1	8	16	41	3
11. Fehér Bikák	10	0	0	10	2	47	0

A TÉLI KUPA GYŐZTESEINEK NÉVSORA 1978-tól 1999-ig

I.	1978/79.	ARANYTARTALÉK	XI.	1988/89.	SUPER STAR
II.	1979/80.	ELMARADT	XII.	1989/90.	ZICCCER
III.	1980/81.	ELMARADT	XIII.	1990/91.	58-BLUES
IV.	1981/82.	OLIMPIA	XIV.	1991/92.	ZICCCER
V.	1982/83.	SUPERSTAR	XV.	1992/93.	DEÁKOK
VI.	1983/84.	TÖREKVÉS	XVI.	1993/94.	ZICCCER
VII.	1984/85.	SUPER NOVA	XVII.	1994/95.	ZICCCER
VIII.	1985/86.	TÖREKVÉS	XVIII.	1995/96.	ZICCCER
IX.	1986/87.	SUPER STAR	XIX.	1996/97.	TBC
X.	1988/89.	58-BLUES	XX.	1997/98.	KREÁTOR
			XXI.	1998/99.	TBC

Fűrész György

Pályázati felhívás

A Táncos Grafika

„Ilyennek látom Csókakőt”

címmel

100.000 Ft összdíjazású

rajzpályázatot hirdet, melyre a településen élők rajzait várjuk.

I. díj: 50.000 Ft

II. díj: 30.000 Ft

III. díj: 20.000 Ft

Egy pályázó több rajzzal is indulhat!

A pályázat beadásának határideje: **1999. május 1.**

A rajzokat kérjük a Polgármesteri Hivatalba eluttatni.

A nyugdíjasklubról

Február 22-én tartottuk meg a havi összejövetelünket, amit sikeresen fejeztünk be. Azért fogtam tollat, hogy erről beszámoljak. Az iskolaigazgató úr jóvoltából a diákok három szép számot adtak elő.

Lenyűgöző látvány volt a kettős művészi és táncbemutató, majd ezt egy szép szavazat követte, utána pedig furulyázással fejezték be a műsorukat. Is-

mételen megköszönöm a nyugdíjasklub nevében a szereplésüket.

A klubtagok is kivették részüket az előadásból. Steiner Márton bűvészi mutatványával ejtette ámulatba a résztvevőket. A tagok részéről még három szép szavazat hangzott el. Ezután pedig Kaiser István és Rüll Henrik harmonika kíséretével magyarnótákkal folytattuk az esténket.

Március 7-én a Vörösmarty Színházba megyünk a Makrancos hölgy bemutatójára. A legközelebbi klubestünket 30-án tartjuk meg, amikor a március és áprilisi névnaposokat köszöntjük pezsgőbontással, de a nőknek még egy kis virággal is kedveskedünk.

Nem mulaszthatom el leírni még, hogy Nagy Sándorné a Kultúrotthon vezetője, minden alkalommal előkészíti részünkre a termet és önzetlenül segíti a klub működését. Ezért az áldozatos munkájáért ezúton is a tagság nevében köszönetemet fejezem ki.

id. Végh Alajos

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

1. A Magyar Település és Területfejlesztők Szövetsége országos közterület-szépítő versenyt hirdetett. A „Három szombat” címmel jelzett mozgalom lényege, hogy a részvételét jelzett település vállalja, hogy az év folyamán három szombati napon lakóközterületét szépíti, csinosítja.

Tájékoztatjuk a Tisztelt Lakosságot, hogy településünk e versenyben részt kíván venni. Kérjük segítségüket, munkájukat községünk szebbé tételében.

2. Értesítjük a Tisztelt Lakosságot, hogy a Képviselő-testület döntésének megfelelően az Ady E. u., valamint a Dózsa Gy. u. kereszteződésében 1999. március 1. hatállyal forgalmi rend változás történt. Kérjük ne rutinból, hanem a közlekedési táblák figyelembevételével vezessenek, közlekedjenek.

3. A Képviselő-testülethez jelzés érkezett az engedély nélküli fakivágásokkal kapcsolatban. Gyakori az olyan erdőirtás, mely védett növényeket pusztít el és kifogásolható a bekötő út melletti erdősáv ritkítása is. Általános szabály, hogy a fakivágáshoz a jegyző engedélye szükséges, legyen az akár saját ültetésű, nevelésű, közterületen álló növény.

Az erdő faállományának kitermelését üzemtervi előírásokkal összhangban az erdészeti hatóság engedélye alapján lehet végezni. A hatóság az erdőgazdálkodó éves erdőgazdálkodási tervének jóváhagyásával határozatban engedélyezi az erdő faállományának kitermelését. Egyes fajták kitermelésére és pótlására pedig külön jogszabályok vonatkoznak. Aki a kezelésében (használatában) levő erdőben engedély nélkül vagy az engedélytől eltérő helyen, módon

vagy mennyiségben végez fakitermelést, szabálysértést követ el és pénzbírsággal sújtható. A pénzbírság emelhető és ismételhető. Különösen tilos védett területen lévő erdőben erdőgazdálkodási beavatkozást, fakitermelést végezni. Ehhez a természetvédelmi hatóság hozzájárulása szükséges. Mivel településünk rendelkezik természetvédelmi területtel, számos olyan növényfajjal mely ritkaság, kérjük fokozottan figyeljenek fakitermeléssel okozott károk nagyságára. Az elmondottak jogszabályalapja: 1996. évi LIII. tv., 1996. évi LIV. tv., 29/1997 (IV.30.) FM. rend. és a 17/1968 (IV.14) Korm. számú rendelet.

4. Utcáinkon ismét elszaporodtak a kóbor ebek. Legtöbbjük gazdája figyelmetlenségéből csavarog a közterületeken.

A 17/1968(IV.14) számú Korm. rendelet 13.§-a értelmében aki kutyáját kóborolni hagyja, vagy harapós kutyáját nem zárt helyen tartja, szabálysértést követ és pénzbírsággal sújtható. Figyeljünk jobban egymásra!

5. A Képviselő-testület 1999. február 24-i ülésén kifogás érkezett a Polgármesteri Hivatal adóigazgatási tevékenységével kapcsolatos tájékoztatás hiánya miatt. Az általános vélemény az volt, hogy a lakosság nem értesül megfelelő módon és időben az adózás helyi rendjéről. Minden képviselő-testület által megalkotott rendeletet hirdetmény útján közzé tesszünk, a Polgármesteri Hivatalban a hét minden napján megtekinthető, a könyvtárban elhelyezett jegyzőkönyvek mellékleteként megtalálhatóak és az illetékes ügyintéző bármikor felvilágosítással szolgál.

Tekintettel az elhangzott észrevételre az alábbiakban ismét tájékoztatást adunk községünk helyi adóiról:

Településünkön gépjárműadó, magánszemélyek kommunális adóját, valamint iparüzési adót kell fizetni a lakosságnak.

A gépjárműadó mértékéről a Képviselő-testület 13/1998.(XII.10.) számú rendeletében határozott. Az adó mértéke 700 Ft/100kg.

A magánszemélyek kommunális adóját a 4/1993(IV.20.) Kt. számú rendelet szabályozza

Az adókötelezettség kiterjed: lakóházra, pihenő- és gazdasági épületre, üzletre, műhelyre, beépítetlen belterületi ingatlanra (telek).

Az adó évi mértéke

– lakás esetén 3000 Ft

– mezőgazdasági területen épült gazdasági épület (kivétel a mezőgazdasági művelés célját szolgáló présház és pince) 3000 Ft

– belterületi, kiépített ivóvízhálózatlan nem rendelkező építmény 3000 Ft

– belterületi üdülő 6000 Ft

– üzlet, műhely 2000 Ft

– telek 3000 Ft

A magánszemélyek kommunális adójából befolyt összeg 50%-át az önkormányzat 1999-től csak fejlesztési célra használhatja fel.

A helyi iparüzési adóról a 14/1995. (XII.22.) sz. rendelet szól. Ennek értelmében adóköteles a Csókakői település illetékességi területén végzett gazdasági tevékenység. Ezt nem befolyásolja az, hogy az adóalany az adóköteles tevékenységet a székhelyén vagy a telephelyén végzi. Az adó alapja az értékesített termék, vagy szolgáltatás nettó árbevétele, csökkentve az eladott áruk beszerzési értékével, az alvállalkozói teljesítések értékével, valamint 1999. évben az anyagköltség 66 %-ával.

Az adókötelezettség a tevékenység megkezdését követő év január 1-től keletkezik és a tevékenység megszűnésének napjával szűnik meg.

Az adó mértéke:

– kereskedelmi és pénzügyi tevékenységet végzők esetén a nettó árbevétel 1,2 %-a

– szolgáltató és termék-előállító tevékenységet végzők esetében a nettó árbevétel 0,8 %-a

– vegyes tevékenységet végzők esetén a nettó árbevétel 1 %-a.

A vállalkozók adófizetési kötelezettségének teljesítése érdekében adóelőleg kötelesek fizetni.

Az adóelőleg és az adó megfizetésének esedékességét Az adózás rendjéről szóló törvény határozza meg.

A fent elmondottakkal kapcsolatban felmerülő kérdéseikre a polgármesteri hivatalban választ kaphatnak.

Csókakői
 hírek A Polgármesteri Hivatal Lapja

Kiadja:

Csókakői Önkormányzat

8074 Csókakő, Petőfi u. 3.

Telefon/Fax: (22) 422-001

Felelős kiadó:

Végh Konrád polgármester

Példányszám: 400 db

Csókakői hírek

A Polgármesteri Hivatal Lapja

III. ÉVF. 4. SZÁM

1999. ÁPRILIS

Tisztelt Lakosság!

1999. március 27-én csókakői község lakói nagy létszámmal részt vettek a „Három szombat” közterület szépítő verseny első napján a tűzoltószertár és a vár környéki munkálataiban.

Az előbbi munkákat 15 fő, 15–25 év közötti fiatal vállalta, és végezte.

A vár alatti területen a versenyprogramban leírtakkal megegyezően a vár oldalában lévő hegyoldal megtisztítását, az elburjánhított növényzettől, szeméttől, az élő gyümölcsfák gyógyítását, a beteg, menthetetlen fák kivágását végezték.

A község lakosságán kívül még tíz fő üdülő tulajdonos is részt vett a munkákban.

Schrink István, Rácalmás polgármestere, a kontroll település vezetőjét szeretném idézni: „A település rendezett gondozott képet mutat, mely az itteni emberek munkáját, községszeretetét dicséri. Az utcán a házak előtti virágos ágyásokat gereblyező, virágokat ültető emberek dolgoznak. A tavaszi munkák végzéséből látszik, hogy ez itt természetes, évente ismétlődő, hagyományos feladata az embereknek.”

Ilyen vélemény alapján büszkén vallhatjuk magunkat Csókakőinek. Joggal feltételezzük, hogy sikeresek leszünk a „Három szombat” közterület-szépítő versenyen.

Végh Konrád polgármester

Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

Csókakői község Képviselő-testülete 1999. március 31-én tartotta ülését, mely két fő napirendi témát érintett: az önkormányzat 1998. Évi költségvetésének teljesítéséről készült beszámolót valamint a község két intézményével kapcsolatos – gazdaságosabb működését célzó – intézkedések tervezetét.

Végh Konrád polgármester tájékoztatta a Testületet, azokról az eseményekről, melyek a további munkákat, döntéseket befolyásolhatják: a móri polgármesterrel folytatott megbeszélésről, mely elsősorban a szennyvízberuházással, a Csákberény – Csókakői – Mór településeket összekötő únborúttal kapcsolatos támogatások elnyerését célozta, az őszi falunapokra tervezett útépitésekkel összefüggő árajánlatokról, arról, hogy 1999. augusztus 8-án az MTK öregfiúk csapatát fogja községünk vendégül látni, az oktatási miniszter iskolákkal kapcsolatos támogatásáról szóló előadás tartalmáról, a bekötőút mellé tervezett buszmegállók építésének jelenlegi állásáról, a közterület-szépítő verseny első munkanapjáról, annak értékeléséről.

Másik napirendi pontként tárgyalta a Képviselő-testület az 1998. Évi költségvetés teljesítéséről szóló beszámolót. Kifogásolták az antennadíjak befizetésének elmaradását (a teljesítés 83%-os). Döntöttek a pénzmaradvány felhasználásáról: fejlesztési célra 1.915.000 Ft-ot, működési célra 1.369.000 Ft-ot szavazott meg a Testület. Ez magában foglalja a Kossuth utcai közvilágítást, a tűzoltószertár felújítását, az óvodához figyelmeztető táblák elhelyezését, a hitelállomány csökkentését stb.

A harmadik napirend a két intézmény gazdálkodásával kapcsolatos intézkedések előterjesztésének megvitatása volt. A képviselők kezébe eljutott anyagot a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság előzetesen megtárgyalta, álláspontjukat Bognár Gábor bi-

zottsági tag terjesztette elő. Eszerint az iskolában tervezett további óraösszevonásokkal nem értenek egyet, pedagógiai szempontból helytelennek tartják. Nem spórolásra irányuló intézkedéseket, hanem a gazdálkodási tevékenység, a technikai dolgozók munkájának felülvizsgálatát, ezzel kapcsolatos tennivalók ismertetését várták. Időszerűnek tartják a térítési díjak emelését, ezt a javaslatukat a Képviselő-testület elé terjesztették. Ésszerűnek tartották az iskola és a polgármesteri hivatal, valamint az óvodai az orvosi rendelő fűtésének szétválasztását. Végezetül tájékoztatott a bizottság az irányú véleményéről, hogy a gazdaságosabb működést célzó intézkedések kidolgozásán nem takarékoskodási teendőket értettek, hanem jövőbe mutató, megtakarítást eredményező terveket.

Ács Imréné vezető óvónő az óvoda működésével kapcsolatos hozzászólásában kérte a Képviselő-testületet a jelenlegi óvodai pedagógus létszám megtartására a szeptemberben jelentkező gyermeklétszámra tekintettel.

A Polgármester ismertette hosszabb távra szóló elképzeléseit a hivatalban dolgozók feladatainak átszervezéséről a gazdaságosabb működés szem előtt tartásával: 1999. május 1-től a polgármesteri hivatal átveszi az oktatási intézménytől a bér-gazdálkodási feladatokat. 1999. szeptembertől a Közös Igazgatású Közoktatási Intézményt szétválasztanánk, önálló óvoda, iskola működne. Az óvoda kapná az étkeztetéssel kapcsolatos szakfeladatokat, az ételmezésvezetői feladatokat az egyik óvónő látná el. Ezen intézkedések következtében 1 óvónő-állás, 1 technikai dolgozó álláshelye, egy rész munkaidős dajka álláshelye szűnne meg, az iskolatitkári munkaidő pedig redukálódna a feladatnak megfelelő időre. A polgármesteri hivatal dolgozóinak feladata megnövekszik, ezt a munka átcsoportosításával, plusz létszám nélkül oldanánk meg.

A Képviselő-testület az óraösszevonásokkal valamint a térítési díjak emelésével kapcsolatos elképzeléseket elvetve, elfogadták viszont, hogy a bér-gazdálkodás 1999. május 1-től a polgármesteri hivatal feladatai közé fog kerülni. A szeptemberre tervezett intézkedések tervezetét számításokkal alátámasztva a Testület megtárgyalja.

Utolsó napirendi pontként a bejelentésekre került sor. Bognár Gábor képviselő tolmácsolta ifj. Végh Alajos elképzelését, felajánlását a templom megvilágításával kapcsolatban. Kifogásolta, hogy a pinpongozni vágyó gyerekek foglalkozása sorozatosan kudarcba fullad az egyidőben tervezett programok miatt. Szóvá tette, hogy az Ady E. u. alsó házai vízben állnak, ennek oka pedig az, hogy a vízelvezető árkokat nem takarítják ki.

Fűrész György megemlítette, hogy pálinkaház felé vezető patakban a gyerekek gátat építettek, ezt el kellene bontani, a hidat illetve a patakot rendbe kellene tenni. Szóba hozta, hogy az orondi szeméttlerakó-hely megszüntetése miatt sokan nem tudják elhelyezni a szennyvizüket. Ezt a kérdést rendezni kell.

Végh Konrád bejelentései nyomán a Képviselő-testület több határozatot hozott: megkötötte a Mór Kistérség Területfejlesztési megállapodását 14 település részvételével. Elfogadta a székesfehérvári hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság ajánlatát, mely a tűzoltókészülékek felülvizsgálatáról, rendszeres ellenőrzéséről, karbantartásáról szól. Megkötötte a megállapodást a Települési Önkormányzatok országos Szövetségével a villany és gázrészvények beruházás-arányos elosztásával kapcsolatos elosztás képviselésére. Döntött a Képviselő-testület a Területfejlesztési Tanács felé benyújtandó pályázatról.

A Képviselő-testület következő ülése 1999. április 28-án lesz

Takácsné dr. Hanák Mária
 körjegyző

Néprajz mindenkinek

ÁPRILIS

Szent György hava- Tavasz hó

Bika hava (IV. 21. – V. 20.)

Nagyhét

A nagybőjt utolsó hete, mely főleg az ünnepi készülődéssel tellett. Az emberek testben és lélekben megtisztultak, környezetüket is igyekeztek kitakarítani. Szükség szerint mostak, a ház, a lakás falait, a helyiségek föld padozatát kijavították, majd meszelték, a lakással együtt a gazdasági épületeket is alaposan kitakarították, és ha az idő engedte a ruhákat, az ágyneműt, a bútorokat kirakták, szellőztették. Az emberek a vallás, a néphit és a szokások által meghatározott cselekedeteikkel a húsvétra készültek. Közülük az asszonyok a bőjtöt követő ünnepre sütöttek-főztek nagy igyekezettel.

Bizonyos mezőgazdasági munkákat kifejezetten a nagyhétre időzítettek. Sárkeresztesen, Mohán, Csókakőn, Bodajkon, Csákváron „a krumplicsüvés mindig nagyhétbe vót, mer akkor nagy krumplicsüvés lettek”.

A nagyhét második felének jeles napjairól, hiedelméről, gazdag szokásairól teremtő szerint a jövő évi számban szeretnék bővebben írni. (KMZS)

Hugó nap (ápr. 1.)

Az esztendő negyedik hónapjának, áprilisnak neve a latin aperire azaz megnyitni, kinyitni kifejezésből származik, utalva rá, hogy egy enyhébb, a természet megújulását eredményező időszak kezdetéről van szó. Vidékünk lakói természetesen nem ezt, hanem inkább a bolondos, változó, kiszámíthatatlan időjárást tekintik április jellemzőjének. A hónap kezdő napját pedig kifejezetten a bolondok napjának tartották, amikor az emberek megtréfálták, rászédtek egymást, hogy azután a póru jártaikat jól kikacagják. Máig sem tisztázott, hogy miért éppen e naphoz kapcsolódtak a beugrató szokások, bár több magyarázat ismeretes. Az egyik elképzelés szerint ősi kelta gyakorlat maradványával állunk szemben, mert ez a nép április kezdetén vidám ünnepet ült. Vannak akik római eredetűnek tartják. Mások IX. Károly francia király (ur. 1550–1574) rendeletére hivatkoznak, aki 1564 az év kezdetét április 1-ről január 1-re tette át, így április 1-én elmaradt a szokásos újévi ajándékosztás, helyére különféle tréfálkozások léptek, illetve az emberek januárban az áprili-

si, áprilisban a januári ajándékokkal hittegették egymást. A keresztény vallással összefüggő magyarázat szerint az április 1-jei küldözgetés Jézusig vezethető vissza, kit egyik főpaptól a másikhoz, Ponciustól Heródeshez (!) irányítottak.

A paraszti hagyományok sorában az április 1-i elbolondítást, az április járatást újabb keletűnek tekintik. Az utóbbi évszázadban azonban a falusi emberek is mind gyakrabban rászédtek egymást ezen a napon. A Móri-árok községeiben legtöbbször azzal küldték el a másikat a szomszédba, vagy a harmadik-negyedik házhoz, hogy menjen, mert hívatják. Ott persze semmiről sem tudtak, csak néztek a hívatlan vendégre, így a tréfa kitalálói hiszékeny áldozataikon jót nevettek.

Vidékünkön egységesen Hugó napját tartották a szőlőmetszés kezdő időpontjának. Csókakőn sok szőlőföldet a móri németajkúak birtokoltak. Ők szokták figyelmeztetni a helybéli magyarokat: ha Hugó nap előtt kizöldell a bodza, akkor el fog fagyni a szőlő.

Szent György (ápr. 24.)

A korábbi évszázadokban Európa jelentős részében a tavasz kezdeteként jegyezték e napot, így a paraszti kalen-

dáriumok egyik legjelesebb napja is volt „ha Szent György nap előtt megzördül az ég, akkor jó év lesz”. Csókakőn az égzörgéshez fűződően szinte napjainkig él egy hiedelem. Kinek sokat fáj a dereka vagy ezt meg akarta előzni, annak amint megzördült az ég, a földön henteregnyi (hemperegnyi) kellett. Időjószerű volt a csókakőiek egy másik megfigyelése. Söréd mellett, közvetlenül a falu alatt korábban kisebb tavacska nyújtózott, vizében, partján rengeteg békával. Brekegésük Csókakőre is jól áthallatszott. Itt azt tartották, ha Szent György előtt megszólalnak a békák, akkor később még ugyanannyi ideig hallgatni fogjuk.

Sineai Szent Katalin (ápr. 30.)

A középkor egyik legnagyobb hatású női alakja volt (1347–1380), aki Nagy Lajos királlyal is levelezett. Valószínűleg kalendáriumi hatásra alakult ki népies neve: Széna Kata. Területünkön is így ismerték. Ünnepe a népi hiedelem kizárólag a természettel kapcsolta össze. A napján, vagy hetében elvetett babból nem lehetett jó termést várni. Csókakőn így mondták: „április 30-án van Széna Kata, akkor nem jó babot elvetni, mer csak a szára, hüvelye nem.”

Kiszeliné Mensáros Zsuzsa

Március idusa

1999. március 12-én a csókakői 5. osztályosok napja kicsit másképp kezdődött, mint általában!

Pár nappal korábban a móri Petőfi Sándor Ált. Iskolától levél érkezett, amely így szólt: „Szeretettel hívunk és várunk nyolcfős csapatokat a körzeti Petőfi versenyre, amely a hagyományá vál Petőfi-napok programja.” Az osztályon halk moraj futott végig. Ki lesz az a nyolc gyerek?!

Részvevők: Balázs Dávid, Kas Eszter, Kelemen Eszter, Lőrincz László, Lőrincz Szilvia, Nyíró Enikő, Rácz Anikó, Sáfár Melinda

A verseny témája: Petőfi Sándor élete, szüleihez, testvérehez írt versei, a János vitéz.

Kilenc órakor kezdődött a verseny. Készültünk versekkel, dramatizáltuk a János vitéz egyes jeleneteit, és még sok érdekes feladat várt ránk. A felkészü-

lésben Molnárné, Marika néni, a magyartanárunk és osztályfőnökünk, Steiner Lajosné, Lujzi néni segített, akiknek ezúton is köszönetet mondunk. Hét csapat vállalkozott a versenyre pl.: Pusztavám, Bodajk és a móri nagy iskolák. Jól indultunk, végig maximális ponttal vezettünk, magunk mögé hagyva minden iskolát. Sajnos, az utolsó feladatot elrontottuk, így 2 ponttal lemaradva az első helytől, harmadikak lettünk. Mi ennek is nagyon örültünk, hiszen ez nagyon szép eredmény! Iskolánk tanárai büszkék voltak ránk.

Megérte a sok gyűjtőmunka és a ráfordított délután, hiszen gazdagabbak lettünk. Gazdagabbak új élményekkel, ismeretekkel, amit sokáig nem fogunk elfelejteni.

Lőrincz Szilvia
5. osztályos tanuló

Nevelő partnereink: A szülők

A család és az óvoda együttműködésének fontosságáról már sokat beszéltünk, de még mindig nem eleget.

Úgy tapasztalom, szerteágazó feladataink sorában az igazi együttműködés nem szerepel első helyen, holott gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének ez az alapvető feltétele.

A megoldás kulcsa az óvónőknél van. Ha a szülők azt tapasztalják, hogy gyermekeket szeretettel fogadjuk, türelmesen, odaadóan gondozzuk, nem tapasztalnak közömbösséget, hamar sikerül megnyernünk őket. A mai fiatal szülők már iskolázottabbak, szemléletük korszerűbb, lehetnek és vannak is jó pedagógiai elképzeléseik.

A szülőknek és az óvónőknek kölcsönösen meg kell ismerniük az óvoda, a család értékrendszerét, hogy nevelő eljárásaikat össze tudják kapcsolni. Arra törekszünk, hogy folyamatos kapcsolatban álljunk a szülőkkel, igyekszünk egyenrangú nevelőtársakká válni.

Intézményünket minél nyitottabbá igyekszünk tenni, és újabb meg újabb információt kívánunk nyújtani óvodánk életéről, eseményeiről. A jó szülői közösség fokozatosan alakul ki, a jó óvoda – szülői ház kapcsolata lassú folyamat eredménye. Minél több a szülők pozitív tapasztalata, annál inkább támogatják az óvodát. Nemcsak kiszolgálni, de segíteni is akarjuk a szülőket. Nem szabad azonban, hogy kiszolgálójává váljunk egyes szülők indokolatlan, közömbösségből, kényszerszeretettől eredő igényéhez. Kötelességünk az életkori sajátosságokat figyelembe venni, hogy a gyermekort megvédhessük. Meggyőződésünk, hogy a család semmivel se helyettesíthető örömforrás gyer-

mek és felnőtt számára. Alapja a szeretet. Ezért az óvoda nem válhatja át a család szerepét a nevelésben, de sokat tehet, hogy a társadalom számára ez a fontos intézmény jól működjön és fennmaradjon. Arra törekszünk, hogy a szülők sok pozitív élményt éljenek meg gyermekeikkel kapcsolatban. Ha örömet szereznek gyermekeiknek, akkor egyben örömük fog telni bennük.

Minél jobban megérti a szülő gyermekét, és minél jobban el tudja helyezni pillanatnyi állapotát fejlődésének menetében, annál érdekesebbnek, szeretetreméltónak fogja látni az egyéniségét, egyedi voltát. Mindez sok pedagógiai és pszichológiai ismeretet feltételez részükről és a családok részéről egyaránt.

El kell dönteni, hogy meddig tart a szülők felelőssége és hol a szakmai segítségnyújtásunk egészséges határa. Nem a család helyett, hanem velük együtt kell megoldani a jelentkező gondokat. Tudnunk kell azonosulni gondjaikkal, de csak annak megoldását vállaljuk, amiben mi vagyunk a szakemberek. Ahhoz adunk segítséget, hogy a szülő megtalálja a helyes utat, legyen képes felelősséget vállalni gyermeke iránt. El kell fogadtatnunk, hogy csak kellően felkészített, alapvető szociális együttlétre alkalmas, stabil érzelmi háttérrel rendelkező gyerekeket tudunk a tőlünk elvárt módon fejleszteni, iskolára felkészíteni. És ez az óvoda alapvető feladata.

A legnagyobb segítséget akkor adhatjuk, ha az óvoda minden területen pozitív minta a szülők előtt. Ez megnyilvánul a helyi igényekre épülő nevelési programban, a nevelőtestület egységes szemléletmódjában, hitelességében.

Választott pedagógiánk alapelve: hogy a gyermek jól érezze magát az óvodában, ott tartózkodása döntő részét játéokra fordíthassa. Életkori sajátosságaiból adódóan ebben a játékos, nyugodt közegben fejleszthető leginkább. Arra törekszünk, hogy gyermekeink ne „automata lexikonok”, hanem az igaz nagybetűs értelmében egészséges EMBEREK legyenek. Olyanok, akik minden helyzetben vállalják önmagukat, tetteiket.

Az eredménycentrikusság az óvodás gyermektől idegen. Ezért nagyon csínján kell bánni a napjainkban oly nagymértékben elhárapódzó „extra” szolgáltatásokkal. Véleményem szerint egy jó óvoda, ismerve minden egyes gyermeket, természetes módon elégíti ki a jelentkező többletigényeket, a nevelés minden területén, természetes körülmények között. Valom, hogy az élmény, az érzelem és a szeretet fejleszti leginkább a kisgyerek értelmét. Az esetleges kudarcok hatására sem adhatjuk fel elveinket. Néha a személyünket érő igaztalan vádak esetén is tisztán kell látni óvónői felelősségünket, mert döntően jó szándékú családok gyermeküket, a jövőt bízzák ránk. Ennek a jogos elvárásnak minden körülmények között meg kell, hogy feleljünk. Tőlünk elvárható, hogy felülkerekedjünk sérelmeinken és átlátva a dolgok hátterét, a szülő kapcsolattartásban a megelőzésre helyezzük a hangsúlyt. A felmerülő konfliktusok békés rendezésére kell törekednünk a boldog gyermekorvosi védelme érdekében.

Ügyelnünk kell arra, hogy az óvoda a „béke szigete” legyen akkor is, amikor körülöttünk a világban mindenütt a meg nem értés, a gyűlölet, az erőszak uralkodik.

Ács Imréné óvodavezető

Meglátjuk Istent?

Amikor ember születik, benne van a látás képessége. A test az értelem és a lélek képessége. Senki sem mondja, hogy ez a hármas képesség tökéletes az újszülöttnél... Leghamarabb a test látása kezd működni. A másik kettőt ki kell fejleszteni. Addig a természettudomány igazságai láthatatlanok a gyermek számára, amíg sok idővel és tanulással ki nem nyílik az értelme.

Látnunk kell azonban lelkünkkel is. Ha egy nőt csak a test szemével néz egy férfi, akkor az még nem az ember szintjén lát, csak az állatén...

Ha a kiművelt értelem szemével nézi és a modern tudomány minden információjával, rendelkezéssel, és tökéletesen ismeri anatómiai felépítését még akkor sem tudja róla semmit. Ha azonban azt mondja: ő a feleségem, ő gyermekeim édesanyja, akkor már egészen biztos, hogy ez egy sokkal magasabb rendű látás, mert a szívével (lelkével) is látja.

A három látásmód csak együtt képes a valóságról hiteles képet adni...

Mind a három „szemünk” sérülhet... Legkisebb baj, ha a test szeme sérül. A másik kettő elvesztése rosszabb lenne a halálnál...

Nemcsak egymást, de környezetünket, munkánkat, otthonunkat, kultúrán-

kat, történelmünket és mindent, ami az életünkhöz tartozik, jól kell látnunk.

Szeretnénk látni olyan dolgokat, ami a fizikai és a tudományos tapasztalat lehetőségeit meghaladja. Például: szeretnénk létünk határain túl látni, mert érdekel a kezdet, és ami azelőtt volt és érdekel a cél is... Szeretnénk látni Istent. Itt már végképp nem boldogulunk legérzékenyebb szemünk nélkül...

Testi szemünkkel olvassuk a Bibliát, értelmünkkel feldogozzuk, de vajon ez elég?

Isten továbbra is láthatatlan! – Halandó ember nem láthatja! De igenis láthatja! Ez nem az Ő „fogyatékosága”, hanem a mi szembajunk, egy természetellenes állapot.

Ha megváltozunk látni fogjuk az Istent! Ez a természetes, erre vagyunk meghívva. Szt. Teofil Antiochia püspöke – aki 6. Volt Szt. Péter után – írta Autolikusnak a tudósnak:

Ki láthatja meg Istent?

Te kedves barátom nekem estél üres dicsékvésséddel isteneidről, melyek fából és kőből vannak öntve és kalapálva, faragva és festve: nem látnak, és nem hallanak, hisz csak emberkéz műve... Ha pedig azt mondod: mutasd meg nekem a te Istenedet, én azt válaszo-

lom: mutasd meg nekem te az embe-redet, és én majd megmutatom neked az én Istenedet. Mutasd meg nekem, hogy a lelked szeme lát és szíved füle hall. Istent ugyanis csak azok látják, kik nyitva tartják lelkük szemét, mert hisz mindenkinek megvan a szeme, de némely emberé elhomályosult, s ezek nem látják a napvilágot. S ha vakok nem látnak, abból bizony nem következik, hogy a nap nem süt, hanem a vakok vessenek magukra és szemükre. Neked is ó ember bűneid és gonoszságaid következtében elhomályosult a szemed. Mint a ragyogó tiszta fémtükör, olyan az ember lelke. Ha már most rozsdá marja a fémtükröt, nem lehet meglátni az ember arcát a tükörben.

Ugyanígy, ha bűn marja az embert, nem láthatja meg az Istent. Mutasd meg tehát magadat: Nem vagy-e házasságtörő, szoknyavadász, tolvaj, rabló útonálló, fiú-meggyalázó, erőszakos ember, nem vagy-e gyalázkodó, haragtartó, hencegő, gyanakvó, veszekedő, zsugori, tiszteletlen szüleid iránt, gyermekeid vesztegetője? Akik ilyenféleket cselekszenek, azoknak Isten nem jelenik meg, ha előbb ki nem tisztulnak minden szennyből.

Gerendás Sándor

Végső búcsú

Március 20-án Református Egyház szertartása szerint vettünk végső búcsút Borbély Józseftől iskolánk volt igazgatójától. Tanított Belsőbárádon, 1959-64-ig a Móri Járási Hivatal oktatási osztályán, mint gazdasági felügyelő, 1964-76-ig iskolánk igazgatójaként tevékenykedett.

Az elhunytól Sörédi Pál iskolaigazgató búcsúzott.

Drága Jó Jóska Bácsi!

Fájó szívvel vesszük körül koporsódat. Búcsúzni jöttünk az óvoda, az iskola dolgozói, a község lakói nevében. Búcsúzni jöttünk iskolánk volt tanárától iskolánk volt igazgatójától.

Hálás szívvel gondolnak rád tanítványaid, akiket emberségre, szülők szeretetére, hazaszeretetre, munkára neveltél. Hálás szívvel emlékeznek rád volt

munkatársaid, akiknek problémáit megértetted és segítetted azok megoldását.

Sokat dolgoztál az oktatásügyért, az ifjúság neveléséért. Fáradhatatlan voltál a munkában, amíg egészséged engedte. Mint gazdasági vezető a volt Móri Járás összes iskolájának gazdasági gondját vállaidra vettél, és ahol tudtál, segítettél.

Hazatérve Csókakőre, mint iskolaigazgató új iskolát szeretted volna építeni, de sajnos ez a terved gazdasági okok miatt nem sikerül, viszont két tanteremmel bővítettél iskolánkat és közreműködéseddel 1976-ban óvodai csoport indulhatott.

Nemcsak az iskoláért a közösségért is dolgoztál. Parkosítottál, virágosítottál és erre neveltél tanítványaidat is.

Rajongva szeretted a természetet, a színek, a formák világát, harmóniáját. Mindenben megláttad a szépet, egy eldobott faágban, egy lehulló színes falevelben, vagy egy megcsavarodott görcsös gyökérben, ezek formái gazdagságát tovább építettél, alakítottad.

Amikor rádtört a betegség vigasztalásul szerető és féltő gonddal vett körül

családod, és aggódó szívvel gondolt rád a falu közössége. Te magad megadóan fogadtad a megpróbáltatásokat, nem lázadtál sorsod ellen, de keményen küzdöttél a betegséggel. Hosszú éveken át viselted a keresztedet, de mindig megvigasztalt tieid szeretete és gondos ápolása.

Júliusra visszavárt a nagykorúsi alma-máter, ahol ifjúságod egy részét töltötted, ahol aranydiplomádat vehetted volna át. Sajnos a halál megakadályozott.

Drága Jóska Bácsi!

Dániel próféta szavaival búcsúzom Tőled:

„Akik igazságra tanítottak sokakat
Tündökölnek örökkön örökké
Miként a csillagok”

A Jóisten áldjon meg munkás életeredt és adjon örök mennyei boldogságot jutalmul.

Ügylegyen

Gyermekvédelem, az egészségesebb emberért!

Március 2. hetében végezte szokásos szűrővizsgálatát Martonné Szűcs Aranka védőnő az első osztályban.

Megdöbbenett az eredmény: a tizen-négyszázgyerekből tíz tartáshibás. Riasztó volt számomra. Éppen azért lepett meg ennyire, mert akkor már ismertem azt a tényt, hogy az iskolánk felső 4. osztályában végzett „terheléses” próbákon az az osztály bizonyult legjobb állóképességűnek, akiket én tanítottam 4 évig.

Úgy gondolom, felelőtlenség lenne, ha nem kérnék rögtön sürgős segítséget Arankától. Ő azonnal ötletet adott a megelőzéshez, illetve a további romlás megakadályozásához. Tudjuk, hogy a tartáshiba elősegíti a porckopást és a meszesedést. E betegségekért pedig a civilizált életforma a felelős: a kevés mozgás, a sok video-tv-számítógép előtti ülés, a gyakori nassolás, a nem megfelelő táplálkozás.

A megoldás egyszerűnek tűnik: be kell vezetni a mindennapos testnevelést az általános iskolákban, ahol rendszeres a megfelelő mennyiségű, örömteli mozgás, ahol naponta végeznek izomegyensúlyt kialakító és fenntartó speciális tornát. (Persze, ezt a speciális tornát minden – önként a programhoz kapcsolódó, testnevelést tanító – pedagógusnak meg kell tanulnia szabadidejében.)

Úgy tapasztaltam, a gyerekek sok esetben nehézségekkel küzdő családokban nőnek. A szülők nehézségeiket gyakran hosszabb ideig eltitkolják, bizalmatlanok a segíteni szándékozókka. A sokoldalúan leterhelt, zúros, feszült, ideges szülő pedig nem mindig fordít elég nagy figyelmet gyermeke egészségesebb testi fejlődésére.

Így egyre nagyobb mértékben hárul ránk, alsós tanítókra ez a feladat is, ha egészségesebb fiatal nemzedéket szeretnénk felnevelni. A majdani szülők talán már könnyebben megértik, mennyire fontos a csecsemő és a kisgyermekkorban a kúszás, a gurulás, a mászás: a mozgás. Ma már bizonyított, hogy a mozgás, és pl. a zenehallgatás pozitívan hat az értelmi fejlődésre.

Próbáljunk közös erővel eredményt elérni abból, ami adott kis falunkban: csendes, festői környezet, tiszta levegő, személyes kapcsolattartás a jól ismert szülőkkel és az osztályok alacsony létszáma. De éppen ez utóbbi nyújt lehetőséget az egyéni, személyreszóló gondoskodásra, oktatásra, nevelésre.

Kisné Németh Ibolya
Gyermekjóléti Szolg. mb.

Friss hírek a mezőgazdaságról

Kistérségi fejlesztési program 2000-2006-ig Mór és 14 településre elkészítve

A régi járás településeit egyesítő kistérség, az ipari háttér mellett, legjelentősebb fejlesztést a mezőgazdaság irányában szándékozik megtenni. Az agrárium támogatása EU tagság létrejötte után, vidékfejlesztési koncepción keresztül valósulna meg. Jelenleg is működik a pályázatos rendszer térségfejlesztési része (ültevények, berendezések, feldolgozóipar). A mi kistérségünk beletartozik a nála nagyobb megyei kiemelt térségfejlesztési programba, mely magába foglalja a Velence tavi – Vétes térségi Borutak fejlesztését. Erre példa: Mór-Csókakó-Csákberény települések közötti túrut helyreállítása, mely egyben a Borutak része is lesz, szőlőterületeket, pincéket fog bekapcsolni a borturizmusban. Ennek végrehajtása már 1999-ben elkezdődik. A megyei kiemelt térség pedig szerves része a régióknak, amit 3 megye alkot (Fejér, Komárom, Veszprém)

Nagyon fontos lenne a mezőgazdaság géppálmányának korszerűsítése, ehhez gépkörökön, szövetkezéseken un. TÉSZ-eken keresztül vezet az út.

Támogatást élveznének a helyi termelésű termékek és ezen termékek piacra jutása, illetve juttatása.

A borvidék fejlesztésében elengedhetetlen egy új feldolgozó létrehozása, mely a szétzilált termőhelyeket újra koncentrálni tudná. Sokat lendítene a térségen a borturizmus beindítása, mely emelné az idegenforgalmat, ez azonban egy információs központ létrehozását is megkövetelné. Mór és rendezvényei mellett így kapcsolódnának külön rendezvényeikkel a kisebb települések (falunapok, bornapok stb.) a vérkeringésbe.

Csókakó, 1999. 03. 30.

Szabó Gyula falugazdász,
irodavezető

SPORT

TOVÁBB FOLYTATÓDIK A PONTVADÁSZAT

A Váralja SC Csókakó csapata a téli szünetben a 6. helyen várta a folytatást. Az előkészületi mérkőzések jól sikerültek, bár a kedvezőtlen időjárás miatt, a tervezettnél kevesebb mérkőzést sikerült lejátszani. A csókakóiak mindkét edzőmérkőzésüket megnyerték a Komárom-Esztergom megyei Súr ellenében, akik az ottani Körzeti Bajnokságban a 3. helyen álltak. Idegenben 4:2-re, idehaza pedig 4:1-re vertük meg őket. A csapat folytatta a későbbre halasztott Magyar Kupamérkőzésen a jó szériát. A kupában a Megyei II. osztályú Pátkát győztük le 4:2-re, Makk Flórián, Giricz Zsolt, Molnár Antal, és Rácz József

gólyaival. A következő ellenfél a Szár lesz, akiket hazai pályán fogadunk április 7-én. A bajnokságban március 21-én tovább folytatódott a pontvadászat. Hazai környezetben 1:0-ra nyertünk Makk Flórián góljával, Kincsbánya csapata ellen. Ezzel a győzelemmel gárdánk a 4. helyen várja a következő forduló.

A Csókakó Tartalék a Körzeti Bajnokság Tartalék Bajnokságában április 4-én kezdi meg a tavaszi idényt, az Iszkaszentgyörgy ellen. A Tartalék csapatunk is játszott előkészületi mérkőzést a Súr ifi csapatával. Idegenben 1:1 lett az eredmény, gólszerző: Zsolnai Gergő, itthon pedig Redolfi Dá-

niel góljával 1:0-ra nyertünk. A Téli Kupát nyerő TBC indult a Mór Városi Kispályás Labdarugó Bajnokságban, ahol a kupagyőztes április 10-én kezd, a II. osztályban. A Váralja SC 1999. január 22-én megtartotta évente esedékes évzáró közgyűlését. A közgyűlés megvitatta az éves beszámolót, az 1999-es költségvetést, a Téglajeggel kapcsolatos nyerevényjátékot, a tagdíj beszédését, a tagsági reformot, a Téli Kupát, beszámolt a vezetőedző a csapat felkészüléséről és döntöttek az 1999-es jegyárakról. A Téglajegy nyere-

ményjátékot az SC egy jótékonyági cél érdekében találta ki. Kérjük mindazokat, akik szeretnének, ezzel is támogatni bennünket az öltöző további építésében, vásároljanak Téglajegyvet. A Téglajegy megvételével jogot szereznek a nyerevényjátékon való részvételre. A nyerevényalapot 20.000 Ft értékű ajándékban, és ehhez érkező nyerevénytárgyakban állapította meg a közgyűlés. A sorsolást 1999. Szeptember 11-én Csókakő 700. Évét ünneplő falunapon rendezik meg. A tagdíjat Csöngedi Károlynál lehet befizetni

egy összegben. A következő tagdíjak érvényesek 1999. évre:

- 0-14 éves korig 1 Ft, ez jelképes összeg
  - Nyugdíjas, diák, játékos 500 Ft
  - Felnőtt 1000 Ft
  - Pártoló tagdíj egységesen 1000 Ft
- Kérjük tagjainkat, pártoló tagjainkat s azokat, akik tagok szeretnének lenni a klub működőképességének megőrzése érdekében tagdíjbefizetést Csöngedi Károlynál, tegyék meg. Támogatásukat köszönjük.

Fűrész György

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Ezúton megköszönjük az alább felsoroltaknak a Tűzoltószertárnál végzett önzetlen munkájukat: Suralik József, Csöngedi Csaba, Makk András, ifj. Csöngedi Csaba, Csöngedi Roland, Stumpf Gyula, Csöngedi Károly, ifj. Fűrész György, Vass Zoltán, Király Zoltán, Bognár László, Bognár László, Jakab Péter, ifj. Preszter György, ifj. Papp József, Szok Gábor, Rabóczki József, Király Péter

Utcáinkon ismét elszaporodtak a kóbor ebek. Legtöbbjük gazdája figyelmetlenségéből csavarog a közterületen.

A 17/1968.(IV. 14.) számú Korm. Rendelet 13.§-a értelmében aki kutyáját kóborolni hagyja vagy harapós kutyáját nem zárt helyen tartja, szabálysértést követ el és pénzbírsággal sújtható. Figyeljünk jobban egymásra!

Felhívjuk a Tisztelt Lakosság figyelmét, hogy **1999. május 20-án** a SZÉKOM Rt. A község területén **LOMTALANÍTÁST** végez.

le az esetleges sérülések elkerülése végett.

Köztisztasági rendeletünk értelmében az ingatlan tulajdonosok kötelesek gondoskodni az ingatlanuk előtti járdaszakasztisztaságáról, a balesetmentes közlekedés biztosításáról.

Ennek érdekében kérünk minden érintettet, hogy a járda fölé benyúló faágakat, bokrokat 2 m magasságig vágja

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Tánkos Grafika

„Ilyennek látom Csókakőt” címmel

100.000 Ft összdíjazású

rajzpályázatot hirdet, melyre a településen élők rajzait várjuk.

I. díj: 50.000 Ft II. díj: 30.000 Ft III. díj: 20.000 Ft

Egy pályázó több rajzzal is indulhat!

A pályázat beadásának határideje: **1999. május 1.**

A rajzokat kérjük a Polgármesteri Hivatalba eljuttatni.

Csókakői
 hírek A Polgármesteri Hivatal Lapja

Kiadja:

Csókakői Önkormányzat

8074 Csókakő, Petőfi u. 3.

Telefon/Fax: (22) 422-001

Felelős kiadó:

Végh Konrád
 polgármester

Példányszám: 400 db

Csókakői hírek

A Polgármesteri Hivatal Lapja

III. ÉVF. 5. SZÁM

1999. MÁJUS

Tisztelt Lakosság!

1999. április végén már a hatodik hétvégén találkozott a tűzoltószertárnál az a tíz férfi, akik önzetlen segítségükkel nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy egy megszépült középülettel gazdagabbak lehessünk.

A várhatóan május 20-ra teljesen elkészülő épület végre funkciót kap, és így állandó kezelői lesznek. Az épület legnagyobb helyiségét továbbra is tűzoltószertárként szeretnénk működtetni, az eddigi értékeink felhasználásával (600 m³ kismotor fecskendő). A volt MHSZ szertárban a polgárőrök kapnak állandó helyiséget, illetve ebben a szobában lesznek elhelyezve azok a műszerek, amik a várrekonstrukcióhoz nélkülözhetetlenek. Az épület hátsó felében lévő 3 szoba a helyi fiatalok kezelésébe kerül. Végre megoldódik a teljesen jogos igényünk, és így egy önálló klubbal lesznek gazdagabbak.

Engedjék meg, hogy újságunk hasábjain is megköszönjem lakótársaink önzetlen segítségét, akik szabadidejüket közösségünk gazdagodására, boldogulására fordították.

Végh Konrád
polgármester

Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

Csókakői Község Képviselő-testülete 1999. április 28-án tartotta ülését. Négy napirendi pont megtárgyalása szerepelt a meghívóban, melyből az elsőt – a Nyugdíjasklub működéséről szóló tájékoztatót – a Képviselő-testület a következő ülésre napolta el.

Végh Konrád polgármester tájékoztatót adott az elmúlt ülés óta eltelt időszak eseményeiről, melyek közül a legfontosabbnak a község 700 éves évfordulójára kiadandó érmével kapcsolatos megállapodás aláírását, a tűzoltószertár felújítását, a község fejlődését szolgáló pályázatok benyújtását (szennyvíz-program, felújítási munkák, 700 éves évforduló kiadvány, rendezvényei, utak felújítása, könyvtárfejlesztés, várrekonstrukció stb.) valamint a Luxemburgból május hónapban érkező vendégek programjának ismertetését tartotta.

A következő napirendi pontként a Közös Igazgatású Közoktatási Intézmény óvodájának pedagógiai programjáról esett szó. A program az 1996-ban készült országos Óvodai Alapprogram útmutatásai alapján készült. Bevezetésére – szakértői vélemény ajánlására

1999 szeptemberében kerül sor. A Képviselő-testület méltatóan szót a programról, azt fenntartás nélkül egyhangúlag elfogadta.

A bejelentések napirendi pont igen sokszínűre sikerült.

A Polgármester Úr ismertette a Magyar Páneurópai Unió Koordinációs ajánlatát községünk közvilágításának korszerűsítéséről, mely ajánlatot a Képviselő-testület elfogadta. Tájékoztató arról, hogy az 1999. évi költségvetésben céltartalékként szerepeltetett 951 E Ft-t (melynek felhasználásáról jún. 30-ig döntött volna a Kormány) elvonták a településektől, felhasználására nem lesz mód. Az árvíz miatt természeti katasztrófával sújtottak minősített országrészek megsegítésére fordítják.

A jegyző tájékoztatta a Képviselő-testületet, hogy a Közigazgatási Hivatal jelzése szerint nincs mód az oktatási intézmény bérigazgatásának 1999. májusi átvételére, ezért ezt a korábbi határozatát a Képviselő-testület visszavonta.

A Képviselő-testület kinyilvánította szándékát a bodajki „Jobb otthon” Szociális és Egészségügyi Ellátásért Alapít-

ványhoz való csatlakozásához, elsősorban a Gyermekjóléti Szolgálat feladatainak ellátására.

Ács Imréné óvodavezető kérte a Képviselő-testületet döntsön az óvoda nyári nyitvatartásáról. A testület a szünidőt 1999. aug. 1-től–1999. aug. 31-ig határozta meg.

Bognár Endre a hegyközség bírja bejelentette, hogy május 22-én borversenyt rendeznek a Zichy pincében, melyre minden csókakői borosgazda jelentkezését várja.

A Képviselő-testület felhatalmazta a jegyzőt, hogy a májusi testületi ülésre készítse el a szociális rendelet módosításáról szóló rendelet-tervezetet, mely a polgármester szociális keretének felemeléséről rendelkezik.

Sörédi Pál képviselő tájékoztató arról, hogy a szepezdi táborozásra 30-35 fő jelentkezett, 3600 Ft-ot kell befizetni az ellátás biztosítására ill. kb. 2400 Ft-t a kirándulásra, az utazási költségre.

A Képviselő-testület soron következő ülése 1999. május 26-án 16 órakor lesz.

Takácsné dr. Hanák Mária
körjegyző

Hegyközségi tájékoztató

Talán kevesen hallottak róla, a nemrég megalkotott bortörvényt (és valószínűleg a már módosított hegyközségi törvényt is) a közeljövőben várhatóan módosítja a törvényhozás.

A szakmai szervezetek előzetes tájékoztatása alapján – a bennünket közvetlenül érintő hatások közül – a bor eddigi adóztatásának módja megváltozik. Mint ismeretes – a direkt fogyasztásra eladott bort eddig 25% ÁFA és 11% fogyasztási adó terhelte. (Persze csak azoknak, akik bevallották!) Várhatóan az 1999-évi szürettől „pincekönyv” bevezetését írják elő, amelyben szerepeltetni kell a szüret időpontját, a leszedett szőlő fajtáját, kg-ját, mustfokát, a lékinyerés %-át – tehát a betárolt must mennyiségét, a must cukortartalmának esetleges emelését, az elvégzett pinceműveleteket és az értékesítés idejét és mennyiségét. A melléktermékekkel külön rovat foglalkozik. (törköly, seprő).

Valószínűleg az eddigi két adónem összevonásra kerül és Ft/l fogyasztási adó kerül megállapításra – a csiripelő madarak szerint 12 Ft/l körüli összegben. Arról is esett szó, hogy az önfogyasztás adómentes lehet – visszajön a régi fejadag rendszer még nem tudni milyen nagyságrendben. Egyes elképzelések szerint a törvény hatálya csak bizonyos nagyságrend felett érvényesülne és csak az árutermelőket érintené. A bevezetésre kerülő bor – jövedéki adó forma állítólag része az eukonformizációs folyamatnak és 2002-re működni kellene!

Az egész tájékoztató ma még csak teória – tavaszi örömhír. Nem hinném, hogy mi termelők az MLSZ-nél jobban járnánk – bár ki tudja?

Mint korábban arról már hírt adtam – május 22-én szombaton de. 10 órakor tartjuk a hegyközség borversenyét a volt Zichy pincénél. Minden nevező részt vehet a társadalmi zsűriben az eddigi szokások szerint. Természetesen csak a nevezők jelenlétét tudjuk elfogadni! A versenyre fajtánként 3-3 palack bort kell **1999. május 20-ig** a lakásomon leadni, üres palackok ugyanott átvehetőek. **Az eredményhirdetést 12 órára számítjuk.**

A hegyközségi verseny után egy héttel azonos helyszínen nemzetközi zsűrivel tartjuk a hegyközségi versenyeken aranyérmes nyert borok borvidéki versenyét, melynek aranyérmesei az országos versenyen vesznek részt augusztus 16-án.

A borvidéki verseny zártkörű lesz, a benevezettek csak a du. 14-kor sorra kerülő díjkiosztáson vehetnek részt. A nevezési díjakat a csókakői mintánál a hegyközség (500 Ft/minta) az országosnál a borvidéki tanács állja (8000 Ft/minta).

Mivel a mi versenyünk a borvidéki döntő előtt egy héttel kerül lebonyolításra, a díjkiosztáson már felkérem a csókakői aranyérmeseket a borvidéki verseny mintáinak benyújtására!

Minél több jelentkezőt és jó bort várok a versenyre!

Bognár Endre
hegybíró

Néprajz mindenkinek

MÁJUS

**Pünkösöd hava–Tavasztó
Ikrek hava (V. 21. – VI. 21.)
Május 1.**

„Az év ötödik, Maia római istennőről elnevezett hónapja a tavaszt, a természet teljes megújulását hozza magával. Az európai népek évszázadok óta megünneplik, örömmel köszöntik érkezését. Magyar nyelvterületen a tavasz eljöttét a májusfa vagy ahogy itt nevezik, a májfa megjelenését hirdeti. A felállított májusfa az ifjúság tavaszi szokásainak szimbolikus kelléke. Eredetét az egyszerű zöld ágakban, zöld lombokban kell keresnünk, melyekkel a középkortól május elsején a kerítéseket, kapukat, házakat díszítették. Általában május elsejére virradóra emelték, s mivel az egyház tanítása szerint ez a nap Fülöp és Jakab vértanúk ünnepe volt, a székelyeknél hajnaljának vagy jakabjának nevezték.

A májfa állításnak két formáját lehetett elkülöníteni. Egyrészt a falu fiatal-sága a legények összessége vagy egy csoportja, rétege a közösség számára egy nagyobb fát emelt, rendszerint a falu központi helyén, nevezetesebb épület előtt. Másrészt a falvakban szerkesztét, a lányos házak elé emeltek egy fát az udvarló legények barátaikkal.

Községünkben a májusfa állítás a sorozás vagy a bevonulás előtt állók (az utóbbiak a regruták vagy regluták) előjoga volt, s egyben ez jelentette a kis közösség, az egykorúak, az egybeliek erőpróbáját.

Minden közösség igyekezett lehetőleg nagyobb fát emelni, mint a másik kocsmá legénycsapata vagy az előző évfolyam, illetve a szomszéd község. Így a munkára alaposan fel kellett készülni. Május elseje előtti nap délutánján az állításra jogosult legények a kocsmában gyülekeztek. Néhány pohár bor elfogyasztása után nagyobbik részük kiment az erdőre, kivágni a fát. Demizsonokban, esetleg kis hordókban bort vittek magukkal. Hazaszállításhoz a lovakat és a fogatot a kocsmáros adta vagy valamelyik legény apja ment velük.

A kivágott fenyőnek az ágait levágták, csak egy kb. 2 méteres koronarészt hagytak neki. A kocsit előzőleg már orgonavirággal, szalaggal, újabban krepp-papírral feldíszítették, a lovak nyakába csöngőt tettek. A távoli és fárasztó útról alkonyattájban, a hosszú fát végigülve, nagy énekszóval, virágos jókedvvel, a kezdeti siker ízét érezve érkeztek meg a faluba.

Az állítás idejére valamennyi legény együtt volt, sőt segítség is érkezett. A szokás lényege, hogy a fa emelése titokban történjen, ezért csak a teljes besötétedés után álltak hozzá. Lányok, asszonyok nem lehettek jelen, csak legények és férfiak. Legelőször a kocsiról levett fát fődíszítették, ezután kezdődött a nagy erő, ügyességet kívánó állítás. Segédeszközként X alakban, kötéllel összekötött vendégódalakat és hosszilétrákat használtak. Éjfélre, némelykor hajnalra fölállt a májfa.

A lányos házaknál felállított szerelmi ajándéknak számító májfat néemelykor visszatartó formában díszítették fel. Csókakőn dögölt kislibát, csibét, kacsát, rossz éjjeliedényt, cipőt, bakancsot tettek rá. Az ilyen rúttal feldíszített fát a kémény mellé is dugták, esetenként egyenesen kukoricaszár volt a májfa.

A legények tréfából, vagy megtorlásként május elseje éjszakáján leszedték a házak utcai kapuit, kiskapuit, több portával vagy utcával arrébb vitték, kicseréltették.

A májfa kidöntésére általában pünkösöd második ünnepén került sor.

A májfa kitáncolásáig terjedő időszakban virtusból többen is megpróbálkoztak a fa koronájára akasztott borosüveg lehozatalával. 1945 előtt, mikor még valóban nagy fákat emeltek, keveseknek sikerült. Egy-egy bravúros tettet évtizedekig emlegettek.

Szent György nap mellett május elseje volt az állatok kihajtásának másik fő időpontja.

Fagyosszentek (máj. 12., 13., 14.)

A népi megfigyelés szerint május közepén – esetleg egy héttel korábban vagy

később – mindig hidegebbre fordult az idő. Így Szervác, Pongrác, Bonifác, a május közepi fagyosszentek sokszor tetek kárt a termést ígérő növényzetben.

Orbán (máj. 25.)

Orbánt az utolsó fagyosszentnek tartották, mely elhűvösödő időjárásával mindig veszélyt jelentett a termésre. Különösen a szőlőt féltették tőle. Sok helyen jól ismerték a móri német szőlősgazdák Orbán napi szokását, de nem követték.

Pünkösöd

Az ősi, pogány eredetű tavaszi ünnepek sorába tartozik, melyet az egyház kiírtani nem tudván, keresztény tartalommal töltött meg: a Szentlélek földreszállásának napja lett. Húsvéthoz az ötvenedik napra esik, így mozgó ünnep május 10. és június 13. között.

A Szent György napnál és május elsejénél közölteken túl pünkösöd kapcsán külön kell szólni a zöld ágakról, azok hordozásáról. A szokásnak a tavasz megjöttét jelző, nyárhívogató szerepe volt, egyúttal szórakozási alkalmat teremtett. Csókakőn lányok-legények énekes felvonulását jelentette, mégpedig keresztül az egész falun, zölddel, virágokkal, énekükben az ismert gyerekjáték szövege műdalokkal keveredett. Az 1910-es évekig pünkösöd napján, a fiatalok a vár alatti domboldalra mentek fel. Zöld ágakat vágtak, melyeket a magukkal hozott pünkösdi rózsákkal díszítettek fel. A felvirágozott ágat hol leány, hol legény vitte, úgy vonultak le énekszóval a faluba.

Szentháromság-vasárnap

A katolikus egyház a háromszemélyű egy Isten ünnepét a pünkösöd utáni első vasárnapra helyezte. Csókakőnek egykor fogadalmi búcsúja volt a szentháromság-vasárnapi búcsú, azonban idővel ellapposodott, elmaradt. A csókaköiek e napon nagy prosekcióval, az összes ászlókkal (zászlókkal) a plébános és a kántortanító vezetésével tavaszi zarándoklatként felkeresték a bodajki kegyhelyet.” (folytatása következik)

Kiszelyné Mensáros Zsuzsanna

Apróságok, nagy gonddal: fejtetvesség, rüh

Az általános iskolában ebben a tanévben rendszeresen visszatérő probléma a fejtetvesség. Több édesanya kérdezte, mit tehetne a megelőzés érdekében? Tanuljunk hát meg hogyan előzhetjük meg, ismerhetjük fel, pusztíthatjuk el.

Mi is a fejtetű?

Apró, élősködő rovar, mely a hajas fejbőrön telepszik meg, speciális karmokkal kapaszkodik. Csak a hajban tanyázik. A tetű vérszívó. Egy kis behúzóható szívóka segítségével issza a vért. Étkezés közben nyálát bocsát ki, ezzel irritálja a bőrt, s viszketést okoz. Egy tetű négyszer étkezik naponta. Az evésen kívül heves szerelmi életet él - ez a két tevékenység tölti ki a napját. Egy hím tetű 10 nőtényt képes megtermékenyíteni naponta. A nőtény 24 óra alatt 10 tojás rakására képes. Vízrel nem oldódó, erősen tapadó anyaggal ragasztja fel a hajszálak tövére a jellegzetes színű, gyöngyházfényű, zsák alakú petéket, amelyeket serkének nevezünk. A tetűbábik 8 nap alatt kikelnek, 10 nap után szaporodóképesek, 2 hónapig élnek. Ezalatt 240-szer táplálkoznak, minden egyes alkalommal igen erős fejbőrviszketést okozva.

A tetű nem ugrik, nem repül. Átmászik egyi hajszálról a másikra, egyik fejről a másikra. Az összedugott buksik, a közös fésűk, törölközők, kölcsönadott sapka, sál - megfelelő eszköz a fejtetű továbbterjesztéséhez.

Gyanús lehet ha a gyermek gyakran vakargatja a fejét, főleg a tarkóját vagy a fül mögötti részeket. Itt a legjobb ugyanis a fejbőr vérellátása. Hogy biztosak legyünk a dolgunkban, alaposan böngésszük át a gyerek fejét. A tetűt a fejbőrön, a serkét a hajszálak tövével kell keresni. A hajkorpával nem lehet összekeverni, mivel az könnyen lerázható a hajszálról, míg a serkét csak körömmel lehet lehúzni. Két körmünk között összenyomva a serkét, ha kis pat-

tanó hangot ad, élő pete volt, ha nem, már kikelt az élősködő.

Hogyan vehetjük fel a harcot a betolakodóval?

- * Előnyös a rövidre vágott haj
- * Lányok haját fonjuk copfba.
- * uszodában használjunk fűrdősapkát - a tetű tud úszni.
- * Hajmosás után öblítsük le a haját ecetes vízzel. (Vigyázzunk a gyerek szemébe ne kerüljön.)
- * Tanítsuk meg a gyermeket, hogy sapkát, sálát, fésűt ne csereberéljen másokkal.
- * A tetű 50 fok felett elpusztul, tehát a fertőzött ruhaneműt mossuk 60 fokos vízben, majd vasaljuk.

Ha minden megelőző óvintézkedés ellenére valaki tetves lesz, gyógyszerárban recept nélkül kaphatók megfelelő szerek. Legkorszerűbb a NIX oldat. Kíméli a haját és fejbőrt, 6 hétig véd az újabb fertőzéstől. Megelőzésre is használható.

A másik, gyermekközösségben gyakran terjedő fertőzés a rühesség. Parazita nőténye a bőr rétegei között fúr járatokat, ide rakja le petéit. Fertőző forrás lehet a por, s a különböző állatok. Szoros testi érintkezéssel és ruházattal is átadható: testszerte, csuklótájon, nemi szervek körül, hajlatokban apró, pontszerű ill. vonalszerű elváltozások láthatók. Főleg éjszaka az ágyemeleg hatására heves viszketés jelentkezik. A vakarás miatt gyakori a gennyes felülfertőzés. Kezelése szintén a gyógyszerárban kapható oldat. A kezelés egyidejűleg ki kell terjedjen a család minden tagjára, mert a tünetmentes hordozók újrafertőzhetik a közösséget. Itt is fontos a ruházatra, ágyneműre kiterjedő fertőtlenítés, mosás, vasalás.

Jó egészséget!

Martonné Szűcs Aranka

Várhíradó

1999. április 26-án ismét megkezdődött a várban a régészeti feltárási munka.

Örülünk a korai kezdésnek, mert ezt követően megkezdhetik az építők az idei évre tervezett és engedélyezett munkát. Az Állami Régészeti Restaurálási Központban Gál Tibor építész által készített tervek az Országos Műemlékvédelmi Hivatal Műemlékvédelmi Igazgatósága jóváhagyta. Megkaptuk az É-i és a Ny-i oldal külső várfalának építési engedélyét. A kivitelezést az eddigi építési munkákat végző FERZÓ vállalat végzi. Ha ezzel a munkával elkészülünk, akkor a vár külső falainak helyreállítása befejeződik. Ezt követően már csak a kapun keresztül lehet a várba bejutni.

A barbakan feltárása és helyreállítása a legfontosabb feladat, hogy a látogatók biztonságosan sétálhassanak be a várba. A barbakan alapfalainak feltárása és helyreállítása után a felesleges kutatási árkok, gödrök feltöltésével a közlekedés akadálytalan lesz.

Köszönetet mondunk Lőrincz Ottó kovácsmesternek, aki elkészítette és felszerelte a vár külső kapuját.

Április utolsó szombatján az alkalmatlan időjárás miatt elmaradt a vár környékére tervezett közösségi munka. A feladat azonban megmaradt, amit május 29-én szombaton szeretnénk elvégezni. Feladatunk a várhegy D-i oldalának takarítása.

Kérem a várbarátokat, de mindenkit, aki ebbe a munkába szívesen bekapcsolódik jöjjön el ezen a napon. Reggel 8 órától déli 12 óráig tart a munkaakció. Megköszönöm minden segítőnek az eddig végzett önzetlen munkát. A kezdeti nehézségek ellenére, hogy idáig juthattunk a várrom restaurálásában csakis a helyi kezdeményező összefogásnak köszönhető.

Csókakő, 1999. május 3.

Sörédi Pál
Várbarátok Társasága elnök

Iskolánk életéből

Tanév végéhez közeledve megsokasodnak azok a feladatok amelyek szinte minden évben megismétlődnek. Befejeződött a nyolcadik osztályos tanulóink beiskolázása. Az iskolaválasztásra tanulóinkat időben felkészítettük. Minden tanuló kézhez kapta a pályaválasztási tájékoztató füzetet, szülői értekezleteken, egyéni beszélgetéseken az osztályfőnök tájékoztatta a szülőket a lehetőségekről, esélyekről.

Megkaptuk a felvételnél a visszaigazolásokat. Örömmel mondhatom, hogy a nyolcadik osztályos tanulóink 100 %-os arányban továbbtanulnak.

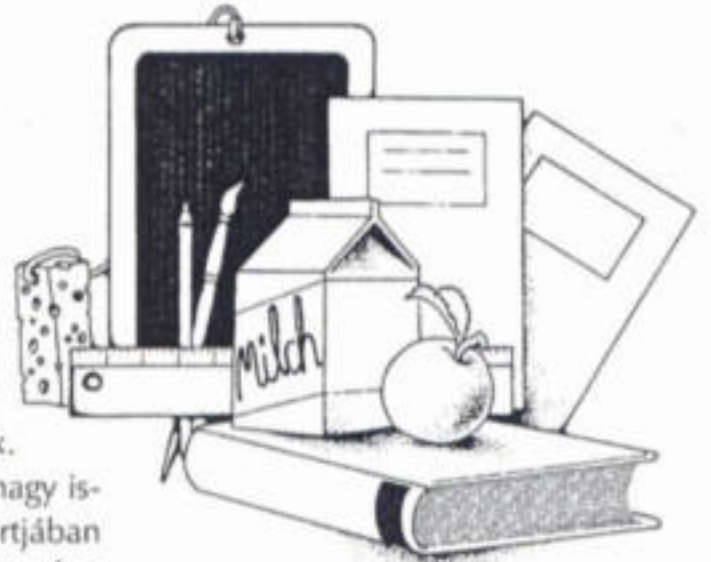
Három tanuló gimnáziumban, öt tanuló szakképző iskolába folytatja tanulmányait az 1999/2000-es tanévben.

Az első osztályosok iskolai beíratása is megtörtént.

Szülői összejövetelen tájékoztattam a jövő évi elsőosztályosok szüleit az iskolánkban folyó munkáról, a lehetőségekről. A jövő évben első osztályt tanító tanítónő elmondta az olvasás és írás tanítás módszereit, a szükséges eszközkészletet. Minden elsőosztályosunk ré-

szére megrendeltük a tankönyvcsomagot. Nagyon sajnálom, hogy a csókakői 16 óvodai nagycsoportból 4 tanuló szülei nem a csókakői iskolát választották.

Azért is sajnálom őket, mert a nagy iskola nagylétszámú iskolai csoportjában kevesebb idő jut egy-egy gyermekre egyéni foglalkozásra, amit ebben az időben a gyermek még nagyon igényel. Nyugodtan állíthatom 40 éves pedagógiai gyakorlatom alapján, hogy a nagyobb iskolában semmivel nem kap több tudást mint a helyi kisebb létszámú tanulócsoporthoz. Hátrány még az utaztatás és az a sok veszély ami ezzel együtt jár. Nem lesz része szülőfaluja iskolájának közös élményeiben, ahol sokszor életre szóló barátságok kötődnek. Iskolánkban lehetőség van művészi alapoktatásban részesülni több tanszakon amit már többször ismerttettem. Nem szégyenkezhetünk, inkább büszkék lehetünk iskolásaink kulturális és sportversenyeken elért eredményeire. Április 13-án a mi kis alsó tagozatos tanulóink második, harmadik, negyedik

osztályból összeállított futballcsapatunk 4:1-re győzött kispályán egy móri nagy iskola negyedik osztályos csapata ellen.

Ezzel a győzelemmel a csókakői csapat jutott be a megyei döntőbe, pedig nekünk nincs testnevelés tagozatos osztályunk.

A honismereti vetélkedőn 4. osztályosain szoros versenyben a 6. helyezést érték el maguk mögé utasítva nagy iskolák csapatait.

Szeretném felhívni a szülők figyelmét, hogy 1999. július 7-17-ig tábort szervezünk Balatonszepezdre. Részvételi díj napi 600 Ft. Ez az összeg a napi 5X-i étkezést, az útiköltséget, a szállásdíjat és a strandbelépőket is fedezi.

Sörédi Pál
igazgató

Nyugdíjasklub életéről

Április 26-án a klub életében fontos esemény történt. Ugyanis a Klub elnöke Végh Alajos korára és egészségügyi állapotára való tekintettel elnöki megbízatásáról lemondott. A lemondást a tagság elfogadta, és megköszönte azt az odaadó munkát amit a klub érdekében tett. A tagság továbbra is elvárja Végh Alajos bátyánkat a klubestélyeinkre. Kívánunk neki erőt, egészséget, hogy még jó néhány évet töltsön el köztünk ilyen jó kedéllyel, mint tette ezt elnöksége idején.

Ezután következett az új elnök jelölése és megválasztása. Nagy megtiszteltetés számomra, hogy a tagság nekem (Rüll Henrik) egyhangúlag bizalmat szavazott Végh Alajos bátyánk posztjának betöltésére. Külön öröm számomra, hogy a tagság a régi vezetőséget újraválasztotta ami nekem nagy segítség lesz. Előrelépés várható, mert a vezetőségi tagok többéves tapasztalata, hely- és személy ismerete, va-

lamint aktivitása nagyon jó. Ez a klub életében minőségi változást eredményezhet.

A vezetőség első ülését a választás napján tartotta meg. Tízperces szünetet kértünk, hogy rövid határidős dolgokat megbeszéljünk és a legközelebbi vezetőségi ülés időpontját kitűzzük. Május 21. pénteki napra 19 órára.

Itt beszéljük meg azokat a feladatokat, gondolatokat amit az elkövetkező időben szeretnénk megvalósítani.

Így a legközelebbi, május utolsó hétfőjének klubestélyén a tagsággal kívánjuk ismertetni és megvitatni.

Szeretnénk a klubot érintő hivatalos ügyeinknek megtárgyalását rövidre fogni, hogy utána a megszokott és kedvelt Kaiser István harmonika kísérete mellett maradjon idő a szép magyarnótázásra és beszélgetésre.

Rüll Henrik
Nyugdíjasklub vezető

Van-e pokol?

Globalizálódó világunkban egyre kevesebb a hely. Egyre többen vannak akik fölöslegesekek. Ezért lerombolják házukat, megerőszakolják asszonyaikat, kiirtják családjuk életerős férfi tagjait és akik mindezeket túléltek távoznak szülőföldjükről. És nincs többé számukra hely a földön...

Ami Jugoszláviában történik az sokkoló és félelemmel tölt el.

De miért sokkoló? Nem szoktunk talán hozzá?

Hiszen 1991-ben egy tízmilliós közép-afrikai országban Ruandában több mint egymillió embert mészároltak le és tüntették el házaikat, még emléküket is.

Akkor – talán az esemény távolsága miatt – nem aggódtunk....

Régi gyakorlat elevenedik meg a szemünk előtt a szomszédokban. A történelemben – különösen a XX. században – rengeteg népet irtottak ki.

A népiirtásban, nemzetek eltüntetésében élen járt a dicsőséges Szovjet hatalom a maga harminc-negyven millió áldozatával, de valószínű, hogy Kínában sem volt kevesebb és a kommunista rémuralom Kambodzsában is legalább 3 millió áldozatot követelt....

A hitleri népiirtásokat megállította a szövetséges hatalmak győzelme, ezért nem tudták teljessé tenni azt amit elkezdtek. Így is valóságos pokollá tették Európát...

Mindezekhez nem lehet hozzászokni és nem lehet napirendre térni azon gondolattal, hogy „nem itt történik”...

Valóban itt nem történt semmi?
Ugyanolyan, népiirtás történt Magyarországon is mint a föld más fekélyes pontjain.

Nem volt hely a gyermekek számára. A koldus szocializmus „családmodelljébe” – ahol az asszonyoknak még többet kellett dolgozni mint a férfiaknak – nem fért bele egy két gyermeknél több... Ötmillió magzatot öltek meg az ötvenes évektől kezdve napjainkig... Ez minden történelmi katasztrófánál súlyosabban érinti a magyarságot. Ha nem állítjuk meg, akkor a XXI. században elveszítjük jogunkat még a Trianon utáni területre is...

Csak az a baj, hogy ötmillióval kevesebben vagyunk és nincs elég életerős fiatal?

Csak az a baj, hogy országunk egyre inkább hasonlít egy egyre öregebb, beteges és pesszimistább emberhez?

A legnagyobb baj az, hogy aki öl az sokkal kegyetlenebbül pusztítja el önmagát mint áldozatát... Az áldozatokra gondja van az Élet Urának az Irgalmas és Együtérző Istennek. Kiragadja lelküket a (földi) pokolból.

De vajon mi megmenekülünk-e tetteink következményeitől és kiragad-e Isten az igazi pokolból melynek tüze szívünkben ég és egyre inkább pusztítja családunkat és országunkat?

Tulajdonképpen mi a pokol?

Isten által teremtett sötét, borzalmas alvilág ahol egy lángtengerben égnek ördögök és kárhozott lelkek? Nem.

Isten nem teremtett poklot, nem rendezte be a mindenség egyetlen helyét sem kínozókamrának. Ha ezt tette volna, akkor Ő nem lenne jó. Gonosz isten pedig nem létezik, csak végtelenül jó Isten, aki mindent és mindenkit jónak teremtett.

Hogy mégis van pokol az a szabadságnak köszönhető. A jó Isten szabadságnak teremtette az angyalokat (földön kívüli értelmes, szellemi teremtmények) és az embereket.

Ha el akarjuk képzelni a valódi poklot, akkor nézzük meg a földön azokat a helyeket ahol népiirtás folyik. De elég körülnéznünk egy olyan magyarországi luxusvillában is, ahol a családtagok egy fedél alatt laknak – mert összezárja őket

az üzlet, a vállalkozás, anyagiakhoz való ragaszkodás – mégis fényérvnyire vannak egymástól...

Az örökkévalóság pokla sem más. A kárhozottaknak is lesz hely a jónak teremtett mindenségben, de végleg el lesznek különítve az üdvözültektől.

Egymást fogják „boldogítani”. Mivel nem képesek szeretni, a legjobb világot is lerombolják és pokollá teszik. Ott már nagyobb tűz lesz mint Jugoszláviában, Koszovóban, vagy Hirosimában.... Ezért a valóság rosszabb mint a középkori elképzelések...

Itt a földön építjük mennyországunkat, vagy poklunkat, és pedig a szívünkben...

Építhetünk házat családunknak, iskolákat gyermekeinknek, építhetünk templomot Istennek, de építhetünk éjszakai szórakozóhelyeket, NIGHT CLUBOKAT is és építhetünk olyan technikai civilizációt melynek motorja a pusztítás...

Szabadok vagyunk, minden rajtunk múlik. Isten tiszteli szabadságunkat, de tetteinkért felelősek vagyunk, azok következményeit viselnünk kell, mert minden tettünk visszahat önmagunkra.... Egy ponton túl már felelősek vagyunk arcunkért is...

Gerendás Sándor
plébános

Honismereti vetélkedő

„Felnevelő tájunk” címmel honismereti játékot hirdetett a Fejér Megyei Honismereti Egyesület alsó tagozatos tanulók részére. A vetélkedő témája az 1848–49-es szabadságharc eseményéhez fűződött. Különösen a mi megyénkhez kötődő történéseket kellett kutatni. Részletesen feldolgoztuk a pákozdi, a móri, az ozori csata eseményeit, Székesfehérvár horvát megszállásának történetét. A negyedik osztályból két négyfős csapat nevezett. A tanév folyamán hat feladatlapot kellett kitölteni, ami sok kutatómunkát igényelt. A megyéből nevezett 72 csapatból a mi „Vértes” csapatunk nyolcadik helyezést ért el, ezért meghívót kaptunk a megyei döntőre. A meghívóból idézünk: „Gratulálunk a tanulók sikeréhez, köszönjük szépen az egész évi alapos munkájukat, a segítő pedagógusok odafigyelését, törődését”.

A döntő 1999. április 23-án volt Székesfehérváron a Zentai úti Általános Iskolában. A feladatlapok megoldása után Pósa Lajos „Honvéd Búcsúja” c. költeményt jelmezben dramatizálva adtuk elő. Külön értékelte a zsűri furulyaszólónkat, a hangsúlyos versmondást és az éneklést. A 17 meghívott versenyző csapatból szoros küzdelemben a hatodik helyezést értük el.

Ezúton szeretnénk megköszönni a felkészítést **Sörédi Pálné** Marika néni-nek. A „Vértes” csapat tagjai: **Fürész Anna, Karger Judit, Klupács Erna, Weiger Balázs** volt. Nagyon örültünk a szép eredménynek, a verseny során sokat tanultunk és tapasztaltunk. Boldogan tértünk haza.

Karger Judit
4. osztályos tanuló

Néhány mondat a mezőgazdaságról

Megjelent az FVM (Földműv. és Vidékfejl. miniszter) miniszteri rendelete 41/1999. (IV. 23.) rendelete, mely meghosszabbította a mezőgazdasági vállalkozók, őstermelők regisztrálását május 31-ig. Ugyanezen időpontig lehet az igényléseket is benyújtani az igazolás beszerzésére. Ezután az APEH-hez kell fordulni az összeg 50%-ának folyósítása ügyében.

Ennek folyósítási ideje, beadási határidő: június 31-e. A következő 50%-ot szeptember 15-től, október 15-ig lehet elvégezni, mely időpontok között a megfelelő (vetőmag, műtrágya, csávázószer, permetező-szer, gyomirtó) számlákat névre szólóan az APEH-nél be kell mutatni. Az APEH ezen számlák leigazolása után folyósítja a támogatás második felét.

Egy kicsit más témáról: megkezdődtek a hegyközségek borversenyei. Már megtartották Mór, Csákberényben, következik Csókakőn, Zámolyon, majd a sort az össz Borvidéki Borverseny zárja.

Sajnos az 1998-as esztendő nem íródik be a kiváló évjáratok közé, amit az elért érmek is mutatják. Mór 122 mintából 8 aranyérem, 36 ezüstérem született.

Csákberényben 46 mintából 2 arany, 14 ezüstérem származott.

Várjuk a csókakői, zámolyi és az össz borvidéki eredményeket. is megmérettetésre.

Mór, 1999. május 3.

Szabó Gyula
 irodavezető
 falugazdász

SPORT

JÓL SZEREPEL A CSÓKAKŐI FOCI!

Az utóbbi hetekben nem lehet panasz a csókakői futballistákra, hiszen tovább folytatták a Magyar Kupában a menetelést, valamint csapataink jól szerepelnek a bajnokságban is. A sikeres szereplés mellett a sportöltöző építése is tovább folytatódott.

A csókakőiek a Magyar Kupában Pátkán túljutva, a szintén Megyei II. osztályú Szárral mérkőztek meg. A mérkőzés végeredménye 1:1-es félidő után 2:2 lett, aminek köszönhetően mi jutottunk tovább, mivel alacsonyabb osztályú csapat vagyunk. A kupa 3. fordulójában a felcsútiakkal játszottunk, akiket 1:0-ra győztünk le. A gárda így egyedüli körzeti csapatként bejutott a kupa 4. fordulójába, ahol a Ráckeresztúr vagy a fehérvári Junior FC. lesz az ellenfél.

A körzeti bajnokságban a 3. helyen állnak fiaink, Lepsény, illetve az első Dinnyés után. A Szívkiutakat, ahol nem kisebb nevek, mint Csongrádi Ferenc, Horváth Gábor, Szabó József (egykori Videotonosok) játszanak nagy csatában 7:5-re győztünk le. Iszkaszentgyörgyöt 3:1-re, a Zámolyt pedig 4:0-ra vertük meg. Sajnos nem sikerült befognunk az előttünk tanyázó Lepsényt, akik otthonukban 2:1-re vertek meg bennünket. A Kisláng ellen azonban javítottunk, mivel 4:1-re legyőztük őket. A következő ellenfelünk Fehérvárcsurgó lesz. Sajnos csapatunkat mostanában sújtják a sérülések, ami miatt kulcsembereinket is nélkülöznünk kell.

A Tartalékosok is megkezdtek a tavaszi idényt. Az Iszkaszentgyörgy csapatát idegenben 3:2-re győzték le. Idehaza a zámolyiakat 4:1-re verték meg, sajnos Lepsényben 7:0-ra kaptunk ki, bár igaz Rozmicsot a kapust kiállították, mivel a 16-oson kívül ütötte el a labdát. A Tartalékok itthon javítottak a Kisláng ellen, akiket Barabás István három góljával 3:1-re sikerült legyőzni. Sajnos a sérülések a Tartalékosokat sem kerülte el. A kislángiak elleni mérkőzésen Csöngedi Roland súlyos könyöksérülést szenvedett, akit a fehérvári kórházban meg kellett műteni.

Legközelebb a Tartalék, a soponyai csapattal játszik. A TBC is elkezdte a bajnoki sorozatot. A Vasöntöde csapatát 8:4-re sikerült megverni. A Beacsh Hause viszont megszakította a TBC csaknem egy éve tartó veretlenségi so-

rozatát, mivel 5:3 arányban megverte őket. A Skob-i Tech. Bt. gárdája ellen emberhátrányban, mivel Makk Róbertet szövegelésért véglegesen kiállították, sikerült 7:4-re nyerni. A TBC következő ellenfelei a móri Kisebbség, és a pusztavámi Feltörekvők lesznek.

A sikeres játék mellett tovább folytatódott az öltözőnk építése is. A tavalyi évben az SC a Wesselényi Miklós Alapítványnál az öltöző építésével kapcsolatban pályázatot adott be, ahol 250.000 Ft összegben támogatást nyert el. A Vértes Alapítványtól kapott 50.000 Ft-tal, illetve az SC 100.000 Ft önrészeivel az öltözőre az idén mintegy 400.000 Ft-ot tudunk fordítani. Ebből az összegből a tetőhöz, és a belső átalakításhoz, pucoláshoz, villanszereléshez 333.000 Ft-ot költöttünk el.

Ez az összeg csak az anyagköltséget takarja, mivel a tetőt Csöngedi Csaba egyéni vállalkozó társadalmi munkában felrakta az épületre. A villanszerelést pedig Király Géza vállalta fel társadalmi munkában. Segítségüket, s mindazok segítségét akik ezekben a munkákban részt vettek, ezúton is köszönjük.

Fűrész György

Környezetvédelem

Április 14-én a gyerekek nem táskával, hanem kesztyűvel jöttek iskolába. A Föld napjához kapcsolódva ők is tenni akadtak valamit a környezet védelméért. Először az iskola területét tisztítottuk meg a szeméttől.

Ezután a kisebbek a Vár utca felől, a felsősök a Kossuth utcán keresztül az óvodától közelítették meg a Jordán parkerdőt. A főutcán rengeteg csikket, papírsebkendőt és még sok más hulladékot találtunk.

A pálinkafőző környékén sok volt a fémhulladék, még autóalkatrészekre is bukkantunk.

Volt egy kellemetlen élményünk is: A fák között lerakott szemétkupacból egy elpusztult kutya végtagjai látszottak ki. Szerencsére az idő kedvezett nekünk. Munkánk elvégzése után a parkerdő szalonnasütőjénél gyülekeztünk.

Voltak akik ezután falatoztak, beszélgettek, akadtak olyanok is, akik rúgták a labdát. Egyórákor mindenki elégedetten tért haza.

Bár csak a felnőttek is jobban vigyáznának a környezetre!

Fűrész Valéria Petra
 6. osztály

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Ezúton köszönjük az alább felsorolt személyeknek a Tűzoltószeretnél végzett önzetlen munkájukat: Fűrész Lajos, Makk András, Barabás Károly, Nagy Sándor, Remete György, Remete Imre, Steiner László, Redolfi Dániel, Király Zoltán, Végh Ferenc, Truszek Csaba, Seregi Sándor, ifj. Seregi Sándor, Zsolnai Sándor, Végh Zoltán, Csöngedi Károly, Tóth Tibor, Szabó Lajos, Jakab Imre, Kaiser István, id. Végh László, Kucsorka László, ifj. Kucsorka László, Steiner József.

Utcáinkon ismét elszaporodtak a kóbor ebek. Legtöbbjük gazdája figyelmetlenségéből csavarog a közterületen.

A 17/1968. (IV. 14.) számú Korm. rendelet 13. §-a értelmében aki kutyáját kóborolni hagyja vagy harapós kutyáját nem zárt helyen tartja, szabálysértést követ el és pénzbírással sújtható.

Figyeljünk jobban egymásra!

Köztisztasági rendeletünk értelmében az ingatlantulajdonosok kötelesek gondoskodni az ingatlanuk előtti járdaszakasz tisztításáról, a balesetmentes közlekedés biztosításáról.

Ennek érdekében kérünk minden érintettet, hogy a járda fölé benyúló faágakat, bokrokat 2 m magasságig vágja le az esetleges sérülések elkerülése végett.

Felhívjuk a tisztelt Lakosság figyelmét, hogy

1999. május 20-án

a SZÉKOM Rt. a község területén

LOMTALANÍTÁST

végez.

Pilinszky János:

Hol volt, hol nem volt

*Élt egyszer egy magányos farkas,
 magányosabb az angyaloknál
 Elvetődött egyszer egy faluba
 és beleszeretett az első házba,
 amit meglátott
 Már a ház falát is megszerette,
 a kőművesek simogatását,
 de az ablak megállította.
 A szobában emberek ültek.
 Istenen kívül soha senki olyan szépnek
 nem látta Őket még,
 mint ez a tiszta szívű állat.
 Éjszaka aztán be is ment a házba,
 megállt a szoba közepén
 és nem mozdult onnan soha többé.
 Nyitott szemmel állt egész éjszaka,
 s reggel mikor agyonverték.*

Simon László:

Rózsa, Anyámnak is

Anyám álma
 mi voltunk – talán
 Kacagva gurítottuk hasában
 piros pettyes labdánk
 Anyám álma
 az anyaság volt,
 hogy egyszer megnövünk,
 arra nem gondolt.
 Anyám álma álmom volt
 Az én álmom egy nyíló rózsa
 Anyámnak
 Anyámnak is.

Csókakői
 hírek A Polgármesteri Hivatal Lapja

Kiadja:

Csókakői Önkormányzat

8074 Csókakő, Petőfi u. 3.

Telefon/Fax: (22) 422-001

Felelős kiadó: Végh Konrád
 polgármester

Példányszám: 400 db

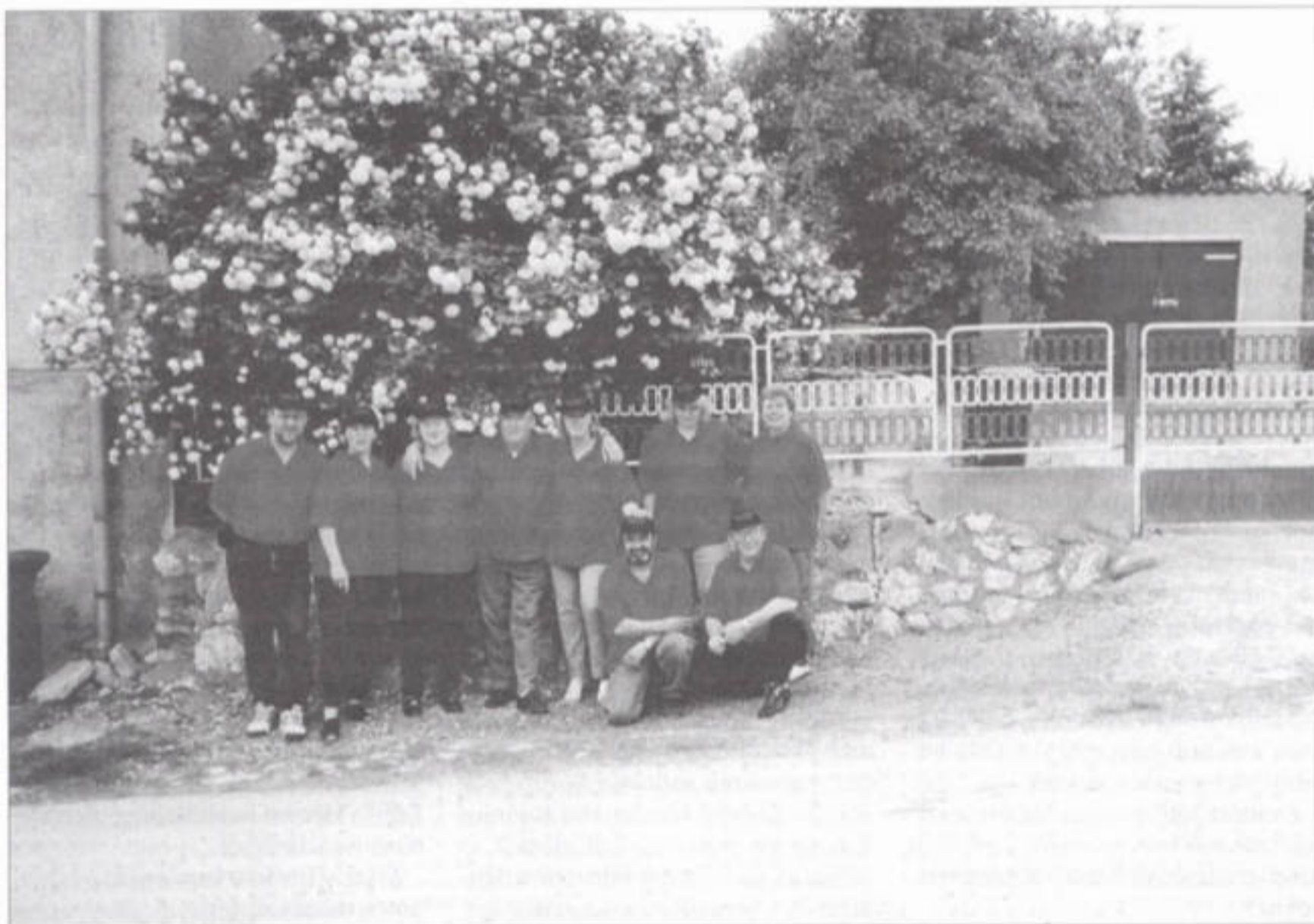
Csókakői hírek

A Polgármesteri Hivatal Lapja

III. ÉVF. 6. SZÁM

1999. JÚNIUS

Tisztelt Lakosság!

1999. május 15-én a luxemburgi Heffingen település és Csókakő község partnerkapcsolatot alakított ki, amit írásban is megerősítettünk. Az egy hetes itt tartózkodásuk alatt két közös rendezvényt szerveztünk, amit a részt vevők sikeresnek tartottak.

Május 16-án Szabó Lajos kormányőr segítségével megnézhatték, megismerhették Parlamentünket és a nagymúltú New York kávéházat is.

Megbeszélésünk alatt megállapodtunk a Tisztelt Kollégáimmal, hogy 2000-től minden nyáron csókakői gyerekeket térítésmentesen üdültetnek Heffingenben, illetve középületeink felújításába is segítenek.

Az egy hetes együttlét tartalmas programjait, a csókakői emberek vendégszeretetét megköszönve búcsúztak el Tőlünk. Ígéretet tettünk, hogy július 3-tól 9-ig viszonzzuk látogatásukat, a településükön.

A szeptemberi Csókakői Napokon 30 fővel képviselik majd falujukat.

Engedjék meg, hogy én is külön megköszönjem mindenkinek, aki találkozott Heffingen képviselőivel, hogy kedvességükkel, vendégszeretetükkel hozzájárultak jó hírnevünk népszerűsítéséhez.

Végh Konrád polgármester

Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

Csókakői Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 1999. május 26-án 16 órai kezdettel ülésezett.

A meghívóban meghirdetett napirendi pontokból egy esetben eltértek, ugyanis tárgyalásra került a helyi kábeltelevízió üzemeltetésének kérdése.

Első napirendi pont a Nyugdíjasklub egy éves működéséről szóló tájékoztató volt, melyet Végh Alajos a klub leköszönt elnöke tartott meg. A klub új vezetője Rüll Henrik lett.

Második napirendi pont a Hegyközség munkájának, feladatainak ismertetése volt, melyet Bognár Endre Hegybírótól hallgathatott meg a Testület. Bognár Úr elmondta, hogy munkájuk nem túl látványos. Egyrészt, mert hatósági munkát végeznek, mely nem túl népszerű, másrészt mert kevés pénzből nehéz jól látható, mindenki tetszését elnyerő munkát végezni. Feladatuk elsősorban a szőlőültetvények kivágásával, telepítésével, nyilvántartásával kapcsolatos. A Hegyközségnek jelenleg 383 tagja van, ami 500 négyszögöl szőlőültetvény esetén már kötelező.

Említést tett a május 22-én lezajlott csókakői borversenyéről, mely igen szép eredményt hozott a hazai bokroknak.

Harmadik napirendi pont volt a helyi kábeltelevíziós rendszer helyzetének elemzése. A Képviselő-testület régóta foglalkozik a megoldással, többféle variáció átgondolására került már sor, de egyik sem volt elfogadható. Az ülésre meghívást kapott Czövek György az ANTENNA ELEKTRONIKA képviselője, aki ismertette a rendszer legális működésének feltételeit, a szolgáltatási lehetőségeket.

A Képviselő-testület felhatalmazta a Polgármestert, hogy a kábeltelevíziós rendszer üzemeltetésére vonatkozó szerződést kössön Czövek Györggyel.

Negyedik napirendi pont Végh Konrád polgármester tájékoztatója volt az április végi ülés óta eltelt eseményekről. A polgármester beszámolt

a szennyvízberuházásra vonatkozó pályázatok beadásáról. Arról, hogy az Országos Műemlékvédelmi Hivatal 1,2 millió Ft-tal támogatja az idei évben a várrekonstrukciót. A közvilágítás korszerűsítésére vonatkozó szerződésről, melynek aláírására felhatalmazást kapott, Balsay Miklós a VADEX vezérigazgatója által tett szponzori felajánlásról, mely a várudvar, a tűzoltószertár, a hivatal környékére földlabdás fák ültetésére vonatkozott, említést tett a Luxemburgból érkezett vendégek programjáról, a partnerkapcsolatra vonatkozó aláírásról. Bejelentette, hogy a Polgármesteri Hivatal átépítése 1999. július 10-én kezdődik. Az építkezés ideje alatt a Hivatal az Általános Iskolában működik.

Ötödik napirendi pont a szociális rendelet módosítása volt. A polgármester rendkívül sürgős esetben 30.000 Ft olyan kerettel rendelkezhet, melyet azonnali hatállyal kiutalhatott. Ez 1999. május 27-től 60.000 Ft-ra módosul.

Végül a bejelentések következtek, melyeket elsősorban a polgármester tett meg. Ezek sorban a következők voltak: Zámoly község 1999. június 1 napjától jegyző nélkül maradt. A pályázat elbírálásáig kikérték a körjegyzőt a jegyzői munka ellátására, melyhez a Képviselő-testület hozzájárult. A szekszárdi székhelyű Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Rt. pert indított a gázközmű-vagyon újrafelosztása érdekében, melyhez csatlakozásunkat kérte. A képviselő-testület a szerződéskötéshez hozzájárult. Az irattárban 25 éve nem történt selejtezés, az iratok halmozódtak. A jelenlegi állapotban a hivatal dolgozói a feladatot ellátni nem tudják, ezért egy ezzel foglalkozó cégtől kértünk árajánlatot. Sajnos ez az összeg – a Képviselő-testület szerint – olyan jelentős, hogy nem adtak hozzájárulást a megbízásra. A Polgármester bejelentette, hogy a Fejér Megye Sport-Oktatási és Kulturális Bizottságtól 50.000 Ft-ot kaptunk a szeptemberi rendezvény támogatására. A móri

önkéntes tűzoltóság községünk csatlakozását kérte esetleges megalakulásuk esetén. Mivel községünkben is szerveződik az önkéntes tűzoltó egyesület, csatlakozni a móriakhoz nem kívánunk. Községünk ismételten bevezetett a Virágos Magyarországért mozgalomba.

A Polgármester említést tett az Általános iskola költségvetésének jelenlegi állásáról. Kifogásolta a magas túlóra-elszámolást, melynek tükrében látható, hogy a Képviselő-testület által a költségvetésben meghatározott előirányzat nem lesz elegendő. Problémák vetődtek fel a pedagógusok továbbképzésével, az ezzel kapcsolatos helyettesítésekkel, melyre Sörédi Pál megadta a választ.

Ezután a képviselő Urak bejelentései következtek: Csöngedi Károly felvetette, hogy a Kossuth – Deák utcák kereszteződésénél olyan mély kátyú keletkezett már, hogy balesetveszélyt idéz elő. Kéri ennek helyreállítását.

Bognár Gábor az útkereszteződésekben kialakult balesetveszélyre hívta fel a figyelmet, melyet elsősorban a belógó bokrok, faágak okoznak. Kéri a Hivatal bejárást követően történő intézkedését.

Kiszely István a kamionok, a teherautók közúton történő elhelyezése ellen emelt szót, jelezve, hogy e célra a kulturház mögött kialakított terület van kijelölve.

Fűrész György a tekepálya előtti fűnyírás szükségességét tette szóvá, valamint felhívta a figyelmet a temetőben – ismételten – felgyülemlött szemétre.

Sörédi Pál jelezte, hogy szombaton – 1999. május 29-én – ismét, munka lesz a várnál.

Jakab Imre a tekepálya sorsa felől érdeklődött. Sajnos ennek rendbehozatala a jövő évi költségvetést fogja terhelni.

A Képviselő-testület soron következő ülése 1999. június 30-án szerdán lesz.

Takácsné dr. Hanák Mária
körjegyző

Néprajz mindenkinek

JÚNIUS

Szent Iván hava-Nyárelő

Rák hava (VI.21.-VII.21)

Úrnapja, június 6.

„A szentháromság-vasárnapot követő első csütörtök úrnap, a Krisztust jelképező oltáriszentség ünnepe. Kötelező megtartását IV. Orbán pápa rendelte el 1246-ban, s az adatok szerint negyedszázad múltán már a magyarságnál is megünnepelték. Idővel úrnapja a legnagyobb egyházi ünnepek közé emelkedett. Leglátványosabb, legrepresentánsabb részét a dramatikus elemekkel is színezett, a magyaroknál a 13. század vége óta megtartott körmenet alkotta, az oltáriszentség körülhordozásával. Úrnapra területünkön is – az országos gyakorlattal egyezően – a négy égtáj irányában négy sátrat állítottak fel. Ezeket az építményeket fa vázból, zöld ágakból a község négy sarkán vagy különböző pontján, rendszerint minden évben ugyanazon a helyen, utcán, házak kapuja elé emelték. Elkészítésében a közelben lakók, az utcabeliek vettek részt: a férfiak lovas kocsikon az erdőből zöld gallyakat, főleg tölgy és cserfaágakat hoztak, ráfonták, ráterítették a vázra, a fiatalasszonyok pedig az éppen nyíló virágokkal tűzdeltek tele. Minden kis építményben oltárt emeltek, asztalt vittek be, rá szobrokat, szentképeket, gyertyákat tettek.

A lányok és asszonyok feladata volt, hogy az ünnepet megelőző napon a mezőn kosárszámra fűvet, virágokat gyűjtsenek. A szénával, fűvel előre felszórták a körmenet útvonalát. A leszedett pipacsot, búzavirágot, margarétát, szarkalábat, a kertekből származó rózsaszirmokkal együtt a templomban és a sátraknál helyezték el, hogy a lányok a processzió alatt majd ebből tudjanak meríteni, aztán szórní.

A templomból induló processió zászlókkal, énekkel, harangzúgás közepette haladt egyik sáttortól a másikig. A menetben a baldachin, az ég alatt helyezkedett el a pap ki a monstranciát, benne az oltáriszentséget vitte. Az eget régebben idősebb előljáró emberek, utóbb fiatal férfiak emelték a feje fölé. Több faluban oldalról további négy fér-

fi, égő gyertyájú lámpával kísérte a menetet.

Magyar nyelvterületen általános volt a fehér ruhás márialeányoknak a szentség előtti szíromszórása. Vidékünkön is az e(l)sőáldozó leányok hintették az útra kis kosaraikból a már említett mezei virágféleségeket és a rózsaszirmokat. Ha kifogyott, a sátraknál megtöltötték nekik. A szokáscselekmény igen régi múltra tekint vissza: II. Lajos király (1506–1526) fényes úrnap körmeneteiben már hintették a rózsát és más virágokat.

A körmenet mindegyik úrnap sátránál megállt, ott a pap áldást osztott, végezetül valamennyien a templomba tértek vissza. Az 1940-es évek végétől az úrnap körmenet a templom környékére szorult vissza.

A néphit a sátorbéli és az elhintett ágakhoz, fűvekhez, virágokhoz különféle hiedelmeket fűzött. Az oltáriszentséggel megáldott növényeket sokra tartották, szenteltnek tekintették. Mindezekelőtt a körmenet végeztével, a templomból kijövet, a sátraknál tördeltek ágakat, némelyik építményt szinte meglepték, a gallyakat, virágokat gyorsan szétkapkodták, majd vitték haza, s a virágvasárnap barkához hasonló módon használták fel: villámcsapás ellen betűzték a ház ereszébe vagy a padlásra a szalufába. Volt aki azután vihar esetén tüzre vetette, elhárító célzattal.

A népi gyógyászatban igen sok virágnak fontos szerep jutott. Gyógyító erejükben méginkább bíztak, ha egyházi áldásban részesültek. Csókakőn az úrnap sátor oltára alá tettek ezerjófűvet és kakukkfűvet, mely így meg lett áldva, s különösen teaként volt hasznos.

Csókakőn úgy vélték, „ha úrnapján a körmenet kocsival találkozik, abban az utcában tűz lesz, ahol találkoztak vele.”

Medárd (jún. 8.)

Ahogy szerte Európában, úgy vidékünkön is Medárd napjához időjárás hiedelem fűződött. Ha ezen a napon esett az eső, akkor a következő negyven napban hasonló időjárásra számítottak. Megfordítva pedig: ha nem hul-

lott az égi áldás, ugyanilyen hosszúságú szárazságot, aszályt lehetett várni.

Szent Medárd püspöknek (megh. 560) semmi köze nincs az időjósáshoz, mely feltehetően sok évszázados népi megfigyelésen alapul. A negyvennapos eső hiedelme a magyarok közt már a 16. század közepén élt. Olyan jóslatot is ismertek, hogy esős Medárd napot harmincnapos esős idő követi. Az utóbbi évszázadban viszont mindig negyven napot említett parasztságunk. A negyvenes szám előtérbe kerülésében nyilván szerepet játszott, hogy bibliai szent szám. Ráadásul a bibliai özönvíz idején is negyven nap és éjjel esett a földre az eső. (Mózes 1.7.12.)

Szent Iván (jún. 24.)

Szent Iván, másként Keresztelő Szent János napja az egyházi év egyik legjellegesebb ünnepe. (A szent Iván név továbbélése a görögkeleti egyház egykori befolyására utal.)

A nyári napforduló időpontjára helyezett ünnep szokás- és hiedelemanyaga területünkön feltűnően szegényes. Jószerivel csak néhány termény érési idejével hozták kapcsolatba, mint például: a cseresnye, a szentiványi óma (alma) és a János napi káposzta.

Péter-Pál (jún. 29.)

Péter és Pál apostolaik a keresztény ősegyház kiemelkedő személyiségei voltak, akiket apostolfejedelmeknek neveztek. Hozzájuk kapcsolódik a legismertebb nyári jeles nap: Péter-Pál, másképp Péter és Pál napja.

Népünk számára országszerte, így területünkön is a szalagsabona levágásának, az aratásnak kezdő időszaka. Mint mondták „Páter és Pálkor megszakad a buzának a tüve, a gyökere, ezután már éjjel nappal érik.” Mások szerint: „Mikor lehajtotta a kalász a fejét, akkor érett vót a buza.” Más módon a kalász összemorzsolásából, a búzaszemek keménységéből győződtek meg az érés állapotáról.”

(folytatása következik)

Kiszelyné Mensáros Zsuzsanna

Amit az allergiáról tudni kell!

Mi az allergia?

A népesség mintegy 15–20%-a szenved allergiás megbetegedésben. Csak Európában és az USA-ban mintegy 50 millió ember allergiás. Az allergia a szervezet természetellenes, fokozott reakciója bizonyos anyagokra. Ezt a fokozott reakciót allergiának nevezik.

Ha hatékonyan szeretnénk szembe szállni az allergiával, először az allergének főbb típusait kell meghatározni.

– légköri allergén a házipor, a háziporatká, amely szőnyegekben, ágyneműben, stb található apró élősd, a virágpollen, a toll, az állati szőr, a penészgomba.

– ételallergén lehet pl. a tej, a tojás, a hal, a kagyló, az eper, a málna, a kiwi, a paradicsom, az olajos magvak – dió, mogyoró, stb.

– gyógyszerek, amelyek közül antibiotikumok, közöttük a penicillin és újabb szintetikus származékai, valamint az érzéstelenítők, fájdalomcsillapítók.

– a méhek és darazsak méreganyaga, – fémek, festékek, gyanták, ragasztók, stb.

Az allergia tünetei:

Az allergiás reakció eredményeként légzőszervi (szénanátha, komolyabb esetben asthma), szem-, bőrtünetek, bélrendszeri panaszok (görcsös gyomor és hasi

fájdalom, hasmenés), migrén jellegű fejfájás jelentkeznek.

A szervi panaszokon túlmenően azonban romlik az allergiás beteg életminősége. Nem tudnak dolgozni ugyanolyan aktivitással, mint azelőtt. Nem tudnak társaságba, színházba, szórakozni járni. Az alvásuk nem pihentető, ingerlékenyek a környezetükkel szemben, csökken a fizikai teherbíró képességük, a fizikai aktivitásuk.

Diagnózis:

Eleinte elég nehéz diagnosztizálni az allergiát. Az orvosnak mindenekelőtt ellenőriznie kell, hogy a panaszok megfelelnek-e az allergia tüneteinek, aztán azonosítani kell az allergént, amely a bajt okozza. Amint az orvos úgy gondolja, jó nyomon van, elvégez néhány vizsgálatot, hogy ellenőrizze első diagnózisa helyességét. Ezek olyan bőrtesztek, amelyekkel lemérhető a beteg érzékenysége az orvos által gyanúsaként, különböző allergénekre. A lényeg az, hogy a bőrt közvetlen érintkezésbe kell hozni egy párányi mennyiségű allergénnel, majd meg kell figyelni a kiváltott reakciót.

Az orvos az eredmény alapján megerősítheti a diagnózist.

Kezelés:

Amint az orvos azonosította az allergiás reakciót okozó allergént, egyértelmű, hogy

az első teendő minden további érintkezés elkerülése ezzel. Ezt könnyebb mondani, mint megtenni. Néha például a család kedvencétől, a háziállatoktól kell megválni.

Sokkal nehezebb a megoldás a pollenre allergiások esetében. A második lépcső, amennyiben az allergén kiiktatása nem valósítható meg, a gyógyszeres kezelés. Ebben nagy segítséget nyújtanak az antihisztaminok. Ezeknek nagy jelentősége, hogy az időszakosan megjelenő tüneteket pl.: bizonyos fa virágzása előtt alkalmazva már meg is előzhetik az allergiás reakciók kialakulását. Ugyanakkor egyesek egész éven át jelentkező tünetek esetén is adhatóak, hosszantartóan, éveken át, káros mellékhatások nélkül.

Emellett igen jól alkalmazhatóak a lokális antiallergiás szerek is.

Ha mindezek nem hozzák meg a várt eredményt, szóba jöhet az ún. hyposzenzibilizáló – túlérzékenység-csökkentő kezelés, mely úgy szünteti meg a túlérzékenységet, hogy a beteg fokozatosan növekvő adagokat kap a kérdéses allergén(ek)ből. Ezek az allergénkivonatok megfelelő indikációban alkalmazva hatékonyak, de nem veszélytelenek. Végül egy utolsó megjegyzés: ez a kezelés csak 5 éves kor felett alkalmazható, szigorú orvosi, kórházi ellenőrzés mellett.

Jó egészséget!

Végh Konrádné

Tájékoztató a Nyugdíjas Klubról!

1999. május 21-én a vezetőség ülést tartott ahol az elmúlt idő feladatainak végrehajtásáról és további elképzelésekről tárgyalt.

Az egyik feladat volt a nyugdíjas klub képviselőinek fóruma ahol Úszögi Blajer Jenő elnök úr személyesen részt vett a „Székesfehérvári Polgármesteri Hivatal” tárgyaló termében. Ezen személyesen részt vettem. Sajnos nem voltam elragadtatva a hallottaktól. Június 2-án lesz egy „Nyugdíjas Fórum” ahova a klubvezetőket meghívták. Személyesen szeretnék részt venni. Ha ott sem fognak többet mondani akkor úgy érzem fe-

lesleges időpocsékolás, noha a nyugdíjas ráér és az idejébe belefér.

A másik feladat volt eleget tenni a Sörédi Nyugdíjasklub meghívásának. Őt fővel vettünk részt, ahol megvendégelték bennünket, és az egész tagságnak egy kis műsorral és egy vacsorával kedveskedtek. Nagyon jól éreztük magunkat és hozzásegítettünk a jó hangulat kialakításához.

A vezetőség a továbbiakban megtárgyalta a klubélet formai változását és javaslatot dolgozott ki az elkövetkező időre vonatkozó események elképzeléséről. Erről azonban most nem szá-

molhatok be, mert ezt előbb a tagságnak meg kell tárgyalnia és jóváhagynia.

Hétfőn este azaz május 31-én 19 óra-kor lesz a klubest ahol ez napirendre kerül.

Mivel az újságnak megírása és a lap megjelenése között bizonyos idő szükséges, így a klubélet eseményeiről csak a következő számban tudjuk a lakosságot tájékoztatni. Ezért elnézést kérünk.

Kérjük a klubtagokat, hogy minél többen jelenjenek meg így szélesebb körben vitathatjuk meg feladatainkat és elképzeléseinket.

Rüll Henrik nyugdíjas klubvezető

Aktuális feladatok a mezőgazdaságban

A korai tavaszhoz köszönhetően mintegy három héttel korábban számolhatunk a növények fejlődésében a fejlettséggel. Ez a gyors tavasz előre hozta a növények kibontakozását, de előre hozta a védekezések dátumát, a talajmunkák szakszerű, gyors végrehajtását is. Az ilyen sebes kihajtás nagyon nagy odafigyelést és a soron következő munkálatok soron kívüli végrehajtását követeli meg nem kis erőbedobással.

Már a lemosó permetezések után a 2. permetezést készíti a fejlettségi állapot szőlőben, gyümölcsösben.

Felhasználható szerek: Dithone M-45, vagy Polyram DF peronoszpóra, lisztharmat ellen: Mikrothiol speciál, Kumulus S, Thiovit, a fajtánként változóan fertőzött atka támadás ellen Danitol, Neoron, Vektra, Mitac Ultracid, Bi 58, Omite, de ezen kívül használhatunk már lombtrágyát különösen a vastartalmúak számítanak előnynek.

Javaslatként ajánlom: csak 3., 4. permetezésbe elkezdni réztartalmú szerekkel a védekezést, kontakt szerek: Cuprosan, Miltox sp., Rézoxidklorid, Zineb, Tiocid.

Felszívódó szerek: Ridomil plussz, Axanit, Mikál C 64, Sandafon, Champion a peronoszpóra ellen.

Lisztharmat ellen a következő felszívódó szerek hatásosak: Systhane, Saprol, Topas 100 C, Punch, hármass hatású szerek: Discus, Qvadriss peronosz, lisztharmat, szürkepenész ellen.

De váltsunk témát: elkövetkezett a borok életében a második fejtés időszaka, minden termelő a szépen kezelt, üde borára legyen büszke, főleg egy borversenyen díjazott borra.

Szabó Gyula
irodavezető, falugazdász

Az asszonyklub életéből

Az elmúlt időszakban a következő események zajlottak klubunk életében: Elnökséget választottunk, mely áll egy pénztárosból és az elnökből. A pénztárosunk Harangi Sándorné (Évike). Az elnök: Sztrakay Gáborné (Timea) lett. Megszavazásra került havi 100 Ft-os tagsági díjunk: melyből az apróbb kiadásainkat, a névnapi ajándékokat tudjuk fedezni. Klubösszejöveteleinket főként a kikapcsolódás, beszélgetés, névnapok megünneplése, aktuális teendőink megbeszélése tölti ki. Igyekeztünk már sokmindenben részt venni, így például virágokkal díszítettük az orvosi rendelőt, a kulturház előtti ládákat is. Rendbe tettük a templom előtti virágágyást, tovább gazdagítottuk pár szép virágpalántával. Ezután a Polgármester úr szíves felkérésének eleget téve: vállaltuk a szépen felújított tűzoltószertár kívül-belül rendbetételét, takarítását. Segítők voltak: Végh Konrádné, Bognár Istvánné, Molnár Katalin, Sztrakay Gáborné. Ezuton szeretném ismét megköszönni klubtársaim segítő munkáját.

Május 15-én és 19-én az a megtiszteltetés ért, hogy Luxemburg és Csókakő estéken én képviseltem az asszonyklubot. Elmondásukból kiderült, ott is létezik ilyen szervezet. Remélem, hogy a közeljövőbe sikerül a két klubot megismertetni egymással. Ennyit tehát az elmúlt időszakról.

A következő összejövetelünk: 1999. május 28-án 18 órakor lesz.

Témáink: közös kirándulás a Jorádán parkerdőbe, további esetleges teendők, a jubileumi rendezvény előkészületénél lebonyolításánál való feladataink ismertetése, megbeszélése. Ezek után megtartjuk az esedékes névnapok megünneplését.

Továbbra is várok minden asszonytársamat a klubja tagjai közé.

Jelszó: jó közénk tartozni!

Tisztelettel:

Sztrakay Gáborné elnök

Gyermekjóléti Szolgálat!

Május a családok hónapja is lehetne, hiszen első vasárnapján az édesanyákat ünnepeljük, utolsó hétvégén pedig a gyerekeket.

Nincs szándékomban az ünnepi hangulat elrontása, de a valóság elgondolkodásra készíttet.

Lépten-nyomon halljuk, hogy a Gyermekvédelmi Törvény nem engedi, hogy gyermekek kikerüljenek a családból, de a hiányos tájékoztatás nem teszi hozzá, hogy „csak anyagi veszélyeztetés esetén”. A Szülők eléggé tájékozottnak hiszik magukat, de jogaikat emlegetve nagyon sokat elfelejteneik a saját kötelességükből, gyermekeik jogaiból. Pl. előre tervezett, felelősséggel vállalt, boldog családba született-e gyermekük.

Megtesznek-e mindent, hogy már a csecsemő megkapja azt az elfogadó szeretetet, türelmet, odafigyelést, amihez joga van. Jut-e elég idő a család együtt-létére, munkában, kirándulásban, kedvtöltésekben, játékban, sportban..., aminek hiányában a gyermekünk személyisége nem fejlődik kiegyensúlyozottan: hátrányos helyzetű lesz, még rosszabb helyzetben veszélyeztetetté válik, vagyis a családi környezete, a rossz példaadás... teszi azzá.

Ismétlem a törvényben foglaltakat: a szülő köteles a kapcsolattartásra a gyermekét oktató-nevelőkkel. Mégis sokan érdektelenek: a nyílt napról, a szülői értekezletekről, az iskolai programokról elfeledkeznek. Így lemondanak a se-

gítségéről, amit gyermekük napirendjének, helyes tanulási szokásainak kialakításához nyújtának a pedagógusok. Ezt a helytelen szülői magatartást látva a gyermek is utánozza őt, hiszen könnyebb a sikerelenségbe belenyugodni, mint apró lépéseket tenni a javulás, ill. javítás felé.

Korán, – már az alsó tagozatban – magára hagyja sok szülő a gyermekét a tanulási, vagy éppen serdülőkorú problémáival. Nem elég visszakérdezni a pedagógusoktól, hogy „mit csináljak vele?” – együtt kell működni gyerekeknek, szülőknek, pedagógusnak.

A szerteágazó problémák megoldásához keressük közösen továbbra is az utat!

Kissné Németh Ibolya
Gyermekjóléti Szolg. mb.

HEGYKÖZSÉGI TÁJÉKOZTATÓ!

Minden szőlőtermelő és borkészítő éves munkáját minősíti az az eredmény, amelyet a végtermék – a bor produkál. A jó borkészítés alapvető és elengedhetetlen feltétele a jó minőségű, megfelelően beérett szőlő!

Nem véletlenül alakult ki ezen a borvidéken az a hagyomány, hogy a szüretet Teréz napjával lehet csak elkezdni. A magas savtartalmú ezerjő szőlő sava október elejétől lassan fogynak, szépen „lekerekednek”, a bogyó cukortartalma pedig nő. Az így szüretelt szőlő mustja nem igényel javítást, a bor minősége pedig jó, vagy kiváló lesz. Ne higgye senki azt, hogy egy 15 mustfokos must 20 fok-ra javítás után azonos minőségű lesz egy 20 mustfokos szüretelt szőlő mustjával! Ugyanakkor azonban tudni kell azt is, hogy az illatos fajták illat - zamatanyaga az érés előrehaladtával csökken, az ilyen szőlőből készült borokban nem található meg a ma annyira divatos gyümölcs illat. Ezért ezeket a fajtákat ún. technológiai érettséggel kell szüretelni, ami megfelelő cukortartalmat és a lehető legtöbb illatot jelenti.

Természetesen döntő fontosságú az adott időszak időjárása, amely adott esetben érzékeny termés kiesést okozhat. Ma a világon jelentős bortultermelés tapasztalható, ami számunkra azt jelenti, hogy csak a legjobb, vagy a legügyesebben reklámozott borokat lehet eladni.

A legjobb alapanyagot is el lehet rontani nem megfelelő borászattal!

Az alkalmazott borászati technológia – az alapanyag minősége után – a másik döntő fontosságú szempont a bor minőségére. Nem kell mindig drága gépekre, bonyolult felszerelésekre gondolni – általában a legegyszerűbb a legjobb. Számos példa igazolja, hogy egyszerű pinceműveletekkel készített bor jobb minőségű mint sok szuper technológiával készített. (Persze itt sem célszerű átesni a lördök oldalára!)

Csókakő a Móri Borvidék része, annak kb. 1/10-e. Lássunk most kevés összehasonlítást a többi hegyközségi verseny eredményével:

Mór, induló minta:	141 db
arany:	8 db
ezüst:	36 db

bronz:	50 db
oklevél:	44 db
kizárt:	3 db

Csákberény, induló minta:	46 db
arany:	2 db
ezüst:	8 db
(8 pont feletti)	8 db

Zámoly, induló minta:	28 db
arany:	1 db
ezüst:	4 db
(8 pont feletti)	

A számok önmagukért beszélnek! Mielőtt azonban megtalálnánk a féltéglát a mellveregetéshez inkább nézzünk magunkba és találjuk meg az új javítanivalókat! A borvidéki döntő majd május 29-én – új nemzetközi versenyeken is bíráló zsűrivel – ismét mércét adhat. Én a hegyközség és a magam nevében további eredményes, jó munkát és újabb sikereket kívánok!

Bognár Endre
hegybíró

A minőségbiztosítás összefüggése az óvodai csoportlétszámmal

Az emberi tényező – tanítja a vezetélmélet – döntő fontosságú egy szervezetben.

Kiemelten hangsúlyos ott, ahol személyiség hat személyiségre, mint a nevelő-oktató intézményekben. A vezetőnek kiemelt feladata ezzel törődni.

Sok helyen azt mérik, hogy mit nyerhetünk az összevonásokkal, a 30-as csoportlétszámokkal:

– Bérek takaríthatók meg a leépített státuszok miatt.

– A gyermekcsoportok összevonása kevesebb ráfordítással több fejkvótát hoz. Ez is megtakarítás – pénzben!

Sajnos azt nem méri senki, milyen hozama lenne a 18 fős csoportoknak, ahol az egyre gyarapodó viselkedészavaros, képességfejlődésben lemaradt gyermekeket minőségbiztosítással lehetne iskolába engedni. Így tanulási zavar nélkül sikeresen lehetne elsős. De ezt ki érzi ebben a korosztályban, kinek veszteség ez?

A szülő, a gyerek, aki utálja az egészséget. Érzékeli az iskolapedagógus is, és

megkezdődik a kálvária! Mindennek mérhetősége ekkor a társadalom számáján „elenyésző.”

Mikor válik mérhetővé? Akkor mikor már túl nagy az ár.

– kimarad az iskolából.

– csavarog, bandázik, kezelhetetlen, veszélyezteti a környezetet,

– drog-rabbá válik, öngyilkos lesz, a fiatalok börtönébe kerül.

Tisztelt Olvasók! Lehet, hogy azt gondolják túl merész, pesszimista ez a következtetés! Lehet. A statisztikák – mert ezt a negatívumot mérni képesek – kimutatják. Azt is, hogy mindez kora gyermekkorra, kisgyermekkorra vezethető vissza. Felelősséggel döntő intézményfenntartónak foglalkoznia kell azzal, hogy mérje a pozitív hatását annak, ha nem „heringes dobozba” kényszerítik a gyermekeket.

A törvény kimondja: a 3-6-7 éves gyermeknek mint fejlődő személyiségnek különleges védelemhez van joga. Ezt nem csak akkor kell emlegetni, amikor egy konkrét személy sérti e jogot,

hanem akkor is, amikor pénzügyi hiányra hivatkozva teszi ugyanezt az illetékes. Minőség és csoportlétszám. Minden pedagógus tudja, hogy a sikeres iskolakezdés előzménye a nyugodt, kiegyensúlyozott, érzelmi biztonságot, fejlődési lehetőséget nyújtó óvodáskor.

A 3-6-7 éves gyermekek szeretnek kortársak között lenni, igénylik a közösséget. A pszichológia tudománya bebizonyította, mely ártalmak érhetik a gyereket ha túlszűfolt, idegeket, hallást romboló, mozgásában gátolt gyermekcsoportban kell lennie. Márpedig a 30-34 fős óvodai csoportok ilyen környezetet adnak, a fejlődő személyiségnek. Ilyen körülmények között a jólképzett, elhivatott óvodapedagógus is elindul a fegyelmezés felé, amely mint tudjuk – mármint a fegyelem – a nevelés eredménye kellene hogy legyen, nem az eszköze. A tömeget nevelni nem, csak fegyelmezni lehet. Ez a módszer pedig nem vezethet a jövő század alkotó, folytonos megújulásra képes ember neveléséhez!

Ács Imréné óvodavezető

Fehérvárról ezüst éremmel tért haza a TBC!

A TBC ezüst érmet szerzett a Tűzoltóság által X. alkalommal megrendezett Szent Flórián Kupán. A bajnokságban a csókakői csapat a harmadik helyen áll, a Magyar Kupából sajnos kiestünk.

A TBC május 8-án meghívott csapatként részt vett a Tűzoltóság által megrendezett Szt. Flórián Kupán, amelyen a csókakőiekén kívül még kilenc gárda vett részt. A mezőnyt két csoportra bontották. A TBC az „A” csoportban szerepelt, ahonnan veretlenül első helyeztként jutott tovább az elődöntőbe. Tőlünk másodikként még tovább ment a Hungária, valamint a „B” csoportból a Siófok és a Fedél Kft. Az „A” csoportban a következő eredményeink születtek: TBC–Érd 3:0, TBC–Dunaújváros 5:0, TBC–NK Hungária 2:2, TBC–Rendőrség 1:1. Az elődöntőben a Siófok csapatát kaptuk, akiket 2:0-ra sikerült megvernünk. A másik ágon az NK Hungária hetesekkel legyőzte a Fedél Kft.-t 5:4-re, így a kupadöntőt a TBC az NK Hungáriával játszotta. Sajnos a végére nem sikerült megfelelően összpontosítani, mert 1:1-es félidő után 3:1-re elvesztettük a döntőt. Így csapatunk ezüst éremmel tért haza Székesfehérvárról. Úgy érzem az eredmény miatt nem kell szégyenkezni, és ezért a teljesítményért mindenkit, aki a tornán részt vett dicséret illet. A Szt. Flórián Kupa végeredménye:

1. NK Hungária
2. TBC Csókakő
3. Siófok
4. Fedél Kft.

A TBC-nél maradva, a körzeti bajnokságban a Kisebbséget 10:1-re, a Feltörekvőket 5:1-re győztük le. A bodajki Gaja Vendéglőtől viszont 7:0-ás vereséget szenvedtek el fiaink. A móri Holec Szikvíz el-

len azonban 6:4-es győzelemmel javítottunk.

Csókakő felnőtt válogatottja a Ráckeresztúrt fogadta a Magyar Kupa 4. fordulójában. A bravúr most elmaradt, mivel a magasabb osztályú csapat 5:2-re győzött ellenünk.

A végéhez közeledő bajnokságban kiélezett küzdelem közepette tartjuk magunkat a harmadik helyen. Idegenben Fehérvárcsurgót 5:3-ra, majd itthon Soponyát 4:2-re győztük le. Külön öröm volt a vezetők és a szurkolók számára, hogy a Soponya elleni mérkőzésen a tartalékoktól, a felnőttekhez felkerült Preszter György, a mérkőzés 78. percében bajnoki gólt szerzett. Ugyancsak hazai környezetben 1:0-ás vezetés után, kikaptunk 2:1-re a Nádasdladánytól. Ezzel a vereséggel egyre távolabb kerülünk a második helytől, és a bronzérem megszerzésének esélye is veszélybe került.

A Sárkereszttest kilenc emberrel drámai, és izgalmas mérkőzésen idegenben 2:0-ra győztük le. A felnőttek következő ellenfelei a Kőszárhegy, és a Jenő gárdái lesznek.

Befejezésül nézzük mi történt a Tartalékkal a közelmúltban. A tartalékok a Soponya ellen 4:1-re győzedelmeskedtek, majd Nádasdladánytól (hasonlóan a felnőttekhez) 2:1-re kikaptak. A Sárkereszttes elleni mérkőzés elmaradt, mivel az ottani tartalékok visszaléptek a bajnokságtól. A tartalékok legközelebb a Tácot és a Dinnyést fogadják majd.

Fürész György

Önkormányzati Hírek

Kábeltelevízióval kapcsolatban:

1999. július 1-től:

1. Az Eurosport helyett várhatóan a Hungarosport csatorna lép be, valamint a TV-3 is rendszeresen működni fog.

2. A karbantartási díj várhatóan 400 Ft/hó összegre emelkedik a jogdíjak emelkedése miatt.

További fejlesztések is várhatóak.

Tanulás szabadidőben

Szeptemberben a TIT (Tudományos Ismeretterjesztő Társulat) tájékoztatót küldött iskolánknak. Vállalkozó kedvű diákok jelentkezését várták különböző feladatmegoldó versenyekre.

Sokan a matematikát választották, mi hárman pedig a magyar nyelvtan mellett döntöttünk. A feladatok játékosak és fejtörők voltak. Kiszelyné Zsuzsáné, Molnárné Marika néni és családtagjaink is sokat segítettek nekünk a feladatok értelmezésében.

A 309 résztvevőből 13., 19. és 24. helyezéssel büszkélkedhetünk. A verseny nagyon tetszett, jövőre is szeretnénk részt venni.

Ezúton is köszönjük az iskolának a szellemi és anyagi támogatást.

**Csöngedi Veronika, Harangi Ágnes
Kis Katalin 7. osztály**

Ezúton is köszönetet mondunk mindazoknak, akik anyagi segítségükkel hozzájárultak templomunk belsőjének szebbé tételéhez.

Továbbra is kérjük a még segíteni szándékozókat, adományait, a már korábban meghirdetett módon szíveskedjenek eljuttatni a templom pénztárába.

**Csókakői Egyházközség
Képviselő Testülete**

Önkormányzati hírek

1. Kiszely István a Képviselő-testület Szociális Bizottságának Elnöke megemlítette azt a lakossági igényt, hogy a szociális juttatások jogosultsági feltételeit szélesebb körben ismertessük. Ezen igénynek teszünk most eleget, amikor a Képviselő-testület 8/1997.(V.1.) sz. rendeletében szereplő juttatásokat és azok feltételeiről tájékoztatjuk a Tisztelt Lakosságot:

A Képviselő-testület 1997-évi hatállyal alkotta meg a 8/1997.(V.1) sz. rendeletét a szociális rászorultságtól függő pénzbeni ellátásokról, melyet már több ízben módosított, igazodva a törvények által megkövetelt változásokhoz.

A rendelet hatálya kiterjed az Önkormányzat területén élő állandó tartózkodásra jogosító igazolvánnyal rendelkező állampolgárokra.

A meghatározott feladatköröket az 1993.évi III. tv. értelmében a Képviselő-testület gyakorolta, de ezt a bizottságra és a Polgármesterre ruházta át.

Minden ellátásra vonatkozó igény kérelem alapján kerül elbírálásra, melyet az igénylő ill. törvényes képviselője nyújthat be. Ehhez csatolni kell az igénylő és a vele egy családban (család = egy háztartásban életvitelszerűen együtt lakó közeli hozzátartozók) élő személyek jövedelmére vonatkozó igazolást ill. nyilatkozatot. Ha szükséges (pl. közgyógyellátási igazolvány esetén) a kérelmet alátámasztó orvosi igazolást. A 14 éven felüli, nappali tagozaton tanuló családtag iskolalátogatási igazolványát. Elvált szülők esetén a tartásdíjról szóló igazolást.

Ha a döntéshez szükséges a Szociális Bizottság környezettanulmányt végezhet.

A támogatások köre igen szűk, illetve a jogosultsági feltételek szigorúak:

- a) Jövedelempótló támogatás
- b) Időskorúak járadéka

- c) Rendszeres szociális segély
  - d) Lakásfenntartási támogatás
  - e) Ápolási díj
  - f) Átmeneti segély
  - g) Temetési segély
  - h) Közgyógyellátás
- igényelhető a Szociális Bizottságtól ill. a Polgármestertől

A jogosultsági feltételeknél a családban élők 3 havi átlagos jövedelméből számított egy főre jutó nettó havi jövedelem az irányadó, ami nem lehet több a mindenkori nyugdíjminimumnál. Jelenleg 15.350 Ft/hó. A jövedelem számításnál figyelembe kell venni a munkaviszonyból származó havi nettó jövedelmet, a családi pótlékot, a gyermektartásdíjat, nyugdíjat. Egyedülálló nyugdíjas esetén az egy főre jutó havi jövedelem – átmeneti segély esetében – elérheti a nyugdíjminimum kétszeresét (30.700,-Ft).

Lakásfenntartási támogatás igénybevételekor igazolni kell a pénztételei kölcsön 1 havi összegét, a havi fűtésátlagot, vízdíjat 5 m³/család, villanyszámlát 70KW/család/hó, szemétszállítási díjat.

Közgyógyellátásra jogosító igazolvány kiadására vonatkozó kérelemnél az illetékes gyógyszerár – kizárólagos közgyógyellátásra felírható gyógyszerek árát tartalmazó – igazolását a havi gyógyszerköltségről, melynek meg kell haladnia a nyugdíjminimum 30%-át (4.605 Ft/hó).

Elbíráláskor a jogosultsági feltételeknek együttesen kell fennállniuk.

Bővebb felvilágosítást, az esetleges szükséges nyomtatványokat a Polgármesteri Hivatalban megkaphatjuk.

2. Elkészült a Tűzoltószertár felújítása. Az épület egy részét a megalakult Ifjúsági Klub veheti birtokba. Kérjük a Tisztelt lakosságot segítsék a fiatalokat a helyiségek berendezésében, bútorokkal egyéb berendezési tárgyakkal.

3. Az üdülőterületen – sajátos módon – megoldhatatlannak bizo-

nyult a kommunális hulladék elszállítása, környezetünk tisztán tartása. Ez nem önkormányzatunkon múlik. A kihelyezett konténerek üresen tátonganak, míg mellettük felhalmozódik a személt. Lomtalanítás után találkozhattunk olyan tárgyakkal, melyet a heti szemétszállításkor nem visznek el. Ennek költsége egyrészt többletköltséggel terheli az önkormányzat költségvetését, másrészt sérti azon üdülőtulajdonosok tisztaság utáni igényét, akik eleget tesznek ilyen irányú kötelezettségüknek. Kérjük ügyeljenek jobban környezetünk tisztaságára!

4. Több alkalommal felhívtunk már a Tisztelt Lakosságot figyelmét a járdákra benyúló ágakkal okozott balesetekre. Az útkereszteződések az elburjánzott növényzettől beláthatatlanok. Kérjük akik érintettek, nyessék meg a fákat, bokrokat!

Kerüljük a baleseteket.

5. 1999. májusára hirdetett rajzpályázat elbírálásra került. A nyilvános eredményhirdetésre 1999. június 19-én a ballagáskor kerül sor. Emlékeztetül a díjak:

- I. díj: 50.000 Ft
- II. díj: 30.000 Ft
- III. díj: 20.000 Ft

A zsűri egy 10.000 Ft-os különdíjat is megszavazott.

Csókakői
 hírek A Polgármesteri Hivatal Lapja

Kiadja:
Csókakői Önkormányzat
8074 Csókakő, Petőfi u. 3.
Telefon/Fax: (22) 422-001

Felelős kiadó:
Végh Konrád
polgármester

Példányszám: 450 db

Csókakői hírek

A Polgármesteri Hivatal Lapja

III. ÉVF. 7. SZÁM

1999. JÚLIUS

Tisztelt Lakosság!

1999. május 1-ig lehetett leadni a Tánkos Grafika által „Ilyennek látom Csókakőt” címmel meghirdetett rajzpályázat műveit. Ezt követően 7 fős zsűri (Dr. Tánkos László, Halász János, Révay Gyula, Sörédi Pál, Kiszely István, Takácsné dr. Hanák Mária, és Végh Konrád) értékelte a beérkezett pályázati anyagot.

A 90 színvonalas rajz közül nehéz volt kiválasztani a díjazottakat. Végül 2 első, 3 második, és 4 harmadik, valamint egy különdíjas művet választott ki a zsűri. A 10 nyertes fiatal (valamennyi általános iskolás), összesen 110.000 Ft pénzdíjat és díszes oklevelet vehetett át a nagyérdemű közönség előtt, a csókakői általános iskola tanévzáró ünnepén, a 8. osztály ballagásán.

A pályázatot sikeresnek minősítette az egész bizottság mennyiségben és minőségben egyaránt. A verseny sikerét látva, ígéretet kaptunk a jövő évi pályázat ismételt kiírására.

Engedjék meg, hogy köszönetet mondjak minden résztvevőnek szép rajzaikért. Külön köszönöm a két rajztanár Halász János és Révay Gyula aktív részvételét, ill. az iskolaigazgatónak, Sörédi Pálnak segítő munkáját.

Végh Konrád
polgármester

Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

Csókakő Községi Önkormányzat Képviselő-testülete június 23-án tartotta ülését. 4 napirendi pont megtárgyalására került sor.

Elsőként Makk Gyula, a Sportkör Elnöke tájékoztatta a Testületet az 1 éves időszakban végzett munkáról. A tájékoztatót a Képviselő-testület elfogadta.

Ezt követően Végh Konrád polgármester beszámolója következett az elmúlt ülés óta eltelt időszak fontosabb eseményeiről. A Polgármester Úr ismertette községünk 700 éves évfordulójára tervezett kiadvány készültségi fokát, elmondta, hogy június elején Nagyvenyim községben a „Három szombat” településrendezési verseny kontroll polgármestereként vett részt. Községünk közvilágításának korszerűsítésére vonatkozó szerződés aláírásra került, tájékoztatta a Képviselő-testületet, hogy július 1 napjától a Kajmáti II. kút beindul és a vízkőlecsapódást gátló poli-foszfát adagolása megkezdődik. Az óvodánál elhelyezésre került a gyermek áthaladást jelző tábla, megtörtént a szakhatósági bejárás a buszmegálló elhelyezése érdekében. Június 9-én egy konferencián vett részt, melyen a szennyvízberuházással kapcsolatos információk hangzottak el az érintett minisztériumok részéről érkezett előadókkal. 3 konténert kellett megjavítani,

melyet a községben lakó szakemberek társadalmi munkában végeztek el. Június 19-én az iskolai ballagáson megtörtént a rajpályázat eredményhirdetése. Június 22-én a várrekonstrukciós munkák kapcsán bejárás volt, melyen részt vett a NKÖM, az OMVH képviselője, a kivitelező, a Várbarátok Társasága Elnöke, valamint a Polgármester.

A Képviselő-testület a polgármester tájékoztatóját elfogadta.

Harmadik napirendi pont a Bejelentések voltak, melyet Fűrész György a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság Elnöke kezdte meg. Elmondta, hogy a Bizottság 5 hónap gazdasági helyzetét vizsgálta át. Észrevételeiket jegyzőkönyvbe rögzítették, melyet a gazdálkodási előadóval megbeszéltek. Javaslatot éltek az irattári selejtezéssel, a szeszfőzde értékesítésével, a Polgármesteri Hivatal felújításával, valamint a falunap eseményeivel kapcsolatban. A Képviselő-testület a javaslatot megvitatta és a következő megállapításokat tette: Az iratok selejtezésére vonatkozóan a Jegyzőnek programot kell készítenie. A szeszfőzdet nem kívánja értékesíteni, inkább a bérleti szerződés felülvizsgálata mellett döntött. A polgármesteri Hivatal felújítására – az építési telek értékesítéséből származó – 1 millió Ft-t biz-

tosított. A Polgármester úr tájékoztatót tartott a falunapi programról, melyet a Képviselő-testület elfogadott.

Szóba került a szippantott szennyvíz elhelyezésének kérdése. A Képviselő-testület elfogadta a FEJÉRVÍZ Rt. által ajánlott befogadási díjat és felhatalmazta a Polgármestert a móri önkormányzattal való megállapodás aláírására. A Fejér Megyei Szent György Kórház Diagnosztikai Centrum megnyitásához a Székesfehérvár Megyei Jogú város Tűzoltósága magasdaru vásárlásához kért anyagi támogatást, melyeket a Képviselő-testület forráshiány miatt elutasított.

A képviselő urak jelezték az utak rossz állapotát: Vár utca, Deák utca, Ezerjő út, Petőfi S. u. Kossuth L. utcai híd jelenlegi állapotán változtatni kell, ismét szóba került a járda fölé benyúló faágak, az útkereszteződéseket balesetveszélyessé tevő belógó ágak eltávolításának szükségessége. Amennyiben a tulajdonosok ismételt felszólításra sem teszik meg, az önkormányzat megbízásából egy erre alkalmas személy az ágakat eltávolítja.

A Képviselő-testület legközelebb szeptember 29-én tart ülést.

Takácsné dr. Hanák Mária
 körjegyző

Néprajz mindenkinek

JÚLIUS

Szent Jakab hava-Nyárhó
Oroszlán hava
(VII. 23 – VIII. 23.)

Ebben a hónapban mindössze három jeles napot említ a könyv melyből a néprajzi rovat táplálkozik (Gelencsér József-Lukács László: Szép napunk támad). Sajnos egyikben sincs Csókakőről említés. Mégis ajánlom olvasásra, mert területünkön a Móri-völgyben és hazánk számos vidékén érdekes, szép hagyományok maradtak fenn e jeles napokon.

„Sarlós” Boldogasszony
(júl. 21.)

Az elnevezés a többi Boldogasszony ünneptől történő megkülönböztetés miatt utal az aratással való kapcsolatra. Ám területünk népe a gabonavágás kezdetét – mint láttuk – Péter-Pálhoz fűzi.

A Bodajkiak hagyománya szerint *Sarlós Boldogasszony* hajnalán a nap gyönyörű színekben kel fel, csodálatos látványt nyújt. A képzet mögött nyilván Szűz Má-

ria Napbaöltözött Asszonyként történő leírása (János Jelenések 12.), és számos ábrázolása, megjelenítése keresendő.

Sarlós Boldogasszony időjóslo napnak számított. Az Ipoly vidékén ha ekkor esett az eső, úgy negyven napos folytatást lehetett várni. A bodajki eredetű időjósolás szerint „ha Sarlós Boldogasszony vizez, akkor sokáig vizez”. Azaz ha ünnepén esik az eső, akkor utána még sokáig fog esni. Fehérvárcsurgón ezzel egyhangzóan akként vélekedtek, a sarlós boldogasszonyi eső négy hétig tart.

Jakab (júl. 25.)

Az első vértanúságot szenvedő apostol ünnepe. (A régi naptár szerint július Szent Jakab hava volt.) Időjóslo napnak számított. Tápén (Csongrád megye) a szél irányától függően vártak hideg, vagy enyhe telet. A székelyeknél a fényes idő nagy hideget, az eső meleget jelzett előre. A székesfehérváriaknál ha e napon sok a fehér fülleg (felhő), virágzik a hó,

azaz a télen is sok lesz belőle. Fehérvárcsurgón hitték: „Szárak Jakab, hideg tél.” Sárkeresztesen egy régebben természetett korai szőlőfajtát *jakabszőlőnek* neveztek.

Anna (júl. 26.)

Szent Anna ünnepe az asszonyi kendermunkára figyelmeztető nap. Hódmezővásárhely környékén a gazdasszony parancsára aratás után, Anna napján nyűtte a kisbéres a kendert. A székely asszonyok is ekkor láttak munkához.

Területünkön a sárkeresztesiek szintén Anna napkor húzták ki a földből, *nyűték a kendert*. A vászon alapanyagául szolgáló növényt maguk dolgozták fel, de részben helyi, részben zámolyi takácsmesterekkel szövették meg. A kender termesztése itt a termelőszövetkezet megalakulásáig (1959) folyt.

Csákváron a nyári vásárt Anna napkor tartották.

Kiszelyné
Mensáros Zsuzsanna

OVI- HÍREK

Elbúcsúztunk!

Ismét eltelt egy év, elérkezett az a nap, amikor a nagycsoportos gyermekektől elbúcsúztunk.

Vegyes érzelmek kerítenek bennünket hatalmukba ilyenkor.

Egyrészt örülünk, hogy a gyermekeink a szülők, az óvó nénik és a dajkanénik gondoskodása, nevelése eredményeként elérték

arra a szintre, hogy iskolások lehetnek. Másrészt sajnáljuk őket, mert kikerülnek védő szárnyaink alól. Elhagyják az óvodát, melyet még nem jellemez a teljesítménycentrikusság. Ez az egyetlen intézmény, ahol a gyermekek felszabadultan élhetik mindennapjaikat. Nincsenek erejüket meghaladó feladatok, ezáltal sikerélményhez jutnak, mely növeli önbizalmukat. A játék – mind a személyiségfejlesztés legfőbb eszköze – minél jobban előtérbe kerül.

16 nagycsoportost búcsúztattunk. Szívből kívánjuk, hogy úgy szeressék az iskolát ahogyan az óvodát szerették.

Hisszük, hogy ott is olyan gondoskodás, feltétel nélküli szeretet veszi őket körül, amellyel három-négy évig elárasztottuk őket.

Bízunk abban, hogy simogató kezek, szeretettől áradó szemek óvják majd ezeket a szeretetre, törődésre annyira éhes apróságokat. Mert a szeretet – tapasztalhatjuk munkánk során – csodákra képes!

Megszelidíti még az oly „elevennek, neveletlennek” tűnő gyermeket is.

Búcsúztunk hat Szülői Munkaközösségi tagtól is. Hosszú évekig szolgálták intézményünket munkájukkal. Hogy kik voltak ők? Csöngedi Károlyné, Bognár Istvánné, Fűrész Tiborné, Katona Zoltánné, Tóth Marika, Sztrakay Gáborné. Köszönjük, hogy velünk voltak!

Végül a Kedves Szülőkhöz közvetíték néhány gondolatot a rohanó élet közepette:

– Ha ma kihagyod az esti mesét, holnap már lehet, hogy nem is kéri a gyermeked.

– Ha ma nem ülsz oda vele a társasjáték mellé, előfordulhat, hogy a jövő héten már késő lesz.

– Ők ma gyerekek, s nem pótolhatod be az önfeledt legózást, bábozást úgy öt év múlva, amikor már kevésbé szorítanak a megélhetési gondok, amikor már nem kell új szőnyeg vagy függöny az ablakra.

– Ha most kihagyod az együtt-lét meghitt perceit, évek múltán

talán már a meghitt beszélgetéseket sem igénylik.

– Ha most nem sétálsz velük kézen fogva, akkor pár év múlva végleg elengedik a kezéd, és kapaszkodó nélkül elsodródhatnak.

Visszahozhatatlanok és megismételhetetlenek a gyermekkor napjai, hetei, hónapjai. Téglák ezek, amelyből és amelyre a felnőtt élet felépülhet.

Ha sok téglá hiányzik, labilis lesz az építmény!

Ács Imréné óvodavezető

Tippek kánikula idejére!

Végre itt a nyár. A legkedvesebb évszak azonban hátrányokkal is jár: este fáradtan és izzadtan érünk haza. Az izzadás természetes, sőt életfontosságú jelenség, csökkenti a megemelkedett testhőmérsékletet és a verejtékkal salakanyagok is távoznak a szervezetünkből. A verejték 99%-a víz, 1%-a só és anyagcsere-végtermék. A kellemetlen testszag a bőr felületén élő baktériumok következménye. Nyáron a mosakodás nem elegendő, ha egész nap frissen és tisztának akarjuk érezni magunkat.

Ehhez néhány ötlet:

1. Csak természetes eredetű textíliákat viseljünk, és ne fogyasszunk kávé, alkoholt, csípős ételeket.

2. Akinek fáradt, duzzadt a lába, sós forró lábfürdő hatására a duzzanat hamar lelohad.

3. Fáradt, dagadt szemeken gyorsan segít a jégmaszk. A mélyhűtőben készített jégkockákkal dörzsöljük át a szem, a nyak és a dekoltázs környékét. Fokozza a

bőr vérellátását és kisimítja a ráncokat.

4. Kezdjük a napot gyümölccsel és joghurttal és igyunk naponta legalább 2 liter ásványvizet. Ezzel pótoljuk a verejtékezésével elvesztett ásványi anyagot.

5. Divatos amerikai fodrászok trükkje: fülledt nyári este kellemesen felüdít a jeges vízzel végzett fejbőrmasszázs. Lehűti a szervezetet, és javítja a fejbőr vérkeringését.

6. A váltakozó hideg-meleg zuhany is hatásosan frissít. A zuhanyozást langyos vízzel kezdjük, majd fokozatosan emeljük a hőfokot és hideg vízzel fejezzük be. Ezt ajánlatos többször megismételni.

Egy speciális légzésgyakorlat ellazítja az egész testet. Kezeinket belégzéskor a fejünkre, kilégzéskor pedig a hasunkra tegyük. Gyakorlat közben a légzésre összpontosítsunk.

A nyár veszélyei

Néhány mondat a napégésről:
A túlzott napozás okozhatja. Legtöbb ilyen sérülés felületi

égés, amely bőrpírral, viszketéssel és érzékenységgel jár. Súlyos esetekben a bőr rákvörös és hólyagos lesz és az áldozat napszúrás is kaphat.

Teendők:

1. A sérültet árnyékba vagy ami még jobb, egy hűvös szobában elhelyezni.

2. Lehűteni a bőrt hideg vízzel vagy hideg fürdővel.

3. Gyakran itatni vele hideg vizet. Ha az égés enyhe, kozmetikai vagy gyógyászati hűtőkenőcs enyhíti a panaszokat.

Kiterjed hólyagosodás vagy egyéb bőrsérülés esetén orvosi ellátás szükséges!

Néhány mondat az ételmérgezésről:

Fertőzött étel okozhatja, amelyben vagy baktérium, vagy olyan anyag van, amelyet az ételben lévő baktériumok termelnek.

Leggyakoribb a szalmonella baktérium okozta ételmérgezés.

Tünetei:

Émelygés és hányás
– Görcsös hasi fájdalmak

- Hasmenés
(esetleg véres széklet)
- Fejfájás
- Láz
- A sokk jelei
- Ájulás, eszméletvesztés

Az ételmérgezés megelőzése:

- A húst, baromfit és tojást alaposan megsütni, hogy elpusztuljanak a kórokozók.

- Soha nem tartani ételt hosszabb ideig melegben, mert a baktériumok elszaporodnak anélkül, hogy az ételen bármi is látható lenne.

- A főzés előkészítésekor kezünk mindig legyen tiszta, ha kezünkön seb van, viseljünk kesztyűt. Mérgezés gyanúja esetén azonnal hívjon orvost.

Jó egészséget!

Végh Konrádné

Tanév-záró

Iskolánkban 1999. június 19-én tartottuk tanévzáró ünnepélyünket egybekötve nyolcadikosaink hagyományos ballagásával, búcsúztatásával.

Az iskola tanulmányi eredményét, valamint a kitűzött feladatok megvalósítását vizsgálva a tantestület megállapította, hogy eredményes tanévet zártunk. Örömmel jelenthetem, hogy iskolánk minden tanulója megfelelt a tanterv által előírt követelményeknek. Külön öröm, hogy tíz kitűnő és 13 jeles tanulmányi eredményt elért tanulóval büszkélkedhetünk.

Kitűnő tanulóink:

2. osztályból Fűrész Éva és Pintér Adrienn, 3. Osztályból: Hartl Judit, 4. Osztályból Karger Judit, 5. Osztályból: Lőrincz Szilvia, 6. Osztályból: Fűrész Petra, Máhr Adrienn, 7. Osztályból: Kis Katalin, 8. Osztályból Hartl Anna, Stumpf Gábor.

Hartl Anna és Stumpf Gábor 8 éven át minden tanév végén kitűnő eredményt értek el, ezért külön díszoklevélben és dicséretben részesültek.

Jeles tanulóink: Steiner László, Bognár Lívia, Svárda Andrea, Lőrincz Andrea, Cseszneki Nikolett, Remete Andrienn, Fűrész Anna, Preszter Balázs, Biró Nikolett, Sáfár Melinda, Lőrincz Renáta, Kucsorka Gyöngyi és Bócz Lívia.

Az iskolai tanulmányi munka mellett az országosan meghirdetett tanulmányi versenyeken is

Nyugdíjas Klub

A júniusi számban arról tájékoztattuk a lakosságot, hogy a klub életében változás történt. Részleteket ezért nem közöltünk mert a tagsággal még nem volt megtárgyalva. Most pedig részletekkel is szolgálhatunk.

A klubesték lényegében nem változtak. Csupán annyiban, hogy bizonyos dolgok pozitív irányban elmozdultak. Nem fordul elő, hogy amíg az elnök beszámolót tartott nem mindenki kísérte figyelemmel és külön beszélgetést folytattak. Ez zavarólag hatott.

Elértük, hogy mindaddig míg az aktuális témákat megbeszéljük a tagság teljes csendben figyel és megtisztelteti ezzel azt a klubtagot akinél a szó van.

Meghallgatjuk azokat a klubtársainkat akik saját költésű verssel, vagy valamelyik költőnek egy szép versével színesebbé teszi az estéket. Ez alkalommal Suralik Sándor klubtagunk saját költésű versét adta elő. Én pedig Vörösmarty Mihály 1847 írott „A szegény Asszony könyve” című versét olvastam föl. A jövőben is szívesen fogadnánk egy-egy klubtagtól egy versét, prózát vagy akár élménybeszámolót amivel színesebbé tehetnénk estéinket.

Nem hagyhatjuk el azt a szép szokásunkat, hogy kéthavonta megtartjuk a tagjaink névnapjait egy kis köszöntővel.

Megállapodtunk egy énekkar létrehozásában amellyel szeptember 11-én, Csókakő 700 éves évfordulója alkalmával kívánunk szerepelni.

Megtiszteltetés számunkra, hogy egyik klubtagunkat – Suralik Sándort – felkérték arra, hogy a 700 éves évforduló alkalmára saját maga által költött verset adjon elő. Az ünnepélyvel kapcsolatos témákról későbbiekben foglalkozunk.

A legközelebbi feladatunk egy fűdéssel egybekötött kirándulás megszervezése.

Az est fénypontja a magyar nóta, amely Kaiser István harmonika kíséretével néha tovább tart, mint ahogy terveztük. Természetes ez azért van mert jól érezzük magunkat. Ezért kérjük Csókakő időskorú lakosságát, hogy minél többen jöjjenek el és szerezzenek maguknak egy kellemes gondtalan estét. Ha úgy érzik, hogy érdemes, szívesen látjuk őket tagjaink sorában.

Rüll Henrik

Nyugdíjasklub vezető

eredményesen szerepeltek tanulóink:

Az Észak-Pest Megyei Matematikai Tehetségfejlesztő Központ által szervezett szakköri versenyen 7 tanulóink vett részt, közülük az élmezőnyben végzett Lőrincz Szilvia 5.o. tanuló, Fűrész Petra 6.o. tanuló és Kucsorka Gyöngyi 7.o. tanuló.

A Budapesti Ismeretterjesztő Társulat által szervezett feladatmegoldó versenyen 10 tanulóink indult, közülük jó helyezést ért el: Csöngedi Veronika, Harangi Ágnes és Kis Katalin.

A Fejér Megyei Honismereti Egyesület által szervezett vetélkedőn 4. osztályos tanulók vettek részt, összesen 8 tanuló, közülük 4-en a megyei döntőn szerepeltek jó eredménnyel: Fűrész Anna, Karger Judit, Klupács Erna, Weiger Balázs.

A megyei német szépkiejtési versenyen I. helyezést ért el Bócz Livia 8. o. tanulóink.

Harmadik, negyedik osztályos tanulóink a TITOK országos levelező tanulmányi versenyben három csapattal egy egyéni versenyzővel neveztek. Két csapatunk 90% feletti teljesítménnyel zárta a versenyt. Közlekedési hétpróbán is részt vettek tanulóink, eredményes szereplésükért négyen ingyenes táborozásban vehetnek részt.

Részt vettek tanulóink Táncos László grafikus művész által meghirdetett „Ilyennek látom Csókakőt” rajzpályázaton. A művész által felajánlott 110.000 Ft-ot a zsűri a legjobb rajzok között szétosztotta. Köszönet a Művész úrnak a felajánlott jutalomért.

A nyertes pályamunkákért az emléklapokat a polgármester úr a tanévzáró ünnepélyen osztotta ki.

Nyertes tanulóink:

Két első díj: Hartl Anna, Balázs Dávid, Három második díj: Bogárnár Katalin, Rébék Nagy János, Szendi László.

Négy harmadik díj: Pálmai Krisztina, Fűrész Valéria Petra, Ujságh László, Lőrincz Szilvia.

Egy különdíjat adott ki Táncos László művész úr: Máhr Adrienn munkájáért.

A sport terén is sikereket értek el tanulóink. Testnevelő tanárunk 6 sportággal foglalkozott: labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, torna, atlétika, asztalitenisz. Részt vettek a házi, körzeti, diákolimpia, tömegtorna, mezei futóversenyeken. Az elmúlt évben több, mint 100 érmet hoztak haza versenyzőink.

Tanulóin délutáni elfoglaltságai közé tartozik a művészeti alapiskola tanszakjain való részvétel 96 tanuló veszi igénybe a művészeti alapiskola szolgáltatásait az alábbi tanszakokon: dzsesszbalett, képzőművész, szolfézs, gitár, furulya, zongora, fafaragó, rajz, kézműves.

Búcsút vettünk nyolcadik osztályos tanulóinktól, akik nosztalgiával gondoltak vissza az elmúlt időre, de reménykedve tekintenek a jövőbe. Mindannyian továbbtanulnak, felvételt nyertek az általuk választott iskolába.

Juhász Gyula versidézetével búcsúzunk tőlük:

„Induljunk hát vígan és reménykedve

A boldog szép jövő elébe

Miénk a hely a Nap alatt

Míg szívünk bátor és szabad”

A ballagás egy 50 évvel ezelőtti ballagást is felidézett. 50 évvel ez-

előtt 1949-ben szerzett diplomát iskolánk volt igazgatója Borbély József és felesége Borbély Józsefné Mayer Etelka. Sajnos iskolánk volt igazgatója ebben az évben elhunyt őt már nem tudtuk körünkben köszönteni. Borbély Józsefné Etanéni eljött, szeretettel vették körül volt tanítványai és munkatársai, jó érzés volt az elmúlt élményeket, eseményeket felidézni. A megemlékezés virágai kíséretében nagyon sok boldogságot és jó egészséget kívánunk a volt igazgató néninek, sokak tanító nénijének, Eta néninek.

Sörédi Pál
igazgató

Hégyközségi tájékoztató

Formabontóan 1999. május 22-én a szabadban rendeztük meg a Csókakői Hégyközsége borversenyét. A borversenyre soha nem látott érdeklődés mellett 71 borminta nevezett! Őszintén örülök és nagyon köszönöm minden résztvevőnek az indulást! Nagyon komoly előrehaladásnak tartom, hogy sok termelő felismerte azt, hogy a borverseny szakmai kitekintést, megmérettetést és reklámot is jelent. Remélem jövőre még többen kilépnek eddigi közönyükből és növelik a résztvevők számát!

A költségek oroszlánrészét a hegyközség viselte (palackok, dugók, nevezési díjak, ajándékok, zsűri, stb.). Jó megoldásnak ígérkezett – és nagyon jól bevált –, hogy a gyönyörű idő-

ben 30 fok melegben sátor alatt ülő és bíráló zsűri közvetlenül a pincéből tökéletesen „pincehideg” bort kóstolhatott. A volt Zichy pince szépsége, a környék szabad tere, a gyönyörű panoráma egyaránt felejthetetlen volt. Ez különösen a helyi borverseny után egy héttel tartott borvidéki döntő zsűrijének véleményeként nyert megerősítést.

A minták száma miatt két zsűri dolgozott, a zsűri elnöke a nemrég még a Kertészeti Egyetem Borászati Tanszékének adjunktusaként dolgozó Herczog Edit országgyűlési képviselő volt. Tagjai a helyi zsűri állandó képviselői voltak azzal a megszorítással, hogy saját hegyközségében a zsűritag nem bírálhat. Valamennyi zsűritag végzett borász szakember, akik az elmúlt 30 év helyi borászati vezetői voltak.

Eredményeinkre igazán büszkék lehetünk! A bevezetett 71 minta az alábbi helyezéseket érte el:

Arany érem:	Ajándék:
Linz István – sauvignon blanc	20.000 Ft-os első díj
Végh Donát – ezerjő	kerti ülőgarnitúra
Bognár Endre – rajnai rizling	metszőolló
Bognár Endre – zefír	metszőolló
Bognár Endre – tramini	Vidikon Kft óriás pezsgő
Vécsei Béla – merlot	szakkönyv
Vécsei Béla – tramini	szakkönyv
Horváth Csaba – oremus	szakkönyv
Végh Ferenc Szívár. – ezerjő	locsolótömlő
Jelena László – ezerjő	szakkönyv

A 20 pontos bírálati rendszerben az **aranyérmesek** 18,5 és 20 pont között, az ezüstérmesek 17,5 – 18,5 a bronzérmesek 16,5 – 17,5, a 16,5 pont alattiak oklevelesek.

Ezüst érmet: 18 borminta ért el, ezek közül 12 volt 18 pont feletti. Ez azért volt jelentős, mert ettől a ponthatártól a bor részt vehet a borvidéki döntőn.

Bronz érem: 27 minta

Oklevél: 16 minta

Az eredmények önmagukért beszélnek, itt ilyen még nem volt! Valamennyi résztvevőnek gratulálok, ezen a borversenyen jó érzés volt Csókainak lenni!

A helyi borverseny után egy héttel szintén a Zichy pincénél került megrendezésre a 18 pont feletti borok versenyére. Az 56 mintát 6 fős – nemzetközi versenyeken is bíráló – zsűri kóstolta. Az új Európai-Uniós harmonizáció miatt a borvidéki dön-

tők hibapontos bírálati rendszerben vesznek részt. Ez a rendszer jelentősen eltér a korábbi magyar 20 pontostól. Ebben a rendszerben az 56 mintából:

- 1 db nagy aranyérem
- 10 db aranyérem
- 25 db ezüstérem
- 17 db bronzérem
- 3 db oklevél helyezés született.

Ebből csókakőiek:

arany:

- Makk Márton – ezerjő
- Nyirán Ferenc – ezerjő
- Linz István – sauvignon

Ezüst:

- Horváth Csaba – szürkebarát
- Bognár Endre – tramini
- Bognár Endre – rajnai rizling
- Bognár Endre – zefír
- Bognár Endre – zenit
- Vécsei Béla – tramini
- Kiss Miklós – sárga muskotály
- Fürész György – olaszrizling
- Fürész György – rizlingszilváni
- Szok Pál – vegyes fehér

Bronz: 7 fő

Oklevél: 2 fő

Az eredmények némileg meglepőek lettek, egyes borok látványosan előre törtek, mások visszaestek. A bírálókat szerint a 3 aranyérmes plusz a tavalyi aranyérmesek indulhatnak az augusztus 16-i országos versenyen. Az indulni szándékozók 6 palack bort kell küldjenek és 8.000 Ft nevezési díjat befizessenek! A nevezési díj befizetését a borvidéki tanács átvállalja. Mindkét borverseny tükrében mind a magam, mind a két zsűri nevében gratulálok és további sikereket kívánok! Az eredmények azt mutatják, hogy jó úton járunk, de rávilágítanak hibáinkra is. Ezeket ki kell javítani, de legalább is csökkenteni! Eredményeinkre büszkék lehetünk, jövőre még jobbakra törekszünk!

A borverseny eredmények részletes közzélése e helyen nem lehetséges. Ha bárki tájékoztatást kíván a részletekről, az bármikor felkereshet.

Bognár Endre
Hegybíró

Bajnok a Dinnyés!

A legalacsonyabb osztályban az idei év bajnoka a Dinnyés csapata lett. Verekedés miatt a 65. percben félbeszakadt a Tác elleni mérkőzés. Az idén megszűnik a Körzeti Bajnokság, helyette az FMLSZ Megyei III. osztályt indít.

A csókakői felnőtt csapat az újság legutóbbi megjelenése óta négy bajnoki fordulót játszott. Sajnos az eredmények felemásra sikeredtek. A 26. Fordulóban Kőszárhegy gárdáját fogadtuk hazai környezetben, akiket 3:2-re sikerült legyőznünk. Ezután Jenőre látogatott csapatunk, ahol váratlan 3:0-ás vereséget szenvedtünk el. Ez azt jelentette, hogy a Nádasladánnyal helyet cseréltünk, és a bronz érem megszerzésére már csak matematikai esélyünk volt, mivel a mi sorsolásunk kedvezőtlenebb. A 28. fordulóban a Tác ellen léptek pályára fiaink. Csókakő 4:0-ás vezetésnél a 65. percben a mérkőzést, a játékosok között kialakult ütészvités szakította meg. A táciak közül az egyik néző beszaladt a játéktérre, akit a rendezők levezettek onnan. A játékvezető Szabó Szilárdot, és a táciak 7-es számú játékosát kiállította. A kiállítások sajnos, ekkor már nem oldották fel a kialakult feszültséget, s a nézőtérre tovább folytatódott az összetűzések, aminek következtében a játékvezető lefújta a mérkőzést. A táciakat végül is a rendezők segítségével siető hazai szurkolók közreműködésével sikerült megfékezni és a pálya környékén a rendet helyreállítani. Az incidens miatt, azonban fegyelmi tárgyalást rendeltek el, ahol az ügyet kivizsgálták. A játékvezetői jelentés, és mind két fél meghallgatása után a Fegyelmi Bizottság a Tác csapatát marasztalta el. Szabó Szilárdot és a táciak 7-es számú játékosát két bajnoki mérkőzéstől eltiltották. Jogosnak ítélték meg a rendezők fellépését a magukról megfélemedezett táci nézők és játékosok tekintetében. A táciakat pedig kötelezték, hogy két egymást követő mérkőzésükön szövetségi ellenőrt kell saját költségükön biztosítani.

Az ezt követő hétvégén a bajnoki cím várományosa a Dinnyés látogatott el hozzánk. Nagyon sokan jöttek ki erre a mérkőzésre, s a dinnyésieket is sok szurkoló kísérte el. Ez talán annak is köszönhető volt, hogy amennyiben Dinnyés győz vagy döntetlen, akkor Csókakőn ünnepelehetik a bajnoki címet. Mi pedig, ha veszítünk vagy döntetlen, akkor a bronz érem matematikai esélye is elszáll. Természetesen a miénk mindent megtettek, hogy ezt megakadályozzák. Az első félidőben Ábele Márton gyönyörű góljával már 1:0-ra vezettünk, de az ellenfél a második félidőben kiegyenlített. Így a mérkőzés végeredménye 1:1 lett. A bajnokságot pedig a Dinnyés nyerte meg. A dinnyési szurkolók bajnokot avattak Csókakőn. Nekünk viszont világossá vált, hogy lecsúsztunk a dobogóról, az utolsó fordulóban a 4. Helyért kell küzdeni.

A tartalékok két mérkőzést játszottak. A Tációt 4:1 arányban verték meg. A dinnyésiektől viszont, 4:3-ra kaptunk úgy, hogy 3:1-re vezettünk a meccs során. A tartalékok a 6. Helyen állnak a bajnokságban. A felnőttek és a tartalékok idegenben, az utolsó fordulóban a Füle ellen lépnek pályára.

A következő idényben a legalacsonyabb osztályú bajnokságok szervezését, rendezését a megyei szövetség átveszi a városi szövetségtől. Így a Körzeti Bajnokság helyett III. osztályú bajnokságot rendeznek. A lebonyolítást a városi szövetségre bízzák, és mérkőzéseinkre megyei játékosokat küldenek ki. Azt, hogy az utánpótlás milyen formában kap majd helyet az új kiírásban még nem tudjuk.

A TBC is tovább folytatta a bajnoki szereplést. A Rózsavölgyi SC-t 11:3-ra vertük, majd a nagy riválisától az ESSO-tól 3:2-re kaptunk. A Mór Ker. Kft-t 3:2-re, az FC. Hammerstein II. csapatát 7:1-re, a gárdonyiakat 10:2-re győztük le. A TBC 27 pont birtokában a 3. Helyen áll. A tavaszi idényből még egy mérkőzés maradt hátra a móri Biogén ellen, akik a 4. Helyen várják a folytatást.

Befejezésül szeretném megköszönni a sport vezetősége nevében a kedves szurkolóknak, hogy az elmúlt idényben minden hazai mérkőzésre ilyen szép számban kijöttek, és lelkesen elkísérték még idegenbe is csapatunkat. Kérjük, hogy a továbbiakban is így biztassák, támogassák Csókakő futballcsapatát.

Fűrész György

Önkormányzati hírek

Július 1-től augusztus 1-ig amíg a központi kapacitás tart, bruttó 12.500 Ft MATÁV telefonvonal igényelhető Haász Zoltánnál a 06 20 9879597-es telefonszámon.

Kérjük a Tisztelt Lakosságot a környezetében érzékelt hibákat, hiányosságokat jelezzék az Önökhöz közel lakó képviselőnek, vagy jelentsék be a Polgármesteri Hivatalban.

Tájékoztatjuk a Tisztelt Lakosságot, hogy a kábeltv. Csatornái közül az Eurosport helyett a HUNGARO Sport látható, illetve egy vételi lehetőséggel bővíteni fog kínálatunk, a TV-3-mal.

Az utóbbi adás paramétereit később közöljük.

Csókakői hírek

A Polgármesteri Hivatal Lapja

Kiadja: Csókakői Önkormányzat

8074 Csókakő, Petőfi u. 3.

Telefon/Fax: (22) 422-001

Felelős kiadó:

Végh Konrád polgármester

Példányszám: 450 db

Csókakői hírek

A Polgármesteri Hivatal Lapja

III. ÉVF. 8. SZÁM

1999. AUGUSZTUS

Tisztelt Lakosság!

Engedjék meg, hogy néhány szóval tájékoztassam Önöket középületeink állapotáról. Mint bizonyára tapasztalták, közösségi házaink, elsősorban a tekepálya és annak kiszolgáló egységei, valamint polgármesteri hivatalunk a leglepusztultabb. Ez a kb. százhusz éves épület mindig a falu előjáróinak munkahelye volt. Annyira leromlott, hogy halaszthatatlanná vált felújítása. A restaurálás után várhatóan hosszabb időre megoldott lesz hivatalunk állaga.

Lakótársaim jogos igénye valósul meg a munkák végeztével: egy olyan helyiséget is kialakítunk, ahol különböző üléseket, esküvőket kulturáltabb körülmények között rendezhetünk meg.

Kérem tisztelt lakótársaimat, hogy amennyiben egészségük és idejük engedi, munkájukkal járuljanak hozzá ehhez a munkához. Önzetlen segítségüket előre köszönöm.

Tisztelettel:

Végh Konrád
Polgármester

Tájékoztató

A gyermeknevelési támogatás igénybevételének feltételeiről az 1993. évi III. tv. rendelkezett. A jogosultság megállapítása a tv. szerint jegyzői hatáskör volt, a támogatást a helyi önkormányzatok folyósították.

1999. január 1-től a támogatásra való jogosultságot az 1998. évi LXXXIV. tv. szabályozza.

A 23.§ szerint a támogatásra jogosult a szülő, nagyszülő, nevelőszülő, gyám, aki 3 vagy több kiskorút nevel. A legfiatalabb gyermek 3. életévének betöltésétől a 8. életév betöltéséig jár a támogatás. 4 óras keresőtevékenység vállalható, amit otthon kell végezni. A tá-

mogatás szociális rászorultságtól független.

Az ellátást az új tv. szerint a lakóhely szerint illetékes Megyei Egészségbiztosítási Pénztárnál lehet kérni (8000 Székesfehérvár, József A. u. 42.)

A támogatás összege a mindenkorai nyugdíjminimummal egyenlő (15.350 Ft jelenleg) amelyet nyugdíjjárulék terhel. Ez alapján a támogatott szolgálati időt szerez.

A fentiek alapján tehát nem a Polgármesteri Hivatal folyósítja az ellátást. Kérem, igényük bejelentésénél vegyék ezt figyelembe.

Takácsné dr. Hanák Mária
Körjegyző

Nyár

Nyár van, érlel a Nap. Ilyenkor a legtöbb ember a pihenést, a kapcsolódást, az új feladatokhoz való feltöltődést keresi.

Természetesen vannak olyanok is, akik keményen dolgoznak, akiknek most érik be munkájuk gyümölcse, amiből a legtöbb ember éhét, szomját oltja.

De a nyár mégis egy lassabb, komótosabb, lazább életmódot jelent – legalább pár hétig, esetleg hónapig. Sokan vagyunk, akik ilyenkor elvonulunk feltöltődni, számot vetni az eddig végzetekkel, figyelembe venni, mások ho-

gyan értékelik tetteinket. Megkérdezzük magunktól: neked mit teremt a nyár, milyen hangok vannak a kacagásodban? Súlyosak a szavaid, de vajon a tapasztalattól? Több van-e benned, mi magadnak elég: nyár, hőség, öröm?

Ebben a „lelassult” világban a gondolatok is mások, mint a hétköznapokban. Sok olyan dolog jut az eszünkbe, amire egyébként nem gondolnánk. Fontossá válhatnak tárgyak, a környezetünk, az otthonunk, ami a hétköznapi hajszában elveszíti jelentőségét.

A mezőgazdaságról

Az aratás kellős közepén vagyunk. A Medárd-i esőzések késleltették 10 napot az árpa és a repce betakarítást, de július 19-től újra munkába állhattak a kombájnok és elkezdődött az őszebúza aratása. A minőség elég jónak mondható 30-as siker felett, ellenben a viharok okozta kár, a sok csapadék nem marad nyomtalanul. Sok gabonát elfektetett, a koraiak csírázásnak indultak, vagy éppen szemkipergésen estek át. Ezek mellett számolni kellett belvizes foltokkal, vagy éppen árvízszerűen lezúdult csapadékkal. Ennek ellenére reméljük az idei kenyérünk biztosítva lesz az aratás befejeztével.

A felvásárlási árak mérsékeltek, ami jelentheti azt is, hogy 1–2 hónap tárolás után elég szépen emelkedhet, mivel nincs tavalyi szintű termés.

Most egy kicsit a kertészeti növényekről: körzetünkben július 1–15 -ig 166 mm csapadék esett, amely rendkívüli volt, a gyümölcsök (meggy, cseresznye, kajszli, őszibarack) felrepedtek, betakarításuk nagyon gyors feldolgozást követelt meg.

Sajnos az említett problémák miatt sok gond is volt az átvételével, ami a VB és Társa Kft-nál történt Mórton.

Nagyon fontos növényvédelmi feladatokra szeretném felhívni a tisztelt olvasók figyelmét.

Szőlőben a peronoszpóra és lisztharmat fertőzés van és súlyosságára való tekintettel ajánlom a felszívódó és a kontakt szerek egyszerre történő kipermetezését, a védekezés hatékonysága miatt.

A sok csapadék hatására a meggy és cseresznyefáinkat a szedés után ne hagyjuk védtelenül, mert erős fertőzésnek voltak kitéve, így pedig idő előtt elvesztik lombjukat.

Szabó Gyula
Falugazdász irodavezető

Nyugdíjas Klub

Az előző számban már tájékoztatást kapott a lakosság a klub minőségi változásáról. Sajnos az időjárás kiszámíthatatlansága bizonyos fókig a klubtagok megjelenési létszámát is befolyásolta. A sok esőzés miatt felhalmozódtak a munkák, amit akkor kellett elvégezni amikor az idő engedte. Ez bizony néha egybeesett a klubesténkel.

A fentiek ellenére az összegyűlt tagság szinte mindig a 35–40 fős létszámot elérték ami jónak mondható.

A mai napon elkészítettük a július 26-án megtartandó klubestre a meghívókat ami szám szerint 64. Természetesen több olyan meghívó van ahol nem csak egy hanem két fő szerepel (férj és feleség). A fentieket figyelembe véve a Nyugdíjasklub él és jó úton halad annak ellenére, hogy azért akadnak néha zökkenők.

Ezek azonban nem olyan mérvűek, hogy a klub életét befolyásolhatná.

Természetesen a vezetőség követi azt a megkezdett utat amit kijelölt magának. Fő célunk mindent a tagokkal a tagokért.

A tagság határozatát (természetesen többségi) nem lehet egyéni külön úton megváltoztatni.

Beszámoltunk arról, hogy július 9-én – többszöri időegyeztetéssel – közös kiránduláson vettünk részt. Agárdon voltunk a termálfürdőben ahol jól éreztük magunkat. Hazafelé Zámolyra mentünk a „PEDRO” étterembe ahol megfelelő kiszolgálásban volt részünk. Sajnos zene nem volt és ezt mindenki tudta, ezért 15 óráig maradtunk a fürdőben.

Itt véleménykülönbségek adódtak főleg azért mert idős személyeknek fárasztó volt, és otthon még munka

várt rájuk. Ezt sajnos nem mindenki értette meg. Volt egyéni kezdeményezés a tagság tudta és megkérdése nélkül. Ami számomra fájó és elfogadhatatlan hogy a vélt sérelmeket a feleségemnek címezték holott semmi köze nem volt az ügghöz a Zámolyon történt eseményekhez.

Ezért kérek mindenkit hogy a vélt vagy valós sérelmeket velem közöljék és én meg fogom keresni a megfelelő megoldást.

Klubgyűléseinket a hivatalos program befejezése után a szép vers szavalás vagy felolvasás teret nyert, vagyis a tagság igényli.

Természetesen A Kaiser István klubtársunk harmonika kíséretével a szép magyar nóta sem maradhat el.

Rüll Henrik

Nyugdíjas klub vezető

AUGUSZTUS

**Kisasszony hava – Nyárutó
Szűz hava (VIII. 24–IX. 23.)
„Úr színeváltozása (aug. 6.)**

Az országban sokfelé vélekednek úgy, hogy e napon kapja meg színét, kezd színesedni a szőlő. Az általunk vizsgált területeken is általánosan ismert, hogy az Úr színeváltozásakor változik a szőlő színe. Más vélemény szerint e napon fordul meg a tőkén a szőlőfürt, a fej, s kezdődik az érés.

Donát (aug. 7.)

Donát vértanú valószínű ókeresztény püspök, esetleg katona volt, akit a szőlősgazdák és a szőlőskertek védszentjeként tartanak. Nyelvetületünkön a jeles borvidékeken alakult ki a Donát-kultusz: így a Balaton-felvidéken, Somlóhegyen, Pécsen, Egerben, Szerencsen, Tokajban, Kolozsváron emeltek a szent-

nek szobrot, kápolnát (templomot). Nem véletlen tehát, hogy a nagy bortermelő Csókakő templomát 1772-ben Donát tiszteletére szentelték fel. A csókakőiek Dónátot a szőlők és a gyümölcsösök védőszejtjének tekintik, aki távoltartja az égháborút és a jégesőt.

Donát mellett a szőlőtermelők Európa-szerte a harangok csodás, viharelhárító erejében bíztak. A harang szavával akarták a jégverést hozó felhőket eloszlatni, a pusztító zivatart eltéríteni. Sok harang feliratában szerepelt: „Fulgura frango” – „Megtöröm a villámokat”.

Egy múlt század végi hírlapi tudósítás szerint a felhők elleni harangozás általános gyakorlat volt Fejér megye községeiben és székvárosában is. Sőt, Székesfehérváron 1880 körül elcsaptak egy szőlőhegyi kerület, mert nem harangozott a veszélyesnek mutakozó felhők elébe.

A csókakői katolikus egyházi iskola rektora (tanítója) kötelességei közé tartozott 1783-ban az is, hogy szüret idején a vihar ellen harangozzon. Csókakőn jóval később is megkondították a zivataros idő kezdetével a viharharangot. Különösen az észak felől érkező felhőket tartották veszélyesnek, jégesőt hozónak. A harangszóra a hívek Donát tiszteletére szentelt gyertyákat gyűjtöttek, imádkoztak, s könyörögtek a szentnek, hogy távolítsa el a jégesőt.

A csókakőiek képzeletében Donát személye, ünnepe – melyen búcsújukat tartják – szorosán összefonódott az esővel, a viharral. A július végi szárazság idején, mikor a kukoricának különösen kell a csapadék, bíztatták egymást: „Gyün a csókai bucsu, maj lessz esső!” Van aki úgy tartja: „Dónát hetibe mindig vihar szokott Csókára gyünnyi. Vagy jégeső, vagy hatalmas zápor. Búcsú

hetibe mindig gyün. A búcsúsok azt mondták, ha búcsú szombatján nem gyün meg az eső, akkor egy hónapig nem lesz!”

1900-ban a móri szőlősgazdák 43 viharágyút szereztek be a jégverés elleni védekezésre. A viharágyúk csókakői működéséről is tudunk. Az emlékezet szerint a Látóhegyen felállítottat Szent Vendel, a Magyarországon lévőt, a viharveszélynek jobban kitett Szent Dónát néven tisztelték. Emlegetik, hogy a csókakői Öreghegyen egykor Dónát-körösz is állt.

Donátot ma is kétnapos „bucsu”-val ünnepli meg a falu. A község legnagyobb ünnepére általában az augusztus 7-e utáni vasárnap és hétfőn kerül sor. A meghívott vendégek, rokonok gyakran már szombat este jönnek. Vasárnapra a más településről érkezettek szinte ellepik a falut. Ekkor van a vidékiek bucsuja, azok vendégül látása. (Másképp a templom bucsuja.) Tíz órakor ünnepi mise, utána ünnepi ebéd parasztos ételekkel (húsleves, baromfi, rántott csibe, pörköt, tötött paprika, sült liba,

sütemén), este bál. Bucsuhétfőn van a csókaiak bucsuja, a falu bucsuja. A vendégek távoztával megtartják maguknak az ünnepet, épp úgy, mint a karácsony vagy húsvét másnapját. A munkahelyekre se mennek be, szabadságot vesznek ki.

Nagyboldogasszony (aug. 15.)

Mária mennybemenetele napja, Nagyasszony nap területünk katolikus lakosságának egyértelműen ünnep volt. A reformátusok is számon tartották, valamelyest meg is ünnepelték. Jellegéből következően egyesek asszonyi dologtöltő napnak tekintették.

Két Boldogasszony köze (aug. 15–szept. 18.)

Nagyboldogasszony és Kisasszony ünnepe közé eső mintegy három hetes időszakot sok helyen a gazdasági élet szempontjából szerencsésnek vélték. Különösen az asszonyi munkával, a baromfiakkal kapcsolatos tevékenységek jártak sikerrel. A csókakőiek mondták: a kétasszony

közi csirke a legjobb, mert abból nem pusztul el olyan sok, és hamar nő. Általános volt, hogy a két asszony nap közti tojást eltették télre, mert úgy vélték, jobban eláll. Az eltevésnek különböző módzatai alakultak ki. Legegyszerűbb eljárás az volt, hogy a tojásokat kosárba, ládába, fazékba helyezték. Sokan a tojássorok közé papírt raktak. Azután hidegebb vagy levegőjárta helyre, a pincébe, a kamrába vagy a padlásra vitték. Tehát semmi baja nem lett, karácsony utánig egészséges maradt. Mások a padláson kiöntött gabona, különösen az árpa és a búza közé dugdozták. Ismerték azt a módszert is, hogy fazékba egy sor búzát, egy sor tojást váltogatva raktak. Többen hígabb, oltott mészbe is tették, bár elhangzott olyan vélekedés, hogy ez nem jó megoldás, mivel a tojás a héjon keresztül beveszi a mész ízét. A jelzett időszakból származó tojások félrerakása máig élő gyakorlat.

Kiszelyné
Mensáros Zsuzsanna

VAKÁCIÓ-Ó-Ó!

Itt van a VAKÁCIÓ-Ó-Ó! Hallottuk már egy hónapja a tanévzáró ünnepélyen.

Szerencsések azok a családok, ahol örömteli ez a felkiáltás, mert gyermek és szülője közösen tervezhetnek „nyári napirendet”, beleszólva kívánságokat, anyagi lehetőségeket, szülők, nagyszülők szabadságot idejét beosztva...

Családlátogatásaim során sajnos kevés helyen tapasztaltam tudatos terveket. Tovább emelkedett azoknak a gyermekeknek a száma, akik a családi háttár miatt váltak veszélyeztetetté. Ők azok, akik állandó feszültségben élnek: többek között és az alkoholizmus, a munkanélküliség miatt megromlott a szülő-szülő, majd a szülő-gyermek közötti kapcsolat is. Lankadt a szülők figyelme, sok család nevelési elveiben zavar támadt; kényelmességből következtelenség tapasztalható. Szinte áldozatnak érzik, ha időt fordítanak gyermekükre –

sportolnak, kirándulnak ..., csak hivatkoznak arra, hogy a gyermekükért „mindent megtesznek” és pénzkérésbe menekülnek. Az ilyen magára hagyott gyermek könnyen sodródik a nála 1–2 évvel idősebb társak, vagy felnőttek világába, ahol olyan tapasztalatok részesévé válhat, amelyeket koránál fogva nem képes feldolgozni.

Újkeletű probléma több családban az is, hogy a fiatal „otthagyja” az általa választott középiskolát, közben mindenkit és mindent szid. A tankötelezettségi törvény szigorodni fog; most is bünteti azt a szülőt, aki elmulasztja kötelességét, nem gondoskodik, gyermeke iskolábajárásáról, nem szoktatta arra, hogy ott értékelhető módon tanuljon a gyerek, felszerelése ott legyen...

A kimaradt fiatal hogyan alakít majd iskolai végzettség nélkül jövőt – nem egyszer felelőtlenül életre – hívott saját gyermeke számára, mit fog neki mondani, miből fogja eltartani?!

A jól kiválasztott tv műsorok, a kötelező olvasmányok megismerése elősegítik az új tanév indulását. Még van idő a tartalmas időtöltésre, legyen mindennapos, ellenőrizhető feladat is.

A mulatóhely látogatás, főleg éjszakába nyúló kicsapongás nyáron sem engedélyezett.

Az önkormányzat Képviselő-testülete és a Gyermekjóléti Szolgálat további lehetőségeket keres. Pl. társulási szerződést vállal a bodajki Családjóléti Szolgálattal, így lehetőség nyílik az ígért szerint pszichológus, ill. jogász segítségének igénybevételére, ha kéri a családok. Martonné Szűcs Aranka nyáron is szívesen ad tanácsot a hozzá fordulóknak.

Közösen eredményesebbek lehetünk!

Kisné Németh Ibolya
Gyermekjóléti Sz. mb.

VÁRHÍRADÓ

A Várbarátok Társasága által 1995-ben kezdeményezett régészeti-feltárási, állagmegóvási restaurálási program ebben az évben is tovább folytatódik.

Az elmúlt év régészeti kutatómunkája sok érdekes és meglepő eredményt hozott.

Megtaláltuk a barbakánban a farkasvermet, ami a vár védelmi rendszeréhez tartozott, – a török által épített ÉNy-i sziklaalapba vésett külső védőfal alapjait. Ezt a falat felépítve megkapjuk azt az ágyúállást ami a felvezető utat teljes szélességében védte. A régészeti munka július végén, augusztus elején tovább folytatódik az építő munkával párhuzamosan. A következő régészeti munka a kaputorony törmelékének átkutatása és ezzel a törmelékkel a barbakán kutatógödreinek betöltése. A várkápolna feltárása is elkezdődött. A kápolna állagmegóvása csak a feltárást követően kezdődhet el.

Június 22-én helyszíni szemlét, bejárást tartottunk a várban. Ezen részt vett a Kincstári Vagyoni Igazgatóság, az Országos Műemlékvédelmi Hivatal, az Állami Műemlék Helyreállítási és Restaurálási Központ tervezője a helyi Önkormányzat és Várbarátok Társasága képviselője. A helyszíni bejáráson az eddigi munkák értékelését végeztük és a következő feladatok tevéteit egyeztetettük.

Szeptember 11-én ünnepeljük a vár első említésének 700 éves évfordulóját. Erre az ünnepélyre készülve még nagyon sok feladatot meg kell oldanunk. A szervező, valamint a konkrét fizikai munka megoldása sok energiát köt le az önkormányzat és a várbarátok részéről.

Köszönetet mondok azoknak a helyi lakosoknak, üdülőtulajdonosoknak akik fizikai munkájukkal hozzájárultak a várrom állagmegóváshoz.

Munkájukra nagy szükség lesz a jövőben is. A mi munkánk teremtette meg azt a lehetőséget, hogy az elmúlt években és ebben az évben is központi támogatást kaptunk.

Csókakő 1999. július 27.

Sörédi Pál
Várbarát Társasága elnöke

MIT KELL TUDNUNK A MÉRGEZÉSRŐL?

A mérgezés gyakorta véletlenszerű, és olyan anyagoktól származik, amelyeket nap mint nap használunk. Lehet azonban szándékos is. (például gyilkosság, öngyilkosság.)

Előfordulhat otthoni vagy munkahelyi balesetként, vagy romlott étel, illetve mérgező növények elfogyasztása következtében. A gyógyszerek, vagy az alkohol is okozhatnak mérgezést, ha nagyobb mennyiségben kerülnek a szervezetbe.

A mérgezés felismerése és elsősegélye:

A mérgezés okozta panaszok és tünetek aszerint változnak, mi a mérgező anyag, hogyan és milyen mennyiségben jutott a szervezetbe. Az eszméletlenül levő áldozat vagy egy szemtanú beszámolhat a mérgezés előzményeiről.

Ha az áldozat eszméletlen, külső jelek (például a gázzal teli szoba, vagy üres gyógyszeres fiola) valószínűsíthetik a mérgezést.

A mérgezés gyanúja esetén mindig orvosi vizsgálatot kell kérni. Bár a mérgezés lehet halálos is, a legtöbb esetben sikeresen gyógyítható. Segít az orvosnak a kezelés megválasztásában, ha azonosítani tudja a mérget.

Háztartási mérgek:

A háztartások többségében található mérgező anyagok (fertőtlenítők, ragasztók, hígítók, növényvédő szerek.)

Ezek lenyelve, bőrön, nyálkahártyán felszívódva, belélegezve veszélyesek. A gyermekek fokozottan veszélyeztetettek.

– Elzárva kell tartani a mérgező anyagokat.

– A gyógyszereket zárt szekrényben elhelyezni.

Ipari mérgezések:

A munkahelyi mérgezés oka lehet például egy vegyszeres tartály kilyukadása vagy valamilyen súlyos üzemi baleset. Az ipari mérgezések a legtöbb esetben mérgező gázoktól származnak. A maró hatású anyagok kifolyása okozhat kémiai égési sérülést. Azok az üzemek, ahol veszélyes kémiai anyagokkal dolgoznak, kötelesek védő felszereléseket például oxigénlégző berendezést tárolni. A veszélyhelyzetben követendő eljárások leírását ki kell függeszteniük.

– Ha megtörtént a mérgezés, az áldozatot veszélyforrás közeléből el kell távolítani anélkül, hogy a segélynyújtó saját magát veszélyeztetné.

– A sérültet sürgősen kórházba kell szállítani.

Alkoholmérgezés:

Az alkohol olyan hatóanyag, amely gátolja a központi idegrendszer működését.

Kis mennyiségben rendszerint csak enyhe hangulatváltozást okoz. Nagy mennyiségben az összes testi és szellemi működés súlyos zavarához és eszméletlenséghez vezethet.

Az alkoholmérgezés veszélyei:

– Az eszméletlenül áldozatot fulladásveszély fenyegeti hátracsúszott nyelve, belélegzett hányadék miatt.

– Mivel az alkohol kitágítja a vérereket, fokozódik a hőveszteség, kritikus lehűlés alakulhat ki, ha az áldozat hideg környezetben van.

– Az alkohol hatása olyan panaszokat és tüneteket fedhet el, amelyek életveszélyes sérülésre utalhatnak.

Felismerés:

- Alkoholszagú lehelet.
- Mély alvás. Az áldozat esetleg felrázható, de gyorsan visszazuhan állapotába.
- Lángoló, verejtékes arc.

– Mély horkoló légzés.

– Feszés, telt pulzus.

Minden esetben orvos vagy mentő segítségét kérjük!

Gombamérgezés:

A mérgezés gombát az ehető gombáktól elkülöníteni csak biztos szakértelemmel lehet.

A gombamérgezés tünetei enyhébb esetben:

- hányinger, hányás, hasmenés, pupilla tünetek, pupilla szűkület, pulzus lassubbodás, vérnyomásesés.

Súlyosabb esetben:

Az előzőkhöz még májgyulladás, sárgaság, eszméletvesztés társulhat, mely gyakran halállal végződik.

Gombamérgezés gyanúja esetén, hánytatás, hashajtó, orvosi szén adása ajánlott, legfontosabb azonban a haladéktalan orvosi segítség! Csak gombaszakértő által ellenőrzött vagy hivatalos árustól származó gombát tanácsos fogyasztani.

Végh Konrádné
Körzeti ápolónő

Isten Országá elrejtett kincs.

Mt 13.44–52

Valóban elrejtette Isten az Ő országát az emberek elől? Ha ezt tette volna, akkor semmi esélyünk sem lenne arra, hogy valaha is felfedezzük és örüljünk neki. A természet színei csak a vakok számára rejtettek, annak titkai és csodái csak a szellemi és lelki intelligenciájukat nem használók számára maradnak láthatatlanok. Egy igaz barátság, vagy egy tiszta szerelem boldogsága csak a beteg lelkűek számára felfoghatatlan. Semmi sincs elrejtve! Csak megfelelő szemre van szükség!

A Teremtő minden áldását és kincsét felkínálta nekünk!

Így az Ő országa sincs elrejtve.

Hogyan látjuk és különböztetjük meg a dolgokat?

Az attól függ, hogy mennyit vagyunk képesek a valóságból meglátni.

Az emberek nagyon különböző fokon vannak. Ami az egyiknek jó az a másiknak rossz. Ami az egyiknek értékes kincs az a másiknak szemét... És ez nem ízlésen múlik, hanem a látáson, az igazságra való fókuszáltságon.

Alantas ember az, aki nem az ember szintjén él és lát, hanem lejjebb. Megelégszik az állat szintjével és annak tapasztalásával... Tehát neki jó minden ami élvezet és rossz mindaz ami fizikai erőfeszítést, fáradságot, vagy élvezetekről való lemondást igényel. Az ilyen ember csak az érzékeivel lát. Tehát a hasával, és egyéb testrészeivel lát és gondolkodik. Ami ezeken felül van az nem is létezik – láthatatlan marad – számára. Ez azt jelenti hogy a magasabb rendű képességei az értelme, a szíve és a szelleme a testének rabszolgátságában van. Végtelen nyomorúság és szegénység ez! Az ilyen ember semmiféle kincset nem képes felfedezni és birtokolni.

A természetes emberi szint ennél összehasonlíthatatlanul magasabb. Ezen a szinten élő embernek már van szellemi igénye. Ismeri a fegyelmet, féken tudja tartani a testét és az érzékeit azért, hogy kultúrát, tudományt, művészetet teremtsen. Szereti a rendet a környezetében és az életvitelében. Neki jó mindaz ami szép és igaz, tud gyönyörködni és

rácsodálkozni a világra anélkül, hogy tönkre tenné azt. Örömet leli az alkotásban, a sportban és minden olyan erőfeszítésben ami mozgósítja képességeit. Értelmével uralja testét és környezetét. Sokkal meszebbre lát, valódi és maradandó kincsekre tesz szert...

Az ember azonban természetfeletti. Erre tanít Jézus. Isten olyan kincset készített számunkra, ami még a legtisztább természetes szinten élő ember számára is elrejtett. Pontosabban: valóság, de a természetes tapasztalás és értelem számára láthatatlan. A természetes ember már érzi, hogy többre van hivatva, ezért nyugtalanul keres és valójában semmi sem elégíti ki. Még nem tudja, csak sejti, hogy a Végtelen az amit keres és amiben megnyugszik. Teljesen csak akkor nyílik rá a szeme, ha mindent odaad érte. Mi az a minden? Adhatunk-e önmagunknál többet? Igen, önmagunkat kell odaadni érte, mert az a kincs nem más, mint az Élő Isten, aki nekünk ajándékozta magát.

Ki az aki odaadja magát Istennek? Ki az a szerencsés és boldog ember,

1999. augusztus

aki a világ legjobb üzletét köti és így önmagáért a mindenség Urát kapja cserébe?

Aki Salamon királyhoz hasonlóan nem a világot és annak minden természetes gazdagságát keresi, hanem éber szívet. (lásd: 1Kir 3.5-12) Az éber szívű ember a legjobban látó ember. Nem hagyja ki a lehetőséget, mert a mi Urunk végtelenül jó és elébe megy az Őt keresőnek és hagyja megtalálni magát.

Ezért fogadjuk meg szent Pál figyelmeztetését és kerüljünk mindent, ami a szívünket tönkre teheti és a látásunkat beszűkíti.

Róm 13.11-14

„Éljünk tisztességesen, mint nappal, ne evés-ivásban és részegeskedésben, ne kicsapongásban és tob-

zódásban, ne civakodásban és versengésben. Inkább öltsetek magatokra Urunkat, Jézus Krisztust...”

Istennek és az Ő Országának felfedezése csak itt a földön lehetséges. Itt van alkalom rá. Ha lejár az idő és elszalasztottuk az alkalmat, már soha sem találjuk meg a kincset, mindörökké elvesztjük, de akkor mi is elveszünk.

Az idők végén kiválogatják a gonoszokat az igazak közül.

Nem az igazakat távolítják el a földről, hanem a gonoszokat.

1997 november 19-én

II. János Pál kijelentette:

„A 2000. évet nem a sötétség erői fogják uralni. Az új századot Isten

szerepete fogja beburkolni, a kegyelem időszaka lesz ez. Teljesülése az emberiség iránti szeretetének, ami minden egyes ember esetében is igaz.” Azután szent Ágoston szavaival folytatta: „Ne féljete, ez nem az öreg világ vége lesz, hanem az új világ kezdete.” A háborúnak és az agóniának ezekben a napjaiban tegyük magunkévá a Szentatya reményét. Isten gondoskodik a világ megtisztításáról, mert pizokban nincs jubileum...

Mi gondoskodjunk a szívünk megtisztításáról, hogy megláthassuk és birtokba vehessük az igazi kincset és boldogok lehessünk a földön...

Gerendai Sándor
Plébános

Balatonszepezd 1999.

Július 16-tól 25-ig 34 csókakói diákkal táboroztunk a Balaton partján. Hozzánk csatlakozott még 13 kincsesbányai diák és 13 labdarugó Mórról. Így összesen a kísérőkkel együtt 70 fő élt 10 napig a táborban.

Napfényes, meleg nyári napokat sikerült kifognunk. Nagy élményt jelent a hegyvidéki gyerekeknek a Balaton. A délelőtti sport és egyéb vetélkedők után minden gyereknek jólesett a Balaton kellemesen selymes hűsítő vize. Utolsó két nap esős, hűvösebb időjárása sem törte meg a gyerekek vidámságát.

Meglátogattuk a Hegyestű hegyet ahonnan gyönyörű kilátás nyílt a Káli-medencére és a kéklő Balatonra. 24-én szombaton Balaton-edericsre kirándultunk, megnéztük az Afrika kiállítását.

Köszönetet mondok a felügyelő pedagógusoknak Bognár Endréné-nek, Zsipi Gyulának és feleségének, aki sokat segített a programok lebonyolításában, kiválóan főző szakácsnőinknek Fűrész Jánosnének és Guber Jánosnének, élelmezésvezetőnk Zsolnai Mihálynének.

A szép tábori napokat sokáig nem fogjuk elfelejteni.

Csókakó, 1999. július 27.

Sörédi Pál
Igazgató

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Kérjük a Tisztelt Lakosságot a környezetében érzékelt hibákat, hiányosságokat jelezzék az Önökhöz közel lakó képviselőnek, vagy jelentsék be a Polgármesteri Hivatalban.

Tájékoztatjuk a Tisztelt Lakosságot, hogy a kábel tv. csatornái közül a Eurosport helyett a HUNGARO Sport látható, illetve egy vételi lehetőséggel bővült kínálatunk, a TV-3-mal.

Luxemburgi partnerünktől ajándékba kaptunk egy PENTIUM 400-as számítógépet, amit ez úton köszönünk.

Meghívó

Csókakó Község Polgármestere tisztelettel meghívja Önt
1999. augusztus 19-én 19 órakor kezdődő

FALUGYŰLÉSRE

Helye: Kultúrház Csókakó, Kossuth u.

Napirend:

- Aktuális kérdések – szennyvíz
- szeptember 11-i rendezvények
- Polgármesteri Hivatal építése
- Sport program ismertetése

CSÓKAKŐ AZ ÖTÖDIK HELYEN VÉGZETT

Csókakő az idei bajnokságot az ötödik helyen fejezte be, a tartalékok a hatodikok lettek és a TBC a harmadik helyen várja a folytatást.

Befejeződött a sportöltöző építése.

Sajnos a csókakői felnőtt csapat az utolsó fordulóban elszenvedett, 5:2-es fülei veresége miatt a negyedik helyről is lemaradt, így fiaink az ötödik helyen zárták az idényt. A Tartalék sem járt nagyobb sikerrel Fülén, hiszen 1:0-ás vezetés után ők is kaptak 4:1-re, igaz ez már az ő helyezésüket nem befolyásolta, a végelszámolásnál a hatodikok lettek. A Megyei II. osztályban augusztus 15-én a bajnokság, az erre vonatkozó célt az elnökség a bajnoki cím elérésében határozta meg. Egyesületünk egy felnőtt és egy ifjúsági (tartalék) csapatot indít a következő szezonban. A felnőtt csapatnál az edzők személye nem változott, továbbra is Zsipi Gyula és Jelena László látja el az ezzel kapcsolatos teendőket. A felnőttek megkezdtek a felkészülést heti két edzéssel. Edző mérkőzést is játszanak a Sárkeresztes, a Magyaralmás és az MTK Öregfiúk gárdáival.

A Tartalékok edzői tisztéről lemondott Magda István és Szabó Zsolt, helyettük Rapali László foglalkozik majd a fiatalokkal.

A kispályás bajnokság tavaszi fordulója is befejeződött. A TBC a Biogén együttesét győzte le 8:1 arányban. Így Tökbénák a harma-

dik helyen várták az őszi folytatást. Az őszi idény július 17-én kezdődött és a második helyen álló bodajki Gaja volt az ellenfél, akikkel csapatunk 2:2-es döntetlent játszott. A TBC ezzel az eredménnyel megtartotta a harmadik helyét.

A sportöltöző építését sikerült az idei évben befejezni. Az öltözőt 1988-ban kezdték építeni, az akkori Öregfiúk szervezésében. Az építkezés három szakaszra bontható, az első 1988-tól 1990-ig, a második 1992-től 1995-ig, a harmadik és egyben befejező szakasz pedig 1998-tól 1999-ig tartott. Az építkezés nagy részben társadalmi munkában folyt, most szeretnénk megköszönni a vezetőség nevében azoknak a munkáját, akik az öltöző építkezésénél, a pálya ehhez kapcsolódó rendberakásánál társadalmi munkában segítettek. Természetesen egy épület sohasem lehet teljesen kész, így a miénk sem az, hiszen vannak még apróbb munkák amit még el kell végezni, ehhez kérjük a tagság, a szurkolók és a szimpatizánsok további segítségét.

A tavalyi és az idei évben az öltöző kapcsán 820 óra társadalmi munkát vállalók névsora a következő: Agg Péter, Bálint Ervin, Bálint Péter, Buzás Antal, Czövek Sándor, Csöngedi Csaba, ifj. Csöngedi Csaba, Csöngedi Gyula, Csöngedi Roland, Farkas Géza, Fűrész András, Fűrész György, ifj. Fűrész György, Fűrész Lajos, Harangi Sándor, Hartl Ist-

ván, Jelena Gergő, Jelena László, Karger László, Király Géza, Király Imre, Király Péter, Lőrincz József, Makk Gyula, Molnár Gábor, ifj. Molnár Gábor, Palocsai Jenő, Pesti Jancsi, Rácz György, Rácz József, Rácz Mihály, ifj. Répási Ferenc, Rozsnyai Attila, Schweighardt Mihály, Schüller Fülöp, Steiner József, Steiner László, Steiner Máté, id. Stumpf Gyula, Szabó Szilárd, Szabó Zsolt, Szarka János, Varga Ferenc, Végh György, Végh Imre, Végh Kálmán, Végh Tamás, Zsipi Gyula, Zsolnai Tamás.

Adományokkal segített Zsolnai András 2db ajtólap, Keszei László 2 db ötszögű ablak, Karger László, 1 db ablak, Magyar József 1 rekesz sör, Zsolnai Tibor 1 rekesz sör, id. Fűrész György 1 rekesz sör, Schweighardt Mihály 1 rekesz sör, Makk Gyula 1 rekesz sör, üdítő, kávé, Hartl István 4 liter bor 2 rekesz szóda.

Fűrész György

Csókakői
 hírek A Polgármesteri Hivatal Lapja

Kiadja: Csókakői Önkormányzat

8074 Csókakő, Petőfi u. 3.

Telefon/Fax: (22) 422-001

Felelős kiadó:

Végh Konrád polgármester

Példányszám: 450 db

Csókakői hírek

A Polgármesteri Hivatal Lapja

III. ÉVF. 9. SZÁM

1999. SZEPTEMBER

Tisztelt Lakosság!

700 éves Csókakő.

Ezt a kerek évfordulót szeptember 11-én, szombaton fogjuk megünnepelni.

Magyarország közel 3200 települése között az 1074 lakosú Csókakő a kisebbek közé tartozik, azonban gazdag történelmi múltját bizonyító középkori vára, környékének varázslatos természeti szépsége és az itt termő finom borok mindig sok látogatót vonzottak ide.

Várunkat a Csák nemzetség építette, majd a tulajdonosa volt több királyunk ill. a Rozgonyi család, Báthoryak, Kanizsaiak, Nádasdiak, a törökök, Hochburgok, Lambergék. Ma az állam birtokában van. Közös erővel (a NKÖM, az OMvH, ÁMRK, SzIKM, a Kincstár és a helyi erők közös összefogásával) szeretnénk újjá varázsolni erődítményünket.

Az ünnepnap alkalmából jelent meg „700 éves Csókakő” című könyvünk. Falunk családjai 1-1 példányt térítésmentesen átvehetnek ünnepnapunkon a vár alatt.

Kérem jöjjenek el vár alatti rendezvényünkre, ünnepeljünk együtt!

Végh Konrád
Polgármester

A szeptember 11-i vár alatti falunap programok

De. 10.00-től majd	90 percben a határőrszenekar előadása a várból 90 percben tárogatón kuruc nótákat hallgathatunk
Du. 13.30-tól	Megnyitó Jelképeink (zászló, címer) felszentelése Kiadványunk bemutatása „Csókakőért” kitüntetések átadása
14.00	Nyugdíjas Klub műsora
14.25	Csókakői Néptáncgyűttes előadása
14.40	Móri Fúvósok
15.00	Országos határőrszenekar fellépése
15.20	Bakonyszombathelyi Néptáncgyűttes lép fel
15.40	Dr. Fazekas Mihály citerázik
16.00	Cs. Németh Lajos színművész előadása
16.15	Szabó Gyula színművész verseket ad elő
16.30	Kurucnóták tárogatón
16.50	Magyar Balázs Haditorna Klub 55 percben mutatnak be harci jeleneteket
17.45	Kobzos-Kis Tamás játszik és énekel
18.15	Los Andinos együttes műsora 60 percben
20.00	Viking együttes zenéjére utcabált rendezünk
22.00	Tűzijáték a várból

A középkori és mai étkekről az Őreg Prés étterem, az üdítőkről, a rövid italokról, sörökről a Kuckó-Várbüfé gondoskodik. Helyi borainkat Végh Donát és Bognár Endre kínálja. A Fejér Megyei Kézműves kamara segítségével kirakodó vásárt rendezünk.

Szeptember 12-én 8 órától 18 óráig kiállítás a művelődési házban

Szponzorok:

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
 Bali üvegművész, Csókakő, Arany J. u. 10.
 Kuckó-Várbüfé, Csókakő, Zrínyi u. 34. (Dezső András)
 Fejér Megyei Vöröskereszt
 Móri Vöröskereszt
 Pannon Pipe
 Őreg Prés Étterem, Mór
 Magyarországért Édes hazánkért Kiadó
 Keszezy László, Csókakő

SZEPTEMBER

**Szent Mihály hava-Őszelő
Mérleg hava (IX. 24.–X. 23.)**

Őszi hiedelem és szokáskör

Lőrinc (szept. 5.)

Országos hiedelem, hogy Lőrinc a dinnyét teszi alkalmatlanná a további fogyasztásra: „belepisál a Lőrinc”. (Sokan összetévesztik az augusztus 10-i Lőrinc nappal.)

Kisasszony nap (szept. 8.)

Szűz Mária születésének napja, *Kisasszony nap* szintén elsősorban a katolikusok számára volt ünnep. Persze a reformátusok is jegyezték. Tőlük Iszkaszentgyörgyön ekkor szedték az egyházi adót. A hívek a parókiára vitték a beadandó terményt, ahol a gondnok mázsálta, a tanító felírta. Segédkezett a harangozó és a dékán is. A gabonát magtárban helyezték el.

Bodajk 1774-ben a mezővárosi címmel együtt két vásár tartásának jogát is megszerezte: egyrészt pünkösöd harmadnapjára, másrészt Kisasszonynapra, pontosabban szeptember 9-re.

Mária nevenapja (szept. 12.)

Mária nevenapja újkori ünnep, a 17. század végétől vált mind elterjedtebbé. Bodajkon ekkor van a *Mária nevenapi búcsú*.

Az egyházmegye, sőt, az azon túli területek parasztsága a nagy nyári munkák, az aratás és a cséplés sikeres befejeztével örömmel kereste fel Mária ismert kegyhelyét. A század eleji oly népes processziók száma az I. világháború és a forradalmak időszakában jócskán megcsappant. Az 1920-as évek elejétől ezután ismét nőtt a zarándokok száma. 1922-ben a megyei sajtó eképp írt az ünnepről: „Aki a vasárnapi búcsújárást látta, s aki a többi búcsújárást a régi-ekkel összehasonlítja, annak a lelke lassan reményre gyúl. Vasárnap annyi

ember volt Bodajkon, mint a régi időkben. Püspök atyánk nem sajnálta a fáradságot, már szombaton köztük volt, gyóntatta őket, s vasárnap atyai szava eltöltötte a hívek lelkét áhítattal... Mert ilyen gyalog-jártbúcsú igazán lelket emelő dolog. Azok, akik egész nyáron át nehéz munkával vannak elfoglalva, nem sajnálják a fáradságot a hosszú útra, s az egész búcsújárás – igen kevés pihenés kivételével – imádkozásban, éneklésben és ájtatossági gyakorlatokban merült ki.”

A II. világháború időszakának megőrződésének, majd az ötvenes évek keménysége után napjainkra újra népszerűvé vált a bodajki búcsú. A gyalogos zarándoklatok az 1960-as években elmaradtak, ám azóta vonat, autóbusszal, személygépkocsival mind többen látogatnak a kegyhelyekre. Különösen az utóbbi 10-15 évben keresik fel szívesen, immáron autóbusszal, személygépkocsival. Az autóbusszos zarándoklat keresszettel, két zászlóval előénekes vezetésével, plébános nélkül, már szombaton megérkezik. Az utat mindig énekléssel, imádkozással töltik. Ennek során előénekesük, ki idős asszony, kéziratos könyvének verseit is sorra veszik. Megérkezve előbb a templomudvaron álló Mária szobrot keresik fel énekel, imával. Az egész éjszakát a templomban töltik, részt vesznek az éjjeli, majd a hajnali szertartásokon. A reggeli misék után felmennek a kálváriára, melyet követően a székesfehérvári püspök délelőtti nagymiséje végzetével indulnak haza. A hagyomány erején túl – mint elmondották – általában lelkük nyugalmának megtalálása érdekében jönnek, továbbá fogadalomból, mások testi vagy lelki sérelmük gyógyulásában bízva. Ezért mennek el közülük néhányan a gyógyító erejűnek tartott kúthoz, isznak annak vizéből, s visznek az otthon lévőknél is. A sátraknál gyertyát vesznek, melyet a Mária szobornál szok-

tak elégetni. Haza a *familiának*, különösen a gyerekeknek kicsi szentképet, imakönyvet, rózsafüzért, keresztet, bábóvasót (mézeskalács olvasót), mézeskalácsot, gyertyát visznek. Úgy érzik, nemcsak *bucsufiával*, hanem a Szűzanya áldásával térnek vissza falujukba.

Szent Mihály (szept. 29.)

Az egyház tanítása szerint Mihály arkangyal (főangyal) a mennyei seregek fejedelme, az egyház oltalmazója. A sátán, illetve a sárkány legyőzője, kit leggyakrabban így ábrázoltak. A Luciferen diadalmaskodó Szent Mihály volt látható az 1813-as építésű sörédi templomnak a II. világháborúban elpusztult oltárképén is. A kép, illetve a rendszeres prédikációk, énekek nyomán a sörédi hagyomány eképp írta körül *Szent Mihály* cselekedetét: „Szent Mihály győzte le a gonoszokat, a gonosz angyalokat. Mert megtámadták az Istent, asztán Szent Mihály át (állt) elejbük és legyőzte őket.” A vallásos sörédiek, mint templomuk védőszentjéhez, igen gyakran fordultak Mihály arkangyalhoz, *kismise* után közösen imádkoztak hozzá.

Csókakőn Szent Mihálykor megszűnt a *kihajtás*. Utána mentek a pásztorok *kaszórozni*, beszédni a járandóságot, amiért őriztek. Begyűjtötték a gabonát, esetleg az újbort, ha már megforrt. A behajtásból következően lett Szent Mihály a pásztorok számadásának és felfogadásának napja. Különösen vonatkozott a juhászokra. „Szent Mihálykor vót a számadás, akkor köllött a juhásznak elszámónyi, hogy milyen eredményt ért el. Az uraság, vagy a gazda megjutalmazta azt a pásztor, amelyik jól végezte a munkáját.” Az ilyet a következő gazdasági évre is szívesen felfogadták.”

forrás: Gelencsér József – Lukács László, Szép napunk támad 1991 Kiszelyné Mensáros Zsuzsanna

Ki nekem Jézus Krisztus?

Fontos-e, hogy feltegyük ezt a kérdést?

Nem mondjuk-e, hogy vannak ennél sokkal fontosabb kérdések is?

Bizony sokan próbálták a kérdést kikerülni, válasz nélkül hagyni. Ennek végzetes következménye az lett, hogy csak egyre szaporodtak a megválaszolhatatlan kérdések.

A mi évszázadunk a megválaszolhatatlan kérdések százada....

Soha nem éreztük magunkat annyira elbizonytalanodva és kiszolgáltatva mint most,

„a tudomány évszázadának” végén!

Ezek a megválaszolhatatlan kérdések egyáltalán nem elméletiek, hanem mindennapi életünket, egész létünket gyökerében érintő kérdések.

Ha azt kérdezzük: „Ki az ember?” Konkrétabban: Ki az a pedagógus, akire rábízhatom a gyermekemet? Ki az az orvos, akire rábízhatom magamat? Ki az a politikus akire rábízhatom országomat? Ki az én munkaadóm, akire rábízhatom a magam és családom megélhetését? Melyik az a hírforrás, ahol igazságot találok? Akkor ezek a bizalom alapvető kérdései. Megválaszolhatatlanok, ha az első és legfontosabb kérdést kikerüljük: **„Ki nekem Jézus Krisztus?”**

Ha azt kérdezzük: Ki az én gyermekem? Ki az én apám, anyám? Ki az én házastársam? Ki az én igaz barátom? Akkor ezek számunkra élet-halál fontosságú

kérdések. Megválaszolhatatlanok, ha az első és legfontosabb kérdést kikerüljük:

„Ki nekem Jézus Krisztus?”

Ha azt kérdezzük: Ki vagyok? Mit keresek ezen a földön? Lehetek-e boldog? Van-e jövőm? Akkor ezek létünk gyökerét érintő, végső kérdések. Soha, senki sem tudott választ adni erre más, mint **Jézus Krisztus, aki az Élő Isten egyetlen Fia.**

Miért?

„Mert benne teremtett mindent a mennyben és a földön: a láthatókat és a láthatatlanokat, a trónusokat, uralmakat, fejedelemségeket és hatalmasságokat. Mindent általa és érte teremtett.” Kol. 1, 16

Tehát valamennyiünket.

A kulcs az Ő kezében van. Úgy is mondhatjuk, hogy Ő a kulcs minden létezőhöz.

„Én vagyok az alfa és az ómega (a kezdet és a vég)” – mondja az Úr, az Isten, aki van, aki volt és aki eljő, a Mindenható.” Jel. 1, 18

Kulcs nélkül nem lehet ajtót kinyitni. Betörni lehet, de kinyitni nem.

A betört ajtó mögött anyagi javakat rabolni lehet, de vendégszeretetet, igaz barátságból fakadó közlést, lepecsételt titkokat nem.

Mindazok akik megpróbálták az élet és a világ kérdéseit Jézus nélkül – Istent megkerülve – megválaszolni, másik emberhez így

közeledni, betörők, rablók és gyilkosok, akik mindent és mindenkit tönkretesznek, de leginkább önmagukat.

„Én vagyok a kapu. Aki rajtam keresztül megy be, üdvözülni, ki-be jár és legelőt talál. A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Én azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen.” Jn. 10, 9

Ki válaszol nekünk, ha állunk a kérdés elé – végre komolyan – és megkérdézzük:

Ki nekem Jézus Krisztus?

Nem a test és vér. Mert nincs tudomány, mely megismerheti és közölheti és nincs ilyen szellemi magasság és mélység sem az égben, sem a pokolban.

Csak Ő maga tárulhat fel előttünk, aki hűséges és szerető Barát.

Értünk jött, hogy beszéljen az Életről és betöltsön annak minden bőségével és örömeivel. Megnyitja előttünk a teremtés gazdagságát és embertársunk szívét, mert Ő a Kulcs.

Azt kéri ma: Nyíljunk meg előtte és ne maradjunk zárkózottak. Ne feszegessük az ajtókat, melyekhez nála kulcsot találhatunk, csak kérdezni és kérni kell!

Hagyjunk fel végre az erőszakossággal és kegyetlenséggel önmagunk, embertársaink és világunk iránt!

Gerendai Sándor
plébános

Kábítószerrel fiatalok

Mik a jelei annak, hogy gyermekünk kábítószerrel?

Gyakran nagyon nehéz észrevenni, különösképpen az első próbálkozásnál, vagy ha csak alkalmanként fordul elő.

Az alábbi jelek figyelmeztethetnek bennünket:

- Gyors hangulatváltozások, a jókedv hirtelen átcsap morcos, levert, gyanakvó állapotba

- Szokatlan ingerlékenység vagy agresszivitás

- Étvágytalanság

- Hobbik, sport, iskola és barátok iránti érdektelenség

- Váratlanul fellépő álomság vagy aluszékonyság

- Hazudozás, alattomos viselkedés

- Pénz és értéktárgyak megmagyarázhatatlan eltűnése otthonról

- Szokatlan szagok, foltok és jelek a bőrön, a ruhán vagy a lakásban.

Am vigyázat! Könnyű összekeverni a fentiek némelyikét a serdülés normális jeleivel.

Mielőtt bármit tennénk, győződjünk meg róla, nem valami más okozza-e a problémákat. Ne ítéljük elhamarkodottan!

Ha megbizonyosodtunk arról, hogy gyermekünk va-

lóban kábítószerrel fogyaszt, próbáljunk nyugodtak maradni, ne essünk pánikba. Ha egyszeri eset volt, a beszélgetés is elég lehet. Legyünk határozottak, következetesek és gondoskodók, de ne helyeseljük tettét.

Sorakoztassunk föl érveket a leszokás mellett!

- Illegális, rendőrségi ügy lehet belőle.

- A kábítószer fogyasztás káros lehet a mostani és a későbbi egészségi állapotra.

- A mi támogatásunk létfontosságú a gyermekeink számára.

- Jó kapcsolatot kell kiépítenünk velük, és ki kell mutatnunk szeretetünket, törődésünket.

- Lehet, hogy több segítségre van szükségük annál, mint amit tőlünk kaphatnak.

- Léteznek alapítványok, segélyszolgálatok és ingyenesen hívható telefonszámok, ahol szívesen állnak rendelkezésünkre. Hogy gyermekünkön segíthessünk, talán nekünk is szükségünk lesz támogatásra. Kérjünk ehhez családunk, barátaink, szükség esetén szakember segítségét.

- Ha gyermekünk rendszeres fogyasztóvá vált, kicsi a valószínűsége, hogy egyik napról a másikra abba tudja hagyni. Csak fokozatos gyógyulás-

ra számíthatunk, esetleg időnként visszaesést is tapasztalhatunk.

Maradjunk realisták.

- Ne hibáztassuk önmagunkat. A fiatalok nem csak azért használhatnak kábítószerrel, mert mély lelki válságban vannak vagy mert így tiltakoznak szüleik életstílusára ellen.

Általában ez múló állapot.

Egy 1996-ban Nagy-Britannia-ban végzett kérdőíves felmérés szerint a 11-35 éves korosztály 45%-a életében legalább egyszer már kipróbált valamilyen kábítószerrel. De csak 15%-uk válaszolt igennel arra a kérdésre, hogy az elmúlt három hónapban fogyasztott-e kábítószerrel.

A felmérést megelőző három hónapban a droghasználat a 16-22 évesek között volt a legmagasabb, e korcsoport körülbelül negyede drogozott ebben az időszakban.

Az utolsó hónapban az érintettek 11%-a cannobist, 2%-a amfetaminokat használt, és ennél is kevesebben neveztek meg Ecstasyt vagy más szereket.

Végh Konrádné
Körzeti ápolónő

Hegyközségi tájékoztató

Elmúlt István király ünnepe, minden nappal közelebb kerül a szüret. A hegyközségi rendtartás szerint csak a korai és illatos fajták (Irsay, Muscat ottonel, rizlingszilváni, tramini, zenit) szedhetők le október 15-e előtt! Tudom, hogy eddig ezt mindenki legjobb belátása szerint tette és ebbe a dolgába senki nem szólt bele – ez az idő azonban elmúlt. Ma minden piacon csak jó minőségű bort lehet eladni, ennek pedig egyik alapköve a megfelelő mustfok!

A cukrozást a magyar bortörvény csak kivételes esetekben engedélyezi, de ilyenkor is szigorúan megszabja a mértékét és előírja a bejelentési kötelezettséget az OBI-hoz. Felhívom minden termelő figyelmét, hogy az ellenőrzések szigorodnak és a törvény betartása mindenkire vonatkozik! Természetesen a saját fogyasztás-

ra termelők nem esnek ilyen szigorú elbírálás alá, de az árutermelők (akik el is adnak) annál inkább.

*****

Folyik a hegyközségi tagok adatainak számítógépes rögzítése, néhány hét alatt elkészül. A 2000. évtől bevezetésre kerülő jövedéki törvény alapvető feltétele a megtermelt szőlő mennyiségének, fajtájának és mustfokának, valamint a szüret idejének bejelentése. A bejelentést azokon a nyomtatványokon kell megtenni, amiket szeptember 30-ig minden tagunknak megküldünk.

Aki november 1-ig nem küldi vissza bejelentő lapját az a borától nem kaphat származási igazolványt. Mint már korábban jeleztem, január 1-jétől az árutermelő pincészeteket pincekönyv vezetésére kötelezik, amiben

minden 20 l-nél nagyobb bormozgást rögzíteni kell! A könyv vezetését a pénzügyőrség ellenőrzi. Pontos és részletes tájékoztatást csak a rendelet megjelenése után adhatok.

A rendkívül csapadékos időjárás hegyi útjainkat nagyon tönkretette.

Július hónapban a hegyközség valamennyi útunkat tolólapozással javíttatta.

Sajnos helyenként már újra kellene kezdeni, erre azonban nincs elegendő pénzünk. Talán majd jövőre...

Minden jelentős változásról vagy tennivalóról időben adok újabb tájékoztatást.

Kérek mindenkit, hogy saját érdekében időben és pontosan cselekedjen!

Bognár Endre
Hegybíró

Nyugdíjasklub

Az utolsó klubestünkön a július és augusztus havi névnapokat ünnepeltük. A hölgyek különböző süteményekkel kedveskedtek, a férfiak pedig az elmaradhatatlan csókakői hangulatkelző jó borral jelentek meg. Természetesen nem maradt el az ünnepeltekkel szokásos pezsgős koccintás sem.

Az est kulturáltan és jó hangulatban telt el. Ehhez természetesen az alaphangulatot Kaiser Ist-

ván klubtagunk tangóharmonika kísérete adta meg.

Ezen az estén szó volt az ének-karról, melynek fellépésével szeretnénk hozzájárulni a szeptember 11-ei ünnepséghez.

Csókakő váráról szóló 700 éves feljegyzés azt igazolja, hogy a vár környékén akkoriban és talán már jóval előbb is éltek emberek.

A 700 éves évforduló megünneplése – bárkitől származik az alap-

gondolat – nagyon jó ötlet volt ami a község jövőbeni megítélése szempontjából pozitívan fog hatni.

Mi idősek ennek a gyümölcséből keveset fogunk élvezni, ami természetes. Az időt megállítani nem lehet. Viszont megnyugtató és öröm számunkra, hogy a fiatalok nem vándorolnak el, hanem itt telepednek le, így a falu elöregedése megáll, sőt várhatóan egy lassú fiatalodás megindulhat.

– Mint ahogy az előbbi mondatban írtam, nekünk időseknek már a kevesebb is elég. A megrendezendő ünnepet jó néhány idős ember nem fogja tudni látni, de ha a nyugdíjasklubban szervezünk egy tájékoztatást azok számára akik nem tudtak részt venni, bizonyára örülni fognak.

Augusztus 30-án hétfőn lesz a következő klubestünk, ahol az énekkar – reméljük – egy nótacsokrot fog előadni.

– 30-án klubesténken tájékoztatni fogjuk a tagságot a vezetőség javaslatáról és ha van idő és igény egy kis kulturális programot is szervezünk.

– Utána a szokásos beszélgetés és szép magyarnóta esttel töltjük el kellemesen az időnket.

Rüll Henrik
Ny. klub. vez.

Felhívás

1999. szeptember 4-én tartjuk meg a „**Három szombat**” faluszépítő verseny harmadik, egyben utolsó napját.

A vár alatti és a művelődési ház környékének rendbetétele a célunk.

Kérem lakótársaimat, hogy aktív részvételükkel járuljanak hozzá falunk szebbé tételéhez.

Végh Konrád
Polgármester

VÁRHÍRADÓ

Csókakőt 700 éve váráról, gyümölcskultúrájáról, zamatos borairól ismerik. A vár közel 400 éven át mint erődítmény és uradalmi központ működött. Évszázadok során sokszor gazdát cserélt, kiegészítették, hozzáépítettek, míg kialakult mai végleges alaprajza, formája. Az 1700-as évektől – stratégiai jelentősége megszűnt – elhagyottan, gazdátlanul állta az idő és a kincskeresők vad rohamait. Utolsó gazdái nem tartották érdemesnek arra, hogy fenntartsák, gondozzák, így azután gyors pusztulásnak indult. Falait átkutatva ledöntötték, köveit nagyrészt széthordták az építkezéshez. Ezt a várat a Rákóczi-féle szabadságharc bukása után nem kellett az osztrákoknak felrobbantani, mert a rongálást megtették a kincskeresők és a pusztító idő.

4 éve dolgozunk azon, hogy maradványait megmentjük az utókor számára. A Várbarátok Társasága tagsága havonta társadalmi munkát végez a várban. Követ gyűjtünk építkezéshez, törmeléket talicskázunk, bokrokat, gyomokat írtunk, utat építünk és javítunk. Sokan talán nem is tudják, hogy mennyire fontos a civil szerveződés közösségi munkája. Ez a munka indította el a vár 1996-os állagmegóvási és restaurálási munkáját, mely napjainkban is folytatódik. Sajnos tapasztalhatjuk, hogy néha-néha csökken a társadalmi munkásaink részvétele a munkában, néha erőt vesz a csüggedés a rengeteg munka láttán, de öröm, hogy nagyarányú hiányzás miatt munkát még nem halasztottunk el.

Vannak akik szinte minden alkalommal rendszeresen nagy lel-

kesedéssel részt vesznek a munkákban. Név szerint: Kaiser István, Végh György, Végh Konrád, Steiner László, Karger László, Temesi István és természetesen a szervező.

Utoljára augusztus 7-én végeztünk közös munkát a várban. Köszönet a résztvevőknek végzett munkájukért. Név szerint: Bognár Gábor, Csöngedi Károly, Csöngedi Károlyné, Csöngedi Péter, Guber János, Jakab Imre, Jakab Imréné, Katona Károly, Kaiser István, Molnár László, Rabóczki József, Rabóczki Zolt, Sörédi Pál, Steiner József, Steiner Máté, Steiner László, Temesi István, Végh György, Weiger Lajos. Mindannyian jó szívvel és örömmel dolgoztunk a várért. Köszönet azoknak, akik anyagilag segítik, támogatják munkánkat.

Bognár Endrének, Hartl Istvának, Németh Jánosnak, Bognár Ágostonnak, Dezső Andrásnak, akik hűsítő italokkal enyhítették a várban dolgozók szomjúságát. Kérjük továbbra is a Várbarátok Társasága anyagi támogatását. Kérjük, aki még nem fizette be az 1999-es évre esedékes tagdíját, azt szíveskedjen Bakó Ferencné pénztárosunknál megtenni, hogy a várrom régészeti feltárásához továbbra is hozzájárulhassunk.

A szeptember 11-i ünnepléshez jó szórakozást kívánok a várbarátok nevében.

Csókakő, 1999. augusztus 21.

Sörédi Pál
Várbarátok Társasága Elnöke

Csókakón járt az MTK!

A csókakői felnőtt csapat az MTK Öregfiúk gárdáját fogadta előkészületi edző mérkőzésen. Lezárultak az edzőmérkőzések, augusztus 15-én elkezdődött a bajnokság. Lassan végéhez ér a kispályás foci bajnokság, a TBC tartja a harmadik helyét.

A felnőtt csapat két új játékost igazolt az átigazolási időszakban, mindkettőt a magyaralmási egyesület bocsátotta klubunk rendelkezésére. Így egy kapust és egy csatárt sikerült megszerezni, Makk Attila, illetve Boros György személyében. Négy előkészületi mérkőzést játszottunk, itthon Sárkereszttestől 2:0-ra kaptunk, Magyaralmást viszont 2:1-re sikerült legyőznünk.

Búcsúkor edzőmérkőzést játszottunk az MTK Öregfiúkkal, akik 3:2-re győztek le bennünket. A mérkőzés után vacsorával vendégeltük meg az MTK-sokat, ahol Keszei László átadta ünnepélyes külsőségek közepette a legjobb felnőtt, illetve legjobb ifjúsági játékosnak járó díjat. A tavalyi szezon legjobb játékosa a felnőttknél, immár harmadik alkalommal Szabó Szilárd lett, a legjobb ifjúsági játékos pedig Barabás István. A megyei III. osztály első fordulóját augusztus 15-én rendezték, ahol Soponyát hazai környezetben 3:2-re győztük le.

A tartalékok két előkészületi mérkőzést játszottak, mindkettőt Magyaralmással. Idehaza 0:0-ás döntetlenre végződött a találkozó, idegenben viszont, ahol a nagy

csapat 1:0-ra kapott ki, a fiatalok 4:0-ás vereséget szenvedtek. A bajnoki rajt ennek ellenére jól sikerült, hiszen Soponyát 2:1-re vertük meg. Csókakő a következő fordulóban Fülére látogat.

A kispályás bajnokságban a TBC tartja a harmadik helyet. A 15. fordulóban a Rózsavölgyi SC-ét 6:0-ra verték, majd a következő mérkőzésen a szabadságotól miután nem tudtuk kiállni, sajnos a Holec Szíkviz javára írták a 3 pontot, sőt minket 1 pont levonással büntetett a szövetség.

Az első helyen álló Esso Mórt 3:2-es arányban, a Hammerstein II. FC-ét pedig 5:0-ra győztük le. A TBC következő ellenfele a Gárdonyi SK. lesz.

Fürész György

Önkormányzati hírek

Augusztus 7-én tartottuk a „Három szombat” faluszépítő verseny második napját. Ezúton is köszönöm lakótársaim aktív részvételét.

Külön köszönet nyugdíjasainknak, a várbarátoknak, a sportkör aktivistáinak és a hivatali építőknek.

Köszönjük!

1999. augusztus 12-én a Vértesen (Csókakő körzetében) eltévedt 3 budapesti gyermek.

A rendőrség kérésére 15 perc alatt 30 csókakői lakos aktív részvételével kb. 50 fő kereste az eltűnteket. A sötétség beállta előtt megtaláltuk őket.

Köszönöm a résztvevők önzetlen segítségét.

Női szabóságom megnyitom

az Ady u. 42-ben.

Vendégeim rendelkezésére állok

személyesen minden hétfőn

9.00–12.00 óráig

13.00–17.00 óráig.

Érdeklődni a 422-219-es telefonon lehet.

Zsipi Viktória

Csókakői

hírek A Polgármesteri Hivatal Lapja

Kiadja: Csókakői Önkormányzat

8074 Csókakő, Petőfi u. 3.

Telefon/Fax: (22) 422-001

Felelős kiadó:

Végh Konrád polgármester

Példányszám: 450 db

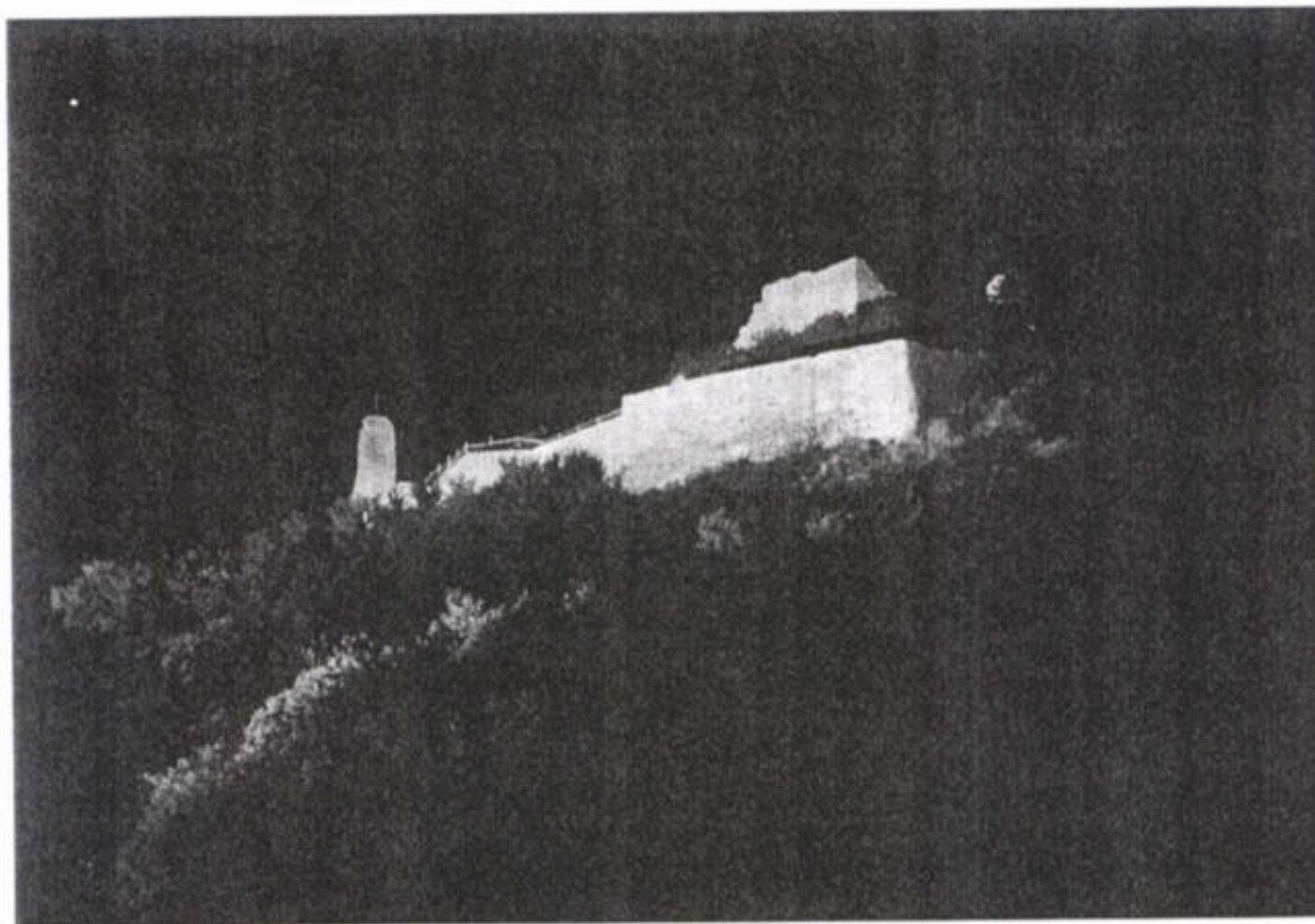
Csókakői hírek

A Polgármesteri Hivatal Lapja

III. ÉVF. 10. SZÁM

1999. OKTÓBER

Tisztelt Lakosság!

Falunk elmúlt 700 éves!

Szeptember 11-én országos konferenciát és kiállítást rendeztünk művelődési házunkban.

Rendezvényünkön nagy létszámmal jelentek meg a meghívott civil szervezetek, várbarát társaságok, önkormányzatok képviselői, akik hasonló célt tűztek ki zászlajukra mint mi, vagyis ki-ki szeretné megmenteni helyben omladozó várát. Konferenciánkon neves előadónkon kívül még közéletünk számos díszvendége is megjelent, emelve rendezvényünk rangját.

A vár alatt kulturális rendezvénnyel próbáltunk méltóképpen megemlékezni e kerek évfordulóról.

Kijelenthetjük: Csókakő lakosai jelesre vizsgáztak vendégszeretetből, szervezésből. Önzetlen segítségükkel hozzájárultak helységünk jó hírnevének öregbítéséhez, így a sok idelátogató vendég vélhetően jó hírünket viszi szerte az országban.

Végh Konrád polgármester

Amit a magas vérnyomásról tudni kell!

Sok ember nem is sejti, hogy magas a vérnyomása.

Ez a rendellenesség ugyanis hosszú ideig nem jár észrevehető panasszal. A következményei azonban drasztikusan megrövidíthetik az életet. A 40 évesnél idősebb korosztály tagjai közül minden ötödik szenved magasvérnyomás betegségben. A krónikus hosszabb ideig fennálló 150/Hgmm értéket mutató vérnyomás akár 12-13 évvel is megrövidítheti az életet.

A magas vérnyomás oka:

Általában a kevés mozgás, a túlsúlyosság, a dohányzás, a stressz és az érzelmeszesedés. Organikus megbetegedés mint például egy vesebaj, csak ritkán vált ki ilyen panaszt. Az esetek 90%-ában a rendszer funkcionális, azaz működésbeli zavarokról van szó. A vérnyomást szabályozó irányítórendszer részelemei az agyi keringésrendszer, a szív, az artériák és a vese. A vérkeringés különösen érzékenyen reagál a stresszre, a félelemre, de függ a lelkiállapottól is. Mikor sportolás, nehéz fizikai munka, rohanás vagy stressz következtében rövid időre felmegy valakinek a vérnyomása, egészen természetes reakcióról van szó. A magas vérnyomás csak akkor veszélyes, mikor hosszabb ideig, tartósan fennáll.

Az ilyenkor fellépő súlyos következmények, mint például a szívgyengeség, a szívinfarktus, az agyvérzés és a veseelégtelen-

ség megelőzése érdekében a panasz következetes kezelésére van szükség.

A kíméletes vérnyomáscsökkentés:

A funkcionális vérnyomásbeli panaszok a legtöbb esetben jól kezelhetők kíméletes hatású, természetes gyógynövényalapú készítményekkel. Ezek a szerek lassan csökkentik a vérnyomást, minek következtében mindvégig jó marad az agy, a szív és a vesék vérellátottsága. A kíméletes vérnyomáscsökkentés, különösen idős embereknel azért fontos, hogy ne álljon le az agyműködés. Ismeretes továbbá, hogy keringési panaszoknál az orvosok a sófogyasztás csökkentését javasolják. A nagyon szigorú sómentes diétának azonban paradox módon ellentétes hatása is lehet: sok embernél éppen vérnyomás emelkedést idéz elő.

Ha a kezelést több testmozgás, kevesebb zsír és kiegyensúlyozott sófogyasztás, valamint a dohányzás csökkentése – vagy ami még jobb – teljes elhagyása egészíti ki, akkor a magas vérnyomás egészen kis mennyiségű természetes gyógyszerrel is karbantartható, a mellékhatások pedig elkerülhetőek. Már egy két tableta megvéd a veszélyes szív- és keringési zavaroktól és a várható élettartam jelentősen meghosszabbodik.

Végh Konrádné
körzeti ápolónő

OKTÓBER

Mindszent hava – Őszhó

Skorpió hava (X. 24. – XI. 22.)

Október hónap nem bővelkedik csókakői népszokásokban, de környezetünkben történetek említésre méltó dolgok e hónap jeles napjain.

Olvasós Boldogasszony (okt. 7.)

Az olvasó vagy rózsafüzér kultusza a katolikus egyházban a középkortól él. A keresztény Európa a török elleni küzdelem során különösen gyakran vette igénybe az olvasót, azt imádkozva könyörgött a győzelemért. Századunk első felében a bodajki kegyhelyet óvasó vásárnap is felkeresték a zarándokok, különösen a székesfehérváriak.

Teréz (okt. 15.)

Csókakőn azt mondták, hogy uralkodó szőlőfajta, az ezerjő, Teréz napra érik be. Tehát a szüret kezdetének időpontja volt. A szőlőhegyek őrzését egész évben végző hegyőrök az érés idejére, augusztus elsejétől Teréz napig fogadtak fel maguk mellé kíséretül szőlőpásztorokat. A Balatonfelvidék számos falujában ugyancsak Teréz napkor vagy hetében kezdődött a szüret.

Dömötör (okt. 26.)

A nyugati és különösen a keleti egyházak népszerű katonaszentje, vértanúja, a magyarságnál a pásztorok, azon belül főleg a juhászok, továbbá az állatok védőszentje lett. Ennek megfelelően a pásztorélet hagyományában kapott szerepet. Dömötör napot elsősorban a nyelvterület keleti részén ünnepelték meg. Korábban különösen az Alföldön rendeztek ekkor pásztormulatságokat, összefüggésben az állatok behajtásával, beszorolásával. Több helyen azonban – így a Hortobágyon – a korábbi kultusz a múlt század végétől mind jobban halványult, korlátozódott, századunkban egyre inkább csak nyomokban volt felfedezhető. Területünkön több községben is az állatok kihajtásának befejezését jelentette az ókori harcos ünnepe. Sárkeresztesen Dömötör napig, alkalmas időben mindenszentekig hajtottak ki a pásztorok. Csákberényben általában április elsejétől Dömötör napig tartott a kihajtás. „A marhákat Dömötörrre hozták be. Asztán csak a Kábosztakertbe hajtották ki őket egy fordulóra. Közel van már, akkor november, de itt még Dömötör után is megjáratták őket.”

Szinte egész Európában, s különösen a magyaroknál és a szomszédos népeknél szokásban volt, hogy az ismerkedés, a párválasztás elősegítése céljából a házasodni kívánó fiatalok kiöltözve egy meghatározott helyre sereglettek. Rendszerint búcsújáró vagy vásáros helyeket kerestek fel bizonyos napokon, sokszor távoli vidékekről. Elszórtan találunk adatot arra, hogy a fehérvári dömötör vásár a századfordulón „leánnízó” vásár is volt. Ilyenkor, az őszi vásárra, kiöltözve, lovaskocsin hozták a környékbéli falvakból az eladó lányokat. A legények is ennek tudatában mentek a sokadalomba, keresték a nekik tetsző lányt, kivel megismerkedhettek, akit elvehettek. Több sikeres házasság létrejöttét kötik a dömötöri vásáron történt megismerkedéshez.

Wolfgang-Farkas (okt. 31.)

Magyarországon többfelé a növénytermesztéssel kapcsolatosan tartják számon ünnepét. A fehérvárcsurgóiak hagyománya, hogy a fokhagymát ezen a napon szabad utoljára eldugdosni.

**Kiszelyné
Mensáros Zsuzsanna**

Ha majd nagy leszek ez a GYERMEK életének alapiránya, és így érdekli a jövő

Talán így szeptemberben, a tanév kezdete után néhány héttel sokan érezhetjük úgy, hogy az egész társadalomban nagyobb összefogásra volna szükség.

Szülőknek, pedagógusnak figyelembe kellene venni azt a tényt, hogy a gyermek EM-BER, vannak jogai: Joga van a törvények nyújtotta védelemre, gondozására és nevelésre, szeretetre és megértésre, gyermek voltának elismerésére és képességei kifejtésére.

Joguk van továbbá, hogy biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák őket.

Életkoruknak és fejlettségüknek megfelelően alakítsák ki az iskola tanulmányi rendjét, pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőségek biztosításával.

Képességüknek, érdeklődésüknek megfelelően részt vehetnek szakköri, differenciált foglalkozásokon, tanulmányi versenyeken, szabadidős programokon.

Biztosított legyen számukra a rendszeres egészségügyi felügyelet és ellátás.

A diákönkormányzat ülésein véleményt mondhatnak, javaslatokat tehetnek.

Családjuk anyagi helyzetétől függően ingyenes, vagy kedvezményes étkeztetésben, tanszerellátásban, szo-

ciális támogatásban részesüljenek.

Az iskola könyvtárát az előírásoknak megfelelően igénybe vehetik...

A nyáron gyűjtött tapasztalataim alapján a gyermeki jogoknak most két nagyon fontos pontjához szeretnék segítséget nyújtani.

Hogy a gyermeki jogok ne csorbuljanak, családnak és a pedagógusnak az iskola fenntartóival, döntéshozóival szorosán össze kellene fogni! A jogok érvényesüléséhez a politikai döntéshozók teremtik meg ugyan a feltételeket, de a megvalósításban döntő szerepe a szülők és pedagógusok, – mint mintaadók ételiszemléletének, életmódjának, helyes magatartásának van.

Szemléletmód változásra elengedhetetlenül szükség van.

Az általános iskola annyi ismeretet meg tud tanítani, amennyi az alapműveltséghez elengedhetetlen, de a megváltozott korunkban ez kevés. Hogy a tizenévesek későbbi életútja sikeres lehessen, választás és a döntés képességére is meg kell tanítanunk a gyermekeinket. Ma már nem az információ átadás a lényeges, hanem az önálló gondolkodás, a tudás megszerzéséhez szükséges eszközök és képességek kialakítása a fontos. Csakhogy ezt

az utat nagyon sokan nem látják, vagy nem akarják látni.

Elengedhetetlenül fontosnak tartom az egészséges napirend kialakítását, ami mindent meghatározhat.

Ezért döntő a szülő életmódja, hiszen ő adja a mintát a gyermeknek, ő határoz meg időbeosztást, mutat szabadidős programra tevékenységet, választ tv-műsort, oltja le este a tv-t, a villanyt, gondoskodik a jó hangulatú ébresztésről, a reggeliről...

Vagy mégsem?! És közben nem következetes, a számonkérést ellenőrzést elhagyja, általában kiabál, vagy büntet, ha a gyermek nem az elvárásainak megfelelően teljesít az iskolák valamelyikében...

A sikeres falunap tovább gyarapította szép élményeinket.

Most mégis néhány elgondolkodtató szülői mulasztást említek végezetül: gazdag program volt, aki „kihagyta”, csak a tűzijátékra kísérte fel gyermekét. Láttam az éjszakában botorkáló, autók áradatában bolyongó apróságot, és sajnos nagyon sok dülöngélő, alkoholos tizenévest... értük aggódik-e szülőjük?! Figyeljünk jobban gyermekeinkre!

Csókakő,
1999. szeptember 21.

Kisné Németh Ibolya

Egy élet a kezekben

Ha a gyermekek kritizálva élnek,
Megtanulják, milyen megbélyegzettnek lenni.

Ha a gyermekek ellenségeskedésben élnek,
Megtanulnak veszekedni.

Ha a gyermekek kicsúfolva élnek,
Megtanulnak szégyenlősnek lenni.

Ha a gyermekek megszegyenítve élnek,
Megtanulnak bűnösnek lenni.

Ha a gyermekek toleráns légkörben élnek,
Megtanulnak türelmesnek lenni.

Ha a gyermekek bátorítva élnek,
Megtanulnak bizalommal élni.

Ha a gyermekek méltóságban élnek,
Megtanulják az igazságot.

Ha a gyermekek biztonságban érzik magukat,
Megtanulnak hinni.

Ha a gyermekek hitelesen élnek,
Megtanulják, mit jelent szeretni.

Ha a gyermekek elfogadva és barátságban élnek,
Megtanulják megkeresni a szeretetet a világon

(Dorothy Law Holtz)

Ács Imréné
óvodavezető

Ovi hírek

Veszélyben gyermekeink személyiségfejlődése?

Látjuk, hogy napjainkban a televíziózás egyre inkább főszereplővé válik szinte minden család életében, ennek az óvodáskorú gyermekeket is érő negatív hatását a mindennapi nevelőmunkánk során egyre gyakrabban tapasztaljuk.

A gyermekek fáradtabbak, ingerlékenyebbek, kevés időt töltenek az óvodán kívül igazán gyermeki játékkal, a szabadban való mozgással és kevés időt fordítanak a családtagok tartalmas beszélgetésekre is.

Játékukat figyelve beszédükben egyre többször fellelhetők a tévéélmények során szerzett, számukra érthetetlen agresszív

szavak, kifejezések. Sokszor szorongó vagy túl heves viselkedésük hátterében is olyan filmélmény áll, melyet nézett ugyan, de nem értett, mégis foglalkoztatja, nyugtalanítja, előbb-utóbb játékában is megjeleníti.

Jól tudjuk, hogy a játék az egyetlen megoldás számára, hogy megszabaduljon a félelmeitől, hogy általa feloldja azokat, ezért természetes, hogy a negatív tartalmú játékok sokaságával találkozunk. Közben igyekszünk megteremteni az örömteli játék személyiségfejlesztő hatásának kibontakoztatásához nélkülözhetetlen tárgyi és lelki feltételeket.

Ma már az esti elalvás előtti közvetlen élmény ritkán tündérmese vagy altatódal az édesanya vagy az édesapa álomba simogató kezével. Helyette van az erőszak, lövöldözés, vibráló képek, agresszív hangok, félelmetes jelenetek – innen folytatódik az álom –, majd az ébredés után az óvodában a öngyógyító feloldozó játék.

A naponta meg-megjelenő agresszív tartalom a játékban elgondolkoztat bennünket, hiszen mindezeket tapasztaljuk a három évesek körében éppen úgy mint a hat-hét éveseknél.

Gondoljuk át, hogy a családokkal összefogva, mit tehetünk gyermekünkért!

Tanévnyitó gondolatok

1999. augusztus 31-én tanévnyitó ünnepélyre gyülekezett községünk általános iskolás korú tanuló ifjúsága. Elkísérték őket szüleik, az elsőosztályosokat óvó nénijük is. Örömmel jelenthetem, hogy iskolánk tanulóinak létszáma 105 főről 117 főre emelkedett. Az iskolai munka szeptember 1-én rendszerben megkezdődött. Magas a napközibe beiratkozott tanulók létszáma. A felső tagozatos tanulók részére 2000. január 1-től az új költségvetési évben naponta 1,5 órás tanulószobai foglalkozást szeretnénk beindítani, mert felmérésünk szerint igény lenne rá.

Ez a tanév a második évezred és a XX. század utolsó tanéve. Az iskolai tanév felénél átlépünk a harmadik évezredbe és a XXI. századba.

Mindenképpen érdekes gondolatok jutnak az ember eszébe, ha erre gondol.

Végigmélkedhetjük a második évezred, de a XX. század történelmét is. Mennyi minden történt ez idő alatt, csak nemzetünk történetében a honfoglalástól napjainkig?

A kevés öröm mellett mennyi megpróbáltatásban, mennyi szenvedésben volt része népünknek. Vagy az utolsó évszázad technikai fejlődését, orvostudományát, atomelméletét stb. vizsgálva hatalmas fejlődésen ment át az emberiség.

Egyben azonban nem változott, egy helyben toporgunk. Az emberek szívében maradt a gyűlölet, a harag, a szeretetlenség. Ezért van sok gyilkosság, robbantásos merénylet, tömegmészárlás, háború.

A szeretetet Szent Pál fogalmazza meg a legszebben a Szeretet Himnuszában

„Lehet próféta tehetségem,
Ismerhetem az összes titkokat és
mind a tudományokat,

Hitemmel elmozdíthatom a hegyeket,

Ha szeretet nincs bennem mit sem érek”....

A szeretet gyakorlásában kelle-ne az emberiségnek nagy léptekkel előre haladnia.

Iskolánkban a tanítás-tanulás mellett nevelés is folyik ami egymástól elválaszthatatlan. Kislétszámú osztályainkban erre nagy gondot és figyelmet fordítunk. Egyik fő célkitűzésünk gyermeke-

ink szívében fellobbantani a szeretet tüzét. Vegyék észre társukban a jót, az értéket, segítsék egymást a munkában, tanulásban. Szeretnénk szótárunkból törölni a csúnya, trágár szavakat, a káromkodást, csúfolódást. Szeressék, tiszteljék szüleiket és a felnőtteket.

Kedves Szülők! Eredményt akkor érünk el gyermekeink helyes nevelése terén, ha szülők és pedagógusok egymást segítve, erősítve jó példát adunk és szeretettel gondoskodunk a ránk bízott ifjúságról, akik a jövő évszázad felnőttjei lesznek.

Sörédi Pál
igazgató

Szüret előtti időszakról...

A Medárdi esőzések óriási fertőzést okoztak a kertészeti növénytermesztők számára. Június 21-től július 15-ig 250 mm csapadék hullott le. Ez a rengeteg eső belvizeket, áradást, a gomba fertőzésekben pedig járványt okozott. Szinte hetente volt szükség a legjobb szerekkel permetezni ahhoz, hogy sikeresen megóvjuk a termést.

Ez a tetemes többletköltség viszont nem realizálódik sem a termés árában, sem a feldolgozott végtermék árában. Nagyon sok gazdálkodónak nem lesz mit szeretnie, mert teljesen hasznavehetetlen a termés. Viszont az, aki okosul legalább 7-8 alkalommal eltalálta a védekezést, ha nem is 100%-ban egységes és egészséges termést tud betakarítani. Már sike-

rült beszüretelni a korai fajtákat (Csabagyöngye, Irsay Olivér) következik a középkorai (Zenit, Rizlingszilváni stb.), majd a középkorai (Leányka, Ezerjő, Ezerfürtű, Chardonnay, Muskotályok, stb.) ezután pedig a kései fajták (Zöldvertelini, Királyleányka, Trimini, Olaszrizling, Rajnai rizling esetleg hárslevelű, Furmint)

Az előkészületek máris megkezdődtek az egész borvidéken az új termés fogadására, gyakrabban látogatottak a pincék. A néphagyomány szerint szép hosszú ősze van kilátás, aki tudja sokáig tartogassa, ápolja tőkén a termést, mert valószínű minőségi évjárat lesz az 1999-es. Ehhez kívánok sok sikert.

Szabó Gyula
falugazdász

Kisorsolták a Téglajegyet

Ünnepélyes külsőségek közepette kisorsolták a falunapon a Téglajegyet az alábbiakban közöljük a nyertes számokat. Megkezdődött a bajnokság Csókakő a 4. helyen áll. Végéhez közeledik a kispályás küzdelemsorozat.

A csókakői felnőtt csapat Fülén rabolt el egy pontot a hazaiaktól, mivel mérkőzés 1:1-es döntetlenre végződött. A tartalékok sajnos 4:1-es vereséggel térhettek haza. Iszkaszentgyörgyön a felnőttek 2:1-es veresége némileg váratlanul érte szurkolóinkat, de azért némi vigaszt nyújtott, hogy a tartalék 2:1-re győzött idegenben. Idehaza 6:2-es arányban győztek Fehérvárcsurgó ellen, majd idegenben is folytatták a jó sorozatot, Nádasladányt 4:2-re győzték le. A tartalékok ugyanitt súlyos 7:1-es vereséget szenvedtek el. Kőszárhegy ellen hazai környezetben 7:1-es győzelmet ért el csapatunk, így a 4. helyen várják a folytatást. A tartalékok barátságos mérkőzést játszottak Csákberényben, mivel nem volt bajnoki fordulójuk, ahol 2:0-s győzelmet arattak.

A TBC továbbra is tartja a 3. helyét a bajnokságban, ahol a következő eredmények születtek: TBC – Gárdony 9:1, TBC- Biogén 6:1, TBC – BEACH HAUSE 6:2, TBC MÓRKER KFT 4:0, TBC – Vasöntöde 12:3. Sajnos egy vereség a SKOB-i TECH Bt. ellen becsúszott mivel öt emberrel tudtunk csak felállni, így 9:3-ra kaptunk ki.

Az öregfiúk csapata is játszott két barátságos mérkőzést a Malinovo gárdájával.

Idegenben Szlovákiában 7:4-re kaptunk ki, idehaza pedig 6:3-ra vertek meg bennünket.

Téglajegy sorsoláson a következő sorszámú téglajegyek nyertek:

1. Cannon számológép tollal:	968
2. 1 üveg pezsgő	691
3. 1 üveg pezsgő	863
4. 1 üveg pezsgő	322
5. Címeres csókakői zászló	560
6. Címeres csókakői zászló	719
7. Címeres csókakői zászló	252
8. 1 db labda	739

9. 1 db labda	399
10. 1 db labda	938
11. 1 db falióra	359
12. 1 db összecsukható doboz	981
13. 1 üveg konyak	151
14. Steiner Márton olajfestmény	800
15. 1 db univerzális üléshez	142
16. 10 db egy éves bérlet a hazai mérkőzésekre: 264, 271, 683, 365, 677, 120, 376, 371, 390, 674	
17. FŐDÍJ: 3.000 Ft értékű vásárlási utalvány, melyet az ÖNÉRT GMK boltjában lehet levásárolni, valamint olajfestmény, amely Steiner Márton alkotása.	

FŐDÍJ nyertes száma: 382

A díjakat a nyertes Téglajegy bemutatásával lehet átvenni.

A nyereményekért 1999. december 31-ig lehet jelentkezni:

lfj. Fűrész György
Csókakő, Kossuth L. u. 77.
du. 15 órától este 20 óráig.

Fűrész György

Várhíradó

1999. szeptember 11-én ünnepeltük a csókakői vár első említésének 700 éves évfordulóját. Méltó születésnap volt, az öreg kövek és falak ilyen ünnepségekben még nem részesültek összerakásuk, beépítésük, szétszórattatásuk óta. A rom lassan éledezni kezd, ébresztgetjük hosszú évszázados álmából. A Várbarátok Társasága 1995-ben kezdte meg azt a munkát, ami végre kimozdította holtpontról a rom körül kialakult nyugalmi állapotot. A 700 éves évfordulóra elkészültek a külső faljavítások, a hiányzó falszakaszok felépültek, a régészeti munka is jó ütemben halad. Örülünk annak, hogy sokan ellátogat-

tak községünkbe, elfogadták meghívásunkat, elvitték munkánk hírét, látták eredményeinket.

Köszönetet mondok mindazoknak akik munkájukkal vagy anyagi segítséggel hozzájárultak a várrom restaurálásához.

A délelőtti várbarátok konferenciáján sok érdekes és értékes előadást hallottunk a vár régészeti feltárásáról, a tervező vázolta a jövő lehetőségeit. A találkozón a résztvevőkkel tapasztalatot cseréltünk, megismertük egymás terveit és együttműködési tervekről beszélünk.

Délután a vár alatti műsor, a bemutatók, a rendezők és a szereplők jó munkáját dicséri. Példaértékű az az összefogás ahogyan a községi képviselő-testületi tagok, a vállalkozók, az önkéntes munkások, a polgárőrök, szervezők, rendezők, élükön a polgármesterrel, végbevitték a nagyszabású rendezvény-

sort. Az est fénypontja a tűzijáték volt, amelyben nem csak Csókakőn az ünnepségen résztvevők, hanem a környék falvainak lakói is gyönyörködhetnek.

Az ünnepségen túl a sok szép emléket elraktározva a következő feladatok elvégzésére készül a Várbarátok Társasága. Október utolsó szombatján ismét a várban és a vár környékén fogunk dolgozni. A várhegy és a sziklás hegy közötti szurdok takarítása lesz a feladatunk. Kérem akinek ideje engedi jöjjön és vegyen részt ebbe a munkában is. Szükséges szerszám: csákány, lapát, és talicska a törmelék elszállításához. Fogjunk össze továbbra is, hogy Csókakő várát, mint a magyar történelem egyik emlékhelyét megőrizzük az utókornak.

Sörédi Pál
Várbarátok Társasága
elnöke

Önkormányzati hírek

1. Tájékoztatjuk a tisztelt csókakői lakosokat, hogy településünk 700 éves évfordulójára megjelent kiadványunkat – aki még nem tette – átveheti a Polgármesteri Hivatalban.

2. A TINI DISCO szervezői értesítik a fiatalokat, hogy a hétvégi mulatságokat újra megindítják. A DISCO-t a Kultúrházban minden szombaton 17 órai kezdettel rendezik meg.

3. A Csókakői Önkormányzat ezúton mond köszönetet mindazoknak, akik, munkájukkal, támogatásukkal, részvételükkel hozzájárultak a település 700 éves évfordulójára rendezett ünnepség sikeréhez.

4. Köszönetünket fejezzük ki a csókakői vár építőjének Ferencz Zoltánnak az önzetlen támogatásért amit a községháza felújítására fordított.

5. A kormány a 38/1995. (IV.5.) számú rendelete értelmében a vízközmű szolgáltatóknak és a fogyasztóknak szolgáltatási szerződést kell kötniük egymással. Ez a folyamatosan teljesülő szolgáltatásokra is vonatkozik.

A szerződéskötésnek a célja, hogy írásban is megalapozott partneri viszony jöjjön létre, és egyértelműen rögzítésre kerüljenek a jogok és a kötelezettségek. Ez mindkét fél kölcsönös érdeke, mely még akkor is igaz, ha a szolgáltatás évtizedeken át, e szerződések nélkül is rendben folyt.

A szerződéskötések miatt az Önök településén is minden lakossági fogyasztónkat megkeresi

megbízottunk. Október elejétől, várhatóan december közepéig folyamatosan végezzük ezt a munkát. (Kivétel ez alól az a lakossági fogyasztó, aki csak lakáson belüli, mellékvízmérővel rendelkezik. Vele nem kell most szerződést kötnünk, hiszen ezt a mérők beépítésekor már megtettük.)

Megbízottaink a FEJÉRVÍZ Rt. által kiadott megbízólevéllel rendelkeznek, melyek a személyi igazolvánnyal együtt érvényesek. A megkereséskor díjat nem szedünk – a személyes díjbeszedéssel egyébként nem élünk – viszont a szerződés kötéskor olyan személyes adatokat fogunk kérni, melyet a jogszabály számunkra kötelezővé tesz (születési adatok, névadatok stb.)

Kérjük, hogy a kitöltött szerződéseket figyelmesen olvassák el, és azt követően írják alá. Az aláírt szerződések egyik példányát megbízottainknak kell visszahozniuk, ezért kérjük ne küldjék el postán, és ne hozzák be személyesen.

A vállalkozási tevékenységet folytatóknak és az intézményeknek a szerződést postán fogjuk elküldeni. Tőlük azt kérjük, hogy a megadott határidőre, címre, a reájuk vonatkozó adatokkal kitöltve és aláírva küldjék vissza majd a másodpéldányokat.

Ha a szerződéssel, annak megkötésével kapcsolatban kérdése, illetve észrevétele van forduljon bizalommal szerződéskötőnkhez vagy a területileg illetékes üzem-mérnökségünkhöz.

FEJÉRVÍZ Rt.

Kábel Televíziós hírek

Értesítjük a tisztelt lakosságot, hogy 1999. július 1-től Czövek György székesfehérvári vállalkozó üzemelteti a kábel tv-s rendszert.

Az előfizetői díj július 1-től 400 Ft/hó-ra változott. A díjat negyedévente Sztrakay Gáborné díjbeszedő fogja ezután szedni.

A helyi karbantartó:

Sztrakay Gábor
Csókakő, Kossuth L. u. 114.
Tel: 06 20 955 4295

Két új adóval bővült a kínálat: MSAT és a TV3 csatornákkal. Ezek fizető szolgáltató csatornák, ezért volt szükség a 100 Ft-os emelésre. A rendszer teljes átvizsgálását megkezdjük már, és folyamatosan folynak a karbantartási munkák is, mert a minél jobb vételi lehetőséget szeretnénk elérni.

Tisztelettel:

Czövek György
üzemeltető

Csókakői
hírek A Polgármesteri Hivatal Lapja

Kiadja: Csókakői Önkormányzat
8074 Csókakő, Petőfi u. 3.
Telefon/Fax: (22) 422-001

Felelős kiadó:
Végh Konrád polgármester
Példányszám: 450 db

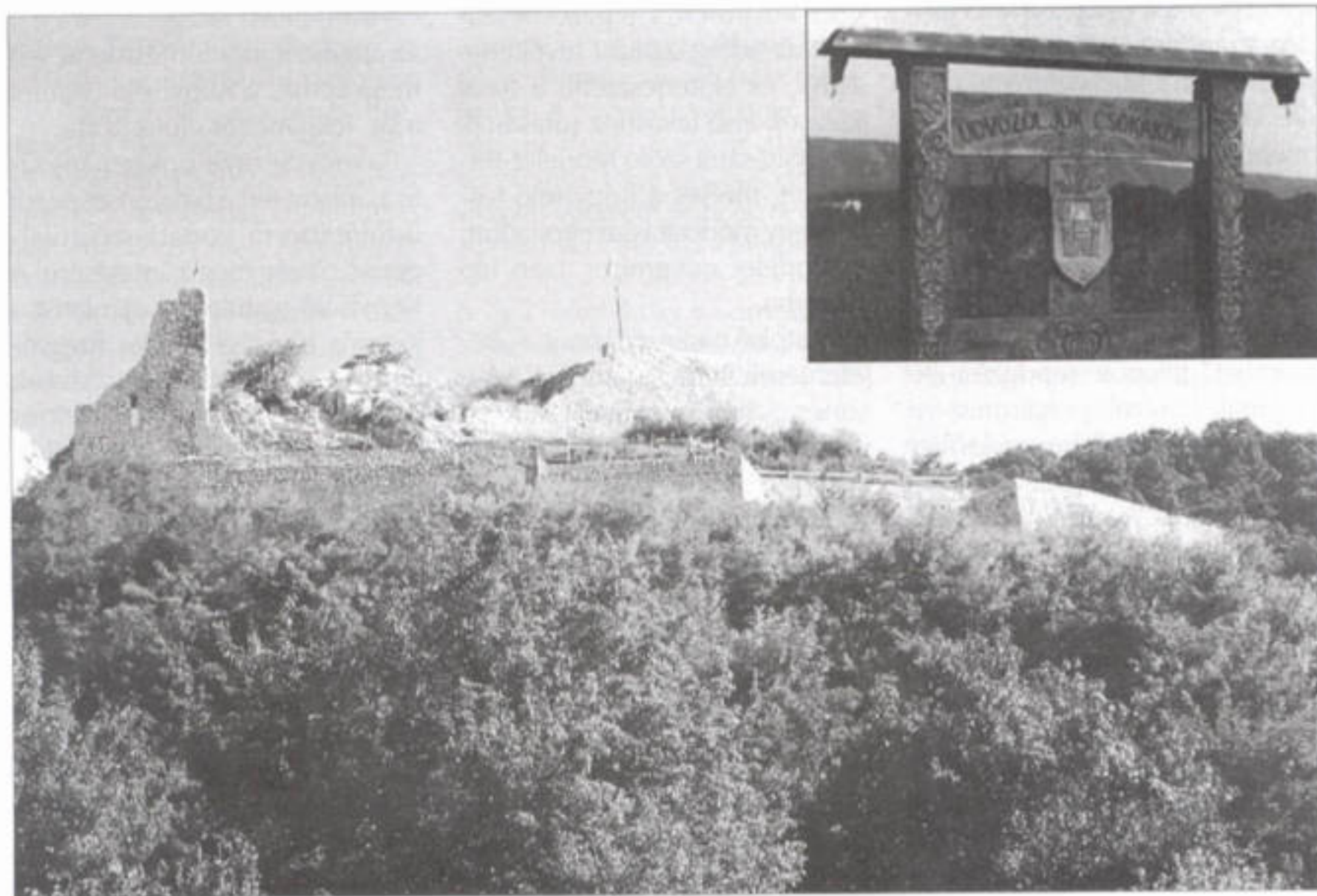
Csókakői hírek

A Polgármesteri Hivatal Lapja

III. ÉVF. 11. SZÁM

1999. NOVEMBER

Tisztelt Lakosság!

Az utolsó helyhatósági választások óta eltelt egy év. Ennek az egy évnek a mérlegét próbáltuk megvonni képviselő társaimmal együtt. Jót a rosszal, sikert a kudarccal összevetve tapasztalatokat szeretni és azokat a későbbi munkáinkba beépítve sikeresebbnek, hatékonyabbnak lenni az elsődleges célunk.

Rövid részlet az áttekintésből: Hivatalunk 1999. október 28-ig ebben az évben 29 pályázatot készített el és adott be az illetékes hatóságokhoz. Ebből 25 munkát minősítettek a mai napig, amiből 12 pályázatot támogattak. Novemberben szeretnénk további két pályázatot beadni járda és nemzeti emlékhely kialakítására.

Várhatóan november végén, vagy december elején szeretnék a művelődési házunkban falugyűlést tartani, ahol a jövő évi költségvetés koncepcióját kívánom megvitatni, majd elfogadtatni és ezt követően az ebben az évben történt főbb eseményekről részletesen beszámolni.

Tisztelettel: **Végh Konrád polgármester**

Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

Csókakő Községi önkormányzat Képviselő-testülete 1999. október 27-én ülésezett.

A képviselők és a jelen lévő vendégek meghallgatták Végh Konrád polgármester tájékoztatóját a két ülés közötti időszak eseményeiről: településünk 50.000 Ft-os pályázati összeget nyert a Fejér Megyei Önkormányzat Környezetvédelmi és Megyeifejlesztési Bizottsága által kiírt parkosítási, fásítási akcióra; október 16-án a „Három szombat” településrendezési akciójának kontroll polgármestere volt Etyek községben; október 18-án részt vett a Mór Kistérség Társulás tanácskozásán; felvette a kapcsolatot az ÉDÁSZ vezérigazgatójával árajánlatot kérve az óvodát körül vevő veszélyessé vált fák kivágására, a közvilágítási hálózat bővítésére vonatkozóan, szóba került a kábeltelevízióval kapcsolatban a csillagpontos hálózat kiépítése esetén az oszlopok használati díja; október 25-én Budapesten benyújtotta a pályázatot a kisközösségek kábeltelevíziós rendszerének fejlesztésére ugyan ezen a napon részt vett a Megye házában a Területfejlesztési Tanács rendkívüli ülésén; október 26-án Csákváron a PRO VÉRTES Közalapítvány tanácskozásán a SAPARD program kidolgozásával kapcsolatban 6 bizottságot hoztak létre a jelen lévők, melyek közül 3 bizottságba 4 főt delegált; (mezőgazdasági és élelmezés-feldolgozási Bognár Endre, idegenforgalmi, természetvédelmi és környezetvédelmi Katzerné Szecsődi Klára, kulturális, oktatási egészségügyi és szociális Kiszely István és Sörédi Pál).

A Képviselő-testület a polgármester tájékoztatóját elfogadta.

Ezt követően a jegyző beszámolt az adóigazgatási tevékenységről, és előterjesztette a fiatal házások első lakáshoz jutásának támogatásáról szóló rendelettervezetet, melyet a Képviselő-testület egy módosítással elfogadott. A rendelet november 1-én lép hatályba.

Az utolsó napirendi pont a „Bejelentések” voltak, melyek igen színes skálán mozogtak. A Képviselő-testület Bognár Endre hegybíró indítványára minősített többséggel határozatot hozott arról, hogy a korábban Csókakő szőlőterületéhez tartozó – jelenleg Mór közigazgatási területén lévő 40 ha-os terület visszacsatolását kéri.

November 3-án Molnár Ferenc az ETALONSPORT Alapítvány vezetője megbeszélésre érkezik településünkre: az alapítvány célja az 5-18 éves korosztály sportolási lehetőségének biztosítása, fejlesztése.

Szót ejtett a Képviselő-testület a SZÉKOM Rt. Szelektív hulladékgyűjtésére vonatkozó javaslatáról. Sajnos a konténerek ára olyan magas, hogy az önkormányzat 10% önrészt tud vállalni.

A nőgyógyászati rákszűréssel kapcsolatos ajánlatra a Képviselő-testület nemet mondott, hiszen év elején községünkben a szűrés megtörtént.

Előreláthatólag november elejére sikerül összehívni a Jordán Parkerdő természetvédelmi területé nyilvánításával kapcsolatos szakhatósági bejárást.

A 3000 Bt. ajánlatot tett községünkről szóló tájékoztató anyag Internetre való felvitelére.

Mivel a FM. Közgyűlésétől ezt az ajánlatot már térítésmentesen megkaptuk, a Képviselő-testület a Bt. felajánlását elutasította.

Bakonycsernye önkormányzata ajánlatot tett a balatonszepezdi üdülőtáborra vonatkozó tulajdonközösség megszüntetésére. A Képviselő-testület az ajánlatot a jogerős bírósági végzés függvényében elfogadta. Javaslatok hangzottak el az SZMSZ módosítására vonatkozóan. A rendelettervezetet a jegyzőnek a következő ülésen kell előterjeszteni.

Az 1100 lélekszám alatti települések pályázhattak az óvodák, ill. 1–4 osztályok működési költségeire kapott állami támogatás kiegészítésére. Ezen a pályázaton támogatást kaptunk, melyre az óvoda igényét 500 eFt erejéig a Képviselő-testület elfogadta.

A képviselők is megtették észrevételeiket: hiányzik az önkormányzati dögkúthoz vezető út, melyen változtatni kell; a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság elnöke tájékoztatót adott a 3/4-ed éves ellenőrzés eredményeiről; a buszmegállók elhelyezésének kérdése is felmerült: sajnos a márciusban megtörtént szakhatósági bejárás óta nem születtek meg az engedélyek, ezért rajtunk kívül álló okok miatt nem tudunk megállót építeni; javaslat hangzott el a Tölgyfa és a Sport utca felújítására is.

A Képviselő-testület ülésére 1999. november 24-én kerül sor.

Takácsné dr. Hanák Mária
 körjegyző

NOVEMBER

**András hava – Őszutó
Nyilas hava (XI. 23. – XII. 21.)**

Mindenszentek és halottak napja (nov. 1–2.)

Mindenszentek napján a katolikus egyház eredetileg mindazon megdicsőült lelkek ünnepét tartotta, kikről megszámlálhatatlan sokaságuk miatt a kalendárium külön-külön nem emlékezett meg. Azonban az utána következő halottak napjának vigíliája révén önállóságát, külön rangját elveszítette. A nép gondolkodásában aztán *mindenszentek és halottak napja* egyaránt az elhunytakra történő ünnepélyes megemlékezés időpontjává vált. Vizsgálta területünk katolikus és református lakosságát egységesen így tartja.

A sírok megtisztítása, virággal díszítése különösen az utóbbi évtizedekben általánosan elterjedt szokás a magyar nyelvterületen. Mészöly Gedeon (1880–1960), a nagy nyelvész és irodalmár szerint a sírok ezen ünnepen való felvirágozása, a sírkövek koszorúkkal díszítése a katolikusoknál alig több mint másfél évszázados szokás. A gyakorlatot azután protestáns népünk is átvette, hiába hadakozott ellene – a szokást pápistának minősítve – a múlt század végén több öreg református pap.

A halottak lelki üdvéért történő gyertyagyújtás országosan elterjedt. Vidékünk katolikusai máig gyakorolják. A gyertyaégetésre odahaza, de még inkább a sírokon kerül sor. Imádkozni ugyancsak szokás a síroknál. Sörédi hagyomány szerint aki mindenszentkor a temetőben a halottakért elimádkozik öt Miatyánkot, ugyanannyi Üdvözlöt, továbbá egy Hiszekegyet, a dicsőségest, az biztosan elnyeri a búcsút.

Sokfelé élt a hiedelem, hogy mindenszentek éjszakáján a halottak kikelnek sírjukból. Területünkön is több helyen így vélekedtek. Különö-

sen figyelemre méltó egy bodajki hiedelemtörténet. „Mindenszentek estéjén gyászmise van. A végén, mikor harangoznak, jönnek ki a hívek a templombul, ugyanakkor a halottak szellemei mennek be a templomba. A nagyanyám mondta, hogy egyszer valaki ilyenkor elalult a templomba. Ugye még csak gyertyavilágítás vót, nem vette észre a sekrestyés mikor bezárta a templomajtót. Az meg ott alult és arra ébrett, hogy a halottak úgy miséznek, mint előtte az élők. Végignézte a halottak miséjét és sokat fölismert köztük. Másnap reggel, mikor a sekrestyés nyitotta az ajtót, már tiszta fehér vót a haja ennek az embernek. Megőszült a réműlettű, hófehér vót a haja.”

A magyaroknál szokásban volt a halottak etetése. A család bőséges lakmározása után éjszakára halottainak is terített, hogy ha éjfél tájt a sírjukból kikelve hazalátogatnak, legyen mit fogyasztaniok. Ezzel a hiedelemmel hozható összefüggésbe egy Söréden feljegyzett történet. „Vót két köröszleányom, má előbb meghaltak. Mindenszentekkor egyikér imádkoztam a templomba misekor, másikér imádkoztam a temetőbe. Asztán azon az éjjelen mind a kettő megjelent. Mintha a konyhábo zörögtek volna, asztán kimegyek ámomba, asztán terítették föl szépen az asztalra az ujj tányérokat, Asztán mondom nekik: Ó, milyen jó, hogy vettem ezeket az ujj tányérokat, mostan fő tuggyátok teregetnyi. Mind a kettő egy hangon mondta: – Máma ilyenbű ebédelünk. És avva én fölébrettem.”

Nyilván a halottaktól, hazajáró lelkektől való szorongás, az irántuk érzett tisztelet nyomán nem végeztek több vidéken mezei vagy más munkát mindenszentek körül.

Hagyományosan országszerte mindenszentekkor fogadták fel a

cselédeket. Vidékünkön is ez volt a szógák fogadásának napja. A cselédek ekkor nyilatkoztak gazdájuknak, hogy *marannak-e*, illetve ekkor *montak föl* nekik. Az új helyre költözés azaz a *másik helre hurculkodás* január elsejével történt. „A szógák ujjévkor vártották a helet így a gazdaemberekné, hát mindenszentekkor mentek szegőnnyi. Azután mikor egyik szóga átment a másikhoz (t.i. gazdához), hogy jobb vót ott a hel vagy jobb vóna a koszt mikor má főmondott mindenszentekkor – hogy: Egyebek bátyámuram, hát megpróbállok máshunna! – azután má nemigen vót anná a házná böcsülete. Se beszétek vele, ippenhogycsak lejárt az idő. Azt szokták mondanyi a szógának: nem tudom maj megeszed-e a karácsonyi kábosztát?” Azaz kibírja-e az új helyen karácsonyig. Nemcsak a paraszti gazdaságokban, hanem az uradalmakban is *szólították* mindenszentekkor a cselédeket. Amelyik nem tetszett az uraságnak vagy az intézőnek, annak felmondott. Megkapta a cselédkönyvet, elmehetett. Aztán jöttek valamelyik pusztáról más cselédek, azokat megfogadták helyettük. A költözés újévről később Szent György napra került át.

Hubert (nov. 3.)

A vadászok és erdészek védőszentje. A magyar arisztokrácia mindig nagy kedvelője volt a vadászatoknak és az erdőknek. Ezzel összefüggésben a Vértes lábánál fekvő Csákváron, a gróf Eszterházy család birtokán *Hubert napján* gyűlt össze a falu népe az Euszták kápolnánál, hol lövészeti versenyre és mulatságra került sor. Az uradalom ekkor jutalmazta meg legjobb vadászeit, erdőkerülőit, hirdette ki az előléptetéseket.

Kiszelyné Mensáros Zsuzsanna

Mindenszentek ünnepére

Ez ünnep kezdetei a 4. századba nyúlnak. Szent Efrém szíriai egyház-
atya (+373 körül) és Aranyszájú Sz.
János (+407) már tud Mindenszen-
tek ünnepéről, melyet május 13-án,
illetve a pünkösd utáni első vasár-
nap ültek meg: e vasárnap neve a
görög Egyházban ma is Szentek Va-
sárnapja. Nyugaton 609-ben tűnik
föl először ez az ünnep, mikor má-
jus 13-án a „Szűz Mária, Vértanúk
Boldogasszonya és minden vértanú-
k” tiszteletére avatják föl a római
Panteont. Nem csak vértanúkat, ha-
nem valóban minden szentet no-
vember 1-én Írthonban és Angliában
kezdték ünnepelni, a 700-as évek-
ben, és ez az ünnep hamarosan ál-
talános lett.

Mindenszentek valamiképp égi
aratási ünnep: „a pünkösd epifániá-
ja” nevét is kapta. Az elhaló búza-
magból kinövő termést látjuk és cso-
dáljuk. És ez az aratás még folyik: a
szentek kara a teljesedés felé irányítja
szemünket, a célhoz, amelyre Isten
teremtett, rendelt. Még nyögünk a
mulandóság terhe alatt, de az isteni
kiválasztással meghívottak és meg-
szenteltek közössége, a diadalmas
Egyház hív és felemel minket. Hajt a
remény, hogy mi is elérjük a kegye-
lem útján Isten gyermekeinek sza-
badságát és dicsőségét. A kezdés
Ajándéka; a Szentlélek már miénk!

A történelmi vészcsapások látomá-
sai sorában ott áll a ragyogó gyüleke-
zet látomása: az üdvözültek az Isten
trónja előtt. A világ nem oly sötét, mint
ahogy nekünk olykor látszik. Üdvös-
ség jön, „a mi Istenünktől és a Bá-
ránytól” (Jel 7,10). A Bárány (Jézus)
áldozati halálával és fölmagasztalásá-
val a halál le van győzve, élet ül dia-
dalt a mulandó világ és rendje fölött.
A testi halál ugyan még itt van, de
mindazoknak, kik megmosták ruhá-

jukat a Bárány vérében” – a halál csak
annyi, mint a Báránynak volt: átme-
net ínségből, üldöztetésből Isten vi-
lágába, ahol nincs többé nyomorú-
ság és halál. Krisztus keresztségéből merít
a hívő erőt, hogy az életbe „belehal-
jon” és éljen.

Aki nem hisz Istenben, és nem is-
meri Jézust, meg nem érti, voltaké-
ppen mi az, Isten gyermekének len-
ni. Elsősorban annyi, hogy Isten sze-
ret és elfogad minket, teljesen, vég-
leg. Aztán, hogy Isten „közelében”
Jézus életével élünk; az isteni szere-
tet hat át. „A világ nem ismer min-
ket”: mi hívők is sokszor nehezen
fogjuk ezt föl. Csak mikor kezdjük
élni, ami vagyunk, és az „igazságot
cselekedni”, akkor kezdjük fölfogni
élő igazságul, amit elménkkel hi-
szünk. (Sz. Ferenc: „Tanto si, quanto
fi”: annyit tud és ért az ember,
amennyit tesz.) Képesek leszünk
meglátni másokban is Isten jelenlé-
tének fényét (és meglátni a szenvedő
Jézust a bűnösben, de nem úgy,
hogy hagyjuk ezt bűneiben, hanem
részvétellel felemelve, kisegítve és vi-
gasztalva benne Jézust). Földi értel-
münkkel föl nem foghatjuk, el nem
képzelhetjük, milyen lehet Urunkat,
Jézus Krisztust színről színre, az Atya
főnségében látnunk (Jn 17, 5.24). És
e „látással” mi is beleváltozunk az Ő
ragyogásába.

A szentek oly nagy isteni szeretet-
tel és túláradó örömmel vannak tele,
hogy dicsőségüknek nincsen semmi
híja és boldogságukban sem lehet
fogyatkozás. – Minél nagyobb dicső-
ségben vannak a szentek, annál alá-
zatosabbak magukban, de annál kö-
zelebb állnak is hozzám és annál
kedvesebbek előttem. – Meg is van
azért írva, hogy koronájukat Isten
előtt letették, arcukra borultak a Bá-
rány előtt, és „imádták azt, aki mind-

örökkön-örökké él”. (Jel 5,14) – So-
kan kérdezzetik, ki nagyobb a
mennyországnak, pedig szegények
azt sem tudják, méltók lesznek-e a
legkisebbek közé bejutni? – Nagy
dolog a legkisebbnek is lenni a
mennyei országában, ahol mindenki
nagy, mert „mindenkinek Istenfia a
neve” és az is lesz. (Mt 5,9) – „A leg-
kisebb ezerré lesz”, s a százeszten-
dős bűnös meghal. (Lz 60,22) – Mert
mikor a tanítványok azt a kérdést
vetették föl, ki nagyobb a mennyei
országában, ezt a feleletet kapták:
„Ha csak meg nem tértek, s nem
lesztek olyanok mint a kisdedek,
nem mentek be a mennyei orszá-
gába. Aki tehát megalázza magát,
mint ez a kisded, az nagyobb lesz a
mennyei országában.” (Mt 18,3-4)
– Jaj azoknak, akik méltatlannak tart-
ják a kisdedekkel megalázódni, mert
alacsony a mennyország ajtaja, be
nem bocsátja őket. – Jaj a gazdagok-
nak is, akiknek már itt van vigasztalásuk;
mert míg a szegények bemen-
nek Isten országába, ők majd kívül
állnak és jajveszékelnék. – Örülje-
tek, ti alázatosak, és örvendeztetek,
ti szegények; mert tiétek az Isten or-
szága, de csak úgy, ha igazságban jár-
tok.

A szentek azért magasak, mert
mélyek. Mély erők emelik ki a he-
gyeket is. Tűz és a tenger mélye az
ő bölcsőjük. A szentek lelkét is a
magány, az önmagábatérés, az oda-
adás és lelkesülés vájja mélyre, és a
tűz dolgozik bennük, mely magá-
val sodor néha fél világot. Assisi Sz.
Ferenc, Sz. Domonkos, Sz. Klára a
középkori vallásos lelkesedésnek út-
jelzői. Mily nagy ereje volt Sz. Mar-
git példájának; az ő műve, hogy ha-
zánk akkor a vallásos ihletnek ke-
gyelmében egy sorban haladt a ke-
reszténység más hű országaival. Ne
féljünk hát a mélységtől, az
önmagábatéréstől, „evezz ki a mély-
re”; lelked a mélység; ha az sekély,
akkor neked az Isten sem mély.
(Prohászka: ÖM, 7:415; 179)

Gerendai Sándor plébános

Diákönkormányzati hírek

Szeptember 22-én az iskolai Diákönkormányzat megválasztotta új diákvezetőjét Lőrincz Renáta 7. osztályos tanulót, valamint helyettesét Lőrincz Szilvia 6. osztályos tanulót. Megvitatta az éves programját, amit elfogadtak a képviselők.

A Diákönkormányzat alapvető céljának és feladatának tekinti a tanulók érdekképviselését, a tanulmányi munka erősítését, az iskolai hagyományok ápolását, a szabadidő tartalmas kihasználásának elősegítését.

Programjaink közül kiemelkedő eseménynek számít a szeptember 27-i harcitúra, amelyet a pákozdi csata emlékére rendeztünk. A gyermekek a természetben töltöttek el egy napot, ahol próbára teheték elméleti tudásukat és ügyességüket.

Az idei tanévben is nevezünk az Országos Tanulmányi Versenyekre különböző tantárgyakból.

Azok számára, akik ezeken a versenyeken nem indulnak házi tanulmányi versenyeket szervezünk. Reméljük sikerül felkelteni tanulóink érdeklődését a honismereti vetélkedő iránt, ami a 700 éves Csókakő című kiadvány anyagára épül. Tervezzük továbbá a vers és prózamondó bemutatót, a TÁTIKÁ-t, az aszfaltrajzversenyt, hősobrászatot, kulturális gálát, önképzőkörökön a koszorúkötetést, tó-jásfestést.

Nagyon kedvelt programok közé tartoznak a házi és körzeti sportversenyek, közlekedési vetélkedők, valamint a TINI DISCÓK. Megszervezzük a „Bolhapiacot”, ahol csere-bere lehetőséget biztosítunk tanulóinknak.

Az ügyes, fantáziadús tanulók rajzpályázaton illetve fotópályázaton mérhetik össze képességeiket.

Szeretnénk hozzájárulni ünnepélyeink méltó megünnepléséhez. Reméljük minél több tanuló részt vesz a nyári táborozásokban és tanulmányi kirándulásokon.

A gyermekek munkáiból év végén kiállítást állítunk össze, amit a tanévzárón megtekinthetnek az érdeklődők. A környezetünk védelmére tisztasági akciókat hirdetünk.

Programjaink megvalósításához nagyon sok segítséget kapunk a nevelőktől és a szülőktől egyaránt. Köszönet érte. Bízunk benne, hogy továbbra is támogatnak bennünket és sikerül terveinket megvalósítani.

Ábele Mártonné
Diákönkormányzat vezetője

A hisztis gyermek

A hiszti jellemző a kisfiúkra és kislányokra is óvodás korban. Iskolás korban válik inkább lányos jelenséggé.

A kép egységes: áll egy vörös fejű gyerek valahol, szem szorosra zárva, szája tágra nyitva, teste megfeszül, és torka szakadtából ordít.

Könnyekről szó sincs. Lassan fárad bele, nagyon lassan. Csendesül, majdésre nyitott szemmel ráncok les, „na mi van már?” Ha ilyenkor véletlenül összevillan a szemünk – már folytatja újult erővel.

És ordít, ordít, és bírja... nagyon-nagyon bírja. De mi nem. Először vigasztaljuk. Nem hat. Aztán szidjuk. Hat, – mégjobban ordít! Aztán ott hagyjuk, majdcsak elfárad. De nem fárad, mi viszont igen! Már az első hangra csomóban a gyomrunk, az agyunk atomjaira esett, vérnyomásunk szétvetné a vérnyomásmérőt!

Hogyan alakul ki ez a torz magatartás? Valahol, valaki, szégyellte, hogy az ő gyermeke zokogjon valamiért, szé-

gyellt kőszívűnek mutatkozni, „most az egyszer” inkább megvette, odaadta, megengedte. Ezzel aztán elszabadult a pokol, mert aztán újra, meg újra megtörtént. Nem lehet elmenni vele a boltba, nézi a TV-t, ha mi nem is akarjuk, és igen, elveszi, megveszi, felveszi, arra megy, megkapja azt, amit ő akar, nem szólhat bele lassan senki a dolgaiba.

De hát egy 3–6 éves gyermek nem dönthet élete fontos dolgaiban, nem lehet övé a felelősség!

Mi meg érezzük a tehetetlenségünket, szégyelljük is persze magunkat, hiszen mégiscsak mi vagyunk a nagy, okos felnőttek!

Sokan esküsznek ilyenkor egy pohár hideg vízre, egy-egy jól irányzott nyaklevesre, elzárásra. Ezek persze hozhatnak pillanatnyi eredményt, de aztán minden kezdődik előlről.

Egy dolog tűnik tartósan hatásosnak – Ez pedig a hiszti teljes figyelmen kívül hagyása!

Természetesen számunkra is borzasztó a visító gyerek látványa. Mégis fontos, hogy mélységes megértéssel fogadjuk, neki most éppen hisztiznie kell. Tegyük úgy, mintha ez minket egyáltalán nem zavarja.

Néha meg is kérhetjük: „Nem akarok zavarni, ordíts nyugodtan, csak légy szíves állj egy kicsit arrébb, mert itt éppen dolgozni szeretnék.” – Kedvesen, de határozottan még odébb is tolhatjuk minden durvaság nélkül, hisz magától úgysem fog mozdulni.

Olyasmibe is kezdhetünk, amiről tudjuk, hogy nagyon szereti csinálni.

A gyerek figyelme elterelhető! De akkor, ha a gyanú árnyéka sem vetődik rá, hogy ez lenne a szándékunk. Véletlenül se hívjuk, se szóval, se tekintettel, ne is pillantsunk felé, mintha nagy jó dolgunkban teljesen ki is ment volna a fejünkből az ő jelenléte! Először még jobban fog sírni, – most már végképp ne idegeskedjünk, ez már a győzelmünk jele. Azért sír, hogy vegyük már észre, akarjuk oda-csalni.

Csendesedik, les először csak résznyire, majd egyre elkerekedőbb szemmel. A lila arc szín vörösbe, majd rózsaszínbe megy át. A visítás hüppögéssé szelődül, az ököl kienged, a test elernyed, áll és figyel. Talán kicsit próbálkozik újra visítani, de ebben már nincs meggyőződés, ez már gyenge utánzat – ő is érzi, hát abba is hagyja.

Ács Imre óvodavezető

Amit az alacsony vérnyomásról (hypotómináról) tudni kell

Alacsony vérnyomás (hypotenzió) betegségről akkor beszélünk, ha a vérnyomáscsökkenés olyan mértékű, hogy tüneteket, azaz szédülést és ájulást okoz.

A vérnyomás kellő szinten tartása, miután a vér elhagyja a szívet és a szervezetben kering – hasonlatosan a megfelelő víznyomáshoz az otthoni vízvezetékben – alapvető fontosságú.

A nyomásnak elég magasnak kell lennie ahhoz, hogy biztosítsa az oxigén és a tápanyagok leadását a test sejtjeinek és elszállítsa az ott termelődő salakanyagokat.

Ha a vérnyomás túl alacsony, a vér nem tud elegendő oxigént és tápanyagot szállítani a sejtekhez és nem képes a salakanyagokat kellő mértékben elszállítani.

A tüneteket még nem okozó alacsony vérnyomással az egészséges emberek élettartama várhatóan hosszabb.

Tünetek:

Az ájulást gyengeség vagy szédülés előzheti meg, különösen, ha a beteg áll. Az elesést követően a vérnyomása emelkedik, részben mert a beteg fekvő helyzetbe kerül, gyakran azonban a kiváltó ok is megszűnik.

Túl gyors felkelés esetén a beteg ismét elájulhat. Ortosztatikus ájulás következik, be, ha a beteg túl gyorsan ül fel, vagy áll fel.

Ehhez hasonló jelenség az úgynevezett „díszszemle ájulás”, amely akkor következik be, ha valaki hosszú időn keresztül mozdulatlanul áll a forró napon. Mivel a láb izmai mozdulatlanok, nem pumpálnak vért a szív felé, ezért a vér a láb vénáiban reked, és a vérnyomás leesik.

A hisztériás ájulás nem is valódi ájulás. A beteg csak látszólag veszítette az eszméletét, de nincs vál-

tozás a szívritmusban és a vérnyomásban, nem izzad és nem sápadt.

Kezelés:

Általában a laposan fekvés elegendő ahhoz, hogy a beteg visszanyerje eszméletét. A lábak felemelése meggyorsíthatja a javulást, hiszen ez a testhelyzet növeli a véráramlást a szív és az agy felé.

Nagyon fontos az egészséges életmód, mozgás, torna, szabadlevegő, ha ezek után is fennállnak a panaszok, fel kell keresni orvosunkat, valószínűleg gyógyszeres kezelés szükséges.

Jó egészséget!

Végh Konrádné
 körzeti ápolónő

Nyugdíjas klub

Szeptember 11-én községünkben olyan eseménynek lehettünk tanúi ami falunk – Csókakőnek – hírét sok ember előtt ismertté tette.

Ezen a napon ünnepeltük Csókakőről fennmaradt írásos emlék 700. évfordulóját. Hogy ez az ünnep létrejöheszen, nagyon sok munkát kellett elvégezni. Állami támogatás és szponzori hozzájárulás nélkül ez nem valósulhatott volna meg. Itt kell megemlíteni Csókakő lakosságának áldozatos munkáját, melyből sok nyugdíjas klubtag derekasan ki-

vette a részét, melyért köszönet illeti őket.

A várhoz vezető útnak nagy részét, a várkörüli területek rendezése teljesen társadalmi munkában lett elvégezve. A várbaráti kör tagjai – melynek több klubtagunk is tagja – méltán büszkéek lehetnek tevékenységükre.

Az ünnepség jó szervezethez és lebonyolításának értékelése nem az én tisztem, hiszen lesz aki a Csókakői Hírekben erről bővebben fog beszámolni.

Az ünnepségen klubunk ének-

kara is szerepelt, és a kis műsorunk jó kritikát kapott aminek tiszta szívből örülünk.

Az október havi klubestünkre 25-én hétfőn 19 órakor került sor. Ezen a napon beszéltük meg a november 26-án megtartandó „5 éves a Csókakői nyugdíjas klub” című programunkat.

Reméljük jut idő egy kis kulturális tevékenységre, ami főleg vers, vagy prózai mű felolvasása vagy elmondása tesz színesebbé klubestünket. Természetesen a magyar népdal sem maradhat el, melyet Kaiser István tangóharmonika kísérete teszi teljessé klubestünket.

Rüll Henrik
 Nyugdíjas klub vezető

Ismét a mezőgazdaságról...

Természetesen, aki jó szerekkel és kellő időben végezte el a növényvédelmet a szőlőkben, gyümölcsösökben, annak nem volt meglepetés a szüret. Viszont járva a határt, a területeket már a lombozat elárluja a gazdát. Ahol egészséges október végén, november elején a lombozat, ott valószínűleg normális termés is volt, a korai derek pedig még csak a mélyebb fekvésű helyeken tettek kárt. A leszüretelt termés a jó időjárás hatására elég gyorsan erjedésnek indult és alig 7–8 nap alatt ki is erjedt.

Az új borokat illik kezelni szulfiddal és az edényeket csurig felöntögetni. Az új borok elég szépen és gyorsan tisztulnak, de mindenképpen figyelni kell arra, nehogy barnatörést szenvedjenek.

Visszatérve arra, hogy az ilyen járványos évjáratban milyen szempontok alapján szükséges védekezni? Erre a kérdésre a választ a téli békés időszakban megrendezésre kerülő növényvédelmi előadások fognak adni, melyre minden érdeklődőt előre kiértékelés alapján elvárunk.

Bízva a jövő évi szebb termésben, mindenkinek hasznos téli tapasztalatokkal teli tanácskozásokat kívánok:

Szabó Gyula
falugazdász

Hegyközségi tájékoztató

Lassan minden pincében elforrtak a mustok. Várjuk (és kóstolgatjuk) az előre beharangozott „évtized legjobb évjárata” borait. Annak, aki elfogad borászati tanácsokat, a következőket ajánlom: legyen a bora akár saját fogyasztású, akár értékesítésre szánt célszerű a hordókat a teljes ülepedésig színüttig tölteni! Feltöltés előtt 1 dkg (10 g) borként (káliumpiroszulfít) borban feloldva adjunk minden hl-hez. A gyorsabb ülepedés és a későbbi jobb fehérjestabilitás érdekében 100 g (10 dkg/hl) bentonit adagolása is jótékony hatású!

A bentonit használatakor olvassuk el a csomagálásra írt tájékoztatót! Ugyanis alapvetően két féle bentonit van. Ezekből az egyiket felhasználás előtt duzzasztani kell, a másikat nem! Használatukkal a borunk tisztább ízű, zamatú és állóképesebb lesz.

„Nagyobb” termelők (1000 l felett) számoljanak azzal, hogy jövőre mind az óborkészlettel, mind a melléktermékekkel (törköly, seprő) a pénzügyőrségnek el kell számolni!

Megkezdjük tagjainknak a termésbejelentés-nyomtatványok ki-postázását.

Kérem ezeket értelemszerűen kitöltve a lakásomra megküldeni nov. 30-ig.

Kérem azt is, hogy az éves hegyközségi járulékot az említett dátumig mindenki fizesse be és a tulajdonlapjáról a szőlőként nyilvántartott terület után m²-ként 20 fillért mindenki maga számolja ki. Akinek területi elszámolási gondja van, az személyesen keressen fel!

Minden hegyközségi tagunk adatai számítógépen vannak, területi nyilvántartásaink a földhivataltól valók.

Kérem azt is, hogy akik 1995-től tagdíjhátralékosok, azok az elmaradásokat is fizessék be, mert január 1-től büntetőkamattal adóként kerülnek behajtásra.

Természetesen ezután is készséggel állok mindenki részére hegyközségi és szakmai ügyekben.

Bognár Endre
hegybíró

Az asszonyklub életéből

A nyári időszak eltelte után, szeptember utolsó pénteki napján találkoztunk először.

Beszélggettünk a nyári élményekről, az elmúlt időszak fontos falubeli eseményeiről, s beszámoltunk egymásnak a 700 éves évforduló előkészületeinél: Ki milyen munkában vett részt.

Ezek után megbeszéltük, hogy október hónapban színházlátogatást teszünk.

Október 16-án 15 fővel megtekintettük a: „Jó estét nyár, jó estét szerelem” című színdarabot. Kellemesen és jó hangulatban töltöttük együtt ezt az estét.

Október 29-én tartottuk következő gyűlésünket, melyen a következő témákról esett szó:

1. Az éves gazdasági helyzetünk: tagdíjak, támogatási összeg, bevétel, kiadások ismertetése. Beszámolót: Haranginé Éva tartotta.

2. November–december hónapban előkészületek az ünnepekre: ötletek, javaslatok megbeszélése

Az összejövetel második felében pedig, Ibolya és Márta nevű tagjaink névnapi köszöntését tartottuk.

Továbbra is kérek minden asszonytársamat, jöjjön el, s győződjön meg arról, milyen jó együtt eltölteni néhány nyugodt órát.

Várunk mindenkit köreinkben.

Tisztelettel:

Sztrakay Gáborné
Asszonyklub elnöke

Sport Bronzérmes a TBC!

Befejeződött a móri kispályás labdarúgó bajnokság, ahol a TBC a harmadik helyet szerezte meg. A felnőttek és a fiatalok is a harmadik helyen állnak a bajnokságban. Megindultak az előkészületek XXII. Téli Kupa megrendezésére.

A móri bajnokságot a Nagyivó csapata nyerte meg az I. osztályban. A II. osztályú bajnokságban a bodajki Gaja együttese lett az első, a második az Esso Mór, a harmadik helyezett pedig a TBC lett. Az első és a második helyen végzett csapatok feljutottak a városi bajnokság I. osztályába, sajnos nekünk ez harmadikként nem sikerült.

A TBC 26 mérkőzésből: 20 győzelmet, 1 döntetlent és 5 vereséget ért el.

Az utolsó két fordulóban sikerült győzelmekkel búcsúzni:

TBC-Mór Kisebbség 14:1, TBC-Feltörekvők Puzstavám 8:3. A gárda 158 gólt lőtt és 65-öt kapott. A kapuba legtöbbször Ábele Márton talált be, ő összesen 41 gólt lőtt. Előtte még Szabó Szilárd 29-szer zörgette meg az ellenfél hálóját, és őket követi Makk Flórián 27 találattal.

A Megyei III. osztályban tovább folytatódott a küzdelem a bajnoki címért. A felnőtt csapat a Jenő gárdáját a 7. Fordulóban 2:0-ra győzte le, ugyanitt az ifjak 6:2 arányban győzedelmeskedtek.

Csókakőn vendégszerepelt a Zámoly, akiket a nagyok 3:0-ra, a tartalékok pedig 4:1-re vertek meg.

Nincs szerencsénk mostanában Iszkaszentgyörgyön, mivel a Szívkutyák otthonában 2:1-es vereséget szenvedtünk el. Az őszi idény mindkét vereségét itt gyűjtöttük be.

A 10. Fordulóban a Kisláng látogatott el hozzánk, akiket az utánpótlás 3:0-ra, az első csapat pedig 7:2-re vert meg. Boros György a mérkőzésen négy alkalommal talált be az ellenfél kapujába, ezzel beállítva a

maga mesternégyesét! A következő bajnokin az utolsó helyezett Isztimér vendégei voltunk. Az ifisták 1:1-es döntetlent, míg a felnőttek 5:0-s győzelmet értek el. Boros György újra megörvendezettette szurkolóinkat egy mesterhármassal! Csókakő mindkét alakulata, a bajnokság őszi idényének befejezése előtt két fordulóval, a harmadik helyen áll. Az utolsó két meccsen nehéz ellenfelekkel kell fiainknak szembenézniük. Az egyik a Szabadbattyán, akik riválisaink a második hely megszerzésében, a másik a Tác, akik remélhetőleg otthonukban, csak a pályán elért eredményükkel kívánnak visszavágni a múltkori vereségért. Lassan tehát véget ér az őszi idény és elkezdődik Csókakő kispályás labdarúgó bajnoksága a Téli Kupa. Az idei évben a helyi sportegyesült rendezi a kupát. Többen érdeklődtek már, hogy hogyan állnak az előkészületek. Amit biztosan el tudunk mondani, hogy a hagyományokhoz hűen december 5-én, azaz december első vasárnapján lesz a sorsolás. Az első fordulót december 12-én rendezzük meg az iskolai kézilabdapályán.

Téli Kupa vége a jelentkező csapatok számától függ. A versenybizottság szerepét az SC választott elnöksége tölti be.

Makk Gyula elnöktől azt a tájékoztatást kaptam, hogy az eseménnyel kapcsolatos részleteket, szándéka szerint a november 5-én megrendezendő elnökségi gyűlésen kívánja letisztázni.

Természetesen ezen időpontot még egyeztetni kell a vezetőség tagjaival, akik értesítést fognak kapni a gyűlésről. A nevezés feltételeivel, a szabályokkal pedig egy tájékoztatón keresztül (ugyanúgy, mint az előző Téli Kupákon) ismerkedhetnek meg a nevezni kívánó csapatok.

Fűrész György

Önkormányzati hírek

Már több alkalommal megjelent lapunkban a járdákra belógó faágak eltávolítására vonatkozó felhívás. Sajnos sokan figyelmen kívül hagyták kérésünket. Tájékoztatjuk Önöket, hogy november 1-től önkormányzatunk alkalmazottja a faágakat eltávolítja.

November 2. hét végén fásítási akciót szervezünk. Elsősorban a pályázaton elnyert összegben vásárolt fákat, bokrokat, ill. a VADEX vezérigazgatója által felajánlott növényeket kívánjuk a lakosság aktív közreműködésével elültetni.

Mindenki segítségét várjuk erre a munkára.

Felhívjuk a Tisztelt Lakosság figyelmét, hogy november 1-től a helyi gyógyszerár nyitvatartási ideje a következő módon változik:

Hétfő: 13.30–14.00

Péntek: 10.30–11.30

Csókakői
 hírek A Polgármesteri Hivatal Lapja

Kiadja: Csókakői Önkormányzat

8074 Csókakő, Petőfi u. 3.

Telefon/Fax: (22) 422-001

Felelős kiadó:

Végh Konrád polgármester

Példányszám: 450 db

Csókakői hírek

A Polgármesteri Hivatal Lapja

III. ÉVF. 12. SZÁM

1999. DECEMBER

Tisztelt Lakosság!

Az Önkormányzat nevében köszöntök minden kedves olvasót az évezred utolsó „Csókakői hírek” hasábjain. Az egyik legnagyobb ünnepünket várva kívánok Önöknek kellemes karácsonyi ünnepeket, békés, boldog új esztendőt magam és az Önkormányzat Képviselő-testülete nevében.

Engedjék meg, hogy néhány gondolatot megoszthassunk Önökkel újságunkkal kapcsolatban. Szívesen vennénk az Önöktől származó cikkeket, ha úgy gondolják, hogy az abban foglaltak közérdeklődésre találnak. Szívesen fogadnánk a lappal kapcsolatos jelzéseket, észrevételeiket, az Önkormányzat működéséhez kapcsolódó cikkeiket, vállalva az esetleges véleménykülönbséget, az előre mutató nyílt vitát.

Tisztelettel: Végh Konrád
polgármester

DECEMBER

Karácsony hava – Télelő hava Bak hava (XII. 21 – I. 20.)

András népszerűségében kétségkívül közrejátszott kalendáriumi elhelyezkedése. A hozzá közelebbi vasárnapon kezdődött a négyhetes böjti időszak, advent (egyesek ajkán advent). A nép tudatában azonban advent András nappal indult. A liturgikus egyházi év – mely nem esik egybe a polgárral – ugyanekkor vette kezdetét.

Az advent előkészülettel, várakozással telt el, miként maga a latin eredetű kifejezés is jelzi, hogy érkezés, Jézus eljövetele várható. Mindent a karácsony várása hatott át.

Az adventre vonatkozó egyházi előírásokat a parasztemberek lényegében ismerték, de szükség esetén segíthetett a nyomtatott betű. Így a múlt század közepén – évszám nélkül – kiadott „Jó illatú Rósáskert” c. imádságos könyv, melyből Csákváron több példány is előkerült, s valószínűleg más katolikus közösségekben is elterjedhetett. Az első részben található naptárhoz fűződött magyarázat említi, „Advent első Vasárnaptól fogva Karácsonyig minden szerdán és pénteken böjt.” Különösen a pénteket tartották meg a legutóbbi időkig. Söréden például egyes családoknál húst ilyenkor semmiképpen nem ettek, hanem babos-, túrós-, mákos tésztát.

Valószínűleg német hatásra a két világháború között Csák-

váron néhány családnál feltűnt az adventi koszorú. A mintegy 20 cm átmérőjű tárgyat fenyőágból fonták, az adventi négy hetet szimbolizáló négy gyertyát tettek rá és a szublótra helyezték. Minden adventi vasárnap az esti imádságnál eggyel több gyertyát gyújtottak meg rajta, így karácsonyhoz közeledve, egyre erősödött a fénye. Csókakőn, Söréden, Bodajkon a templomban – az emlékezet szerint – hosszabb ideje helyeztek el adventi koszorút. Napjainkban is az a szokás, hogy a plébános a mise előtt gyújtja meg az esedékes számú gyertyát.

Luca (dec. 13.)

Területünkön a téli ünnepkör egyik legtöbbet emlegetett napjához, Lucához szépszájú szokás és hiedelem kapcsolódott. Ezek azonban csak csekély mértékben hozhatók összefüggésbe az ókeresztény szűz, Luca, pontosabban Szent Lucia alakjával. Fejér megye parasztsága őt szentként alig ismerte, legendája nem terjedt el széles körben, és a képzeletben is más alakban élt, mint ahogy az egyház szólt róla.

Luca napja, mint nőnemű alak ünnepe, a paraszti hagyományokban tele van asszonyi kezdeményezésekkel és tilal-makkal, amivel az elkövetkező időszakot, az új évet kívánták befolyásolni.

Lucs mindenekelőtt dologtiltó nap volt. Más tájegységekkel ellentétben nem ismernek a tilalom megszegőinek bűnhődéséről szóló tabumondákat, de napjainkban is jól tudják, az idősebbek meg is tartják a varrási tilalmat. „Az asszonyoknak nem szabad varrnyi, mer bevargyák (összevargyák) a tikok valagát (fenekit, tojókáját)”, egész évben tojás nélkül marad a család. Csókakőn a főzés kivételével szinte mindent tiltottak, a varrás mellett különösen, a mosást, mert kimossák a tyúkok fenekit, nem tojnak”. Tiltották továbbá a szárnyasok levágását. A csókakőiek elmondták: „Lucakor nem dógoztunk. Főznyi megfőztünk, de utána nem dógoztunk, nem mostunk, se tűt nem vettünk a kezünkbe, semmit.”

Karácsony (dec. 25., 26.)

Karácsony, régiesen karácsony a Móri-völgy és a Zámolyi-medence népe számára a legnagyobb ünnepet jelentette, s jelenti ma is. A paraszti életmód lehetővé tette igazi megtartását. Az ünnepre már egész adventben készülődtek, az utolsó időszakban pedig különös áhitattal várták Jézus születésnapját.

E szokásokról részletesen a tavalyi számban olvashattak.

Kiszelyné
Mensáros Zsuzsanna

Mikor mehet iskolába a gyermek?

Az óvodáskor után következő életszakaszt iskoláskornak nevezzük. A gyermek akkor lehet iskolaérett, ha testileg és szellemileg életkorának megfelelően fejlett. Ahhoz, hogy a tanuló eredményes legyen, az egész személyiségnek iskolaérettnek kell lennie.

A nagycsoportosok arra a kérdésre, miért szeretnél iskolába járni, így válaszoltak: „Mert ott már tanulni kell.” „Mert megtanulok írni, olvasni, számolni.” „Lesznek szép színes könyveim.” Az óvodában is előtérbe kerülnek az iskolát utánzó játékok.

Az iskolába lépő kis elsős tudatosan készül az ottani életre. Fontos a kiegyensúlyozott magatartás önmaga lékezésére és irányítására. Az óvodában kialakított feladatok és szabálytudat pedig már nélkülözhetetlen számára, mert el kell fogadnia a tanító néni utasításait, be kell tartania az iskolai élet szabályait. Az iskolaérett gyermekre jellemző a monotonia tűrés. Ez az unalmas, egyhangú feladatok (betűk, számok egymás utáni leírása többször) elvégzéséhez szükséges. A kiegyensúlyozott érzelmi étellel rendelkező gyermek képes az önuralomra, osztálytársakhoz és a pedagógusokhoz való alkalmazkodásra.

Az iskola elvárja azt is, hogy a gyermek a közösségben oktatható és nevelhető legyen. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha a gyermek jól be tud illeszkedni az osztályba, elfogadja a közösséget, tehát szociálisan is érett. Ez az érettség megnyilvánul a gyermek önállóságában is.

Az iskolaérettség egyik legfontosabb feltétele az aktív figyelem azaz az akaratlagos koncentráció valamire. Enélkül nincs folyamatos tanulás, rendszeres iskolai munka.

Továbbá fontos feltétel az értelmi képességek fejlettsége. Az ép értelmű gyermek képes eljutni a konkrét szemléletes tapasztalatoktól, az elvont fogalmakon keresztül a műveletek elvégzésének szintjéig. Megteszi az első lépéseket az analízis és a szintézis műveleteinek terén, vagyis rájön, hogy a részekből egészeket alkothat, az egész pedig részekre bontható. Különösen fontos ez a számolás, írás és az olvasás tanításában.

A beszéd már óvodáskorban is a legfontosabb kifejező eszköze a gyermeknek. A beszéd révén tud kapcsolatokat létrehozni, így szerzi meg ismereteit, ennek segítségével tudja kifejezni gondolatait és érzelmeit. Ez az iskolás korban még fontosabbá válik. A jó beszédkészség szükséges az iskolába lépés előtt. A tanuláshoz ez az egyik alapfeltétele. Nélküle nem fogja megérteni környezetét, nem lesznek kapcsolatai, kirekesztett, magányos lesz, értelmi képességei is korlátozottak lesznek.

A hangok tisztasága és hibátlan kiejtése is nagyon fontos. A helyes hangképzés elengedhetetlen. Ugyanis ha egy gyermek nem tisztán és helyesen képzi a hangokat: selypít, raccsol, pösze, esetleg hadar, érthetetlen lesz a beszéde. De nem csak a beszédben, az írás-olvasás tanulásában is problémái lesznek, pl. hogyan írja le a gyermek az „s” betűt, amikor „sz” hangot ejt? Fontos tehát, hogy az iskolába kerülő gyermek helyesen, tisztán és

érthetően beszéljen. Szükség esetén logopédus segítségét kell kérni, mely óvodánkban is működik.

Amennyiben bármely okból késik a fejlődés, a szülők nem szabad gyermekét erőszakkal beiskoláznia. Az éretlen gyermeknek szüksége van egy évre, mely elegendő ahhoz, hogy hátrányát csökkentse. Ez idő alatt nagyobb lesz az önfenyvelme, munkatempója gyorsul, kitaróbb lesz figyelme, szókinccse és beszéde gazdagabbá válik. Fő tevékenysége a játék sokkal érettebb, tisztább lesz. Ha viszont erőlteti az iskolát a szülő gyermeke számára, nehezebben fogja teljesíteni az iskolai követelményeket, nem tud együtt haladni az osztállyal.

A számtalan iskolai kudarc elveszi a gyermek kedvét az iskolától, a tanulástól. Már a korrepetálás, a magántanárok, az otthoni segítség, a megkésett szülői foglalkozások sem javítanak a helyzeten.

A fizikailag és pszichikailag kimerült gyermek az erőltetés ellenére is rossz tanuló marad, esetleg ismételni fogja az osztályt. A sikertelen iskolai évek pedig nagyon befolyásolhatják későbbi felnőtt életét, munkáját.

Az 1999-es év nyarán kiadott Oktatási Törvény módosítása lehetővé teszi, hogy a gyermek hét éves kora után is részesüljön óvodai nevelésben. Kedves Szülők! Ha szükséges éljenek e lehetőséggel.

„A jó kezdet fél siker” – mondja a régi közmondás. Szívleljük meg ezt szülők és pedagógusok egyaránt.

Ács Imréné Óvodavezető

A tél veszélyei

Amikor hűvösebbre fordul az idő, gyakoribbá válnak a meghűléses megbetegedések. A közönséges megfázás tüneteit észlelve, sokan keresik fel a családorvost influenzának vélt betegséggel. A legtöbb esetben azonban csak egy egyszerű meghűlésről van szó.

A nátha a felső légutak heveny, általában láz nélkül lezajló vírusfertőzése, melyben a légutak valamennyi szaka-

szán gyulladás alakul ki. Többnyire cseppfertőzés révén terjed.

Tünetei: köhögés, orrdugulás, nátha és torokfájás.

Az influenzával ellentétben csak a felső légutak betegszenek meg, általános tünetek nincsenek, és a lázas állapot is ritka. Az influenza, hasonlóan a náthához, vírusos megbetegedés, de annál jóval súlyosabb és komoly lázzal jár.

Influenza tünetei: hirtelen magas, akár 40 fok feletti láz 3-4 napig, erős fej és végtagfájdalom, gyengeség, gyakori erős és rohamszerű köhögés.

Megelőzés: évenkénti védőoltás, sportolni a friss levegőn, meleg és hideg vízzel zuhanyozni, kerülni a tömeget.

Fokozottan veszélyeztetettek: 60 év-nél idősebbek, asztmában és bronchitisben szenvedő gyerekek, krónikus betegek, hivatalból sok emberrel kapcsolatot tartók.

Jó egészséget!

**Végh Konrádné
közeti ápolónő**

5 éves a „Csókakói Nyugdíjas Klub”

1994 novemberében néhány vállalkozó szellemű nyugdíjas az akkori polgármester Sörédi Pállal az élen megalakította a nyugdíjas klubot.

Azoknak lett igazuk akik hittek és bíztak abban, hogy főáradozásuk nem lesz hiába, előbb utóbb meghozza a gyümölcsét. Ennek fényes bizonyítéka, hogy 1999. november 26-án megünnepeltük a klub megalakulásának 5. évfordulóját.

Az elmúlt 5 év nem volt zökkenőmentes. Az időnként felmerült problémákat sikerült megoldani úgy, hogy a klub folyamatossága nem szakadt meg. Klubtagságunk sokat tett azért, hogy a klub életben maradjon és sikeresen működjön. Úgy gondolom elértük, hogy klubunk most jó mederben halad, és tagjaink többsége szívesen jár el klubestünkre ahol jól érzi magát.

Szeretnék most rövid tájékoztatást adni Csókakói lakosságának a november 26-án megtartott ünnepi klubestünkről.

Az est sikerének egyik adata, hogy kb. 100 fős (60 nő, 40 férfi) létszám volt jelen. (Az adtok klubtagtól származik, én magam nem ellenőriztem.) A létszám összetétele: klubtagok, meghívott helyi vendégek, valamint az asszonyklub önkéntes segítőiből tevődött össze. Sajnos a „MÓRI és Sörédi” Nyugdíjas Klub meghívottai telefonon lemondták megjelenésüket, hivatkozva az időjárásra. Hogy ennek van e más háttere azt nem tudjuk, mindenképpen kellemetlenül érintett bennünket mivel mi több ízben tettük tiszteletünket náluk.

Most pedig rövid tájékoztatást szeretnék adni ünnepi klubestünkről.

A Himnusz eléneklése, a tagok és vendégek üdvözlése után az általános iskola tanuló nagyon szép és színvonalas műsora következett, mely nagy közönségsikert aratott. Köszönjük úgy a tanulókat, mint a felkészítő pedagógusok fáradtságos munkáját, és a továbbiakban sok sikert kívá-

nunk valamennyiüknek. Külön köszönetet mondunk Ábele Helgának szintetizátoron előadott zeneszámaihoz melyet a közönség vastapssal honorált.

Majd Végh Konrád Csókakói polgármestere értékelte a klub munkáját és köszönetet mondott a nyugdíjas klub tagjainak a község érdekében végzett társadalmi munkáért. Továbbra is számít tagjaink segítő munkájára.

Az est ünnepi szónoka Sörédi Pál az általános iskola igazgatója volt aki a már említett nyugdíjas klub alapításának tagja és irányítója volt. Röviden megemlékezett az elmúlt 5 évről és méltatta a klub jelenlegi tevékenységét és a továbbiakban nagyon jó összefogást és együttműködést kívánt.

Itt szeretném megemlíteni, hogy a klub 5 éves működése alatt három polgármestere volt és van – Sörédi Pál, Karger László, Végh Konrád – Csókakóéknak, akik mindhárom tagjai a Klubnak. Öröm számunkra, hogy ha idejük engedi – mivel még aktív dolgozók – gyűléseinken részt vesznek, és velünk együtt töltik el kellemesen az estét.

Ezután egy perces néma felállással emlékeztünk meg azon klubtagjainkról akik ma már nem lehetnek velünk.

Következett a Nyugdíjas klub tagjainak műsora – 8 énekszámmal és két verssel – melyet a közönség nagy szeretettel és tetszéssel fogadott. Itt szeretném megemlíteni, hogy a műsorunk összeállításában és betanításában Sörédi Pál igazgató klubtagunknak nagy szerepe volt amit ezúton is megköszönünk.

Majd következett az elnöki összefoglaló, zárszó.

Megköszönjük az önkormányzat támogatását. Reálisan tekintve a 25.000 Ft pénztámogatás és a fényképekért kapott 4.500 Ft-os ajándékkal meg vagyunk elégedve. Ha hozzászámoljuk hogy a kultúrházat térítésmentesen bocsátják rendel-

kezésünkre jó néhány ezer forinttal emelkedik a támogatás összege.

Megköszönjük a polgármesteri hivatal és az iskola dolgozóinak a segítségét a meghívók gépelése és sokszorosításánál nyújtott munkáknál. Kérjük ezután is támogassanak bennünket mind a két helyen hiszen e célra eszközök nem állnak rendelkezésünkre.

Köszönjük a posta dolgozóinak segítségét a meghívók kézbesítési munkáknál és kérjük továbbra is a segítségüket mert nagy gondot vesznek le vállunkról.

Köszönetet kell mondanunk klubtagjainknak a klub érdekében végzett munkákból és tevékenységekből kiveszik részüket, akár énekkar vagy más feladatok elvégzéséből. Köszönjük asszonyainknak a süteményt a férfiaknak a bort, amivel hozzájárultak az est jó hangulatához. Itt kell megemlítenünk Kaiser István klubtagunk harmonika kíséretét is. Külön köszönetet kell mondanunk az asszonyklub tagjainak akik önként felajánlották, hogy a nyugdíjas klub tagjai helyett elkészítik a vacsorát, felszolgálják és az ezzel járó összes munkát elvégzik. Jelszavuk az volt: A nyugdíjas klub tagjai ünnepeljenek. Köszönet az önzetlen segítségükért.

Meglepetés volt számunkra, hogy a szomszédos bolt vezetője Harangi Sándorné 8 üveg pezsgővel megajándékozott bennünket. Köszönjük kedves figyelmességét és az ajándékot.

Elnézést kérek azért, hogy az összes támogatót felsorolni nem tudom, mert az újságcikk terjedelme határt szab.

Az elnöki zárszó után minden jelen levő klubtagot és vendéget vacsorával vendégtünk meg. A vacsora egy igazi magyaros pörkölt volt ami a szakácsnak a szakértelmét és munkáját dicsérte. Köszönet jár érte.

A vacsora után klubestünkön hagyományos magyarnóta est következett melyet Kaiser István tangóharmonikájával kísért és vezetett.

Minden résztvevőnek megköszönjük hogy ezen az ünnepi esten megtisztelt bennünket.

Rüll Henrik
Nyugdíjas Klub elnöke

Meghívó

A MÓRI EGYHÁZI ÉNEKKAR meghív minden kedves zenekedvelőt az 1999. december 23-án 18.30-kor (esti mise után) tartandó

ADVENTI-KARÁCSONYI ZENEI ÁHITATRA!

Helye: A CSÓKAKÓI TEMPLOM

„Énekek az Úrnak egész életemben;
zengedezek az én Istenemnek, amíg vagyok!”

– 104. Zsoltár –

Egy évesek lettünk

1999. november 12-én különböző adományokból összegyűlt ruhaneműkből az asszonyklub bálavásárt tartott. A bevételt programjainkhoz, ajándékozásokhoz, s a karácsonyi dísz készítéshez (falukarácsonyfák) kívánjuk felhasználni.

1999. november 19-én tartottuk ünnepélyes keretek között 1 éves évfordulónkat, melyen Végh Konrád polgármester úr is megtisztelt jelenlétével minket, s néhány mondatban felköszöntötte klubunkat.

Kedves klubtársaim mindegyike valami finomságot készített, (süte-

mény, saláták, stb.) így vendégeltük meg egymást ezen az estén. Reméljük még nagyon sok évfordulót tölthetünk együtt, s az évforduló alkalmából mindenkinek egy apró ajándékkal kedveskedve köszöntük meg, hogy együtt vagyunk.

1999. november 26-án felajánlásunk révén, segítettünk a Nyugdíjas klub 5 éves évfordulójára rendezett est lebonyolításában. A terítés, szervezés, kiszolgálás volt feladatunk, melyet nagyon nagy szeretettel és örömmel tettünk, s melyért igen sok köszönetet és elismerést kaptak klu-

bunk tagjai. Én úgy gondolom, hogy klubtársaim nevében is megígérhetem, hogy bármikor, bárkinek a továbbiakban is segítségükre leszünk ha kéri tőlünk.

Legközelebbi összejeövetelünk 1999. december 20-án lesz melyen a karácsonyi ünnepélyünket, ajándékozást tartjuk s elbúcsúozunk 1999-es évtől. Mindemellett felköszöntjük Éva nevű tagjainkat is. S még egy napirendi pont van: a faluban felállítandó karácsonyfák; épületek feldíszítésének megszervezése.

Tisztelettel:

Sztraky Gáborné
Asszonyklub elnöke

Teendőink télen a mezőgazdaságban

Ha kissé hirtelen is, de beköszöntött a tél, méghozzá eléggé zord oldaláról mutatkozott be.

A vetéseket letakarta, bár a hóvihar több helyen megtépázta az egyöntetű hótakarót, ennek ellenére védettséget élvez.

A téliesített mezőgazdaság és kertészet, állattenyésztés egy kissé kisebb helyre szűkül télen, de azért a teendők nem csökkennek. Az állattartás napi teendőket ró a tartókra.

A kertészetnél nagyon fontos az, hogy a nagy területeken már időben

el kell kezdeni a metszéseket, gyümölcsösökben a nyeséseket, a gépműhelyekben a gépek felülvizsgálatát, kijavítását. A borászok a pince langyos hőmérsékletében fejhetik le boraikat, kezelhetik hordóikat, tároló tartályaikat. A boroknak is nagyon fontos az első fejtés, megszabadul a bor a seprőtől, ezzel nagyon sok kellemetlenségtől is. Az elsődleges borbetegségeknek megelőzhetője ugyanis a borseprő.

A szépen kezelt hordókban, az egészséges bor karácsonyra össze-

érik, gyönyörű tükrösre letisztul, így élvezettel lehet vele búcsúztatni az ezredfordulóhoz érkezett 1999-es esztendőt.

Ezúton kívánok minden kedves olvasónak kegyelemteljes karácsonyt, és boldog új évet, egy jó pohár bor mellett és finom étel közelében, mert a búcsúzó és a bor és a gasztronómia éve volt.

1999. november 29.

Szabó Gyula
Falugazdász irodavezető

Polgárőr tájékoztató

Az 1998. február 20-án megalakult „Csókakői Község Polgárőr Egyesületet” a Fejér Megyei Bíróság bejegyezte.

Ezen alkalomból 1999. november 20-án összejeövetelt tartottunk,

melyen az alapító tagok, a támogatóink vettek részt. Megkaptuk a tagsági viszonyt jelző igazolványokat. A posta felkérésére a nyugdíj ill. nagyobb összegű kifizetések után is – igény sze-

rint – kíséretet biztosítunk dolgozóink mellé.

Köszönjük a lakosság támogatását!

Barabás Károly elnök

Advent

Az Advent eljövételt jelent. Az emberiség szívét a várakozás öröme tölti be. Készülődünk, várakozunk. Vajon mire várakozunk? Kettős jelentése van ennek a négyhetes időszaknak.

Először emlékezünk arra az időszakra, amikor az emberiség az Üdvözítő eljövételére várakozott. Átéltük újra azt, amikor sóvárogva vágyakozott nemcsak a zsidó nép, de minden nemzet arra, hogy életük sötétségéből, nyomorúságaiból valaki kézen fogva kivezesse őket. Bizony nem is olyan nehéz ezt ma átélni. Csak szét kell néznünk kis országunkban és láthatjuk, hogy mennyire a széthullás állapotában van népünk, mennyire tanácstalanul bolyongunk a szebbnél-szebb önmagukat kellettő és egyedül üdvözítőnek hirdető szemét között, mennyire fordulnak sötét babonákhoz, jóslásokhoz hogy életük kérdéseire választ találjanak. Mindenki keresi a boldogságot, de sajnos legtöbben a látszat, a külső alapján ítélik meg a világ dolgait, így a sötétben tapogatózva persze, hogy tévútra siklanak. A tegnap még oly sokat ígérő dió a cserép alatt mára veszedelmes, sötét börtönévé lesz az egérke-létnek, melyben körbe-körbe kaparászva hiába keresi a kiutat. Legtöbben azt sem tudják, hogy mi a bajuk, csak érzik, hogy életük nem a helyes pályán halad. Vezető kéz, baráti jó tanács nélkül csak tévelygünk, s úgy vagyunk,

mint hínáros vízben a fuldokló, aki minél jobban csapkod, annál jobban rácsavarodik a vízinövény és mélyebbre merül.

Várakozzunk annak eljövételére, aki utat mutat. Jézus Krisztus az, aki képes Isten hatalmával kivezetni bennünket életünk kátyújából. Jézus az a fénypont, aki a sötét éjszakába a szabadulás reményét nyújtja.

Másodszor az Advent nem egy múltbeli esemény újra átélése, hanem várakozás Jézus második eljövételére. Az Egyház kétezer éves története ebben a várakozásban telt el. Nem tudjuk pontosan mikor lesz ez, de a várása betölti napjainkat. Addig is, amíg ez mindenki számára nyilvánvaló módon be nem következik, egyéni, belső életünkkel kell Jézus felé fordulnunk, várakoznunk kell, hogy nyilvánuljon meg személyes életünkben. Hogyan teljék ez a várakozás? Mit kell tennem, hogy Jézus meg tudjon nyilvánulni bennem, általam?

Bűnbánattal, önmegtagadással, és jótettekkel várjuk Jézust. Mit jelent a bűnbánat? Elismerése annak, hogy nem mindig a jóra irányulnak gondolataink, cselekedeteink. Sokszor elmulasztjuk a jót, nem mondjuk ki azt a kedves dicsérő, biztató szót, amit ki kellene mondanunk. Ismerjük el, hogy nem vagyunk tökéletesek, hogy van még javítani való rajtunk, akkor már a bűnbánat útján haladunk. A bűnbánat nem önostorozás, önvád, hanem Isten jóságának felismerése. Nincs az a nagy bűn, az a nagy bűnös, akit Isten ne fogadna szívesen vissza, akit ne ölelne könnyek között keblére. Az önmegtagadás hallatán szin-

te mindenkinek borsózik a háta. Pedig egyes sportolók milyen emberfeletti módon mondanak le életről, szórakozásról, családról egy-egy kimagasló eredmény elérésének reményében. Arról ne is beszéljünk, hogy sokan milyen bűjtökre és egyéb önsanyargatósokra képesek néhány kiló leadásának reményében. Hát nem megéri akkor Jézusért is vállalni időnként kisebb kellemetlenséget. Ezek csak megedzik akaratunkat, növelik bölcsességünket. Milyen jótettek vihetünk végbe? Emeljük fel fejünket és nyissuk ki szemünket, akkor meglátjuk a világban tátongó sebeket, amelyek mind orvoslásra várnak. Nem vagyunk tehetetlenek ezekkel szemben, mindenki a saját helyén, a legkevesebbet is megteszi, amit a világ szebbé, jobbá tételéért megtehet, már egy nagyot lépett Jézus felé, már kinyitotta az ajtót előtte. Nem az indiai éhezés problémáját kell megoldani, hanem észre kell vennem, hogy a szomszédom segítségre szorul, hogy a családban ki várja sóvárogva szeretetemet.

Találjunk vissza Jézushoz. Vezetőnk az a világosság, ami a Szentírásból sugárzik, a közösség, amely ezt hirdeti.

Adventben a Karácsonyt várjuk. Mit jelent nekem a Karácsony, a karácsonyi készülődés? Nem más mint belesodródás a vásárlási lázban tolongó tömeg tébolyult kánkánjába? Vegyük észre ebben az adventben, hogy Isten a mi szerető viselkedésünkön keresztül akar megjeleni a világban. Kérjük segítségét, hogy ez meg is valósulhasson.

Némethi Zoltán

TÉLI KUPA 1999-2000

A verseny célja: Csókakő sportszerető lakossága részére szabadidős sportverseny szervezése, a kispályás labdarugók számára verseny lehetőség biztosítása és a csapatok közötti baráti kapcsolatok elmélyítése.

TÉLI KUPA rendezője: Váralja SC Csókakő

Védnök: Végh Konrád polgármester

Versenybizottság elnöke: Makk Gyula

-tagjai: a sportegyesület elnöksége

A rendezvény helye: Csókakői Általános Iskola sportpályája

A rendezvény ideje: 1999. december 12-e 8 órától vasárnaponként

A torna lebonyolítása:

A torna szabályos méretű kézilabdapályán kerül lebonyolításra.

A mérkőzés időtartama 2x20 perc, szünet nélküli térfélcserével.

A csapatok körmérkőzést játszanak.

A helyezések eldöntése az alábbi szempontok szerint történik:

- * több pont
- * azonos pontszám esetén az egymás elleni eredmény

- * jobb gólkülönbség
- * több rúgott gól
- * sorsolás

Pontozás:

- * győzelem: 3 pont
- * döntetlen: 1 pont
- * vereség: 0 pont

Nevezés: A TÉLI KUPÁRA a csapatok vezetői a név szerinti nevezési lapot kitöltve és részvételi díjjal együtt 1999. december 5-ig adhatják le Fűrész Györgynél, Csókakő, Kossuth ú. 77. vagy Váralja Varroda Bt. Tsz telep 6-16 óráig.

Nevezési és részvételi díj: 7000 Ft csapatonként.

Fűrész György

Gyermekeink védelmében

„Az az ország, amelynek nincsenek gondozott, egészséges, boldog gyermekei, nem lehet hatalmas, mert rosszul nevelt gyermek átka önmagának és csapás családjára.”

(Theodor Roozevelt)

Akik rendszeres olvasói a Csókakői híreknek, már értesültek arról, hogy a gyermekek neveléséért további felelősséget hárít át az állam a helyi önkormányzatokra. Az 1997. XXXI. Tv. előírásának megfelelően falunkban is létrejött a Gyermejkölési Szolgálat. Közös célunk, hogy gyermekeink személyisége kiegyensúlyozottan fejlődjön! Ezért a gyermekjóléti szolgálat feladata többirányú, szervezési, szolgáltatási és gondozási tevékenységet jelent.

A 18 éves korú gyermekek, fiatalok száma a szeptemberi adatok szerint 229 Csókakön, tevékenységünk: az ő életútjukat igyekszik még nagyobb figyelemmel kísérni.

Az alapellátás célja, hogy elősegítse a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését, „jólétét”, a családban történő nevelését; a veszé-

lyeztetettséget segítsen megszüntetni és a gyermek családból történő kiemelését megelőzze.

A szolgáltatást kérheti szülő, jelezhet a felmerülő problémákról rokon, védőnő, szomszéd, oktatási-nevelési intézmény..., bárki aki észleli. A titoktartás minden gondozásban segítő személynek kötelező.

November 1-jétől kötelezően bevezetésre kerül egy adatlap, ami környezettanulmány készítését írja elő, rögzíti a családi konfliktusok megoldásában vállalt feladatokat, vezeti azok eredményességét, vagy kijelöli az újabb próbálkozásokat.

Október 27-én délután előadást hallgattam a Nevelési Tanácsadóban Nagy Lajosnétől, az intézmény vezetőjétől. Kiderült, vagy további megerősítést kaptunk abban, hogy nagyon kevés a kiegyensúlyozott, boldog család Magyarországon. Ami még elgondolkodtatóbb: a családi kötelek fellazultak, a legtöbb Szülő csak követel gyermekétől, de számonkérni, ellenőrizni már nem tartja kötelességének. Az óvodára, iskolára hárítja, ha véletlenül neve-

lési, vagy magatartásbeli hiányosságokat fedez fel ráérő egy-két percében. Nem veszi észre, hogy saját maga okozza leggyakrabban, hogy gyermeke nem képességeinek megfelelően teljesít az iskolában, hogy figyelme szétszórt, nem képes összpontosítani, magatartászavaros lesz...

Jó lenne minden gyermeknek esélyegyenlőséget biztosítani, – szűrtük le a beszélgetés tapasztalatait, – de ez teendőt kíván.

Eredményesebb lehetne pedagógiai munkánk, ha az eltérő családi körülmények közül óvodába, iskolába induló gyermek nem zsúfolt csoportokba léphetne be, ha a magatartása miatt nehezebben haladóval pl. fejlesztő pedagógus foglalkozhatna az intézményekben, ha a pedagógust asszisztens segíthetné az önállótanabakat a tananyag elsajátításában. De további előrelépés csak az anyagi lehetőségek javulás után várható.

Minden olvasót kérek, legyenek szövetségeseim ötleteikkel, jelzéseikkel, gyermekeink védelmében.

Kissné Németh Ibolya

Tájékoztató az általános iskolai sportkör működéséről

Az általános iskolai sportkör lehetőséget nyújt minden tanulónak a sportolásra. 4 csoportban működik, mindegyik csoportnak heti 2x1 órás foglalkozása van.

A foglalkozásokon különböző sportágakkal foglalkozunk: atlétika, labdarúgás, kézilabda, torna, duatlon, sakk, asztalitenisz, szánkó.

Időpontja:

1, 2, 3, 4. osztályos lányoknak:

kedd: 2–3 óráig, csütörtök: 2–3 óráig

1, 2, 3, 4. osztályos fiúknak:

szerda: ½ 2–½ 3-ig, péntek: 1–2-ig

5, 6, 7, 8. osztályos lányoknak:

kedd: 3–4-ig, csütörtök: 3–4-ig

5, 6, 7, 8. osztályos fiúknak:

szerda: ½ 3–½ 4-ig, péntek: 2–3-ig

A foglalkozások vezetője: Kiszely Imréné testnevelő tanár.

A foglalkozások csak akkor maradnak el, ha tanulóink azon a napon versenyre mennek. Ilyenkor a versenyre való kísérés miatt a testnevelő tanár nincs az iskolában délután.

Kiszely Imréné testnevelő

(folytatása a későbbi számokban következik!)

Télen a vízmérők elfagyhatnak!

Télen a vízmérők, sőt a használaton kívüli házi vezetékek is elfagyhatnak. Az ilyenkor elfolyó víz díját – a jogszabályok szerint – Önnek, a fogyasztónak kell megfizetnie. Ennek elkerülésére kérjük, hogy:

A vízmérőknakat (vízmérőhelyeket) hőszigetelés szempontjából ellenőrizték.

A rosszul záródó, sérült, szabálytalan aknafedlapot cserélik ki, vagy gondoskodjanak megjavításukról.

Az üdülő vagy „zártkerti” ingatlanok és a vízzel ellátott építési (üres) telkek vízhálózatának víztelenítéséről se feledkezzenek meg.

Víztelenítéskor a vízmérő előtti, utca felőli csapot (szelepet) zárják el, így a vízmérőből el tud távozni a víz.

A házi vízhálózatok téli víztelenítését szolgáltatási területünkön lakossági fogyasztóink bejelentésére díjtalanul elvégezzük. Keressék ügyfélszolgálatunkat illetve üzemmérnökségünket Székesfehérváron a (22) 315-490-es, Mórton és körzetében a (22) 407-303-as telefonszámon.

Kézséggel állunk rendelkezésükre.

FEJÉRVÍZ Rt.

Meghívó

Csókakői Községi Önkormányzat
Képviselő-testülete
1999. december 10-én (pénteken)
18 órakor közmeghallgatást tart,
melyre tisztelettel meghívom.

Helye: Kultúrház
Csókakő, Kossuth L. u.

Tárgy: 2000. évi költségvetési
konceptió megtárgyalása, elfogadása;
1999. év értékelése

Tisztelettel: **Végh Konrád**
polgármester

Pályázati felhívás!

A Tánkos Grafika „Ilyennek látom Csókakőt” címmel 150.000 Ft összdíjazású rajzpályázatot hirdet, melyre a településen élők rajzait várjuk.

Egy pályázó több rajzzal is indulhat!

A pályázat leadási határideje:
2000. május 1.

A rajzokat kérjük a polgármesteri hivatalba eljuttatni.

A Vértesi Vidékéért Alapítvány tájékoztatója

A Vértesi Vidékéért Alapítvány tájékoztatja kedves támogatóit, hogy az 1%-os adófelajánlásból 1999. évben

fejlesztés jogcímen az alábbi összegek kerültek felhasználásra:

Általános iskola:	60.000 Ft
Váralja SC:	50.000 Ft
Várbarátok (régészeti):	40.000 Ft
Óvoda:	40.000 Ft
Polgárórság:	40.000 Ft

Ezúttal köszönjük meg az 1999-es évi felajánlásokat, amely az APEH részéről november hónapban lett átutalva az alapítvány számlájára.

Az Önök által felajánlott összeg 290.923 Ft, amelyet a Takarékszövetkezet kezelésében takarékszélvény formájában helyeztünk el.

Felhasználásáról a vezetőség 2000 márciusi ülésén fog dönten.

Alapítványunk könyvelését Bakó Ferencné társadalmi munkában végzi 1997 óta. Önzetlen segítségét ezúttal is megköszönjük.

Tisztelettel kérjük további támogatásukat és felajánlásukat.

Adószámunk: 18486207-1-07

Karger László
V. V. Alapítvány elnöke

Tisztelt Lakosság!

A Tisztelt Lakosság véleményét várjuk helyi lapunk a „Csókakői hírek” további kiadásával kapcsolatban: lapunk eddig Tánkos László szponzorálásával, nyomdai költségek nélkül jelent meg.

Szponzorunk azt a felajánlást tette, hogy a 2000 év végére – saját erőből – megjelentet egy könyvet „Így éltünk mi Csókakőn 2000-ben” címmel.

A könyv terjedelme nagyobb a 700 éves évfordulóra készült kiadványnál.

Ajánlatát azonban csak úgy tudja fenntartani, ha a helyi lap a továbbiakban lakossági hozzájárulással, szponzorálásával jelenik meg.

Kérjük szíveskedjenek jelezni vállalják-e a nyomdai költségek megtérítését valamilyen formában, illetve jelezzék a felvetett ajánlattal kapcsolatos észrevételeiket, javaslatukat.

Csókakői
hírek A Polgármesteri Hivatal Lapja

Kiadja: Csókakői Önkormányzat
8074 Csókakő, Petőfi u. 3.
Telefon/Fax: (22) 422-001

Felelős kiadó:
Végh Konrád polgármester
Példányszám: 450 db